

Javni holding Ljubljana

Energetika Ljubljana · Voka Snaga · LPP

KONSOLIDIRANO LETNO POROČILO 2022

Povezujemo najboljše.

Ljubljana, april 2023

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	PREDSTAVITEV SKUPINE JAVNI HOLDING	1
1.2	SISTEM VODENJA IN UPRAVLJANJA	5
1.3	IZJAVA O UPRAVLJANJU	8
1.4	POROČILO POSLOVODSTVA	13
1.5	POROČILO NADZORNEGA SVETA	16
1.5.1	<i>Obpravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	16
1.5.2	<i>Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.</i>	17
1.5.3	<i>Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2022</i>	22
1.5.4	<i>Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.</i>	22
1.5.5	<i>Sklepi</i>	24
2	POSLOVNO POROČILO	26
2.1	GOSPODARSKA GIBANJA	26
2.2	ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	27
2.3	POSLOVANJE SKUPINE JAVNI HOLDING	28
2.3.1	<i>Analiza poslovanja</i>	28
2.3.2	<i>Finančni položaj</i>	32
2.3.3	<i>Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine</i>	34
2.3.4	<i>Upravljanje s tveganji</i>	35
2.4	POROČILO O IZVAJANJU DEJAVNOSTI	41
2.4.1	<i>Komunalne dejavnosti</i>	42
2.4.2	<i>Energetske dejavnosti</i>	46
2.4.3	<i>Potniški promet</i>	47
2.4.4	<i>Druge dejavnosti</i>	49
2.5	POROČILO O NALOŽBENI DEJAVNOSTI	50
2.6	IZJAVA IN POROČILO O NEFINANČNEM POSLOVANJU	52
2.7	RAZISKAVE IN RAZVOJ	52
2.8	UPRAVLJANJE S KADRI	54
2.9	VARSTVO OKOLJA	56
2.10	DRUŽBENA ODGOVORNOST	62
2.11	RAZVOJNE USMERITVE	64
2.12	POSLOVNI DOGODKI PO DNEVU IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE	67
3	RAČUNOVODSKO POROČILO	69
3.1	POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA	69
3.2	KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI	74
3.2.1	<i>Konsolidirani izkaz finančnega položaja</i>	74
3.2.2	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida</i>	75
3.2.3	<i>Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	76
3.2.4	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	77
3.2.5	<i>Konsolidirani izkaz gibanja kapitala</i>	78
3.3	RAZKRITJA POSTAVK V RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	79
3.3.1	<i>Poročevalska družba</i>	79
3.3.2	<i>Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov</i>	79
3.3.3	<i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev</i>	85
3.3.4	<i>Določanje poštenih vrednosti</i>	98
3.3.5	<i>Konsolidirani izkaz denarnih tokov</i>	99
3.3.6	<i>Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom</i>	100
3.3.7	<i>Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine</i>	136
3.4	IZJAVA POSLOVODSTVA	138

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja Skupine Javni holding

v EUR

	LETO 2022	LETO 2021	LETO 2020	LETO 2019
Prodana voda v m ³	22.293.214	20.873.094	21.102.797	21.345.813
Odvedena odpadna voda v m ³	19.581.913	19.443.624	19.469.217	19.891.524
Proizvodnja toplote v MWh	1.292.696	1.417.359	1.269.764	1.290.092
Prodaja toplote v MWh	1.126.778	1.251.512	1.112.800	1.141.895
Distribuirane količine zemelj. plina v MWh	810.009	907.954	799.824	766.021
Prodaja zemeljskega plina v MWh	645.575	756.943	686.866	658.274
Prodaja CNG v MWh	50.841	44.541	35.987	43.601
Proizvodnja električne energije v MWh	339.061	389.393	359.233	388.328
Prodaja električne energije v MWh	314.871	462.997	422.454	438.397
Skupaj zbrani odpadki (v tonah)	155.011	166.755	151.277	151.286
Skupaj sprejeti odpadki v obdelavo (v tonah)	165.666	172.038	167.598	172.853
Po obdelavi odloženi komunalni odpadki (v tonah)	9.017	10.964	11.089	11.599
Vsi odloženi odpadki (v tonah)	29.285	39.716	28.001	24.297
Število potovanj z mestnim linijskim prevozom	28.050.798	19.086.895	16.090.625	36.347.028
Prevoženi kilometri v mestnem linijskem prevozu	11.111.965	10.386.025	8.185.556	11.561.151
IZ IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	786.817.180	726.414.757	685.977.133	649.329.417
Nepremičnine, naprave, oprema, neopredmetena sredstva.in naložbene nepremičnine	659.296.534	616.429.812	591.061.452	551.440.540
Finančne naložbe, denar in denarni ustrezniki	12.219.754	12.032.598	10.911.011	10.718.315
Terjatve	82.719.134	78.366.142	54.303.559	53.467.658
Druga sredstva	32.581.758	19.586.205	29.701.111	33.702.904
Kapital	368.334.705	373.115.799	381.281.249	378.285.203
Poslovne in druge obveznosti	150.737.662	123.757.225	102.149.853	110.758.138
Finančne obveznosti - od tega:	267.744.813	229.541.733	202.546.031	160.286.076
- Nekratkoročna finančna posojila najeta od bank	105.177.577	65.870.757	38.597.598	16.210.238
- Kratkoročna finančna posojila najeta od bank	62.259.127	54.703.436	44.709.660	49.680.256
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Kosmati donos iz poslovanja	396.788.408	317.583.332	280.803.326	294.554.229
Poslovni odhodki	398.531.638	322.079.119	272.245.214	290.307.114
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-1.743.230	-4.495.787	8.558.112	4.247.115
Amortizacija	37.601.148	38.398.815	39.229.149	39.990.129
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	26.169.176	27.980.635	27.810.425	28.792.019
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev	11.431.972	10.418.180	11.418.724	11.198.110
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	24.425.946	23.484.848	36.368.537	33.039.134
Finančni izid	-3.933.079	-3.587.779	-3.836.636	-2.923.032
Čisti poslovni izid	-6.031.930	-8.358.039	3.952.511	1.279.205
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	97.832.519	89.598.524	89.587.719	83.999.833
Stroški plač v EUR	67.853.932	64.400.531	62.225.774	60.838.737
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.449,71	2.450,26	2.488,35	2.418,21
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	2.308,23	2.190,26	2.083,90	2.096,55
INVESTICIJE V LETU (v EUR)	87.209.051	67.656.983	47.665.341	42.354.768
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,00	0,99	1,03	1,02
Čista donosnost kapitala (v%)	0,0	-2,2	1,1	0,3
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA ZADNJI DAN 31.12.	2.430	2.454	2.500	2.426
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU	2.431,9	2.449,9	2.502,3	2.400,7
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12.	9	12	17	130

* Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev.

Pomembnejši podatki in nekateri kazalci poslovanja posameznih družb v Skupini Javni holding za leto 2022 (bilančni podatki po SRS)

v EUR

	JAVNI HOLDING	VOKA SNAGA	JPE	LPP
IZ BILANCE STANJA NA DAN 31.12. (v EUR)				
Bilančna vsota	188.841.176	243.133.620	406.087.887	55.567.641
Neopredmetena in opredmetena sredstva, naložbene nepremičnine	2.311.678	215.741.214	315.569.729	36.249.025
Finančne naložbe	183.134.280	1.000	3.635.727	7.966
Terjatve	738.348	18.406.584	58.977.052	17.706.286
- od tega poslovne terjatve do obvladujoče družbe po pogodbi o obvladovanju	0	2.371.781	0	6.662.321
Zaloge, denarna sredstva in kratkoročne AČR	2.656.870	8.984.822	27.905.379	1.604.364
Kapital	174.515.695	165.948.727	198.042.616	11.280.409
Rezervacije in dolgoročne PČR	1.267.795	41.440.494	6.265.148	8.339.191
Dolgoročne in kratkoročne obveznosti:	12.649.355	34.634.551	190.223.420	31.616.225
- Finančne obveznosti - banke	0	19.459.256	125.040.080	22.937.368
- Finančne obveznosti - iz najemov osnovnih sredstev	1.848.243	98.901	131.655	2.438.018
- Poslovne obveznosti do odvisnih družb po pogodbi o obvladovanju	9.034.102	0	0	0
- Ostale obveznosti (poslovne, ostale)	1.767.010	15.076.394	65.051.685	6.240.839
Kratkoročne PČR	408.331	1.109.848	11.556.703	4.331.816
IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA ZA LETO (v EUR)				
Prihodki iz poslovanja (brez prihodkov po pogodbi o obvladovanju)	12.999.019	104.943.142	241.602.969	56.492.373
Prihodki iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju	0	2.371.781	0	4.904.323
Odhodki iz poslovanja (brez odhodkov po pogodbi o obvladovanju)	11.464.928	106.639.635	243.884.950	60.979.983
Odhodki iz poslovanja po pogodbi o obvladovanju	7.276.104	0	0	0
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-5.742.013	675.287	-2.281.981	416.713
Amortizacija	470.012	9.703.078	12.912.146	4.371.625
- Amortizacija od lastnih osnovnih sredstev	164.930	9.674.668	12.869.121	3.460.456
- Amortizacija od najetih osnovnih sredstev	305.082	28.410	43.025	911.169
Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA)*	-5.577.083	10.349.956	10.587.140	3.877.169
Rezultat iz finančnega in izrednega poslovanja	6.815.338	-565.241	3.317.832	-369.506
Čisti dobiček/izguba poslovnega leta	1.073.325	0	837.485	0
STROŠKI DELA IN PLAČ ZA LETO				
Stroški dela v EUR	9.892.067	28.857.546	25.945.237	33.137.669
Stroški plač v EUR	7.318.242	19.724.165	18.285.907	22.525.618
Povprečno število zaposlenih iz ur	197,08	836,92	558,36	857,35
Povprečna bruto plača na zaposlenega iz ur v EUR	3.094,45	1.963,96	2.729,11	2.189,46
Povprečna stopnja izobrazbe	6,4	4,4	5,4	4,5
INVESTICIJE V LETU (v EUR)	260.407	17.190.900	62.826.036	6.931.708
KAZALNIKI POSLOVANJA DRUŽBE				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,69	1,01	0,99	1,01
Čista donosnost kapitala v %	0,6	0,0	0,0	0,0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.	203	831	559	837
POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH V LETU	201,0	836,7	555,5	838,72
ŠTEVILO NAJETIH DELAVCEV NA DAN 31.12	0	0	9	0

*Rezultat iz poslovanja pred odbitjem amortizacije (EBITDA) je rezultat iz poslovanja (EBIT), povečan za amortizacijo od lastnih osnovnih sredstev.

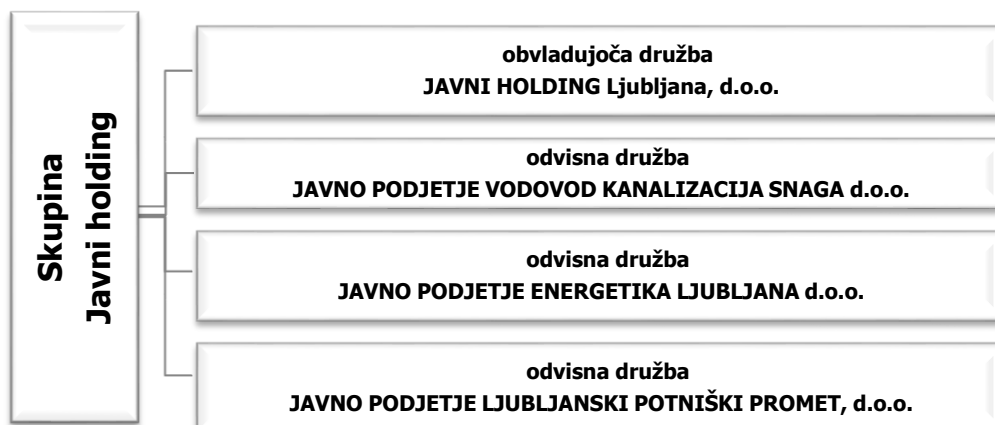
1 UVOD

1.1 Predstavitev Skupine Javni holding

Družbe Skupine Javni holding so z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 18/21; v nadaljevanju: novela ZGD-1) v februarju 2021 postale subjekti javnega interesa, za katere novela ZGD-1 določa, da morajo oblikovati nadzorne svete in le-ti revizijske komisije, razen če gre za odvisne družbe, povezane s pogodbo o obvladovanju. Zato, ter z namenom zagotoviti učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh odvisnih ter na tej podlagi povezati kapitalsko že povezane družbe v pogodbeni koncern, je Javni holding pripravil Pogodbo o obvladovanju, ki je bila po pridobitvi pozitivnega mnenja nadzornega sveta in soglasja skupščine sklenjena dne 5. 5. 2021 med Javnim holdingom kot obvladujočo družbo ter družbami Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP kot odvisnimi družbami, veljati pa je začela z vpisom v sodni register dne 13. 5. 2021.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe v pogodbenem koncernu.

Pogodbeni koncern Javni holding (v nadaljevanju: Skupina) so v letu 2022 sestavljale:

Konsolidirani računovodski izkazi se izdelujejo na nivoju Skupine. Konsolidirano letno poročilo je mogoče pridobiti na sedežu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., Verovškova 70, Ljubljana.

Osnovni podatki obvladujoče družbe	
Družba:	JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Javni holding)
Sedež:	Verovškova ulica 70, 1000 Ljubljana
E-pošta:	info@jhl.si
Spletna stran:	http://www.jhl.si
Matična številka:	5860199000
Davčna številka:	SI57209294
Šifra dejavnosti:	70.100 Dejavnost uprav podjetij
Osnovni kapital:	151.446.841 EUR
Št. reg. vložka pri Okr. sodišču v Ljubljani:	1/25680/00

Osnovni podatki odvisnih družb			
Družba:	JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. (v nadaljevanju: VOKA SNAGA)	JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. (v nadaljevanju: Energetika Ljubljana)	JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. (v nadaljevanju: LPP)
Sedež:	Vodovodna cesta 90, LJ	Verovškova ulica 62, LJ	Celovška cesta 160, LJ
E-pošta:	vokasnaga@vokasnaga.si	info@energetika.si	mail@lpp.si
Spletna stran:	https://www.vokasnaga.si/	https://www.energetika.si/	https://www.lpp.si/
Matična številka:	5046688000	5226406000	5222966000
Davčna številka:	SI64520463	SI23034033	SI66742790
Šifra dejavnosti:	36.000, 38.000	35.300	49.310
Osnovni kapital:	99.336.586 EUR	57.602.057 EUR	18.155.600 EUR

➤ Lastniška struktura

Osnovni kapital družbe Javni holding znaša 151.446.841 EUR in ga je ob ustanovitvi zagotovilo Mesto Ljubljana kot edini ustanovitelj in družbenik s stvarnim vložkom – poslovnimi deleži v sedmih javnih podjetjih. Na podlagi delitvene bilance so na seji skupščine družbenikov dne 14. 6. 2001 pravni nasledniki Mesta Ljubljane sprejeli družbeno pogodbo, s katero so bili določeni poslovni deleži Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in devetih primestnih občin: Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Medvode, Škofljica, Velike Lašče in Vodice v osnovnem kapitalu Holdinga Ljubljana, d.o.o. Občina Vodice je v istem letu MOL prodala svoj poslovni delež, ki je znašal 1,05 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. V prvi polovici leta 2002 je tudi Občina Velike Lašče, MOL s pogodbo o prenosu poslovnega deleža, odprodala 1,0 % svojega poslovnega deleža in je ostala lastnica preostalih 0,39 % osnovnega kapitala Holdinga Ljubljana, d.o.o. Navedeni delež je Občina Velike Lašče prodala MOL v letu 2007, in sicer s pogodbo o odsvojitvi poslovnega deleža z določilom, da se 31. 12. 2007 določi za dan prenosa poslovnega deleža. Z istim dnem je tudi Občina Ig svoj poslovni delež (1,83 %) prodala MOL. MOL ima tako v Javnem holdingu 87,32 % poslovni delež. V letu 2007 so se iz Skupine Javni holding izločila tri javna podjetja, ki izvajajo dejavnosti GJS le na območju MOL, in katerih edini lastnik postane MOL (Žale, Parkirišča in Ljubljanske tržnice (slednji sta se nato združili v LPT)).

Na dan 31. 12. 2022 sestavljajo osnovni kapital družbe Javni holding osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana (MOL)	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

➤ Strateške usmeritve

Osnovni namen družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. je krepitev odločilne vloge na področju strateškega vodenja sistema, ki zagotavlja učinkovito in strokovno zagotavljanje poslovnih funkcij družbam v Skupini in drugim poslovnim subjektom, poleg tega pa ima aktivno vlogo v strateškem usmerjanju javnih podjetij in zadevah, ki so ključne za razvoj družb v Skupini. Z vzpostavitvijo pogodbenega koncerna je namen družbe dodatno zagotoviti

učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov vseh družb v Skupini in vsake družbe posebej. S pogodbo o obvladovanju so odvisne družbe podredile vodenje družbe obvladujoči družbi, ki je prevzela nalogo skupnega upravljalca.

V Strateškem načrtu družbe Javni holding za obdobje 2022–2027, ki je bil pripravljen v letu 2021, smo zastavili smernice, ki jim v okviru letnih načrtov sledimo na poti k uresničitvi vizije in poslanstva.

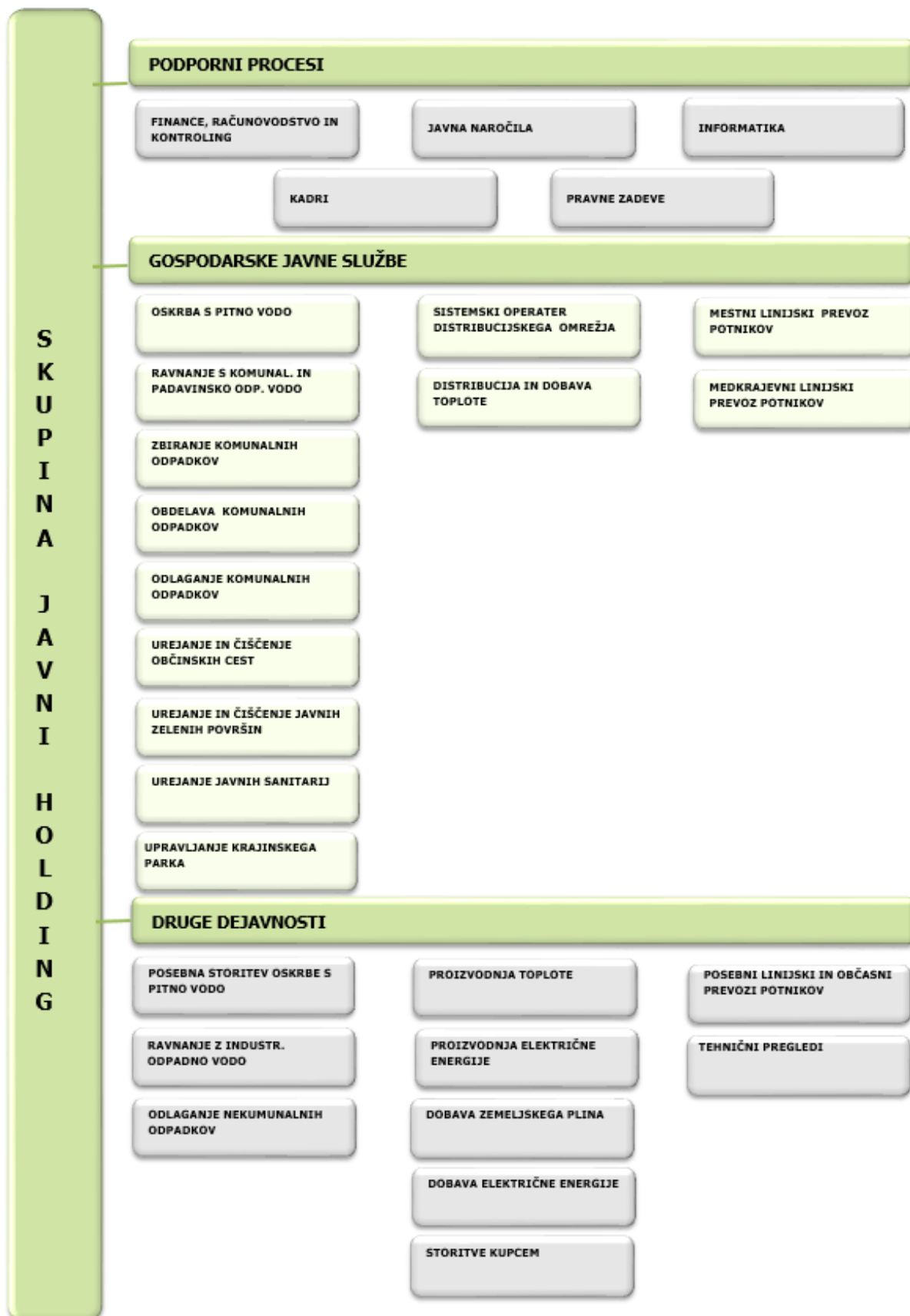
Z oblikovanjem strateških ciljev in določanjem strateških korakov za njihovo doseganje nadgrajujemo razvojne poti in iščemo vedno nove možnosti, ki bodo Skupini Javnega holdinga dale tisti zagon, ki ga v prihodnjem obdobju nujno potrebuje za ohranitev ključne osrednje vloge in nadaljnji razvoj kompleksnega sistema na področju gospodarskih javnih služb.

Tak pristop je zagotovilo, da si bomo vsi sodelavci z vsem svojim znanjem in ustvarjalno energijo prizadevali krepiti poslovno samozavest in ugled ter pospeševali razvojno usmerjenost, vzporedno pa izboljševali poslovne rezultate in zagotavljali večjo učinkovitost. Z navedenim bodo zadovoljni končni uporabniki in tudi občine lastnice. V strateškem načrtu 2022–2027 smo si zastavili naslednje cilje, ki jih postopoma že uresničujemo:

Strateški cilji Skupine Javni holding	
1	Celovita digitalna transformacija
2	Napreden sistem Poslovne inteligence (BI)
3	Informativno – komunikacijski portal / kanal družb v skupini na UDP MOL
4	Dolgoročna hramba dokumentarnega gradiva

➤ **Poslovna področja Skupine Javni holding**

Poslovna področja Skupine Javnega holdinga so prikazana v naslednji shemi:

Javni holding v obliki strateškega holdinga združuje podporne službe družb v Skupini (finančno računovodsko službo, službo za javna naročila, službo za informatiko ter pravno in kadrovske službe), v okviru katerih mu je zaupana odgovornost in skrb za upravljanje s kadri, kakor tudi skrb za enotne informacijske rešitve, vodenje postopkov velikih javnih naročil, pravno zastopanje v vseh postopkih in drugo svetovanje, notranje revidiranje delovanja procesov, spremljanje poslovanja odvisnih družb, zagotavljanje virov financiranja in obsežno poročanje ustanoviteljem, nadzornemu svetu, revizijski komisiji nadzornega sveta ter drugim, tako notranjim kot zunanjim uporabnikom informacij. Na nivoju družb v Skupini v obvladujoči družbi skrbimo tudi za enotno politiko komuniciranja z javnostmi, poenoteno komuniciranje preko spletnega portala in usklajeno komuniciranje z mediji.

Obvladujoča družba Javni holding v okviru opravljanja servisnih storitev za javna podjetja skrbi za pripravo enotnih izhodišč za izdelavo letnih načrtov, usklajevanje predlogov investicijskih načrtov javnih podjetij, izvajanje nadzora nad poslovanjem javnih podjetij, spremljanje izvajanja cenovne politike, skrbi za enotno informiranje uporabnikov storitev javnih podjetij ter pripravo analiz in poročil o poslovanju javnih podjetij. S skupnim upravljanjem obvladujoča družba zagotavlja bolj učinkovito poslovno odločanje za doseganje čim boljših poslovnih rezultatov in izkoriščanje sinergijskih učinkov.

Naloga javnih podjetij pa je zagotavljati nemoteno in kakovostno izvajanje gospodarskih javnih služb, pri čemer sta zanesljiva in kakovostna oskrba uporabnikov ključna kriterija uspešnega izvajanja dejavnosti javnih podjetij. V družbah iz Skupine Javnega holdinga opravljamo raznovrstne gospodarske javne službe in druge dejavnosti, s čimer zagotavljamo visoke osnovne življenjske standarde prebivalcem MOL in primestnih občin. Nenehne družbene spremembe in razvoj ter zahteve uporabnikov nam neprestano narekujejo dviganje kakovosti storitev ter vedno bolj učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje dejavnosti javnih služb.

1.2 Sistem vodenja in upravljanja

Sistem vodenja in upravljanja omogoča preglednost poslovanja Javnega holdinga in odvisnih družb. Obvladujočo družbo upravlja skupščina družbenikov Javnega holdinga, ki jo sestavljajo vsi družbeniki. Organi družbe Javni holding so Nadzorni svet, revizijska komisija nadzornega sveta in poslovodstvo družbe. V odvisnih družbah ustanoviteljske pravice izvaja Svet ustanoviteljev, odvisne družbe pa vodijo in zastopajo posamezni direktorji, edini družbenik odvisnih družb je Javni holding.

Skupščina družbenikov

Skupščino družbe sestavljajo vsi družbeniki. Vsakih dopoljenih 50 EUR osnovnega vložka daje družbeniku en glas. Skupščina je sklepčna, če so prisotni družbeniki, ki imajo večino glasov vseh družbenikov. V skladu z družbeno pogodbo Javnega holdinga skupščina odloča z navadno večino glasov, razen v primeru, ko družbena pogodba ali zakon določa višjo večino.

Skupščina družbe se je v letu 2022 sestala na treh rednih sejah. Seznanila se je z nerevidiranimi računovodskimi izkazi javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA, LPP in družbe Javni holding za leto 2021. Na predlog nadzornega sveta družbe je imenovala revizorja za revidiranje računovodskih izkazov družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2022, 2023 in 2024 ter izdelavo predrevizijskih strokovnih mnenj. Obravnavala je predlog za imenovanje direktorja javnega podjetja VOKA SNAGA in za nov petletni mandat imenovala dosedanjega direktorja javnega podjetja, Krištofa Mlakarja. Obravnavala je letna poročila Javnega holdinga in odvisnih družb ter konsolidirano letno poročilo za leto 2021, s poročili neodvisnega revizorja. Sprejela je poročilo o realizaciji investicijskih načrtov v letu 2021. Določila je spremenljivi del plačila za uspešnost poslovanja direktorjev javnih podjetij Energetika Ljubljana in VOKA SNAGA ter direktorice Javnega holdinga za leto 2021. Sprejela je polletno poročilo o poslovanju Javnega

holdinga in odvisnih družb ter obravnavala obdobja poročila o poslovanju družb v skupini. Vsi sklepi skupščine družbe v letu 2022 so bili sprejeti soglasno.

Nadzorni svet

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. ima devet članov, in sicer šest članov imenovanih s strani Skupščine družbe na predlog Mestne občine Ljubljana in tri člane imenovane s strani Skupščine družbe na usklajen predlog manjšinskih družbenikov.

Sestava Nadzornega sveta družbe Javni holding je bila v letu 2022 sledeča.

Člani nadzornega sveta družbe, imenovani na predlog MOL na seji skupščine dne 18. 10. 2019 in dne 4. 1. 2020 z nastopom mandata 17. 12. 2019 oziroma 9. 11. 2020:

- Jadranka Dakić
- Jelka Žekar
- Urša Otoničar
- Vasja Butina
- Miha Butara
- David Polutnik (od 9. 11. 2020)

Člani nadzornega sveta družbe, imenovani na usklajen predlog manjšinskih družbenikov na seji skupščine dne 6. 10. 2021 z nastopom mandata 18. 12. 2021:

- Marko Podvršnik
- Slađana Brodnik
- Urška Zdešar

Ustanovna seja nadzornega sveta je bila 7. 1. 2020. Za predsednico nadzornega sveta je bila izvoljena Jadranka Dakić, za njeno namestnico pa Jelka Žekar.

V začetku leta 2023 se je sestava nadzornega sveta družbe spremenila, saj je član nadzornega sveta David Polutnik podal odstopno izjavo s funkcije člana nadzornega sveta z dnem 4. 1. 2023. Skupščina družbe je na seji dne 4. 1. 2023 na predlog MOL za članico nadzornega sveta namesto Davida Polutnika imenovala Matejo Avbelj Valentan z dnem 5. 1. 2023 do vključno 17. 12. 2023.

Revizijska komisija nadzornega sveta

Revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga je bila imenovana v skladu z novelo ZGD-1 po vzpostavitvi pogodbenega koncerna na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju med obvladujočo družbo Javni Holding ter odvisnimi družbami Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP.

Člane revizijske komisije imenuje nadzorni svet. Sestavljajo jo predsednik in dva člana. Predsednika imenuje nadzorni svet izmed svojih članov. En član mora biti neodvisni strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo z večletnimi praktičnimi izkušnjami. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta in predstavlja strokovno podporo nadzornega sveta, predvsem na področjih računovodskega poročanja, finančnega poslovanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj ter zunanjega in notranjega revidiranja Skupine Javni holding in družb v pogodbenem koncernu.

Revizijsko komisijo, ki jo je imenoval nadzorni svet 21. 4. 2021, sestavljajo: predsednica ga. Jadranka Dakić, članica ga. Jelka Žekar in članica ga. Jovita Ažman kot neodvisna strokovnjakinja.

Poslovodstvo matične družbe

Funkcijo direktorice Javnega holdinga je od 1. 4. 2004 do 4. 1. 2023 opravljala ga. Zdenka Grozde. Skupščina družbe jo je na seji dne 4. 1. 2023 odpoklicala s funkcije direktorice družbe,

tako da ji je s tem dnem prenehal mandat. Na isti seji je bil za direktorja družbe imenovan Krištof Mlakar za mandatno dobo petih let, od 5. 1. 2023 dalje.

➤ **Upravljanje odvisnih družb**

Edini družbenik odvisnih družb je obvladujoča družba Javni holding, organa družb pa sta še Svet ustanoviteljev in poslovodstvo posamezne družbe.

Svet ustanoviteljev

Javni holding opravlja tudi strokovne, organizacijske in administrativno-tehnične naloge za potrebe Sveta ustanoviteljev, ki je pristojen za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v javnih podjetjih v Skupini Javnega holdinga, in za usklajevanje odločitev v zvezi z zagotavljanjem obveznih in izbirnih gospodarskih javnih služb.

Svet ustanoviteljev sestavljajo aktualni župani občin ustanoviteljic in je pristojen za odločanje o cenah oziroma tarifah za uporabo javnih dobrin, ki jih zagotavljajo javna podjetja, dajanje soglasij k nakupu oziroma odprodaji poslovnega deleža v drugi družbi, dajanje soglasij za najemanje posojil in drugo zadolževanje, za obremenitev nepremičnin, ki je nad 5 % vrednosti osnovnega kapitala javnega podjetja kot tudi odločanje o drugih zadevah v skladu z zakonodajo.

Svet ustanoviteljev se je v letu 2022 sestal na dveh rednih sejah. Obravnaval in potrdil je Elaborat o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2022, ter predlog načina obračuna storitev, povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami, predlog cen za obračun storitev odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, kot tudi predlog cen za obračun posebne storitve oskrbe s pitno vodo, vse za leto 2022. Obravnavna sta bila tudi Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2022 ter Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2022, pripravljena s strani javnega podjetja VOKA SNAGA. Svet ustanoviteljev je na podlagi izdelanih elaboratov potrdil cene zbiranja in obdelave komunalnih in bioloških odpadkov ter ceno odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov za leto 2022. Skupni organ občin je soglašal s pristopom Občine Tržič k skupnemu ravnanju z odpadki v RCERO Ljubljana in podal soglasje k besedilu pristopne pogodbe. Podal je soglasja h kratkoročnim in dolgoročnim zadolžitvam javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2022. Seznanil se je in soglašal z obvestilom javnega podjetja VOKA SNAGA o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2022, sprejel Program ravnanja s komunalnimi odpadki za leto 2022 in Poročilo o delu skupnega organa občin za obdobje september 2021 do avgust 2022. Tekoče se je seznanjal z obvestili o posojilnih pogojih zadolžitev. Vse sklepe v obravnavanem obdobju so člani Sveta ustanoviteljev sprejeli soglasno.

Družbenik

Pristojnosti družbenika obsegajo odločanje o zahtevi za vplačilo osnovnih vložkov, odločanje o vračanju naknadnih vplačil, o delitvi in prenehanju poslovnih deležev, ukrepih za pregled in nadzor dela poslovodje, o postavitvi prokurista in poslovnega pooblaščenca, o sprejemu poslovnega načrta, o sprejemu pisnega poročila o poslovanju družbe na koncu vsakega polletja in letnega poročila družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička ter odločanje o drugih zadevah, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba in katere niso izrecno prenesene v odločanje Svetu ustanoviteljev.

Družbenik je v letu 2022 sprejel ugotovitelne sklepe o sprejemu letnih poročil odvisnih družb za leto 2021 s poročili neodvisnega revizorja ter o uporabi bilančnega in čistega dobička ter pokrivanju izgube, ugotovitelne sklepe o sprejemu polletnih poročil o poslovanju odvisnih družb za obdobje I-VI 2022. Sprejel je tudi sklepe o izvajanju notranjih revizij v odvisnih družbah ter dva sklepa o povečanju osnovnega kapitala odvisne družbe VOKA SNAGA.

Posloводства odvisnih družb

Posloводство posameznih odvisnih družb predstavlja direktor, ki vodi in zastopa družbo ter uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe. Imenuje in odpokliče ga skupščina edinega družbenika. V letu 2022 so funkcijo direktorja odvisnih družb opravljali:

Družba	Ime in priimek	Funkcija	Imenovanje	Mandatna doba
VOKA SNAGA	Krištof Mlakar	direktor	21. 7. 2017	5 let
Energetika Ljubljana	Samo Lozej	direktor	1. 2. 2019	5 let
LPP	Peter Horvat	direktor	3. 1. 2021	5 let

Skupščina družbe je na seji dne 4. 1. 2023, po datumu izkaza finančnega položaja Skupine za leto 2022, odpoklicala ga. Zdenko Grozde s funkcije direktorice družbe Javni holding Ljubljana in z dnem 5. 1. 2023 imenovala za direktorja družbe Javni holding Ljubljana Krištofa Mlakarja za mandatno dobo petih let, za direktorja družbe VOKA SNAGA pa Davida Polutnika za mandatno dobo 5 let.

1.3 Izjava o upravljanju

V skladu z določbo petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) posloводство družbe Javni holding izjavlja, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2022 upravljanje družbe skladno z zakoni, z Družbeno pogodbo o ustanovitvi JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o., družbe za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: Družbena pogodba) in z drugimi veljavnimi predpisi.

Posloводство družbe Javni holding v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavlja, da je konsolidirano letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

V skladu s petim odstavkom 70. člena ZGD-1, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, družba Javni holding podaja naslednja pojasnila:

➤ Kodeks o upravljanju

V letu 2017 je bil sprejet Kodeks upravljanja družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb (v nadaljevanju: kodeks), ki je objavljen na spletni strani www.jhl.si. Kodeks za vse družbe v Skupini upošteva poenotena merila za doseganje visokih standardov vodenja in nadzora ter oblikovanje transparentnega in razumljivega sistema korporativnega upravljanja.

➤ Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Sistem notranjih kontrol je opredeljen kot sestav računovodskih in drugih kontrol, vključno z organizacijskim ustrojem, metodami in postopki, ki jih vzpostavi vodstvo v sklopu svojih združenih ciljev z namenom, da si z njimi pomaga pri gospodarnem, učinkovitem in uspešnem izvajanju dejavnosti.

Notranje kontrole v Skupini imajo pomembno vlogo pri odkrivanju in preprečevanju goljufij ter zaščiti tako premoženja kot ugleda družbe. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost

in uspešnost delovanja, pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi, kar skušamo doseči predvsem z izvajanjem naslednjih ukrepov in notranjih kontrol:

- oblikovanje učinkovite in transparentne organizacijske strukture
- oblikovanje jasnih in poenotnih računovodskih usmeritev ter njihova dosledna uporaba
- kontrola popolnosti zajemanja podatkov, ki obsega preverjanje ali so vsi poslovni dogodki nesporni, ali so odobreni s strani pooblaščenih oseb, ali so vsi poslovni dogodki pravočasno in pravilno knjiženi
- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, v okvir katere sodi preverjanje mesečnih uskladitev prometa in stanj med pomožnimi knjigami, analitičnimi evidencami in glavno knjigo ter kontrola izvajanja letnega popisa (inventura) stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti, ki obsega ločevanje izvajanja nalog, na primer evidentiranja poslovnih dogodkov od upravljanja s finančnimi sredstvi družbe (plačila)
- kontrola odgovornosti zadolžencev za sredstva, varovanje sredstev pred krajo, izgubami, neučinkovito uporabo
- kontrola omejitve dostopa - poenoten računovodski in poslovni informacijski sistem tako v obvladujoči družbi Javni holding, kot v odvisnih družbah, zagotavlja ustrezne omejitve dostopa do omrežja, aplikacij in podatkov ter nadzor nad dostopi in ima že vgrajene nekatere kontrole popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov ter usklajenosti prometov analitičnih evidenc z glavno knjigo, oziroma se izvajajo tudi kontrole prenosov prometnih podatkov, kjer je to potrebno
- nadziranje se izvaja tudi na način, da se preverja pravilnost računovodskih podatkov v okviru funkcije poročanja oziroma analiziranja in preučevanja odmikov od načrtovanih ali preteklih prometov in stanj (redna mesečna in občasna obdobja poročila o poslovanju družbe).

Menimo, da nam sistem notranjih kontrol v vseh pomembnih pogledih daje ustrezna zagotovila za doseganje ciljev na področju skladnosti poslovanja z zakoni, predpisi, sprejetimi notranjimi akti družbe in drugimi navodili; uspešnega poslovanja ter zagotavljanja kakovostnih storitev; varovanja sredstev pred izgubo zaradi malomarnosti, zlorab, slabega upravljanja, napak, poneverb ter drugih nepravilnosti; razvijanja in ohranjanja zanesljivih računovodskih in drugih podatkov ter pravilnosti prikazovanja le-teh v računovodskih poročilih in uporabe enotne metodologije dela, vključno z enotno predpisanimi obrazci in dokumenti.

Z namenom vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbah Skupine ter, da se vodstvu družb in nadzornemu svetu ter revizijski komisiji nadzornega sveta zagotovijo kakovostne osnove in informacije za vodenje in nadzor, imajo družbe v Skupini izdelan register tveganj in določene skrbnike tveganj ter Metodologijo za vzpostavitev in vodenje registra tveganj v družbi, ki podrobneje opredeljuje postopke za upravljanje s tveganji. Upravljanje s tveganji je podrobneje predstavljeno tudi v poglavju 2.3.4 Upravljanje s tveganji.

Za stalno preverjanje pravilnosti in zakonitosti, gospodarnosti in urejenosti poslovanja skrbi tudi Služba za notranjo revizijo kot samostojna organizacijska enota, ki izvaja neodvisno in objektivno revizijsko aktivnost znotraj Skupine.

Služba za notranjo revizijo preverja skladnost poslovanja z zakoni in drugimi predpisi, skladnost z usmeritvami, načrti, ustreznost delovanja notranjih kontrol, računovodskih informacij, varovanje premoženja, gospodarno in učinkovito uporabo dejavnikov ter doseganje namenov in ciljev v zvezi s poslovanjem. Svoje poslanstvo izvaja v skladu s Temeljno listino Službe za notranjo revizijo, v skladu s Pravilnikom o notranji reviziji Javnega holdinga, v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, Kodeksom notranje revizijskih načel in Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev.

V letu 2022 so se aktivnosti Službe za notranjo revizijo izvajale na podlagi letnega načrta dela, ki ga je potrdila direktorica družbe, z njimi pa je po predhodni obravnavi na revizijski komisiji soglašal tudi nadzorni svet družbe. V skladu z načrtom dela Službe za notranjo revizijo za leto 2022 so bili opravljeni notranje revizijski pregledi posameznih področij poslovanja v Javnem holdingu in v odvisnih družbah. Preverila se je tudi izvedba aktivnosti na podlagi danih priporočil iz preteklih notranjih revizij ter svetovalne in druge naloge, skladno s sprejetim načrtom ter sklepi posloводства družbe in nadzornega sveta.

Dodana vrednost notranje revizije je bila dosežena s svetovanjem in v obliki predlaganih priporočil po izvedenih revizijskih pregledih, katerih izvajanje oziroma uresničevanje tudi redno preverja. O svojem celovitem delu je Služba za notranjo revizijo redno medletno in na letni ravni poročala oziroma seznanjala posloводства družb v Skupini kot revizijsko komisijo nadzornega sveta in nadzorni svet družbe.

➤ Podatki o delovanju Skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujeta ZGD-1 in Družbena pogodba. Skupščino Javnega holdinga sestavljajo vsi družbeniki, odloča pa o naslednjih vprašanjih:

- o imenovanju in odpoklicu direktorja družbe ter imenovanju in odpoklicu direktorjev posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema letno poročilo družbe s predlogom za uporabo bilančnega dobička in letna poročila s predlogom za uporabo bilančnega dobička posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema poslovni načrt družbe in poslovne načrte posameznih javnih podjetij v skupini Javnega holdinga,
- sprejema pisno poročilo o poslovanju družbe in javnih podjetij v skupini Javnega holdinga na koncu vsakega polletja,
- o spremembah in dopolnitvah družbene pogodbe,
- o povečanju in znižanju osnovnega kapitala družbe,
- o vstopu novega družbenika,
- o imenovanju in odpoklicu članov nadzornega sveta družbe,
- o imenovanju revizorja družbe,
- o ukrepih za pregled in nadzor dela direktorja družbe in
- o drugih zadevah določenih z družbeno pogodbo ter ostalimi predpisi.

➤ Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

Družba ima enega poslovodjo, ki ima naziv direktor. Imenuje ga skupščina družbe za mandatno dobo petih let in je po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan.

Direktor družbe vodi posle družbe in jo zastopa. Pri zastopanju lahko opravlja vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe. Pri vodenju družbe, direktor vodi redne posle, ki izvirajo iz narave dejavnosti družbe, uresničuje sprejeto poslovno politiko družbe, zlasti pa:

- organizira in vodi delovni proces,
- izdelava poslovni načrt družbe in ga predloži v mnenje nadzornemu svetu in v sprejem skupščini,
- sestavi letno poročilo družbe z vsemi računovodskimi izkazi in drugimi sestavnimi deli, vključno s predlogom uporabe bilančnega dobička in ga predlaga v sprejem skupščini po predhodni preveritvi nadzornega sveta,
- določa notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest družbe,
- imenuje vodilne delavce in sklepa z njimi pogodbe o zaposlitvi,
- izvršuje sklepe skupščine in nadzornega sveta,
- izdeluje poročila o poslovanju na zahtevo nadzornega sveta in skupščine,
- skrbi za obveščanje nadzornega sveta in skupščine,

- predlaga sprejem sklepov skupščini in nadzornemu svetu,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in akti družbe.

Direktor potrebuje soglasje skupščine za naslednje vrste poslov:

- najemanje posojil in drugo zadolževanje v okviru višine zadolžitve in izdanih poroštev,
- pridobitev, odsvojitve in obremenitev nepremičnin.

Družba ima nadzorni svet, ki ima devet članov. Člane nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina družbe, in sicer šest na predlog Mestne občine Ljubljana, tri pa na usklajen predlog občinskih svetov manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog Mestne občine Ljubljana, so imenovani za mandatno dobo štirih let. Člani nadzornega sveta, imenovani na predlog manjšinskih družbenikov (občinskih svetov), so imenovani za mandatno dobo dveh let po sistemu rotacije, tako da se v štirih letih izmenjajo člani, imenovani na predlog vseh šestih manjšinskih družbenikov. Člani nadzornega sveta so po poteku mandatne dobe lahko ponovno imenovani.

V skladu z Družbeno pogodbo ima nadzorni svet naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe,
- preveri letno poročilo družbe in predlog za uporabo bilančnega dobička ter zavzame stališče do revizijskega poročila,
- daje mnenje k predlogu poslovnega načrta družbe,
- daje mnenje k pisnemu poročilu o poslovanju družbe in povezanih javnih podjetij na koncu vsakega polletja in ga posreduje v sprejem skupščini,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz svoje pristojnosti ali daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih s strani direktorja,
- opravlja druge zadeve določene po Družbeni pogodbi.

V skladu z novelo ZGD-1 je bila v maju 2021 imenovana revizijska komisija nadzornega sveta Javnega holdinga, ki opravlja naloge revizijske komisije tudi za odvisne družbe, povezane v pogodbeni koncern na podlagi sklenjene Pogodbe o obvladovanju.

Revizijsko komisijo sestavljajo predsednica in dve članici, pri čemer je ena članica skladno z ZGD-1 neodvisna strokovnjakinja, usposobljena za računovodstvo in revizijo. Revizijska komisija je imenovana za čas trajanja mandata nadzornega sveta. Pristojnosti in naloge revizijske komisije so:

- spremlja postopek računovodskega poročanja ter pripravlja priporočila in predloge za zagotovitev njegove celovitosti,
- spremlja učinkovitost in uspešnost notranje kontrole v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganja,
- spremlja obvezne revizije letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov, zlasti uspešnost obvezne revizije, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa,
- pregleduje in spremlja neodvisnost revizorja letnega poročila družbe, zlasti glede zagotavljanja dodatnih nerevizijskih storitev,
- odgovarja za postopek izbire revizorja in predlaga nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe,
- nadzoruje neoporečnost finančnih informacij, ki jih daje družba,
- ocenjuje sestavo letnega poročila, vključno z oblikovanjem predloga za nadzorni svet,
- sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja,
- sodeluje pri pripravi pogodbe med revizorjem in družbo, pri čemer so prepovedana vsa pogodbeno določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja. Vse take določbe so nične,
- poroča nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in kakšno vlogo je imela revizijska komisija v tem postopku,

- opravlja druge naloge, določene s statutom ali sklepom nadzornega sveta,
- sodeluje z revizorjem pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo,
- sodeluje z notranjim revizorjem, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z notranjo revizijo,
- opravlja druge naloge, določene z družbeno pogodbo ali sklepom nadzornega sveta.

➤ Politika raznolikosti

V skladu s 7. točko petega odstavka 70. člena ZGD-1 v zvezi z zastopanstvo v organih vodenja in organih nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov (starosti ali izobrazbe in poklicne izkušnje) družbe v Skupini zaenkrat še niso sprejele posebne formalizirane politike raznolikosti, vendar so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družbe nimajo formalizirane politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanstvo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov kot so npr. spol, starost, izobrazba ali poklicne izkušnje, sta organ vodenja in organ nadzora izbrana oziroma sestavljena na način, da predstavljata oziroma zagotavljata heterogenost glede spola in starosti ter komplementarnost oziroma strokovno raznolikost znanja, izkušenj, kompetenc in veščin članov. Pri izboru poslovodstva in nadzornega sveta se prizadeva za kontinuiteto delovanja obeh organov, s tem da se ne menjajo vsi člani organov naenkrat, upoštevajo pa se tudi splošno sprejeta načela nediskriminacije.

Krištof Mlakar
Direktor

 Javni holding Ljubljana
 JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
 Varnovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.4 Poročilo posloводства

Poslovanje družb v Skupini v letu 2022 so zaznamovale nestabilne in izredne razmere na energetskih trgih, naraščajoča inflacija, velike negotovosti v mednarodnem okolju in posledično motnje v dobavnih verigah.

V družbi smo aktivno spremljali zakonodajo za omilitev posledic energetske krize in v skladu z njo vložili vloge za državno pomoč. Odvisni družbi VOKA SNAGA in LPP sta za leto 2022 prejeli državno pomoč skupaj v višini 1,2 mio EUR. Vse družbe v skupini pa so zaradi razmer na trgu v drugi polovici leta 2022 intenzivno pristopile k dodatni racionalizaciji poslovanja in uvedle vrsto ukrepov in zahtev za znižanje porabe energije.

Posebno skrb smo v letu 2022 namenili zagotavljanju tekoče likvidnosti in finančne stabilnosti družb v Skupini ter zagotovitvi zadostnih finančnih virov za poplačilo obveznosti. Pravočasno smo zagotovili kratkoročne zadolžitve za vse odvisne družbe in dolgoročne zadolžitve za družbi VOKA SNAGA in LPP. Za družbo Energetika Ljubljana smo v sodelovanju z bankami izvajali stalne aktivnosti v povezavi s črpanjem dolgoročnega posojila za financiranje investicije za izgradnjo plinske parne enote PPE-TOL in SPTE TOS. Ažurno smo ocenjevali vpliv nabavnih cen energentov, električne energije in emisijskih kuponov na poslovni rezultat družbe ter pripravljali analize in projekcije poslovnega izida z upoštevanjem predlaganih višjih prodajnih cen.

Izvedli smo 417 postopkov javnih naročil (od tega 22 postopkov skupnih javnih naročil), v skupni vrednosti 132,5 mio EUR brez DDV, na podlagi katerih smo sklenili 582 pogodb, okvirnih sporazumov in aneksov. Vložili smo skupno 2.214 predlogov za izvršbo, 256 tožb oziroma pritožb ter ugovorov in 27 prijav v stečajnih postopkih oziroma postopkih prisilne poravnave. Pravno in finančno je bilo pregledano 1.535 pogodb, okvirnih sporazumov in aneksov. V postopkih izterjave smo izterjali 1,6 mio EUR.

Veliko pozornosti smo posvetili tudi kibernetiski varnosti. Z vzpostavitvijo varnostnega operativnega centra se zagotavlja operativna kibernetiska zaščita v kritičnem delu informacijskega sistema Javnega holdinga, vezana predvsem na področje oskrbe s pitno vodo.

Kljub izjemno zahtevnemu obdobju so družbe Skupine v poslovnem letu 2022 storitve izvajale kvalitetno, varno in nemoteno. To potrjujejo tudi rezultati javnomnenjskih raziskav Panel, ki so bile izvedene štirikrat v letu 2022. Anketiranci so v povprečju najbolj zadovoljni s storitvami družbe VOKA SNAGA, ki so jo ocenili s 3,59 od možnih 5, sledita družbi Energetika Ljubljana s 3,58 in LPP s 3,56.

Konsolidirani čisti poslovni izid, iz katerega so izločene vse medsebojne transakcije med družbami v Skupini, je negativen v višini 6,0 mio EUR.

Med družbami v Skupini sta negativni poslovni izid realizirali družbi VOKA SNAGA in LPP v skupni višini 7,3 mio EUR. V skladu s pogodbo o obvladovanju je Skupina Javni holding Ljubljana v letu 2021 postala pogodbeni koncern, zaradi česar je obvladujoča družba Javni holding Ljubljana dolžna pokriti nastalo letno izgubo odvisnih družb VOKA SNAGA in LPP na osnovi zahtevka odvisnih družb, družbi pa ob koncu leta v računovodskih izkazih za leto 2022 ne izkazujeta izgube.

Vzrok negativnega poslovnega izida družbe VOKA SNAGA za leto 2022 je predvsem povišanje cen električne energije pa tudi stroškov oddaje odpadkov in uničenje nevarnih odpadkov. Na slabši poslovni izid družbe LPP za leto 2022 pa so vplivale predvsem naraščajoče cene goriv in višji stroški dela. Družba v mestnem linijskem prevozu v letu 2022 prav tako še ne dosega načrtovanega obsega prepeljanih potnikov za to leto, kot posledica spremenjenih navad potnikov, ki se še vedno ne poslužujejo javnega prevoza v enakem obsegu kot pred epidemijo.

Družba Energetika Ljubljana je realizirala pozitivni poslovni izid v višini 0,8 mio EUR, predvsem zaradi realizirane dodatne prodaje električne energije na trgu.

Pred pokrivanjem izgube odvisnih družb znaša dobiček obvladujoče družbe Javni holding Ljubljana 8,3 mio EUR, od tega iz naslova opravljanja storitev za naročnike v višini 1,5 mio EUR in 6,8 mio EUR iz naslova prenosa dela bilančnega dobička leta 2021 odvisnih družb Energetika Ljubljana (6,5 mio EUR) in VOKA SNAGA (0,3 mio EUR), na osnovi sklepa skupščine Javnega holdinga z dne 5. 5. 2022. Po pokrivanju izgube družb VOKA SNAGA in LPP za leto 2022 znaša končni dobiček obvladujoče družbe 1,1 mio EUR.

V letu 2022 so Javni holding in odvisne družbe v investicijske projekte vložile 87,2 mio EUR sredstev družb (od tega v PPE-TOL 35,1 mio EUR) oziroma realizirale 69,7 % letnega načrta. Največje strateške investicije sprejete za obdobje 2022-2027, ki so že potekale v letu 2022 in se bodo odvijale tudi v naslednjih letih, predstavljajo projekt izgradnje objekta za energetsko izrabo odpadkov (OEIO), izgradnja kotlovnice na biomaso, nakup avtobusov na okolju prijazen pogon in veliki kohezijski projekt Čisto zate: »Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja«.

V Energetiki Ljubljana se izvaja zaključna faza izgradnje najboljše investicije plinsko-parne enote (PPE-TOL), ki predstavlja pomemben korak prehoda v nizkoogljično družbo in je velikega skupnega pomena občinam, ki so družbenice Javnega holdinga. Vrednost investicije PPE-TOL je bila po ponovni oceni vrednosti v začetku leta 2023 ocenjena v višini 142,5 mio EUR. Za financiranje te investicije se je družba dolgoročno zadolžila v višini 120 mio EUR. Črpanje dolgoročnega posojila je postopno, skladno s terminskim načrtom izvedbe investicije, do zaključka izgradnje. Na dan 31. 12. 2022 znaša stanje črpanega posojila 83,7 mio EUR.

Družba Energetika Ljubljana je v letu 2022 zaključila postavitve plinske kogeneracije na lokaciji TOŠ, ki je z obratovanjem pričela 1. 1. 2023. Ostale investicije v letu 2022 so se nanašale predvsem na obnove in razvoj energetskih virov, omrežja in drugih sredstev za proizvodnjo električne energije ter daljinsko oskrbo s toploto in plinom.

Družba VOKA SNAGA je v letu 2022 realizirala približno polovico načrtovanih investicij. Pretežni del neizvedenih investicij je prenešenih v načrt za leto 2023, saj dinamika izvedbe del ni sledila načrtu, tako zaradi prenizkih projektantskih ter gradbenih zmogljivosti kot tudi zaradi neurejenih zemljiško-knjižnih zadev ter dolgotrajnih postopkov pridobivanja potrebnih soglasij in upravnih dovoljenj. Za izvedbo investicijskih vlaganj družbe VOKA SNAGA (realiziranih v letu 2021), je obvladujoča družba v mesecu maju in juliju 2022 dokapitalizirala družbo VOKA SNAGA v skupni višini 1,1 mio EUR.

Družba LPP je izvedla večje investicije v nakup 10 zgibnih avtobusov za mestni promet, 14 enojnih avtobusov za medkrajevni promet, 2 mestna midi avtobusa in kavalirja.

V juniju 2022 so bile zaključene raziskave »Skriti uporabnik«, ki jih je v javnih podjetjih in Javnem holdingu izvajal zunanji izvajalec z vzpostavitvijo telefonskih stikov ali preko elektronske pošte. Rezultati raziskave so bili pri vseh družbah ocenjeni kot odlično.

Po pridobitvi krovne pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec v letu 2021, smo v prvi polovici leta 2022 nadaljevali s trajnostnimi aktivnostmi za pridobitev krovne naprednega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec s ciljem izboljšati upravljanje delovnih procesov in kakovosti delovnega okolja na področju odgovornosti do naših sodelavcev ter nivo organizacijske klime in delovne kulture, kot tudi zmanjšanja neželenih vplivov poslovanja na okolje.

Javni holding je skupaj z družbami Energetika Ljubljana, LPP in ŽALE pristopil k projektu »SPIN 2019-2022«, ki ga financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, ter s tem zaposlenim omogočil brezplačno podporo pri razvoju njihove kariere in kompetenc v skladu s potrebami posamezne družbe.

Ob svetovnem dnevu zemlje (22. april) smo na avtobusih mestnega prometa ozaveščali z vsebinami pod sloganom »Investirajmo v naš planet, ker nam je mar«. Sodelovali smo v »Evropskem tednu mobilnosti«, ki poskuša prebivalce mesta vzpodbuditi k večji uporabi javnega prevoza. V otroškem kreativnem mestu Minicity smo obveščali o pomenu zelenih dejanj in trajnostnih vedenj. Ob svetovnem dnevu okolja (5. junij) smo organizirali izziv Vredno za vedno, s katerim smo ciljno javnost povabili k izvajanju okolju prijaznih praks, ki jih spodbujamo. V okviru mednarodne konference Velo-city (kolesarski festival) smo se predstavili s talno taktilno igro Ti začni!, kjer so obiskovalci s pomočjo likov Vezalkarjev spoznavali naše dejavnosti in okolju prijazne prakse. Zaposlenim in njihovim otrokom smo omogočili brezplačno udeležbo na dobrodelnem teku v korist otrok na Pediatrični kliniki v Ljubljani, brezplačno udeležbo na Ljubljanskem maratonu ter ogled gledališke predstave v Šentjakobskem gledališču. Povabili smo jih tudi na koncert Festivala Ljubljana ob otvoritvi nove strehe Poletnega gledališča Križank. V aprilu smo organizirali tradicionalno čistilno akcijo »Za lepšo Ljubljano«.

Na jesenskem sejmu Narava-zdravje smo se skupaj z družbama Žale in LPT ter nekaterimi oddelki Mestne uprave MOL in javni zavodi predstavili na skupnem razstavnem prostoru pod sloganom »Ljubljana nam ponuja več«, kjer smo obiskovalcem na enem mestu predstavili aktivnosti, s katerimi člani velike mestne družine sooblikujemo kakovost bivanja in gradimo zeleno identiteto mesta. Obiskovalci so spoznali tudi nabor aktivnosti, s katerimi lahko sami pripomorejo k bolj zeleni in trajnostni prihodnosti.

Skupaj smo uspešno zaključili leto 2022, za kar se iskreno zahvaljujem vsem svojim sodelavkam in sodelavcem, ki so z odgovornim delom in izkazano pripadnostjo vplivali na uspešnost družb v Skupini. Zahvala pa gre tudi lastnikom, nadzornemu svetu in revizijski komisiji za podporo pri uresničevanju naših načrtov.

Krištof Mlakar
Direktor

Javni holding Ljubljana
JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Venerovškova ulica 70, 1000 Ljubljana

1.5 Poročilo nadzornega sveta

Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Sestava Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. v letu 2022 je podrobneje predstavljena v okviru predstavitve organov družbe v točki 1.2 Sistem vodenja in upravljanja.

Pregled števila sej Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. se je v letu 2022 sestal **na 6 rednih sejah in 1 dopisni seji** ter sprejel **69 sklepov**. Vsi sklepi so bili sprejeti **soglasno**.

<i>12. redna seja NS JHL</i>	<i>18. 1. 2022</i>
<i>13. redna seja NS JHL</i>	<i>22. 2. 2022</i>
<i>14. redna seja NS JHL</i>	<i>26. 4. 2022</i>
<i>15. redna seja NS JHL</i>	<i>07. 6. 2022</i>
<i>16. redna seja NS JHL</i>	<i>20. 9. 2022</i>
<i>17. redna seja NS JHL</i>	<i>13. 12. 2022</i>
<i>4. dopisna seja NS JHL</i>	<i>20. 12. 2022 do 21. 12. 2022</i>

1.5.1 Obravnavane teme na sejah Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

- Preveritev Letnega poročila družbe Javni holding za leto 2021 s poročilom neodvisnega revizorja in preveritev Letnih poročil javnih podjetij VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP za leto 2021 s poročili neodvisnega revizorja.
- Preveritev Konsolidiranega letnega poročila družbe Javni holding za leto 2021 s poročilom neodvisnega revizorja.
- Poročilo revizijske komisije nadzornemu svetu družbe o rezultatih obvezne revizije.
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2022; predlog oblikovanja cen posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2022; predlog oblikovanja cen posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2022.
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2022.
- Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2022.
- Posodobljeni registri tveganj družbe Javni holding in odvisnih družb v letu 2021.
- Posodobljen Register tveganj javnega podjetja Energetika Ljubljana v letu 2022.
- Analiza področja energentov pri izvajanju dejavnosti dobave plina in toplote z vplivom na poslovni rezultat javnega podjetja Energetika Ljubljana.
- Analiza nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana.
- Poročilo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – junij 2022.
- Poslovni načrt Javnega holdinga in poslovni načrti odvisnih družb za leto 2023.
- Predlog za zadolžitev javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP v letu 2022.
- Predlog za dodatno kratkoročno zadolžitev javnih podjetij Energetika Ljubljana in LPP v letu 2022.
- Predlog za zadolžitev javnih podjetij VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP v letu 2023.

- Predlog Sklepa o določitvi spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za direktorico Javnega holdinga, direktorja javnega podjetja VOKA SNAGA in direktorja javnega podjetja Energetika Ljubljana za leto 2021.
- Predlog za imenovanje revizijske družbe za revidiranje računovodskih izkazov družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2022, 2023 in 2024.
- Informacija o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2021.
- Informacija o oceni poslovanja Javnega holdinga in odvisnih družb v letu 2021.
- Informacije o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar – marec 2022, januar – marec 2022 (razširjena), januar – april 2022, januar – avgust 2022, januar – september 2022 (razširjena), januar – november 2022.
- Informacija o oceni poslovnih izidov Javnega holdinga in odvisnih družb za leto 2022.
- Obvestila o kreditnih pogojih kratkoročnih in dolgoročnih zadolžitev družb v skupini v letu 2021 in 2022.
- Obvestilo o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2022.
- Seznanitev s poročili o poteku sej in delu revizijske komisije nadzornega sveta družbe in s potrjenimi zapisniki sej revizijske komisije.
- Sklici sej skupščine družbe Javni holding.
- Predlog dopolnitve dnevnega reda Skupščine družbe Javni holding, sklicane s strani nadzornega sveta družbe.
- Sklici sej Sveta ustanoviteljev javnih podjetij, povezanih v Javni holding.
- Gradiva Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga:
 - Načrt dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2022.
 - Temeljna listina Službe za notranjo revizijo v Javnem holdingu.
 - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju proizvodnih virov v letih 2019 in 2020 v javnem podjetju Energetika Ljubljana.
 - Poročilo o notranji reviziji dejavnosti tehničnih pregledov in homologacij v letih 2019 in 2020 v javnem podjetju LPP.
 - Poročilo o notranji reviziji izvajanja procesov Službe za kadrovske in splošne zadeve za JHL in odvisna javna podjetja v letu 2019 v družbi Javni holding.
 - Poročilo o notranji reviziji delovanja Centralne čistilne naprave in obvladovanja tveganj na tem področju v letih 2020 in 2021 v javnem podjetju VOKA SNAGA.
 - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije nabave in javnega naročanja v JP VO-KA d.o.o. v letu 2018.
 - Ocena izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v javnem podjetju VOKA SNAGA.
 - Letno poročilo o delu Službe za notranjo revizijo za leto 2021.

1.5.2 Spremljanje in nadzor nad poslovanjem družbe – dodatne zahteve Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

Nadzorni svet JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o. je v letu 2022 podal nekatere pobude in zahteval dodatna gradiva oziroma pojasnila:

- Zaradi nestabilnih in hitro se spreminjajočih razmer na energetskih trgih, ki so močno vplivale na poslovanje javnega podjetja Energetika Ljubljana, je posebno skrb namenil tekoči obravnavi problematike področja energentov pri izvajanju dejavnosti dobave

zemeljskega plina in toplote javnega podjetja Energetika Ljubljana. Na zahtevo nadzornega sveta so bile na sejah redno obravnavane posodobljene analize nabave in prodaje zemeljskega plina, s projekcijami nabav, prikazom aktualnih razmer na trgu zemeljskega plina in vplivom na poslovni rezultat javnega podjetja.

- Javno podjetje Energetika Ljubljana je pozval k pripravi raznovrstnih scenarijev, v primeru, nezadostnih količin zemeljskega plina.
- Pozval je k razmisleku o smiselnosti investicij javnega podjetja Energetika Ljubljana v širitev plinovodnega omrežja, glede na aktualne razmere na trgu energentov.
- Za zmanjševanje toplotnih izgub v javnem podjetju Energetika Ljubljana je pozval k razmisleku o večji obnovi obstoječega vročevodnega omrežja.
- V zvezi z aktivnimi dogajanjem in cenami na področju energentov je javno podjetje Energetika Ljubljana pozval k ponovni preveritvi tveganj in prilagoditvi tveganj dejanskim razmeram.
- Opozoril je, da morajo odgovorni za posamezna tveganja v družbah skrbno in ažurno spremljati situacije in predlagati ustrezne ukrepe poslovodstvu.
- Opozoril je na doseganje ustreznega deleža obnovljivih virov energije v končni porabi energije skladno s cilji in usmeritvami Evropske unije in oblikovanje ustreznih kriterijev s tem v zvezi. Predlagal je preveritev podatkov glede obveznosti po 25 % deležu obnovljivih virov energije v končni porabi energije, kakor tudi o obvezi po 15 % zmanjšanju porabe zemeljskega plina.
- Opozorjal je na problem zadolženosti, zlasti pri javnem podjetju Energetika Ljubljana.
- Spremljal je realizacijo investicij in zahteval sprotne informacije o poteku pomembnejših projektov, zlasti o poteku projekta izgradnje plinsko parne enote PPE-TOL in o poteku velikega kohezijskega projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja.
- Opozoril je na morebitno ranljivost strežniške infrastrukture ter potrebo po pravočasnih aktivnostih za zaščito podatkov.
- Izpostavil je pomembnost kadrovske problematike na področju ključnih kadrov in vezano na poročilo notranje revizije iz tega področja soglašal s predlogom revizijske komisije, da se identifikacija ključnih kadrov in priprava individualnih razvojnih načrtov ključnih kadrov za vse družbe v skupini pripravi do konca leta 2022.
- Izpostavil je, da morajo biti vse družbe v skupini pozorne na nevarnost, ki lahko ohromi nemoteno opravljanje dejavnosti zaradi pomanjkanja strokovnih in operativnih kadrov.
- Pozval je k razmisleku o racionalizaciji posameznih avtobusnih linij javnega podjetja LPP oziroma k zagotovitvi manjših avtobusov na manj obremenjenih linijah ter s tem povezane morebitne priprave reorganizacije družbe.
- Izpostavil je odlično opravljanje temeljitih notranjih revizij, ki so s priporočili in mnenji pripomogle k izboljšanju poslovanja vseh družb v skupini Javnega holdinga.

Delo nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.

12. redna seja, 18. 1. 2022

Predsednica nadzornega sveta je na kratko predstavila sestavo in način dela nadzornega sveta in revizijske komisije trem novim članom nadzornega sveta, imenovanih na seji Skupščine družbe 6. 10. 2021 na usklajen predlog manjšinskih družbenikov, z nastopom mandata 18. 12. 2021. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 5. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 4. redne seje revizijske komisije. Obravnavana je bila Informacija o oceni poslovanja družbe Javni holding in odvisnih družb v letu 2021. Člani nadzornega sveta so se seznanili s Poročilom o notranji reviziji obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju proizvodnih virov v letih 2019 in 2020 v javnem podjetju Energetika Ljubljana, s Poročilom o notranji reviziji dejavnosti tehničnih pregledov in homologacij v letih 2019 in 2020 v javnem podjetju LPP, z Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije nabave in javnega naročanja v JP VO-KA d.o.o. v letu 2018 in z Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v javnem podjetju VOKA SNAGA. Podano je bilo soglasje k Načrtu dela Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2022 ter k Temeljni listini Službe za notranjo revizijo. Za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in zagotovitve rednega poslovanja so člani nadzornega sveta podali pozitivno mnenje k predlogom za kratkoročno zadolžitev javnih podjetij Energetika Ljubljana, VOKA SNAGA in LPP pri bankah v letu 2022 ter za potrebe financiranja investicij tudi k predlogoma dolgoročne zadolžitve javnih podjetij VOKA SNAGA in LPP pri bankah v letu 2022. Nadzorni svet se je seznanil s kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev in dolgoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana ter s kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev javnega podjetja VOKA SNAGA, vse v letu 2021. Člani nadzornega sveta so se seznanili še s postopkom zavarovanja odgovornosti za naslednje enoletno obdobje in z najugodnejšo ponudbo.

13. redna seja, 22. 2. 2022

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 6. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 5. redne seje revizijske komisije. Seznanil se je z Informacijo o nerevidiranih računovodskih izkazih (izkaz poslovnega izida in bilanca stanja) družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2021. Obravnaval je Elaborat o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode za leto 2022 in podal pozitivno mnenje k cenam storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Pozitivno mnenje je bilo podano k načinu obračuna storitev povezanih z nepretočnimi greznicami, obstoječimi greznicami in malimi komunalnimi čistilnimi napravami za uporabnike, za katere se skladno s tretjim in četrtem odstavkom 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode zagotavlja le čiščenje komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic in obdelava blata iz malih komunalnih čistilnih naprav in obstoječih greznic, na območju komunalne čistilne naprave. Nadzorni svet je nadalje podal pozitivno mnenje k cenam posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za leto 2022 in k cenam za obračun posebne storitve oskrbe s pitno vodo za leto 2022. Nadzorni svet se je seznanil z Elaboratom o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za leto 2022 in Elaboratom o oblikovanju cen storitev gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2022 in podal pozitivno mnenje k cenam storitev ravnanja z odpadki za leto 2022. Obravnavani so bili posodobljeni registri tveganj Javnega holdinga in odvisnih družb v letu 2021, ob obravnavi katerih je bilo javnemu podjetju Energetika Ljubljana naloženo, da ponovno preveri tveganja in jih prilagodi dejanskim razmeram v zvezi z aktivnimi dogajanja in

cenami na področju energentov. Nadzorni svet se je seznanil z Letnim poročilom o delu Službe za notranjo revizijo Javnega holdinga za leto 2021. Izražena je bila pohvala delu Službe za notranjo revizijo in poudarjeno, da vsa javna podjetja sodelujejo pri odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti. Člani so se seznanili še z obvestilom javnega podjetja VOKA SNAGA o zagotovitvi finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2022. Na podlagi predloga revizijske komisije nadzornega sveta je nadzorni svet predlagal skupščini družbe imenovanje revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o. za revidiranje računovodskih izkazov družbe Javni holding in odvisnih družb za leto 2022, 2023 in 2024, izdelavo predrevizijskih strokovnih mnenj ter sodelovanje s pristojnimi organi. Obravnavan je bil predlog dodatne kratkoročne zadolžitve javnega podjetja Energetika Ljubljana in javnega podjetja LPP v letu 2022 za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja, h kateremu so člani nadzornega sveta podali pozitivno mnenje, pri tem pa so opozorili na problem zadolženosti javnega podjetja Energetika Ljubljana, kar bi lahko vplivalo tudi na pogoje pri že odobrenem dolgoročnem kreditu za izgradnjo PPE-TOL. Ob razpravi o poslovanju javnega podjetja Energetika Ljubljana je bil na seji sprejet dodaten sklep, da javno podjetje Energetika Ljubljana do prihodnje seje nadzornega sveta pripravi gradivo s prikazom celovite problematike področja energentov z vplivom na poslovni rezultat družbe, skupaj s predvideno zadolžitvijo družbe do konca leta 2022. Člani so se seznanili tudi s sklicem seje Skupščine družbe in sklicem seje Sveta ustanoviteljev.

14. redna seja, 26. 4. 2022

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 7. in 8. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta, s potrjenima zapisnikoma 6. in 7. redne seje revizijske komisije ter s Poročilom revizijske komisije nadzornemu svetu o rezultatih obvezne revizije. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje k letnim poročilom Javnega holdinga in odvisnih družb za leto 2021, h konsolidiranemu letnemu poročilu Javnega holdinga za leto 2021, k predlogu pokrivanja čiste izgube poslovnega leta 2021 Javnega holdinga, k predlogu uporabe bilančnega dobička na dan 31. 12. 2021 javnega podjetja VOKA SNAGA, k predlogu uporabe bilančnega dobička na dan 31. 12. 2021 javnega podjetja Energetika Ljubljana ter se seznanil z bilančno izgubo na dan 31. 12. 2021 javnega podjetja LPP. Podal je pozitivno mnenje k obrazložitvi posameznih meril za določitev spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za leto 2021 in k določitvi višine spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja kot izhaja iz obrazložitve predloga Sklepa o določitvi spremenljivega dela plačila za uspešnost poslovanja za direktorico družbe Javni holding, direktorja družbe VOKA SNAGA in direktorja družbe Energetika Ljubljana za leto 2021, ki se posreduje v obravnavo in sprejem Skupščini družbe. Podano je bilo tudi pozitivno mnenje, da se spremenljivi del plačila za uspešnost poslovanja direktorja javnega podjetja LPP, v letu 2022 oziroma za leto 2021 ne določi in ne izplača zaradi določil ZIUZEOP in ZDUOP, ki v primeru izplačila spremenljivega prejemka določajo obveznost vrnitve prejete državne pomoči. Člani nadzornega sveta so pohvalili delo in odzivnost direktorice Javnega holdinga in direktorjev odvisnih družb v zahtevnem letu 2021. Nadzorni svet se je seznanil z analizo področja energentov pri izvajanju dejavnosti dobave plina in toplote z vplivom na poslovni rezultat javnega podjetja Energetika Ljubljana. Nadzorni svet je ugotovil, da je problematika področja energentov izredno resna in zahteva redno spremljanje s strani nadzornega sveta, zato je javnemu podjetju naložil, da mora Energetika Ljubljana za vsako sejo nadzornega sveta pripraviti posodobljeno analizo, s tekočimi podatki o nakupih in prodaji zemeljskega plina ter vplivi le-teh na mesečne stroške uporabnikov ter rezultat družbe. Nadzorni svet se je seznanil še z informacijo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – marec 2022, s kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev javnega podjetja Energetika Ljubljana in javnega podjetja LPP v letu 2022 ter s sklicem seje Skupščine družbe.

15. redna seja, 7. 6. 2022

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 9. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 8. redne seje revizijske komisije. Seznanil se je z razširjeno Informacijo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – marec 2022 ter z informacijo o poslovanju za obdobje januar – april 2022. Spodbudne in pohvaljene so bile začete aktivnosti Javnega holdinga na dveh izrazito pomembnih področjih tveganj, in sicer na področju informatike – zagotovitev kibernetске varnosti in na področju kadrov – pričetki postopki za določitev ključnih kadrov in njihovih namestnikov. Obravnavana je bila posodobljena Analiza nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana, ob obravnavi katere je bilo ugotovljeno, da so ukrepi za obvladovanje spremenjenih razmer na trgu z zemeljskim plinom ustrezni in naj javno podjetje še nadalje izvaja učinkovite ukrepe za zmanjšanje izgube na dejavnosti dobave plina. Člani so se seznanili tudi s posodobljenim Registrom tveganj javnega podjetja Energetika Ljubljana in ob tem izpostavili, da morajo odgovorni za posamezna tveganja skrbno spremljati situacije in pravočasno predlagati ustrezne ukrepe direktorju družbe. Nadzorni svet se je seznanil s Poročilom o notranji reviziji izvajanja procesov Službe za kadrovske in splošne zadeve za Javni holding in odvisna javna podjetja v letu 2019 v družbi Javni holding. Zaradi pomembnosti kadrovske problematike na področju ključnih kadrov, je nadzorni svet soglašal s predlogom revizijske komisije, da se priporočilo notranje revizije glede sistematičnega pristopa k identifikaciji ključnih kadrov in priprave individualnih razvojnih načrtov izvede do konca leta 2022 in ne šele v letu 2023. Seznanil se je tudi s Poročilom o notranji reviziji delovanja Centralne čistilne naprave in obvladovanja tveganj na tem področju v letih 2020 in 2021 v javnem podjetju VOKA SNAGA ter s kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA in kreditnimi pogoji dolgoročne zadolžitve javnega podjetja LPP, v letu 2022.

16. redna seja, 20. 9. 2022

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 10. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 9. redne seje revizijske komisije. Člani nadzornega sveta so obravnavali Poročilo o poslovanju družbe Javni holding in odvisnih družb za obdobje januar – junij 2022 in nanj podali pozitivno mnenje. Seznanili so se tudi z informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar – avgust 2022 ter z ocenami poslovnih izidov družb za leto 2022. Obravnavali so posodobljeno Analizo nabave in prodaje zemeljskega plina javnega podjetja Energetika Ljubljana. Nadzorni svet se je seznanil s kreditnimi pogoji dolgoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA in kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve LPP, vse v letu 2022 ter s sklicem seje Skupščine družbe in osnutkom sklica seje Sveta ustanoviteljev.

17. redna seja, 13. 12. 2022

Nadzorni svet se je seznanil s poročilom predsednice revizijske komisije o poteku 11. redne seje revizijske komisije nadzornega sveta ter s potrjenim zapisnikom 10. redne seje revizijske komisije. Podal je pozitivno mnenje k predlogu Poslovnega načrta Javnega holdinga za leto 2023 ter k predlogu, da Javni holding zagotovi sredstva za investicijska vlaganja iz poslovnega načrta javnega podjetja VOKA SNAGA za leto 2023, na način povečanja osnovnega kapitala javnega podjetja. Nadzorni svet je podal pozitivno mnenje tudi k predlogom poslovnih načrtov odvisnih družb za leto 2023. Člani so se seznanili z razširjeno informacijo o poslovanju Javnega holdinga in odvisnih družb za obdobje januar – september 2022, ter z oceno poslovanja za obdobje januar – november 2022 in oceno poslovanja za leto 2022. Obravnavan je bil predlog za zadolžitev odvisnih družb v letu 2023, v okviru obravnave katerega je nadzorni svet družbe podal pozitivno mnenje k predlogom, da se javna podjetja VOKA SNAGA, Energetika Ljubljana in LPP v letu 2023 kratkoročno zadolžijo pri bankah za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja in dolgoročno zadolžijo pri bankah za potrebe financiranja investicij. Seznanil se je še s kreditnimi pogoji kratkoročne zadolžitve javnega podjetja VOKA SNAGA in

kreditnimi pogoji kratkoročnih zadolžitev javnega podjetja LPP, vse v letu 2022. Nadzorni svet je potrdil sklic Skupščine družbe s strani nadzornega sveta družbe.

4. dopisna seja, 20. 12. 2022 do 21. 12. 2022

Nadzorni svet je na dopisni seji potrdil predlog dopolnitve dnevnega reda Skupščine družbe sklicane s strani nadzornega sveta, skladno z gradivom predloženim na dopisno sejo.

1.5.3 Preveritev Konsolidiranega letnega poročila za leto 2022

Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. je na 20. seji dne 25. 04. 2023 preveril sestavljeno in revidirano Konsolidirano letno poročilo družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2022. Nadzorni svet je ugotovil, da je Letno poročilo sestavljeno skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) ter da predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju Skupine v letu 2022. Ker nadzorni svet na letno poročilo in poročilo neodvisnega revizorja ni imel pripomb oziroma zadržkov, je sprejel pozitivno stališče k letnemu poročilu in poročilu neodvisnega revizorja.

1.5.4 Delo revizijske komisije Nadzornega sveta JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana d.o.o.

Sestava Revizijske komisije (v nadaljevanju: RK) v letu 2022 je podrobneje predstavljena v okviru predstavitve organov družbe v točki 1.2 Sistem vodenja in upravljanja.

V letu 2022 se je RK sestala **na 7. rednih sejah** ter sprejela **49 sklepov**. Sklepi so bili soglasno sprejeti, predsednica RK pa je o obravnavanih temah in sprejetih sklepih redno poročala nadzornemu svetu družbe.

Seje so potekale v naslednjih terminih:

<i>05. redna seja RK JHL</i>	<i>11. 01. 2022</i>
<i>06. redna seja RK JHL</i>	<i>15. 02. 2022</i>
<i>07. redna seja RK JHL</i>	<i>15. 03. 2022</i>
<i>08. redna seja RK JHL</i>	<i>20. 04. 2022</i>
<i>09. redna seja RK JHL</i>	<i>31. 05. 2022</i>
<i>10. redna seja RK JHL</i>	<i>13. 09. 2022</i>
<i>11. redna seja RK JHL</i>	<i>07. 12. 2022</i>

Na sejah RK so bile obravnavane naslednje teme:

- S področja spremljanja računovodskega poročanja in nadzora neoporečnosti finančnih informacij je RK pregledala in obravnavala naslednja gradiva:
 - Nerevidirani računovodski izkazi družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2021;
 - Zadolžitev odvisnih družb v skupini Javni holding Ljubljana po stanju 31. 12. 2021 in po stanju 30. 6. 2022;
 - Tožbe in terjatve družb v skupini Javni holding Ljubljana po stanju 31. 12. 2021 in po stanju 30. 6. 2022;
 - Revidirana letna poročila družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2021 in Konsolidirano letno poročilo družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2021;
 - Informacijo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – III 2022;

- Poročilo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – VI 2022;
- Informacijo o poslovanju družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za obdobje I – IX 2022;
- Tožbe, kjer javna podjetja v skupini Javni holding Ljubljana tožijo stranke po stanju 31. 10. 2022.

Na obravnavana gradiva je revizijska komisija podala svoja mnenja ter sprejela ustrezne sklepe.

- S področja spremljanja učinkovitosti notranjih kontrol, notranje revizije in sistemov obvladovanja tveganj je RK obravnavala naslednja gradiva:
 - Prenovo notranjih aktov SNR: Temeljna listina in Pravilnik o notranji reviziji;
 - Plan dela Službe za notranjo revizijo za leto 2022;
 - Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja na podlagi ugotovitev in priporočil notranje revizije na področju obvladovanja poslovnih in operativnih tveganj pri obratovanju RCERO v letih 2018 in 2019 v družbi JP VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.;
 - Poročilo o notranji reviziji dejavnosti tehničnih pregledov in homologacij v letih 2019 in 2020 v družbi JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.;
 - Poročilo Službe notranje revizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2021;
 - Poročilo o notranji reviziji izvajanja procesov službe za kadrovske in splošne zadeve za JHL in odvisna JP v letu 2019 v družbi JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.;
 - Poročilo o notranji reviziji delovanja CČN in obvladovanja tveganj na tem področju v letih 2020 in 2021 v družbi JP VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.;
 - Poročilo o notranji reviziji obvladovanja tveganj nabave energentov v JPE;
 - Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja – preverjanje izvedenih priporočil iz notranje revizije VKS CČN;
 - Oceno izvedenih aktivnosti za izboljšanje poslovanja – preverjanje izvedenih priporočil iz notranje revizije LPP TP (tehnični pregledi);
 - Načrt dela službe notranje revizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2023;
 - Večletni načrt dela službe notranje revizije družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za obdobje 2023–2027;
 - Ažuriran register tveganj družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb
 - Posodobljen register tveganj družbe Energetika Ljubljana d.o.o., ki ga je družba Energetika Ljubljana prilagodila aktualnim razmeram, povezanim s spremenjenimi tržnimi razmerami na trgu energentov.

Na obravnavana gradiva je revizijska komisija podala svoja mnenja ter sprejela ustrezne sklepe.

- RK je skozi celo leto sodelovala tudi s pooblaščenim revizorko revizijske hiše Deloitte Revizija d.o.o. in vodstvom Sektorja financ in računovodstva ter tako spremljala kakovost delovanja zakonitega revizorja, in sicer:
 - Na seji v februarju je s strani vodje sektorja financ in računovodstva pridobila informacije glede poteka revizije ter ključnih področij revidiranja;
 - Na seji v aprilu je pooblaščenim revizorka ga. Tina Kolenc Praznik seznanila RK z izsledki revizije in dodatnimi poročili o reviziji za leto 2021;
 - Na seji v maju je RK proučila informacije, ki jih je na prošnjo RK pripravila pooblaščenim revizorka za pomoč pri ocenitvi kakovosti delovanja zakonitega revizorja za poslovno leto 2021;
 - Pooblaščenim revizorka ga. Tina Kolenc Praznik je sodelovala ponovno na seji RK v septembru, ko je RK skupaj z njo in vodstvom financ in računovodstva preverila in

evidentirala pomembna področja revidiranja računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in odvisnih družb za leto 2022 in potrdila terminski plan predrevizije;

- Na seji RK v decembru sta sodelovali pooblaščenka revizorka ga. Tina Kolenc Praznik in projektna managerka ga. Natalija Hrovat, ki sta predstavili potek revizije in načrt revizije za leto 2022 ter področja tveganja in kriterije pri določitvi materialnosti. Vsi postopki glede ocenjevanja tveganj so bili usklajeni med zunanjim revizorjem, strokovno službo in RK. Članice revizijske komisije so tudi ocenile, da so izračunane pomembnosti zunanjega revizorja skladne s pomembnostjo, ki so jo za področja dela revizijske komisije določile članice revizijske komisije.
- Revizijska komisija je v letu 2022 sodelovala pri vseh fazah imenovanja zunanjega revizorja za obdobje treh let 2022–2024. Pregledala in potrdila je razpisno dokumentacijo za imenovanje zunanjega revizorja, proučila poročilo strokovnih služb o rezultatih izbirnega postopka ŠT.JHL-2/22-»revidiranje računovodskih izkazov« ter pripravila predlog Nadzornemu svetu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., da Skupščini družbe Javni holding Ljubljana, d.o.o. predlaga imenovanje revizijske družbe DELOITTE REVIZIJA d.o.o. za revidiranje računovodskih izkazov za leto 2022, 2023 in 2024.
- Poleg zgoraj navedenega je RK za svoje delovanje v letu 2022, skladno s priporočili združenja nadzornikov Slovenije za delo RK, naredila samooceno svojega dela za leto 2021, pripravila program dela RK za leto 2022 ter za NS spodnji poročili in predlog:
 - Poročilo o delu Revizijske komisije nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana d.o.o. za leto 2021.
 - Poročilo revizijske komisije nadzornemu svetu o rezultatu obvezne revizije. V poročilu je poudarila, da je bilo sodelovanje RK z revizijsko družbo Deloitte revizija d.o.o. in s pooblaščenko revizorko go. Tino Kolenc Praznik dobro, uspešno in učinkovito. RK je s strani pooblaščenke revizorke pridobila odgovore na vsa zastavljena vprašanja glede opravljene revizije za leto 2021, ter ustrezna zagotovila, da Letna poročila družb in Konsolidirano letno poročilo predstavlja verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju družb in Skupine v letu 2021 in tako sprejela pozitivno stališče k posameznim letnim poročilom. Na koncu poročila je RK ocenila, da je bilo delo zunanjih revizorjev za leto 2021 strokovno, kakovostno in v skladu z zakonom o revidiranju ter da sta revizijska družba in pooblaščenka revizorka delovali neodvisno.
 - Za nadzorni svet je, na podlagi ocene sestave letnega poročila in dodatnih poročil revizorja o reviziji za leto 2021, oblikovala naslednji predlog: Revizijska komisija nadzornega sveta družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se je seznanila z dodatnimi poročili RK o reviziji za leto 2021. Na osnovi predstavitve dodatnih poročil o reviziji je RK ugotovila, da letna poročila predstavljajo verodostojen odraz dogajanj in celovito informacijo o poslovanju družb in Skupine v letu 2021 ter sprejela pozitivno stališče k letnim poročilom in predlagala Nadzornemu svetu, da jih potrdi.

1.5.5 Sklepi

1. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. daje pozitivno mnenje h Konsolidiranemu letnemu poročilu družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. za leto 2022 s poročilom neodvisnega revizorja ter ga posreduje v sprejem Skupščini JAVNEGA HOLDINGA Ljubljana, d.o.o.
2. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznanja s konsolidirano čisto izgubo poslovnega leta 2022 v višini 6.097.693,00 EUR.

3. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2022 družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. v višini 1.073.324,90 EUR, s katerim je ob sestavitvi letnega poročila delno pokrila preneseno izgubo in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se bilančna izguba po stanju na dan 31. 12. 2022 družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. v višini 38.397,19 EUR pokrije v breme drugih rezerv iz dobička. Druge rezerve iz dobička družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., po izvedenem pokritju bilančne izgube, znašajo 4.961.602,81 EUR.
4. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2022 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 0 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da se bilančna izguba po stanju na dan 31. 12. 2022 družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o. v višini 65.302,25 EUR pokrije v breme zakonskih rezerv. Zakonske rezerve družbe JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o., po izvedenem pokritju bilančne izgube, znašajo 329.532,64 EUR.
5. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2022 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 837.485,35 EUR in daje pozitivno mnenje k predlogu, da bilančni dobiček po stanju na dan 31. 12. 2022 družbe JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. v višini 27.778.065,84 EUR ostane nerazporejen.
6. Nadzorni svet družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. se seznani s čistim dobičkom poslovnega leta 2022 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 0 EUR ter z višino bilančne izgube po stanju na dan 31. 12. 2022 družbe JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o. v višini 5.813.305,28 EUR.

Predsednica nadzornega sveta

Jadranka Dakić

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 Gospodarska gibanja¹

V letu 2022 je bruto domači proizvod (BDP) porasel za 5,4 % glede na leto 2021. Razmeroma visoka rast izvira iz učinka prenosa rasti iz leta 2021, ki se nanaša na popandemično okrevanje gospodarstva. Medletna gospodarska rast je ostala visoka tudi v prvi polovici leta 2022, v tretjem četrtletju pa se je ob povišani negotovosti v mednarodnem okolju ter vse višji inflaciji že opazno upočasnila.

Na letni ravni v letu 2022 je inflacija znašala 10,3 %² (4,9 % v letu 2021), ki pa se je ob koncu leta nekoliko umirila zaradi cenejših goriv in vladnih ukrepov.

Medletna rast povprečne bruto plače se še naprej krepi, a ostaja zmerna, saj je nižja od rasti cen in produktivnosti. Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 je znašala 2.023,92 EUR, kar je za 2,8 % nominalno več kot leta 2021 (1.969,59 EUR).

Decembra 2022 se je registrirana brezposelnost nekoliko povečala, v povprečju leta pa je bila s 56.665 brezposelnimi osebami najnižja do sedaj in za 23,8 % nižja kot leta 2021. Zaradi velikega povpraševanja po delovni sili od maja 2021 upada število dolgotrajno brezposelnih in število brezposelnih starejših od 50 let, ki so pogosto tudi dolgotrajno brezposelni.

Povprečna dolarska cena nafte Brent je v letu 2022 znašala 100,79 USD/sod, kar glede na leto 2021 predstavlja porast za 42,6 % (v letu 2021 je znašala 70,69 USD/sod). Ob ohlajanju svetovnega gospodarstva se je decembra 2022 znižala za 11,4 % (na 81 USD za sod), medletno pa je bila višja za 9,1 %.

Tečaj evra je v primerjavi z ameriškim dolarjem v letu 2022 v povprečju padel za 11,0 % glede na leto 2021 (iz 1,184 USD/EUR na 1,054 USD/EUR).

Borzne cene zemeljskega plina so se v primerjavi s preteklim letom občutno zvišale. Povprečna dnevna cena na avstrijski borzi EEX CEGH AT, ki predstavlja referenco tudi za slovenski plinski trg, je v letu 2022 znašala 126,03 EUR/MWh, kar predstavlja 170,55 % zvišanje glede na leto 2021, ko je povprečna cena znašala 46,59 EUR/MWh. Najnižja dnevna cena je bila dosežena 1. novembra 2022, in sicer 31,80 EUR/MWh, vrh pa je cena dosegla 26. avgusta 2022 pri 312,57 EUR/MWh. Visoki medletni rasti je sledilo znižanje ob koncu leta. Na borzne cene zemeljskega plina so v preteklem letu vplivali številni dejavniki, med katerimi je potrebno izpostaviti predvsem vojno v Ukrajini, ki je močno vplivala na zmanjšanje dobav zemeljskega plina iz Rusije in posledično na večji uvoz utekočinjenega zemeljskega plina iz drugih globalnih trgov. Zaostrene geopolitične razmere so močno vplivale na oblikovanje lokalnih zakonodaj, ki vspodbujajo varčevanje z zemeljskim plinom in oblikovanje zamejenih cen zemeljskega plina, tako na maloprodajnem, kakor tudi na veleprodajnem trgu.

Cene premoga spremljamo preko objavljenih cen premoga Newcastle Export Index na spletni strani IHS Inc. (Information Handling Services). Objavljene cene so Energetiki Ljubljana podlaga za vsakoletni izračun nabavne cene premoga, ki ga kupuje od dobavitelja. Energetika Ljubljana za proizvodnjo uporablja indonezijski premog, ki zaradi svoje nizke vsebnosti žvepla in pepela velja za okoljsko sprejemljivejšega. Pretresi na svetovnih energetskih trgih, ki so vplivali na rekordne cene zemeljskega plina, so vplivali tudi na ceno drugih energentov, med njimi na ceno premoga. Konec leta 2021 je cena premoga znašala 183,44 USD/mt, 14. januarja preseгла ceno 200 USD/mt in vse do marca 2022 vztrajala pod 300 USD/mt. V

¹Vir: UMAR, Ekonomsko ogledalo, št. 2, letnik XXVIII, 2022; Banka Slovenije, Gospodarska in finančna gibanja, januar 2022; Statistični urad RS, <https://www.stat.si/StatWeb/>.

² Izračunano na podlagi primerjave podatkov za mesec december leta, za katerega se poroča, in mesec december preteklega leta iz baze SURS.

maju je cena presegla 400 USD/mt in vztrajala na teh nivojih vse do konca leta 2022. Najvišja cena je bila dosežena 9. septembra 2022 pri ceni 457,12 USD/mt, do konca decembra 2022 se je cena znižala na 414,52 USD/mt. Povprečna cena v letu 2022 je tako znašala 367,44 USD/mt (v letu 2021 pa 138,69 USD/mt).

Tudi na področju lesnih sekancev so cene na trgu naraščale. Trenutne cene dobaviteljev se gibajo okoli 80,00 EUR/t. V letošnji kurilni sezoni nam sekance dobavlja osem slovenskih in en hrvaški dobavitelj.

Povprečna dnevna cena električne energije na slovenski borzi BSP Southpool je v primerjavi z lanskim letom zrasla iz 115,01 EUR/MWh na 274,52 EUR/MWh, kar predstavlja zvišanje za 138,7 %. Največji vpliv na rast cene električne energije v Evropi so imele predvsem visoke cene zemeljskega plina zaradi zaostrenih razmer v Ukrajini, zmanjšana hidrologija, zmanjšana proizvodnja električne energije iz jedrskih elektrarn v Franciji ter visoke povprečne poletne temperature, ki so vplivale na večjo porabo elektrike za namen hlajenja.

Cena emisijskih kuponov je v začetku leta 2022 znašala 80,65 EUR na tono emisij, konec leta 2022 pa je cena narasla na 83,82 EUR, kar predstavlja rast v višini 3,9 %. Zaradi zaostrenih gospodarskih in geopolitičnih razmer se je rast emisijskih kuponov v letu 2022 sicer upočasnila, smo pa hkrati priča velikim nihanjem cene znotraj leta.

2.2 Zadovoljstvo uporabnikov

Zadovoljstvo uporabnikov je cilj, ki mu Javni holding Ljubljana in povezana javna podjetja vsakodnevno sledimo. Identificiranje potreb in želja uporabnikov je temelj, na katerem sloni naše delo, zato s kontinuiranimi raziskavami Panel redno spremljamo njihova mnenja in stališča. Rezultati merjenj nam zagotavljajo informacije in podatke, ki nam koristijo pri sprejemanju pravih poslovnih odločitev in nadgrajevanju storitev tudi z upoštevanjem želja in potreb uporabnikov.

V letu 2022 smo raziskavo Panel izvajali na vzorcu 500 posameznikov, ki po demografskih značilnostih (spolu, starosti in izobrazbi) predstavljajo prebivalce Mestne občine Ljubljana. Poletno in jesensko merjenje smo izvedli na stalnem vzorcu Ljubljančank in Ljubljančanov, pomladansko in zimsko pa na naključnem spletnem vzorcu. V merjenih, ki smo jih izvedli štirikrat (pomladi, poleti, jeseni in pozimi), so anketiranci odgovarjali na stalna vprašanja (o poznavanju delovanja, stopnji ugleda in zadovoljstvu s storitvami javnih podjetij) in na aktualna vprašanja, povezana z delovanjem podjetij. Tudi v letu 2022 smo v vsako drugo merjenje vključili vprašanja o trajnostni oziroma zeleni naravnosti podjetij.

➤ Poznavanje delovanja javnih podjetij

Poznavanje delovanja javnih podjetij smo merili pomladi in jeseni 2021 ter pomladi in jeseni 2022. V tem obdobju so uporabniki najvišjo povprečno oceno poznavanja namenili LPP 3,85 od možnih 5, kateremu sta sledili javni podjetji VOKA SNAGA s 3,39 in Energetika Ljubljana s povprečno oceno s 3,25.

➤ Ugled družb v Skupini

Tudi ugled javnih podjetij smo merili jeseni in pomladi leta 2021 in 2022. V povprečju so v tem obdobju anketiranci ugled podjetij ocenili z oceno 3,49 od možnih 5. Po mnenju anketirancev je bilo v tem obdobju najbolj ugledno javno podjetje VOKA SNAGA s povprečno oceno 3,58, sledili sta Energetika Ljubljana in LPP s povprečno oceno 3,45.

➤ **Zadovoljstvo s storitvami**

V letu 2022 smo zadovoljstvo s storitvami javnih podjetij merili štirikrat: pomladi, poleti, jeseni in pozimi. Kljub zahtevnim gospodarskim razmeram, zaradi zaostrenih razmer na področju energetike, so rezultati merjen pokazali, da so bili uporabniki tudi v lanskem letu z izvajanjem gospodarskih javnih služb in kakovostjo storitev javnih podjetij na splošno zadovoljni, saj je povprečna ocena zadovoljstva vseh podjetij 3,58 od možnih 5.

V povprečju so bili anketiranci najbolj zadovoljni s storitvami VOKA SNAGA s 3,59, sledili sta Energetika Ljubljana s povprečno oceno 3,58 in LPP s povprečno oceno 3,56.

2.3 Poslovanje Skupine Javni holding

2.3.1 Analiza poslovanja

Konsolidirani računovodski izkazi so izdelani na nivoju Skupine in so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP). Podatke o realizaciji za leto 2022 primerjamo s podatki iz leta 2021 in s podatki iz poslovnega načrta Skupine za leto 2022.

Poleg izločitev prometov in medsebojnih stanj med družbami v Skupini so pomembnejše razlike pri izdelavi konsolidiranih predračunskih računovodskih izkazov Skupine tudi razlike, ki izhajajo iz poročanja po MSRP glede na poročanje posamičnih računovodskih izkazov odvisnih družb in obvladujoče družbe po SRS. Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov so pojasnjene v računovodskem delu letnega poročila, v poglavju 3.3.2.

V nadaljevanju je podana kratka analiza poslovanja Skupine v letu 2022.

➤ **Poslovni izid**

v EUR

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Kosmati donos iz poslovanja	396.788.408	333.254.588	317.583.332	119,1	124,9
Odhodki iz poslovanja	398.531.638	328.192.218	322.079.119	121,4	123,7
Rezultat iz poslovanja (EBIT)	-1.743.230	5.062.370	-4.495.787	-	38,8
Finančni prihodki	3.103.923	70.885	331.530	-	
Finančni odhodki	7.037.002	4.000.728	3.919.309	175,9	179,5
Poslovni izid pred davki	-5.676.309	1.132.527	-8.083.566	-	70,2
Davek od dobička	355.620	190.589	274.473	186,6	129,6
Čisti poslovni izid	-6.031.929	941.938	-8.358.039	-	72,2

Skupina je leto 2022 zaključila z izgubo, ki je predvsem posledica nadaljnje rasti cen energentov in z njimi povezanih stroškov. Najbolj so povečani stroški vplivali na poslovanje družbe VOKA SNAGA, ki je realizirala izgubo v višini 2.371.781 EUR in družbe LPP, ki je realizirala izgubo v višini 4.904.323 EUR. Družba Energetika Ljubljana in obvladujoča družba JHL sta v letu 2022 poslovali pozitivno.

Medsebojni prometi obvladujoče in odvisnih družb se v konsolidiranih računovodskih izkazih izločajo, davek od dobička pa je seštevek davkov vseh družb.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja znaša 396.788.408 EUR ter v strukturi celotnih prihodkov predstavlja 99,2 % vseh prihodkov Skupine (razlika do 100 % so finančni prihodki). Sestavljen je iz čistih prihodkov od prodaje v višini 352.558.000 EUR (porast glede na leto 2021 za

26,3 %), usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 2.626.617 EUR (porast glede na leto 2021 za 5,4 %) ter drugih poslovnih prihodkov v višini 41.603.791 EUR (porast glede na leto 2021 za 15,8 %).

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2022 porastli pri večini dejavnosti gospodarskih javnih služb, delno iz naslova rasti cen, delno pa iz naslova višjih prodanih količin. Prihodki energetske dejavnosti so porastli za 40,0 %, prihodki iz naslova komunalnih dejavnosti za 5,7 %, prihodki iz naslova prevoznih storitev za 24,6 %, drugi prihodki pa so se nekoliko znižali, predvsem kot posledica manjše prodaje sekundarnih surovin. V okviru drugih prihodkov Skupina sicer izkazuje prihodke obvladujoče družbe, prihodke od tržnih storitev odvisnih družb, prihodke od počitniških kapacitet, prihodke od najemnin in podobno.

Strukturo prihodkov po dejavnostih prikazuje tabela v nadaljevanju.

Prihodki od prodaje v EUR	LETO 2022	LETO 2021	Indeks L22/L21	Struktura 2022
Oskrba s toploto	121.833.554	92.396.252	131,9	34,6
Oskrba s plinom	58.314.369	35.863.803	162,6	16,4
Električna energija	43.668.967	31.629.739	138,1	12,4
Mestni linijski prevoz	13.695.111	11.351.525	120,6	3,9
Zbiranje, obdelava, odlaganje odpadkov	43.582.024	40.697.862	107,1	12,4
Ravnanje z odpadno vodo	20.724.914	20.599.941	100,6	5,9
Oskrba s pitno vodo	22.173.566	20.376.381	108,8	6,3
Drugi prevozi	9.099.343	6.940.372	131,1	2,6
Urejanje in čiščenje javnih površin	7.825.040	7.543.825	103,7	2,2
Drugo	11.641.112	11.756.089	99,0	3,3
Skupaj prihodki od prodaje	352.558.000	279.155.789	126,3	100,0

V strukturi čistih prihodkov od prodaje dobro tretjino predstavljajo prihodki od oskrbe s toploto. Skupaj s prihodki od distribucije in dobave zemeljskega plina ter prodaje električne energije predstavlja oskrba z energijo prevladujočih 63,4 % čistih prihodkov od prodaje.

Glavnina prihodkov je dosežena s prodajo energije, na kar vplivata tako obseg prodaje kot višina prodajnih cen. Družba Energetika Ljubljana je v letu 2022 dosegla višje prihodke na vseh dejavnostih, nižji so le prihodki od omrežnine zemeljskega plina zaradi manj distribuiranih količin v primerjavi s preteklim letom. Glede na preteklo leto so porastli prihodki od prodaje vroče vode, predvsem zaradi povišanja variabilne cene, ki se je v letu 2022 večkrat uskladila z variabilnimi stroški. Višji so tudi prihodki od prodaje pare, predvsem zaradi višjih variabilnih cen, ki so se prilagajale stroškom energentov. Višji prihodki od prodaje plina so bili realizirani zaradi višjih prodajnih cen, ki so se, do septembra 2022, ko je cena dobave plina postala regulirana, večkrat povišale. Višji prihodki iz naslova prodaje električne energije kupcem so bili realizirani predvsem iz naslova višjih prodajnih cen, kot posledica razmer na trgu.

Prihodki iz naslova **usredstvenih lastnih proizvodov** in storitev predstavljajo stroške neposredno opravljenih ur dela, ki jih zaposleni opravijo v okviru investicijskih projektov, v družbi LPP pa pri karoserijski obnovi mestnih in primestnih avtobusov. Največ prihodkov iz naslova usredstvenih lastnih učinkov izkazuje družba Energetika Ljubljana, in sicer iz naslova aktivnosti povezanih z investicijo PPE-TOL.

Med **drugimi poslovnimi prihodki** najvišji prihodek predstavljajo subvencije in dotacije LPP, ki jih je družba prejela iz proračuna v višini 29.289.317 EUR in so višji za 14,3 % glede na leto 2021. Največji delež dotacij in subvencij iz proračuna predstavlja nadomestilo MOL za izvajanje gospodarske javne službe, in sicer 43,7 %, ostalo predstavljajo subvencije Ministrstva za okolje, podnebje in energijo (MOPE) in drugih primestnih občin. Poleg subvencij in dotacij LPP

so med drugimi poslovnimi prihodki, pri družbah Energetika Ljubljana in VOKA SNAGA, izkazane tudi dotacije v višini obračunane amortizacije za brezplačno prevzeta sredstva.

V okviru drugih poslovnih prihodkov so izkazane še: državne pomoči za omilitev posledic energetske krize, ki sta jih prejeli družbi VOKA SNAGA in LPP v višini 1.185.202 EUR, prihodki iz naslova redne refundacije boleznin in nadomestil, prihodki iz naslova državnih pomoči COVID-19, prihodki od premij sklada RS za spodbujanje zaposlovanja invalidov, podeljeni emisijski kuponi od države (Energetika Ljubljana), prevrednotovalni poslovni prihodki iz naslova terjatev, prihodki iz naslova zavarovalniških odškodnin, prihodki od odprave rezervacij za neizkoriščene dopuste in drugi poslovni prihodki.

Finančni prihodki

Finančni prihodki so v letu 2022 znašali 3.103.923 EUR in so se glede na leto 2021 povišali iz naslova realiziranih pozitivnih tečajnih razlik in terminskih poslov iz naslova nabave premoga, ki znašajo 2.680.312 EUR, pri čemer so se na drugi strani povečali tudi finančni odhodki iz tega naslova. Glavnina ostalih finančnih prihodkov je realizirana iz naslova finančnih prihodkov iz naslova zamudnih obresti in obresti od finančnega najema.

Prodajne cene

Skupina glavnino prihodkov doseže s prodajo svojih proizvodov in storitev, kar predstavlja pretežni vir financiranja izvajanja gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS), zato je ustrezna cenovna politika temeljnega pomena za uspešno poslovanje.

Cene storitev GJS s področja varstva okolja (t.i. komunalne dejavnosti) se določajo v skladu z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uredba MEDO), ki določa ukrepe in normative, povezane z obračunom cen storitev javnih služb njihovim uporabnikom. Elaborat, kot ga določa Uredba MEDO, potrjujejo občine.

V družbi Energetika Ljubljana je oblikovanje in spreminjanje cen omrežnine za distribucijski sistem zemeljskega plina in cen toplote za vročevodni ter parovodna sistema TE-TOL in TOŠ v pristojnosti Agencije za energijo. Družba je v letu 2022, skladno z Aktom o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje sproti usklajevala variabilni del cene toplote za vročevodni sistem, za parovodna sistema pa se je skladno z omenjenim aktom variabilna cena usklajevala le do aprila, ko je stopil v veljavo Zakon o oskrbi s toploto iz distribucijskih sistemov – ZOTDS, ki določa, da cena toplote za distribucijo pare in daljinskega hlajenja ni več regulirana, ampak se določa prosto s pogodbo med distributerjem in končnim odjemalcem.

Regulacija maloprodajnih cen, ki je veljala od septembra dalje, je onemogočala uskladitev maloprodajnih cen dobave zemeljskega plina in električne energije s tržnimi razmerami.

Ostale cene družba oblikuje na podlagi tržnih pogojev in ocene gibanja nabavnih cen.

Podrobneje je gibanje prodajnih cen v letu 2022 opisano v posamičnih letnih poročilih družb.

➤ Odhodki

Celotni odhodki Skupine v letu 2022 znašajo 405.568.640 EUR in so glede na leto 2021 višji za 24,4 %. Glavni, kar 98,3-odstotni delež celotnih odhodkov predstavljajo odhodki iz poslovanja.

Odhodki iz poslovanja

Odhodki iz poslovanja Skupine so realizirani v višini 398.531.638 EUR in so glede na leto 2021 višji za 23,7 %.

V strukturi odhodkov iz poslovanja zavzemajo največji delež **stroški blaga, materiala in storitev** (56,3 %). Porast le-teh v letu 2022 je predvsem posledica nadaljnje rasti nabavnih cen energentov.

Strukturo stroškov blaga, materiala in storitev prikazuje spodnja tabela.

Stroški blaga, materiala in storitev v EUR	LETO 2022	LETO 2021	Indeks L22/L21	struktura 2022
Surovine (premog, lesni sekanci, ELKO)	48.788.225	31.911.829	152,9	21,8
Zemeljski plin	84.264.465	52.371.982	160,9	37,6
Pogonska goriva (nafta, bencin, CNG)	7.259.004	5.243.993	138,4	3,2
Električna energija	14.820.853	12.574.835	117,9	6,6
Material in storitve za vzdrževanje	17.702.508	18.675.332	94,8	7,9
Stroški oddaje lahkih frakcij	15.080.210	14.134.885	106,7	6,7
Drugi stroški materiala in storitev	36.339.804	31.542.825	115,2	16,2
Skupaj stroški blaga, materiala in storitev	224.255.068	166.455.681	134,7	100,0

V strukturi blaga, materiala in storitev največji delež predstavljajo stroški energentov (69,2 %), ki zaradi spremenjenih razmer na trgu energentov pa tudi povečanega obsega proizvodnje energije ter strukture proizvodnje toplote v enoti TE-TOL in TOŠ izkazujejo tudi največje povečanje. Gre za povečanje vseh stroškov energentov, in sicer za stroške premoga, ki se večinoma uporablja za proizvodnjo toplote, za stroške električne energije ter zemeljskega plina, ki se porabljata tako za proizvodnjo toplote in elektrike, kakor tudi za dobavo končnim uporabnikom ter za stroške pogonskih goriv.

Ostali stroški, ki v strukturi predstavljajo 16,2 % se nanašajo na najemnine, zavarovanja in bančne storitve, stroške storitev po naročilu kupcev in storitev pri izvajanju dejavnosti, stroške reklam sponzorstev in reprezentance, stroške najema delovne sile in druge stroške materiala in storitev. V primerjavi s predhodnim letom so se povišali kot posledica rasti cen, pa tudi večjega obsega poslovanja.

Stroški dela so se v strukturi znižali in predstavljajo 24,5 % odhodkov iz poslovanja. Glede na leto 2021 so se povečali za 9,2 %. Porast je predvsem posledica dviga plač (s 1. 1. 2022 za 3,0 %, s 1. 5. 2022 za 2,0 % in s 1. 9. 2022 še za 5,0 %), višjih stroškov povračila za prehrano med delom (s 1. 9. 2022 se je strošek povečal iz 6,12 EUR na zaposlenega na dan na 7,96 EUR) in višjega izplačila regresa za letni dopust ter izplačane letne nagrade zaposlenim (700 EUR bruto na zaposlenega). Povečanje drugih stroškov dela izhaja tudi iz naslova knjiženja oblikovanih rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejnih nagrad ob koncu leta.

V letu 2022 je Skupina skupno prejela 3,3 mio EUR povračil stroškov dela, predvsem iz naslova boleznin in ostalih povrnjenih zneskov nadomestil plač in prispevkov, medtem ko je nadomestil iz naslova državne pomoči protikoronskih ukrepov prejela le še 0,1 mio EUR.

Stroški amortizacije v strukturi odhodkov iz poslovanja znašajo 9,4 %, glede na leto 2021 pa so nižji za 2,5 odstotnih točk. Podaljšali smo dobo koristnosti SAP programski opreми.

Drugi poslovni odhodki v strukturi odhodkov iz poslovanja predstavljajo 9,7 %, nanašajo pa se v največji meri (82,8 %) na strošek emisijskih kuponov (rast 51,4 % glede na lansko leto). Med drugimi poslovnimi odhodki so še vodna povračila, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, stroški okoljevarstvenih analiz, pregledov in meritev, okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov in drugi poslovni odhodki.

Finančni odhodki

Finančni odhodki Skupine v letu 2022 znašajo 7.037.002 EUR, v primerjavi z letom 2021 so se povečali predvsem iz naslova odhodkov iz valutnih terminkih poslov in tečajnih razlik za nakup premoga, ki znašajo 2.870.165 EUR. Med finančnimi odhodki so zajeti še odhodki iz naslova

obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 2.670.497 EUR, odhodki od obresti od bančnih posojil v višini 598.129 EUR, odhodki za obresti za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje v višini 583.477 EUR. Med finančnimi odhodki so še odhodki za obresti iz najemov osnovnih sredstev in odhodki iz poslovnih obveznosti iz naslova aktuarja.

2.3.2 Finančni položaj

v EUR	LETO 2022	Strukt. v %	NAČRT 2022	Strukt. v %	LETO 2021	Strukt. v %	Indeks L22/L21
Nekratkoročna sredstva	661.859.636	84,1	718.282.602	87,8	620.083.638	85,4	106,7
Nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva	659.296.534	83,8	714.497.884	87,4	616.429.812	84,9	107,0
Finančne naložbe in dana posojila	2.553.846	0,3	3.783.838	0,5	3.647.315	0,5	70,0
Druge nekratkoročna sredstva	9.256	0,0	880	0,0	6.511	0,0	142,2
Kratkoročna sredstva	124.957.544	15,9	99.575.934	12,2	106.331.119	14,6	117,5
Zaloge	30.471.089	3,9	34.625.316	4,2	18.332.389	2,5	166,2
Kratkoročne terjatve	82.715.262	10,5	60.855.450	7,4	78.364.751	10,8	105,6
Druge kratkoročna sredstva	11.771.193	1,5	4.095.168	0,5	9.633.979	1,3	122,2
Skupaj sredstva	786.817.180	100,0	817.858.536	100,0	726.414.757	100,0	108,3

Glavnino sredstev predstavljajo nekratkoročna sredstva, med katerimi so najpomembnejša postavka nepremičnine, naprave, oprema in neopredmetena sredstva. V tej postavki je izkazan še preostanek predujma (v višini 56.000 EUR) za investicijo v izgradnjo plinske parne enote PPE-TOL, pravice do uporabe sredstev, ki jih ima Skupina v najemu ter pravice do uporabe koncesijske infrastrukture.

Skupina je v letu 2022, zaradi prodaje delnic Zavarovalnice Triglav, odpravila pripoznanje dolgoročne finančne naložbe v višini 1.043.207 EUR.

Med kratkoročnimi sredstvi so se konec leta 2022 glede na konec leta 2021 najbolj povečale zaloge, predvsem zaloge premoga zaradi višjih nabavnih cen. Pomembne so tudi zaloge ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO), pogonskega goriva ter materiala in nadomestnih delov za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme.

Konec leta 2022 so glede na konec predhodnega leta nekoliko višje tudi kratkoročne poslovne terjatve, kar je v glavnini posledica višjih prodajnih cen. Med zapadlimi terjatvami je izkazana tudi terjatev do izvajalca investicije za zaračunane odškodnine vezane na zamudo pri izvedbi investicije PPE-TOL v višini 3.104.292 EUR.

v EUR	LETO 2022	Strukt. v %	NAČRT 2022	Strukt. v %	LETO 2021	Strukt. v %	Indeks L22/L21
Kapital	368.334.705	46,8	375.839.837	46,0	373.115.799	51,4	98,7
Nekratkoročne obveznosti	227.919.928	29,0	266.403.606	32,6	212.700.487	29,3	107,2
Rezervacije	50.346.728	6,4	54.756.370	6,7	52.475.101	7,2	95,9
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	22,6	211.470.514	25,9	160.054.634	22,0	110,9
Druge nekratkoročne obveznosti	102.955	0,0	176.722	0,0	170.752	0,0	60,3
Kratkoročne obveznosti	190.562.547	24,2	175.615.093	21,5	140.598.471	19,4	135,5
Kratkoročne finančne obveznosti	90.274.568	11,5	86.025.566	10,5	69.487.099	9,6	129,9
Druge kratkoročne obveznosti	100.287.979	12,7	89.589.527	11,0	71.111.372	9,8	141,0
Skupaj kapital in obveznosti	786.817.180	100,0	817.858.536	100,0	726.414.757	100,0	108,3

Kapital Skupine se je po stanju konec leta 2022 znižal kot posledica realizirane konsolidirane izgube v letu 2022 in povečanja finančnih in poslovnih obveznosti.

Rezervacije se v največji meri nanašajo na rezervacije za zaprtje in vzdrževanje odlagališča Barje po zaprtju, rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, nekratkoročno odložene prihodke iz naslova prejetih donacij za nepremičnine, naprave in opremo s strani države in lokalne skupnosti ter rezervacije za prispevke za poklicno zavarovanje voznikov.

Nekratkoročne finančne obveznosti v letu 2022 predstavljajo predvsem finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture v višini 86.438.295 EUR (brez prenesenega dela na kratkoročne finančne obveznosti) in se znižujejo, skladno z amortizacijskim načrtom, za plačila mesečnih najemnin. Velik znesek predstavljajo tudi nekratkoročne obveznosti do bank v višini 89.194.661 EUR, ki skupaj s kratkoročnim delom, zapadlim v plačilo v letu 2023 v višini 15.982.916 EUR, znašajo 105.177.577 EUR (vključena stanja neodplačanih dolgoročnih posojil z obračunanimi in še ne plačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022, najetih od leta 2013 dalje). Stanje dolgoročnih posojil na dan 31. 12. 2022, skupaj z delom, ki zapade v plačilo v letu 2023, se je glede na stanje 31. 12. 2021 povečalo za 39.306.820 EUR. Družba Energetika Ljubljana je do konca leta 2022 sukcesivno črpala sindicirano posojilo (najeto v letu 2019) za investicijo PPE-TOL v višini 83.732.757 EUR (stanje črpanega posojila z vključenimi obračunanimi in neplačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022 znaša 83.748.426 EUR). V februarju 2022 je družba Energetika Ljubljana črpala tudi dolgoročno posojilo v višini 3.400.000 EUR (najeto konec leta 2021) za financiranje izgradnje kogeneracijskega agregata SPTTE TOŠ (stanje neodplačanega dela posojila z vključenimi obračunanimi in neplačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022 znaša 3.199.849 EUR). Družba VOKA SNAGA je v letu 2022 dodatno najela dolgoročno posojilo v višini 5.000.000 EUR (stanje posojila z vključenimi obračunanimi in neplačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022 znaša 4.649.684 EUR), družba LPP pa v višini 3.000.000 EUR (stanje posojila z vključenimi obračunanimi in neplačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022 znaša 3.000.775 EUR).

Kratkoročne finančne obveznosti predstavljajo predvsem finančne obveznosti do bank za najeta kratkoročna posojila v višini 62.259.127 EUR (skupaj z obračunanimi in neplačanimi obrestmi na dan 31. 12. 2022), ki skupaj s prenesenim kratkoročnim delom dolgoročnih posojil v višini 15.982.916 EUR znašajo 78.242.043 EUR. Stanje kratkoročnih posojil do bank na dan 31. 12. 2022 se je glede na stanje 31. 12. 2021 povečalo za 7.555.690 EUR. Kratkoročna posojila so najeta za potrebe uravnavanja finančne likvidnosti in rednega poslovanja. Ostala vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti v višini 12.032.525 EUR se nanaša na kratkoročni del uporabe koncesijske infrastrukture, obveznosti iz poslovnih najemov in termiskega posla.

Povečanje drugih kratkoročnih obveznosti se nanaša predvsem na višje vrednosti prejetih računov za zemeljski plin in premog in višje obveznosti za emisijske kupone, zaradi večjih količin in cen kuponov.

2.3.3 Pomembnejši kazalniki poslovanja in finančnega položaja Skupine

Ko ocenjujemo kazalnike poslovanja, je potrebno upoštevati, da Skupina opravlja pretežno gospodarske javne službe, katerih cilj je predvsem kakovostno in učinkovito zagotavljanje storitev prebivalcem na območju našega delovanja.

	Leto 2022	Leto 2021	LETO 2020	LETO 2019
A. KAZALNIKI FINANCIRANJA				
Delež lastniškega financiranja	46,8%	51,4%	55,6%	58,3%
Delež dolgoročnega financiranja	75,8%	80,6%	84,8%	83,0%
Koeficient finančni dolg / kapital	0,73	0,62	0,53	0,42
B. KAZALNIKI INVESTIRANJA				
Stopnja realizacije načrta investicij	69,7%	63,3%	59,2%	53,2%
Stopnja pokritosti investicij z amortizacijo	43,1%	56,8%	82,3%	94,4%
Delež osnovnih sredstev v sredstvih	83,8%	84,9%	86,2%	84,9%
Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih	84,1%	85,4%	86,7%	85,6%
C. KAZALNIKI VODORAVNE FINANČNE SESTAVE				
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	0,560	0,610	0,650	0,690
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,045	0,053	0,061	0,052
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	0,480	0,620	0,590	0,540
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	0,656	0,756	0,876	0,847
Č. KAZALNIKI GOSPODARNOSTI				
Koeficient gospodarnosti poslovanja	0,996	0,986	1,031	1,015
Čista dobičkonosnost prihodkov	- 0,015	- 0,026	0,014	0,004
D. KAZALNIKI DONOSNOSTI				
Čista donosnost kapitala	-1,6%	-2,2%	1,1%	0,3%
Čista donosnost sredstev	-1,0%	-1,0%	1,0%	0,0%
E. KAZALNIK DODANE VREDNOSTI				
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	49.908	46.152	50.617	48.399

Kazalniki poslovanja in finančnega položaja so tudi v letu 2022, kot v letu 2021 glede na pretekla leta nekoliko slabši. Poslabšanje nekaterih kazalnikov je posledica še nadaljnega višanja cen energentov. Prav tako smo se v letošnjem letu dodatno zadolževali zaradi likvidnostnih potreb in intenzivnega investicijskega cikla.

Temeljna kazalnika financiranja Skupine sta se v letu 2022 še nadalje zniževala, kot posledica na eni strani novih dolgoročnih zadolžitvev in na drugi strani znižanja kapitala zaradi realizirane izgube.

Kljub intenzivnemu investicijskemu ciklu se znižuje delež osnovnih sredstev v sredstvih, kar je delno posledica staranja osnovnih sredstev, prav tako pa je mnogo investicij še neaktiviranih, ker potekajo več let.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev kaže delež lastniškega financiranja osnovnih sredstev. V letu 2022 se je koeficient dodatno znižal zaradi povečanja financiranja investicij z najetimi posojili, tako da smo z lastniškim kapitalom pokrili 56,0 % osnovnih sredstev. Kazalniki vodoravne finančne sestave, ki izkazujejo kratkoročno plačilno sposobnost Skupine, so glede na konec leta 2021 prav tako nižji. Hitri koeficient kaže, da Skupina z najbolj likvidnimi sredstvi pokriva 4,5 % kratkoročnih obveznosti, z najbolj likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami pa 48,0 % (pospešeni koeficient) kratkoročnih obveznosti. S celotnimi kratkoročnimi sredstvi Skupina ne pokrije vseh kratkoročnih obveznosti, se je pa zaradi kratkoročnih zadolžitvev ta koeficient še nekoliko znižal glede na preteklo leto.

Kazalnik gospodarnosti je na ravni lanskega leta, kazalnika dobičkonosnosti pa sta skladno z realizirano izgubo negativna.

2.3.4 Upravljanje s tveganji

Ustrezno obvladovanje tveganj je pomembno za zagotavljanje nemotenega izvajanja vseh raznolikih dejavnosti, ki jih v Skupini opravljamo za naše uporabnike. V ta namen imamo v Skupini uveljavljen sistem, ki temelji na sistematičnem ter v prihodnost in k ciljem usmerjeno spremljanje tveganj na ravni družb Skupine. Glavni cilj upravljanja s tveganji je ohranjanje dolgoročne stabilnosti družb in podpora poslovanju posamezne družbe pri upravljanju družbe ter doseganju njenih ciljev.

Vsaka družba na osnovi ocenjenih tveganj pripravi svoj register tveganj, ki je sestavljen iz zbira tabel, v katerih so opisana identificirana tveganja družbe po vrstah (poslovna, operativna, finančna) in po področjih oziroma procesih, skupaj z skrbnikom, ukrepi za obvladovanje ter roki za izvedbo ukrepa. Register se sprotno pregleduje, obravnava in posodablja večkrat letno, med drugim tudi v sklopu notranjih in zunanjih presoj. V vseh družbah v Skupini je vzpostavljeno redno letno poročanje o tveganjih, na katerem se tveganja in predlagani ukrepi pregledajo in potrdijo skupaj z vodstvom družbe, nato pa skrbnik registra pripravi letno poročilo o oceni tveganj.

Pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj za leto 2022 smo ponovno preverili in ocenili obstoječa tveganja ter ocenili na novo identificirana tveganja. Glavni poudarki pri identifikaciji in ocenjevanju tveganj v letu 2022 so bili: zagotavljanje neprekinjenega poslovanja, upravljanje in varovanje infrastrukture, zagotavljanje finančne stabilnosti, spremembe cen energentov, spremembe v oskrbovalnih verigah, kadri, informacijska varnost, tveganje izrednih razmer.

V nadaljevanju so opisana pomembnejša tveganja, ki se pojavljajo v vseh družbah Skupine, za posamezno družbo pa so tveganja podrobneje opredeljena v letnih poročilih družb.

➤ Poslovna in operativna tveganja

V okviru poslovnih tveganj zajemamo nevarnosti, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju zaradi nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja odločitev, premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja, nedoseganja strateških ciljev, upada ugleda družbe, nevarnosti negativnih vplivov na okolje, nevarnosti elementarnih nesreč, regulatornih tveganja zaradi sprememb zakonodaje, nevarnosti nesreč pri delu.

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Tveganja v povezavi z izrednimi razmerami	Pojav izrednih razmer oziroma elementarnih nesreč večjih razsežnosti, npr. epidemije, potres, požar, teroristični napad, sabotaže	Protokol izvajanja procesov v primeru izrednih razmer, aktivacija krizne skupine, usklajeno delovanje (poslovna skupina, MOL), jasni varnostni ukrepi, ustrezna zavarovanja
Regulatorna tveganja	Tveganja nejasnosti v zakonodajnih ali podzakonskih določbah, spremembe zakonodaje ali podrejenih predpisov, nedosledna obravnava regulacije cen	Sodelovanje s pristojnimi organi v procesu priprave aktov, sistematično spremljanje in pravočasno odzivanje na spremembe
Okoljska tveganja	Prekomerne emisije, požar, nesreče, izpusti v tla in ozračje, eksplozija, višja sila	Izvajanje vseh tehničnih in organizacijskih postopkov v skladu z dokumentacijo, vzdrževanje navodil za postopke v izrednih razmerah, redno preverjanje praktične uporabe predvidenih postopkov, uporaba ustrezne opreme, izobraževanje in kontrola na vseh ravneh
Razvojno investicijska tveganja	Tveganja povezana z vizijo lastnikov, doseganjem načrtovane ekonomike naložb, zagotavljanjem finančnih sredstev, zamude pri izgradnji infrastrukture, posodabljanju delovnih sredstev, prevzemu dejavnosti, prepočasno prilagajanje novim razmeram na trgu	Usklajevanje ob sočasnih posegih, sodelovanje pri usklajevanju proračunskih postavk občin, sodelovanje z izvajalci, inženirji, spremljanje potreb uporabnikov, razvoja novih politik in dognanj v okolju, črpanje evropskih sredstev

Poslovna in operativna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Obratovalna tveganja	Strojelom, prekinitev obratovanja, omejeni viri dobav, okvare, zastoji, nezapolnjenost kapacitet, pomanjkanje varovalne opreme in drugih sredstev na trgu	Načrtovanje in upoštevanje tehničnih kriterijev za zagotavljanje zanesljivosti obratovanja, redno vzdrževanje, postopki zmanjševanja vplivov izpadov, zavarovanje premoženja
Prodajna (tržna) tveganja	Tveganje zmanjšanja količinske prodaje zaradi konkurence, nezadovoljstvo kupcev, napačne tržne odločitve, tveganje znižanja prodajnih cen	Iskanje novih tržnih priložnosti, širitev dejavnosti na nove trge, sklepanje dolgoročnih pogodb z velikimi odjemalci, obvladovanje stroškov, svetovanje kupcem, spremljanje zadovoljstva kupcev
Nabavna (cenovna) tveganja	Kakovost in pravočasnost dobavljenega blaga in storitev, odpovedi pogodb, rast nabavnih cen, negotova gibanja cen na trgu energentov, oddaje ločenih frakcij, zamude pri javnih naročilih	Redno spremljanje trgov in cen, dolgoročni odnosi z dobavitelji in sklepanje dolgoročnih pogodb (kjer je to možno), skupna javna naročila, dialog z vlado oz. pristojnimi ministrstvi glede regulacije cen energentov, sprotne prilagajanje prodajnih cen
Kadrovska tveganja	Tveganja povezana s strukturo, številom in usposobljenostjo, motiviranostjo zaposlenih, kršitve pravil varnosti pri delu, ekologije, varstva podatkov, absenzem	Stalno izobraževanje, razvoj kadrov, zdravo delovno okolje, zagotovitev sredstev in pogojev za delo, kontrola upoštevanja navodil, pravočasno nadomeščanje ustrezne delovne sile, ustrezen sistem nagrajevanja
Informacijska tveganja	Zastoji pri delovanju IT opreme, nepooblaščen dostopi, neposodabljanje IT opreme, neažurna IT podpora, neustrezen razvoj IS, neustrezno testiranje popravkov programov, stroškovna neučinkovitost razvoja IS, razpoložljivost IS	Sistemi za varnostno kopiranje in arhiviranje, nadomestna lokacija sistema, upravljanje pooblastil za dostop, sprotne nadomeščanje zastarele opreme, skrbništva za posamezne informacijske rešitve, nadzorovani projekti razvoja in sprememb, vrednotenje informacijskih rešitev

Tveganja povezana z izrednimi razmerami so bila v preteklih treh letih najbolj povezana z epidemijo COVID-19. Novim okoliščinam se je bilo potrebno hitro prilagoditi in zagotoviti izvajanje temeljnih in podpornih dejavnosti na področju gospodarskih javnih služb. V Skupini smo se v sodelovanju z MOL na izredne okoliščine hitro in ustrezno odzvali ter zagotovili nemoteno in kakovostno izvajanje dejavnosti.

Ocenili smo tudi elementarne nesreče, ki vplivajo na varnost in stalnost zagotavljanja storitev ob nastopu višje sile (hitre vremenske spremembe, suše, poplave, orkani, slabšanje kakovostnega in količinskega stanja vodnih virov, teroristični napadi, potres). Zato imamo izdelane načrte zaščite in reševanja za kritično infrastrukturo, ki se sprotne prilagajajo spremembam v razpoložljivi opremljenosti na območjih zagotavljanja storitev in veljavnim predpisom.

Regulatorna tveganja izhajajo iz sprememb zakonodaje, ki vplivajo na poslovne rezultate Skupine. Poslovanje Skupine je tesno povezano z državnimi in lokalnimi predpisi ter sprejetimi regionalnimi in lokalnimi strategijami na posameznih področjih izvajanja gospodarskih javnih služb. Zakonodaja na področju obveznih in izbirnih občinskih gospodarskih javnih služb se nenehno spreminja in dopolnjuje, prilagaja se evropskim direktivam ter povečani skrbi na področju varovanja okolja in regulacije cen.

Skupina zaznava zakonsko zaostrovanje zahtev na področju varstva okolja, ki se odraža v zelo zahtevnih postopkih pridobitve različnih okoljevarstvenih dovoljenj, zahtevah po vse večjem številu izvajanja monitoringov, poročanju, zmanjševanju podeljenih pravic na področju trgovanja z emisijskimi kuponi in podobno.

Regulatorna tveganja zaznavamo tudi na področju oblikovanja cen. Obvladovanje teh tveganj je skoraj povsem omejeno in se odvija v obsegu aktivnega spremljanja načrtovanih sprememb in posrednega vključevanja v oblikovanje zakonskih in podzakonskih predpisov s pripombami ter predlogi. Na spremembe se v Skupini odzivamo s prilagajanjem poslovnih strategij.

V skladu z dogovori na ravni Evropske unije je Vlada Republike Slovenije v letu 2022 sprejela številne zakonodajne spremembe za blaženje energetske draginje in ukrepe za zagotavljanje nemotene oskrbe z energijo. V Skupini smo aktivno spremljali zakonodajo na tem področju in uveljavljali državne pomoči skladno s sprejetimi zakoni.

Okoljska tveganja. Dejavnosti Skupine se izvajajo v gosto poseljenem urbanem okolju, zato veliko pozornosti posvečamo vplivom na okolje. Okoljska tveganja obsegajo predvsem možna onesnaženja pitne vode, kar neposredno vpliva na zdravje in življenje ljudi. Ekološka tveganja, ki ogrožajo okolje zaradi izvajanja dejavnosti v družbi so največja v procesih odlaganja in obdelave odpadkov, ter odvajanja in čiščenja odpadne vode. Prekinitve v teh procesih lahko v kratkem času ogrozijo okolje na območjih izpustov odpadne vode v vodotoke ali tla, ter emisij snovi v zrak. Posledično je lahko prizadet vodni in obvodni ekosistem in njegovi tvorci na širšem območju, na bolj izpostavljenih in občutljivih območjih pa tudi podzemni viri vode. Poleg onesnaženja vode in tal predstavlja onesnaženje zraka z metanom iz odlagalnega polja in freoni dodaten izziv, tudi glede zagotavljanja ustrezne stopnje požarne varnosti.

V okviru poslovanja Skupine imamo vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem, s katerim bomo dosledno uresničevali politiko varovanja okolja na vseh področjih svojega delovanja. Okoljsko tveganje zmanjšujemo z upoštevanjem okoljskih vidikov že v razvojnih in investicijskih načrtih Skupine ter s prehodom na nove in čistejšje tehnologije. Prav tako izvajamo stalen nadzor nad emisijami in kakovostjo izvajanja dejavnosti z izvajanjem zakonsko predpisanih monitoringov in po potrebi tudi izrednih meritev kvalitete izpustov, ter z zagotavljanjem nadzora nad procesi in obratovanjem posameznih naprav. Tovrstno tvegana obvladujemo tudi s spremljanjem zakonodaje in z aktivnim vključevanjem pri spreminjanju zakonodaje ter s pravočasno vpeljavo sprememb v poslovne procese.

Razvojno investicijska tveganja izhajajo iz opredeljenih strateških ciljev in predstavljajo nevarnost, da bo prišlo do negativnih odstopanj v poslovanju Skupine zaradi zamud pri izgradnji ali uvajanju novih tehnologij, povišanja načrtovane investicijske vrednosti med izvedbo investicij, nepravilnih poslovnih odločitev, neustreznega izvajanja sprejetih odločitev, premajhne odzivnosti na spremembe poslovnega okolja in zagotavljanja zadostnih finančnih virov za izvedbo strategij. Tveganja se obvladujejo z ustreznim načrtovanjem, natančnim nadzorom izvedbe investicij, sodelovanjem z lastniki in nadzornimi organi, pripravo načrta obratovanja nadomestnih enot, angažiranjem strokovne pomoči pri zahtevnejših projektih, rednim spremljanjem stroškov izvedbe ter zagotavljanjem zadostnih likvidnih sredstev.

Obratovalna tveganja se nanašajo na zagotavljanje stalnosti in varnosti oskrbe. Obvladujemo jih z izvajanjem vsakodnevnih in dolgoročno načrtovanih aktivnosti, s preizkušnji, z notranjim in zunanjim nadzorom, z zagotavljanjem zadostnih kapacitet lastnih proizvodnih virov, z redno periodično kontrolo opreme in omrežij, z rednim vzdrževanjem naprav in infrastrukture, s pravočasno izvedenimi postopki javnega naročanja ter z vzpostavljenimi 24-urnimi dežurnimi službami in zadostno strokovno usposobljenostjo zaposlenih. Družbe ob upoštevanju razpoložljivih finančnih sredstev, pripravljajo načrte potrebnih obnov in širitev infrastrukture ter druge opreme za izvajanje osnovnih dejavnosti, pri čemer upoštevajo znana in napovedana demografska, meteorološka in gospodarska stanja ter tehnične kriterije razvitih evropskih držav za zagotovitev ustreznosti infrastrukture.

Pri oskrbi s pitno vodo ter pri dejavnosti ravnanja z odpadno vodo sta prisotni tveganji varnosti zaradi sprememb kakovosti zajete podzemne vode, zanesljivosti oskrbe zaradi znižanja nivoja podzemne vode v plitvih vodnjakih ter nenadnih večjih okvar kot posledice poškodb ali dotrajanosti.

Na področju zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov obstaja tehnično tehnološko tveganje opreme, tveganja zagotavljanja učinkovitosti delovanja naprav, zagotavljanja ustrezne infrastrukture ter zapolnjenosti kapacitet.

Pri oskrbi s toploto in zemeljskim plinom se v letu 2022 pri poslovanju pojavljajo tveganja v povezavi z varnostjo in predvsem zanesljivostjo dobav energentov.

Pri izvajanju prevozov potnikov se pojavljajo tveganja varnosti in zanesljivosti izvajanja prevozov, nepravočasno vzdrževanje avtobusov in posodabljanje voznega parka ter izgube potnikov zaradi daljših intervalov med prihodi avtobusov.

Obratovalna tveganja Skupine, povezana z opredmetenim premoženjem ter splošno odgovornostjo, se obvladujejo tudi z ustreznimi zavarovanji.

Prodajno (tržna) tveganja predstavljajo negotovost prodaje zaradi specifičnih neugodnih nihanj (cen, sezonski vpliv, vpliv vremena in zunanjih temperatur), racionalizacije kupcev pri porabi storitev gospodarskih javnih služb, kar družbe težko predvidijo. Pri VOKA SNAGA in LPP ta tveganja zaradi monopolne narave dejavnosti niso visoka. Družba Energetika Ljubljana pa je, zaradi specifičnih tržnih razmer na trgu energentov v zadnjih dveh letih zaznala tveganja na tem področju. Zaznana tveganja v letu 2022: da se večji parni odjemalci, ki uporabljajo paro v proizvodnih procesih odločijo za odklop in prehod na cenejši energent; da se prodajne cene električne energije močno znižajo; da pasovne električne energije ne prodamo na vsakoletnem razpisu.

Skupina obvladuje navedena tveganja z obvladovanjem stroškov, s spremljanjem gibanja cen na borzi in sodelovanjem na spletnih dražbah in javnih naročilih, z nenehnim spremljanjem konkurence, z odzivnostjo na potrebe in želje odjemalcev, z iskanjem novih tržnih priložnosti in širitvijo dejavnosti na nove trge.

V letu 2022 so bile zaradi težav v dobavnih verigah na makro nivoju v porastu tudi **nabavno (cenovna) tveganja**. Družbe so identificirale tveganja možnosti zamud, tako pri dobavi materiala, blaga kot pri zagotovitvi izvedb storitev zunanjih izvajalcev. Podaljšanje dobavnih rokov, ali neizdoba pomenijo zastoj v delovnem procesu, še posebej kadar nezmožnost odprave napake traja dalj časa. Prihaja tudi do potreb po hitrem iskanju alternative, povečal pa se je tudi riziko nabave nekakovostnega blaga oziroma izvedene storitve.

Tveganje izpada dobave stisnjene metana (CNG) je novo tveganje, ki je posledica trenutne gospodarske krize. Trenutna dobava je zagotovljena, tudi ocena tveganje je zmerna, vendar zaradi še vedno negotovih razmer lahko predstavlja visoko tveganje.

Zastoje v nabavnih verigah ter gibanje nabavnih cen in vpliv na poslovne odhodke obvladujemo z rednim spremljanjem gibanja trga in cen, medsebojnim obveščanjem med dobavitelji ter proizvajalci, s sklepanjem večletnih pogodb z dobavitelji (kjer je to možno) ter z izbiro zanesljivih dobaviteljev s postopki javnega naročanja. Dodatno izvajamo tudi ukrepe za zmanjšanje porabe energentov, kjer je to možno.

Še vedno ocenjujemo kot visoka **kadrovska tveganja**, ki obsegajo morebitne odhode zaposlenih zaradi sporazumnega prenehanja pogodb o zaposlitvi, nepravočasnega nadomeščanja odhodov zaposlenih, pomankanja ustreznih kadrov na trgu, povečanje absentizma, povečanja števila sodelavcev s krajšim delovnim časom zaradi nastanka invalidnosti ter povečanja števila delavcev z omejitvami pri delu. Morebitne nastale situacije se sproti presoja in se odloča o nadomestitvah in možnostih prerazporeditve dela.

Tveganje obvladujemo z načrtovanjem potreb po zaposlenih z ustreznimi veščinami, z aktivnim iskanjem ključnih kadrov, v načrtu kadrovske službe pa je tudi priprava akcijskega načrta za zagotavljanje ustreznih kadrov. V skrbi za zagotavljanje ustrezne strokovnosti kadrov vodimo politiko spodbujanja izobraževanja, prenose znanj med zaposlenimi, timsko delo, samoiniciativnost, ustvarjalnost in inovativnost.

K informacijskim tveganjem uvrščamo tveganja v zvezi z razpoložljivostjo in odzivnostjo informacijskih sistemov, varovanjem informacijskih virov, zagotavljanjem kontinuitete

delovanja ter upravljanjem pooblastil za dostop in uporabo informacijskih storitev. Veliko skrb namenimo tudi ogroženosti pred kibernetскими napadi.

Na nivoju Skupine je sprejeta enotna informacijska varnostna politika, ki je zasnovana na podlagi stalnih ocen tveganj in predstavlja enotno izhodišče za ukrepe, s katerimi ščitimo informacijsko premoženje ter z dodatnimi pravili in navodili izboljšujemo učinkovito in varno uporabo informacijsko telekomunikacijske opreme. Ukrepi za minimiziranje tveganj so: zagotavljanje rednih ciklov nadomestitev ustrezne računalniške opreme, sprotno posodabljanje in prilagajanje na tehnološke zahteve, kontinuiran razvoj poslovno informacijskih storitev, več nivojsko preverjanje in testiranje v fazah razvoja, uvajanje skrbništev z nadomeščanjem po posameznih poslovno informacijskih rešitvah, stalno sodelovanje med vsebinskimi in IT skrbniki, zagotavljanje ustrezne politike izobraževanja. Na aplikacijskem nivoju so glavna komunikacijska vozlišča in strežniški prostori dostopni samo pooblaščenim osebam in so fizično varovani s pristopno kontrolo, vzpostavljeno je selektivno dodeljevanje pravic in dostopov, ki se upravlja preko aktivnega direktorija.

V letu 2022 je bilo veliko narejeno na področju formalizacije postopkov za upravljanje s spremembami, strožjo politiko gesel in rednim preverjanjem dostopnih pravic. Vzpostavljen je bil večji nadzor in nad sistemom potrjevanja vseh sprememb. Informacijske rešitve in spremembe preverjamo tudi skozi vidik kibernetiske varnosti, kjer je naša pozornost usmerjena tudi na spremljanje varnostnih dogodkov v širšem okolju, od koder prihaja glavnina napadov. Glede na to, da določen del informacijskega okolja Javnega holdinga obravnavamo kot kritično infrastrukturo, smo v zvezi s tem na podlagi Zakona o informacijski varnosti vključeni tudi v sistem obveščanja in poročanja nacionalnemu odzivnemu centru za kibernetisko varnost SI-CERT. V primeru zaznanih kibernetiskih incidentov sledimo priporočilom ter izvajamo ukrepe, ki jih predpiše SI-CERT.

➤ **Finančna tveganja**

Finančna tveganja so tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij. Redno spremljanje finančnih tveganj je nujno za uspešno poslovanje in obstoj vsake družbe. Gre za stalen proces, glavni cilj pa je doseganje stabilnosti poslovanja, povečanje finančnih prihodkov, zmanjšanje finančnih odhodkov ter zmanjšanje učinka izjemnih škodnih dogodkov.

V okviru finančnih tveganj obravnavamo likvidnostno, kreditno, obrestno, valutno in kapitalsko tveganje.

Finančna tveganja		
Področja tveganja	Opis tveganja	Ukrepanje
Likvidnostno tveganje	Tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja	Načrtovanje in uravnavanje potreb po likvidnih sredstvih, dnevno spremljanje denarnega toka, izvajanje ukrepov za izboljšanje poslovanja družbe, najetje kratkoročnih posojil, dogovori z večjimi kupci in dobavitelji o plačilnih rokih
Kreditno tveganje	Tveganje neizpolnitve obveznosti plačila druge pogodbene stranke (kupci) v dogovorjenem roku ter tveganje neplačila terjatev	Preverjanje bonitete kupcev, sklepanje dolgoročnih pogodb, sprotna izterjava in opominjanje, izvajanje pobotov, tožbe
Obrestno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na denarnih trgih	Spremljanje denarnih trgov, napovedi in analiziranje gibanja obrestnih mer
Valutno tveganje	Tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	Sklepanje terminskih pogodb, predčasna plačila
Kapitalsko tveganje	Tveganje nezadostnih dolgoročnih virov financiranja ter tveganje kapitalske neustreznosti	Spremljanje uspešnosti poslovanja, načrtovanje strukture financiranja sredstev

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za varovanje pred njimi izvajamo in presojamo na podlagi učinkov na denarni tok, ki jih redno spremljamo.

Likvidnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadosti likvidnih sredstev za poravnavanje tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti. Pri tem je potrebno poudariti, da kratkoročna zmanjšana likvidnost ne pomeni nujno, da je Skupina v težavah, temveč je lahko zgolj posledica neusklajenih denarnih prilivov in odlivov. V takšnem primeru je potrebno v kratkem času prehodno pridobiti zunanja likvidna sredstva.

Skupina plačilno sposobnost spremlja in analizira tako s kratkoročnega kot tudi z dolgoročnega vidika. Ključni dejavnik za uspešno obvladovanje likvidnostnega tveganja je nadzor nad denarnim tokom. Pomemben del letnega poslovnega načrta vseh družb v Skupini je zato projekcija denarnega toka, ki se nato sproti spremlja, spreminja in dopolnjuje glede na dejanske okoliščine in nova predvidevanja. Prilivi in odlivi se spremljajo dnevno, mesečno ter letno.

Izpostavljenost Skupine likvidnostnemu tveganju oziroma plačilno sposobnostnemu tveganju je bila v letu 2022 ocenjena visoko. Ovrednotenje likvidnostnih tveganj je podrobneje, skupaj z ukrepi, predstavljeno v točki 3.3.6 Pojasnilo 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine. V primeru slabe finančne discipline oziroma porasta višine zapadlih terjatev morajo imeti družbe na voljo dodatna denarna sredstva, ki jim omogočajo uravnavanje finančne likvidnosti in ohranjanje rednega poslovanja.

Ta tveganja Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete kupcev, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, izterjavo, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče, pa tudi z ustavitvijo dobave.

Izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju ocenjujemo v letu 2022 kot zmerno. Ovrednotenje kreditnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v Pojasnilu 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Obrestna tveganja pomenijo možnost izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Skupina spremlja gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih. Izpostavljenost obrestnemu tveganju je odvisna od velikosti deleža finančnih obveznosti ter finančnih naložb v družbah.

V letu 2022 so banke zmanjšale obseg ponujenih posojil po fiksni obrestni meri. Zaradi manjka likvidnih sredstev je Skupina zato morala v glavnini najeti posojila po variabilnih obrestnih merah, povečal se je tudi obseg zadolžitve, zaradi česar se je povečalo obrestno tveganje Skupine. Konec leta 2022 je obrestno tveganje ocenjeno kot visoko.

Ovrednotenje obrestnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v Pojasnilu 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

Valutna tveganja so tveganja v okviru poslovanja s tujimi plačilnimi sredstvi in so vezana na spremembe gibanja deviznih tečajev. Izpostavljenost valutnemu tveganju nastaja predvsem pri nakupu premoga, ki je vezan na tečaj ameriškega dolarja. Skupina valutna tveganja pri nakupu premoga obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb z banko ali pa poravna račun za nabavo premoga ob njegovi izstavitvi.

Valutno tveganje v letu 2022 ocenjujemo kot nizko. Ovrednotenje valutnih tveganj je podrobneje, predstavljeno v Pojasnilu 28 – Finančni instrumenti in finančna tveganja.

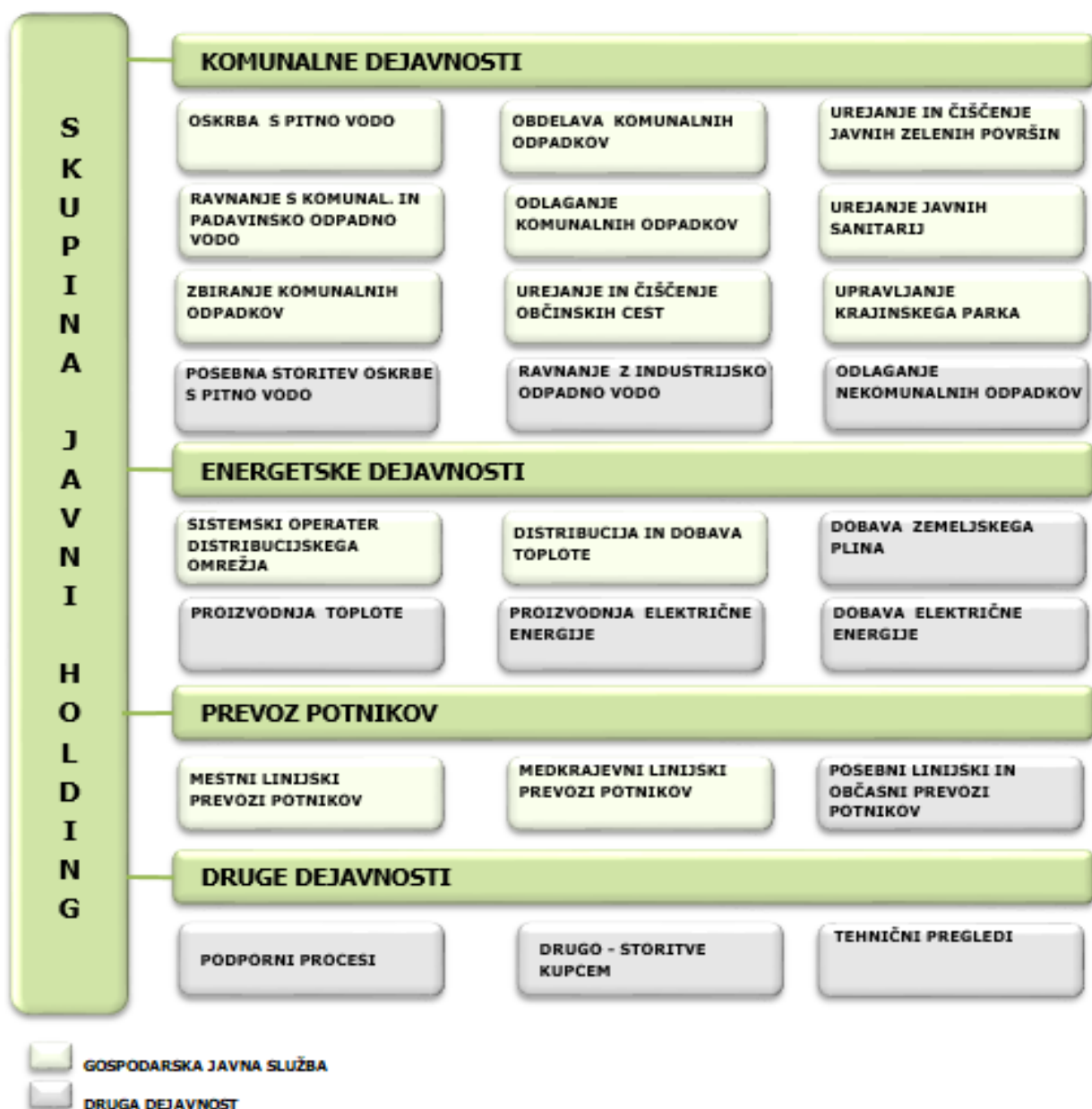
Kapitalsko tveganje je tveganje, da družbe v Skupini ne bodo imele zadostnih dolgoročnih virov financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravljajo, ter tveganje, da družbe postanejo kapitalsko neustrezne. Kapitalska neustreznost skladno z ZFPPIPP nastopi takrat, ko izguba tekočega leta skupaj s prenesenimi izgubami preteklih let doseže polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička in rezerv.

Kapitalska ustreznost družb je zagotovljena. Glede na sklenjeno pogodbo o obvladovanju celotno tveganje kapitalske neustreznosti nosi izključno obvladujoča družba.

2.4 Poročilo o izvajanju dejavnosti

Skupina Javni holding je na področju izvajanja gospodarskih javnih služb največja Skupina družb v Sloveniji. Pod svojim okriljem združuje tako obvezne kot izbirne gospodarske javne službe, pa tudi druge povsem tržne dejavnosti.

Glede na zakonodajo, ki je relevantna za izvajanje posameznih dejavnosti Skupine, v nadaljevanju prikazujemo štiri sklope dejavnosti, in sicer komunalne dejavnosti, ki jih ureja zakon o varstvu okolja, energetske dejavnosti, ki jih ureja energetski zakon, potniški promet, ki ga ureja zakon o prevozih v cestnem prometu ter druge dejavnosti.

2.4.1 Komunalne dejavnosti

Gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti so opredeljene v zakonu o varstvu okolja. Skupina zagotavlja izvajanje različnih gospodarskih javnih služb in drugih storitev s tega področja za več občin.

V letu 2022 je družba VOKA SNAGA izvajala **GJS oskrbe s pitno vodo** za dobrih 339 tisoč prebivalcev ter različne gospodarske in družbene dejavnosti v občinah osrednje slovenske regije. Oskrba s pitno vodo se kot GJS izvaja na območju 6 občin (MOL, Brezovica, Dobrova – Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Grosuplje in Škofljica), v letu 2022 pa se je dejavnost oskrbe s pitno vodo začela izvajati tudi v občini Medvode. Kot tržno storitev pa družba zagotavlja pitno vodo po pogodbi tudi Občini Ig. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev oskrbe s pitno vodo za zavezance, ki vodno povračilo plačujejo neposredno Direkciji RS za vode.

GJS odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode smo zagotavljali približno 310 tisoč

uporabnikom na centralnem kanalizacijskem sistemu (za pretežni del MOL in Škofljice ter del območja v občinah Medvode, Brezovica in Dobrova – Polhov Gradec) in na 14 lokalnih kanalizacijskih sistemih. Poleg tega Skupina zagotavlja približno 67 tisoč uporabnikom storitve povezane z greznicami in MKČN na območjih, kjer še ni zgrajene kanalizacije. Odvajanje odpadne vode je potekalo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Družba na isti infrastrukturi izvaja tudi posebno storitev ravnanja z industrijsko odpadno vodo, ki obsega storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode za uporabnike z gospodarsko dejavnostjo, ki v javno kanalizacijo odvedejo letno več kot 4.000 m³ odpadne vode ter za neposredne zavezanca za izvajanje monitoringa industrijske odpadne vode.

V letu 2022 smo zagotavljali izvajanje **GJS zbiranja komunalnih odpadkov** skladno z odloki, upoštevaje organizacijsko in prostorsko zasnovo, vrsto in obseg javnih dobrin, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, vrsto in obseg objektov in naprav, pravice in obveznosti uporabnikov ter vire financiranja javne službe v 11 občinah, to so: MOL, šest občin družbenic Javnega holdinga (Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode, Škofljica) ter občine: Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem. Dejavnost zbiranja komunalnih odpadkov smo izvajali za dobrih 410 tisoč prebivalcev, kar predstavlja 98,7 % vseh prebivalcev, ki živijo na teh območjih.

V letu 2022 smo v RCERO Ljubljana v okviru **GJS obdelave odpadkov** sprejemali komunalne in biološke odpadke iz skupno 56 občin oziroma za okvirno 834 tisoč prebivalcev, in sicer iz 7 - ih občin družbenic Javnega holdinga (MOL, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Horjul, Medvode in Škofljica) ter 49 drugih občin. Na dejavnosti smo zasledovali predvsem cilje: zagotovitev stabilnosti obratovanja in poslovanja RCERO Ljubljana, optimizacija proizvodnje ter finančno ugodna oddaja produktov predelave.

V letu 2022 smo skladno z odloki in s pogodbami zagotavljali izvajanje **GJS odlaganja komunalnih odpadkov** na odlagališče Barje za 39 občin, in sicer 7 občin družbenic Javnega holdinga in 32 občin pristopnic v RCERO. V okviru izvajanja obvezne GJS odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na odlagališče Barje in druga odlagališča odlagamo preostanek odpadkov po obdelavi ter ostale komunalne odpadke, ki se odložijo neposredno in jih predhodno ni potrebno obdelati. Družba na odlagališču Barje izvaja tudi posebno storitev odlaganja nekomunalnih odpadkov, torej odpadkov, ki jih uporabniki sami oddajo na zbirnih centrih in se neposredno odložijo na odlagališču Barje (gradbeni odpadki, azbestni odpadki).

Dejavnost **GJS urejanja in čiščenja občinskih cest v MOL** obsega čiščenje 5.787.333 m² javnih površin, od tega 1.798 cest površine 4.294.790 m², 4.622 pločnikov površine 1.456.803 m² ter 37 podhodov, pasaž in arkad v skupni površini 24.995 m². Izvajali smo praznjenje, čiščenje in pranje 800 košev za smeti. Očiščeno in zaščiteno je bilo skupno 5.498 m² z grafiti onesnaženih javnih površin. Pri izvajanju dejavnosti urejanja in čiščenja cest smo v letu 2022 zbrali 3.163 ton odpadkov.

V okviru izvajanja **GJS urejanja in čiščenja javnih zelenih površin v MOL** izvajamo košnjo 2.325.000 m² travnih površin, vzdržujemo 70 mestnih parkov, 6 pasjih parkov in 211 otroških igrišč, urejamo 1.380 m² cvetličnih gred s sezonskim cvetjem in 6.500 m² gred s trajnicami ter praznimo 1.980 košev. V spomladanskem času smo na cvetlične grede s sezonskim cvetjem posadili 33.737 sadik cvetic. V okviru gospodarske javne službe oskrbujemo 40.000 dreves in za zagotavljanje varnosti na površinah, ki niso javne, še okoli 11.800 dreves. V obravnavanem obdobju leta 2022 smo v sklopu rednega vzdrževanja in v sklopu prenov ulic posadili 1.023 novih sadik dreves. Pri izvajanju dejavnosti urejanja in čiščenja javnih zelenih površin smo v letu 2022 zbrali 1.089 ton odpadkov.

Poleg tega izvajamo še izbirno **GJS urejanja javnih sanitarij v MOL ter GJS upravljanje krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib**.

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Vodovod					
Prodana voda v m ³	22.293.214	21.909.900	20.873.094	101,7	106,8
Kanalizacija					
Zaračunana odvedena voda v m ³	19.581.913	19.850.700	19.443.624	98,6	100,7
Zbiranje odpadkov					
Zbrani odpadki v tonah	155.011	161.817	166.755	95,8	93,0
Delež ločeno zbranih odpadkov v %	69,8	71,3	70,5	97,9	99,0
Obdelava odpadkov					
Sprejeti odpadki v obdelavo v tonah	165.666	174.896	172.038	94,7	96,3
Odlaganje odpadkov					
Po obdelavi odloženi odpadki v tonah	9.017	16.123	10.964	55,9	82,2
Vsi odloženi odpadki v tonah	29.285	38.129	39.716	76,8	73,7

Skupna količina prodane vode se je v letu 2022 zvišala za 6,8 %. Skupna dolžina vodovodnega omrežja znaša 1.260 km in je za 103 km daljša kot v letu 2021, skupno število vodovodnih priključkov je 46.582, kar je za 2.958 več kot leta 2021. Največji vpliv na povečanje dolžine vodovodnega omrežja in skupnega števila vodovodnih priključkov ima prevzem vodovodnega omrežja v upravljanje v Občini Medvode. Poleg tega je bilo v upravljanje in vzdrževanje prevzetih dodatnih 43 objektov ter 3.608 vodomeroev.

V letu 2022 je bilo načrtanih 30.527.501 m³ vode, kar je 3,2 % oziroma 932.394 m³ več kot v letu 2021. Za oskrbo s pitno vodo je bilo v letu 2022 porabljenih 11,3 mio kWh električne energije, kar je 1,9 % manj kot v letu prej. Vzrok za zmanjšanje porabe električne energije, kljub prevzemu vodovodnih sistemov v Občini Medvode, je prenehanje črpanja vodnjaka VD Brest-1A in VD Brest-3A v Iško, ki se je v letu 2021 izvajalo do 22. 12. 2021.

Vodne izgube, ki so opredeljene kot razlika med vtokom vode v vodovodni sistem in ugotovljeno porabo vode, so sestavljene iz dejanskih (ki nastanejo zaradi okvar in puščanj na vodovodnem omrežju in objektih ter puščanj na vodovodnih priključkih do merilnega mesta) in navideznih izgub (neugotovljena poraba, neevidentirani priključki in nenatančnost meritev). Izvajalec javne službe mora vodne izgube iz javnega vodovoda spremljati in evidentirati v vodni bilanci, ki je določena v Uredbi o oskrbi s pitno vodo. Vodna bilanca določa izračunavanje vseh sestavin neprodane vode, standardizacijo posameznih sestavin in terminologije, ter pokaže strukturo porabe vode, ki omogoča realno ocenjevanje dejanskega stanja vodnih izgub v sistemu. Dejanske vodne izgube so v letu 2022 znašale 25,3 %, v letu 2021 pa 27,8 %.

Skladnost in zdravstvena **ustreznost pitne vode** je bila na vseh oskrbovalnih sistemih spremljana skladno z določbami Pravilnika o pitni vodi. Nadzor pitne vode je potekal v okviru notranjega nadzora in državnega monitoringa pitne vode, ki ju izvajajo akreditirani laboratoriji. V okviru načrtovanega notranjega nadzora pitne vode je bilo na vodovodnih sistemih odvzetih 3.002 vzorcev za redna mikrobiološka preizkušanja in 1.205 vzorcev za fizikalno-kemijska preskušanja. Delež neskladnih vzorcev v okviru načrtovanih rednih mikrobioloških preskušanj notranjega nadzora je v primerjavi s preteklim obdobjem povišan. V okviru rednih preskušanj je bilo potrjenih 126 mikrobiološko neskladnih vzorcev (4,2 % glede na skupno število rednih mikrobioloških preskušanj), v okviru občasnih mikrobioloških preskušanj pa 2. Ugotovljena je bila ena neskladnost zaradi motnosti. V vseh primerih neskladnosti pitne vode, kjer je bilo vzroke možno določiti, smo jih raziskali z namenom, da se razmere ne bi več ponovile, poskrbeli za odpravo vzrokov in po izvedenih ukrepih preverili ter dokazali učinkovitost ukrepov s kontrolnim vzorčenjem. V letu 2022 smo v okviru notranjega nadzora zaznali pojav spojin iz vrst novodobnih onesnaževal (benzotriazoli) v načrtani vodi vodarne Hrastje in na prispevnem območju vodarne. Potekajo intenzivne aktivnosti v sodelovanju s pristojnimi institucijami z namenom odkritja virov onesnaženja, preprečevanja tovrstnih dogodkov v prihodnje in

priprave sistemskih ukrepov za izboljšanje razmer. V okviru zdravstveno-higienskega nadzora je bilo izvedenih 40 ogledov vodovarstvenih območij, kjer ni bilo ugotovljenih večjih kršitev, na pristojne inšpekcijske službe pa smo podali 3 prijave. Zdravstveni inšpektorat RS je v letu 2022 izvedel 9 rednih inšpekcijskih pregledov, od tega 5 v občini Medvode.

Varno in zanesljivo oskrbo s pitno vodo smo zagotavljali z rednim vzdrževanjem in intervencijskimi popravili nenadnih okvar na centralnem ter na lokalnih vodovodnih sistemih. V letu 2022 je bilo izvedeno 321 popravil večjih tehničnih okvar, od tega 54 okvar in prelomov na primarnih vodovodih ter 267 na sekundarnih vodovodih. Na centralnem vodovodnem sistemu je bilo v letu 2022 zaradi popravila večjih tehničnih okvar evidentiranih 18 daljših prekinitev oskrbe s pitno vodo (v letu 2021 je bilo 10 prekinitev), ki so trajale več kot 6 ur. V sklopu izvajanja rednih in interventnih vzdrževalnih del na vodovodnih priključkih in pripadajočih elementih je bilo izvedenih 601 storitev vzdrževanja vodomernih mest, 4 ukinitve neevidentiranih oziroma opuščeni vodovodnih priključkov, 209 storitev popravil priključnih cevi ali zapornih elementov na priključnem sklopu hišnega vodovodnega priključka. Obnovljeno je bilo 363 cestnih kap za zaporne elemente hišnih vodovodnih priključkov in obnovljenih 532 hišnih vodovodnih priključkov.

V letu 2022 se je **dolžina kanalizacijskega omrežja**, ki ga družba vzdržuje, podaljšala za 17 km, na 1.236 km. Število kanalizacijskih priključkov na javno omrežje se je povečalo za 869, skupaj je na kanalizacijo priključenih 31.046 enot. Na čistilnih napravah zagotavljamo čiščenje odpadne vode za 383.612 PE.

Odvajanje odpadne vode je bilo nemoteno na vseh oskrbnih sistemih. Po programu rednega vzdrževanja kanalizacijskega omrežja je bilo očiščeno 189 km kanalizacijskih cevi in iz njih odstranjenih slabih 372 ton usedlin. Pregledanih je bilo 77,5 km kanalizacijskega omrežja in 66 razbremenilnih objektov. V okviru ravnanja z odpadno vodo je bilo odvedene 19.852.196 m³ odpadne vode (od tega 19,3 % v okviru dejavnosti ravnanja z industrijsko odpadno vodo). Od skupno odvedene odpadne vode je bilo preko centralnega kanalizacijskega sistema odvedeno 91,7 % odpadne vode.

Količina prodanih storitev GJS ravnanja s komunalno odpadno vodo je bila v letu 2022 višja od načrtovane za 0,8 % in 1,9 % višja kot v letu 2021. Obseg storitev ravnanja z odpadno vodo v MOL, ki predstavlja 95,4 % vse odvedene odpadne vode, se je v letu 2022 zvišal za 2,0 % oziroma 373 tisoč m³ glede na leto 2021.

V okviru izvajanja **prevzema blata iz obstoječih greznic in MKČN** za leto 2022 smo skupno opravili 6.567 storitev oziroma prevzeli in na CCN obdelali 19.181 m³ blata. Storitve povezane z greznicami in MKČN so v letu 2022 za 5,2 % višje od načrtovanih in 0,9 % višje od realiziranih v letu 2021.

V letu 2022 je bilo v Skupini **zbranih** skupno 155.011 ton **odpadkov**, od tega 150.759 ton v okviru dejavnosti zbiranje odpadkov (88,7 % komunalnih in 11,3 % nekomunalnih) in 4.252 ton z izvajanjem dejavnosti urejanje in čiščenje občinskih cest ter javnih zelenih površin. V obravnavanem obdobju je bilo zbranih 352,9 kg odpadkov na prebivalca. Glavni, 31,0 %, delež med zbranimi komunalnimi odpadki predstavljajo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, ki se pred odlaganjem še mehansko obdelajo. Masa zbranih biološko razgradljivih odpadkov (v strukturi največji 99,9 % delež predstavljajo odpadki zbrani v zabojnikih za biološke odpadke, ostalo se nanaša na zeleni odrez, vejevje, listje, trava) je v letu 2022 nižja od načrtovane za 7,2 % in za 2,2 % nižja od realizirane v letu 2021. V strukturi ločenih zbranih frakcij zavzema največji delež (51,1 %) mešana embalaža, sledita ji papir in karton z 29,2 %, preostalih 19,7 % pa predstavlja steklena embalaža. Nevarne gospodinjске odpadke družba zbira na zbirnih centrih (93,9 %) in s premičnim vozilom (6,1 %). Masa zbranih nevarnih gospodinjских odpadkov je nižja tako od načrtovane za leto 2022 kot tudi v primerjavi z realizirano maso v letu 2021. V okviru rednega zbiranja je družba odvažala tudi

kosovne odpadke. V letu 2022 je bilo v primerjavi z načrtom kot tudi z zbrano maso v enakem obdobju lani, zbranih manj odpadkov. V primerjavi z letom 2021 so bila odstopanja v vseh mesecih obravnavanega leta, saj smo zbrali okoli 22,4 % manj kosovnih odpadkov. Kosovne odpadke lahko uporabniki pripeljejo tudi na zbirne centre, kjer je bilo v letu 2022 zbrano za 4,6 % več kosovnih odpadkov kot leta 2021.

Nekomunalnih odpadkov smo v letu 2022 zbrali 17.072 ton. Največji, 94,2-odstotni delež, predstavljajo mešani gradbeni odpadki in ruševine ter azbest in izolirni material, ki so zbrani na zbirnem centru Barje. V letu 2022 se je iz zbirnega centra Barje na odlagališča odložilo skupno 16.080 ton gradbenih in azbestnih odpadkov, kar je 1,0 % manj kot v letu 2021.

V okviru storitev **obdelave odpadkov** je količina sprejetih odpadkov v obdelavo v letu 2022 3,7 % nižja od količine sprejetih odpadkov preteklega leta zaradi prekinitve dovoza mešanih komunalnih odpadkov iz MO Koper in občine Ankaran julija 2022. V obdelavo odpadkov je bilo sprejetih 165.666 ton odpadkov, od tega 79,5 % komunalnih odpadkov in 20,5 % bioloških odpadkov.

Iz komunalnih odpadkov, sprejetih v obdelavo, je bilo v letu 2022 izsortiranih 12.329 ton sekundarnih surovin (plastika, kovine, les) in proizvedenih 97.334 ton gorljivih frakcij (lahke frakcije in digestat), količina preostanka odpadkov za odlaganje je znašala 11.456 ton.

Proizvodnja bioplina je presegla načrtovane količine, in sicer za 15,7 % ter je znašala 8,7 mio Nm³. Iz ločeno zbranih biorazgradljivih odpadkov je bilo v letu 2022 proizvedenih 2.750 ton komposta I. kakovostnega razreda.

V letu 2022 je bilo skupno **odloženih odpadkov** 29.285 ton, od tega 26.927 ton na odlagališče Barje. V strukturi vseh odpadkov predstavljajo 36,3 % komunalni odpadki in 63,7 % nekomunalni odpadki. Masa odloženih komunalnih odpadkov je v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 nižja za 14,2 %, medtem ko je masa odloženih nekomunalnih odpadkov nižja za 31,8 %. Zmanjšanje je predvsem posledica večje aktivnosti na področju gradbeništva ter aktivnega čiščenja črnih odlagališč v letu 2021.

2.4.2 Energetske dejavnosti

Dejavnost izbirne **GJS distribucije in dobave toplote** izvajamo v skladu s Sistemskimi obratovalnimi navodili za distribucijski sistem toplote za geografsko območje MOL (skrajšano SON). Priklučevanje na vročevodno omrežje je omejeno na območju MOL in je odvisno od dinamike gradnje novih objektov ter izvajanja obnov na obstoječih objektih, ki še niso priklučeni na daljinski sistem.

Naloge **GJS operaterja distribucijskega sistema zemeljskega plina** izvajamo v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili ter aktom o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na geografskih območjih, kjer imamo podeljene pravice z občinskim odlokom ali koncesijsko pogodbo.

Druge energetske dejavnosti v okviru Skupine Javni holding so tržne.

Skupna proizvodnja električne energije je v letu 2022 znašala 339.061 MWh, od tega je bilo 311.431 MWh namenjeno nadaljnji prodaji, ostalo pa je porabljeno za lastne potrebe.

V letu 2022 je Skupina proizvedla skupno 1.292.696 MWh toplote (1.015.321 MWh vroče vode in 277.375 MWh pare). Vroče vode je bilo proizvedeno manj kot v preteklem letu, kar je predvsem posledica povprečno dolge in nadpovprečno tople ogrevalne sezone, proizvodnje pare pa več zaradi ponovne vzpostavitve splošne gospodarske aktivnosti po obdobju epidemije.

GJS dejavnost distribucija in dobava toplote (vroča voda in para) prevzema energijo iz dveh lokacij. V letu 2022 je bilo iz enote TE-TOL pokrito 88,2 % potreb po vroči vodi in 71,2 % potreb po pari, ostalo je bilo iz enote TOŠ. Ob koncu leta 2022 je bilo na vročevodno omrežje

priključenih 5.016 toplotnih števec (4.984 v letu 2021), priključna moč pa se je zmanjšala za 0,1 MW in znaša 1.187,8 MW. Na obeh parovodnih omrežjih skupaj je priključenih 17 parnih števec.

V letu 2022 je prodaja toplote nižja tako od načrtovanega obsega, kot tudi od preteklega leta, na kar pomembno vpliva gibanje zunanjih temperatur in število ogrevalnih dni v kurilni sezoni.

Nižje so tudi distribuirane količine zemeljskega plina. Realiziran obseg distribucije je soodvisen od prodaje plina, ki je v večjem obsegu namenjena za potrebe ogrevanja. Na plinovodnem omrežju je imela družba konec leta 2022 priključenih 57.132 plinomerov, kar je 468 manj kot konec preteklega leta. Skupna priključna moč je znašala 1.709,0 MW, kar je 14,2 MW manj v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2021. Na nižjo prodajo plina v letu 2022 je najbolj vplivala topla ogrevalna sezona, varčevalni ukrepi zaradi visokih cen energentov ter zmanjšan obseg prodaje zemeljskega plina končnim odjemalcem (prehod h konkurenčnim ponudnikom).

Prodaja plina CNG od začetka leta 2022 poteka na treh lokacijah, kar vpliva na višjo prodajo. Prav tako v letu 2022 ni bilo omejitev pri opravljanju dejavnosti javnega potniškega prevoza s strani družbe LPP, ki predstavlja več kot 80 % celotne prodaje CNG goriva.

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Daljinsko ogrevanje					
Proizvodnja in nakup toplote v MWh	1.292.696	1.314.058	1.417.359	98,4	91,2
Prodaja toplote v MWh	1.126.778	1.151.576	1.251.512	97,8	90,0
Oskrba s plinom					
Distribuirane količine zemelj. plina v MWh	810.009	834.807	907.954	97,0	89,2
Prodaja zemeljskega plina v MWh	645.575	675.000	756.943	95,6	85,3
Prodaja CNG v MWh	50.841	48.578	44.541	104,7	114,1
Električna energija					
Proizvodnja el. energije v MWh	339.061	310.906	389.393	109,1	87,1
Prodane količine v MWh	314.871	242.868	462.997	129,6	68,0

Zaradi starosti in iztrošenosti vročevodnega omrežja smo v letu 2022 nadaljevali z ukrepi reševanja problematike puščanja in s sanacijo omrežja. Po visokem puščanju v preteklih obdobjih (vrhunec doseglo s povprečno dodano vodo v omrežje 43,1 m³/h v letu 2013), se je puščanje v naslednjih letih zmanjševalo. Povprečna poraba dodane vode v omrežje v letu 2022 je bila 16,2 m³/h kar je manj kot v letu 2021 (19,1 m³/h). Poškodbe na omrežju nastajajo neprestano, v večji meri v ogrevalni sezoni zaradi višjih temperaturno tlačnih pogojev na omrežju.

2.4.3 Potniški promet

Skupina izvaja javni prevoz potnikov na mestnih in medkrajevnih linijah kot gospodarsko javno službo, kamor spadajo tudi prodaja vozovnic, obveščanje uporabnikov in vzdrževanje avtobusov. Prevozi se vršijo na področju MOL ter občin Borovnica, Brezovica, Vrhnika, Logatec, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec, Medvode, Vodice, Mengeš, Cerklje na Gorenjskem, Ivančna Gorica, Grosuplje, Videm - Dobropolje, Škofljica, Ig in Gorenja vas - Poljane. Kot tržne dejavnosti (druge dejavnosti) družba LPP opravlja tehnične preglede, homologacije ter posebne linijske in občasne prevoze.

Prizadevamo si privabiti čim več potnikov, saj se s tem zmanjšuje uporaba avtomobilov, ki obremenjuje okolje. Nova mestna vozila so z motorji na stisnjen metan (CNG), kar prispeva k boljšemu zraku, ki je preobremenjen s prašnimi delci PM₁₀. V tem segmentu je stisnjen metan (CNG) učinkovit, saj je količina teh delcev v izpuhkih minimalna. Ključna usmeritev pri

ohranjanju okolja je nabava novih avtobusov, ki bodo okolju bistveno bolj prijazni. V letih 2022 do leta 2027 je prevedena zamenjava 92 starih avtobusov z novimi, med katerimi je predvidena nabava 13 električnih avtobusov. V letu 2022 smo zamenjali 24 vozil.

	LETO 2022	NAČRT 2022	LETO 2021	Indeks L22/N22	Indeks L22/L21
Mestni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	28.050.798	29.653.525	19.086.895	94,6	147,0
Prevoženi kilometri	11.111.965	10.236.404	10.386.025	108,6	107,0
Medkrajevni linijski prevoz potnikov					
Število potovanj	3.068.288	2.481.093	2.363.381	123,7	129,8
Prevoženi kilometri	3.840.361	3.752.091	3.681.220	102,4	104,3

V mestnem linijskem prevozu se opaža, da se število validacij povečuje, vendar še nismo dosegli leta 2019. Ugotavljamo, da so uporabniki, ki so v času zaprtja javnega prevoza prešli na druge načine prevoza ostali pri teh načinih potovanja (električni skiro, avto, kolo, peš). Vozijo se večinoma uporabniki, ki imajo terminske vozovnice, uporabnikov z vrednostno vozovnico pa je manj kot prej.

Mestni linijski prevoz smo do novembra opravljali na 28 rednih linijah v skupni dolžini 407,4 km, s povprečno 217 avtobusi. Od novembra dalje je linij 29, skupna dolžina linij pa je 410,3 km. Število odhodov avtobusov in število potnikov smo glede na zmanjšanja števila potnikov prilagodili, kar je vplivalo tudi na manjše število prevoženih kilometrov glede na leto 2019 (11.561.151 km). Točnost odhodov iz začetnih postajališč v mestnem linijskem prevozu potnikov je bila 92,0 % in je glede na leto 2021 slabša za 1,5 %, od načrtovane pa za 1,1 %. Točnost odhodov z vmesnih postajališč je bila 81,1 % in je od lanskoletne boljša za 2,7 %, od načrtovane pa za 1,4 %.

Družba je dejavnost **medkrajevnega linijskega prevoza** izvajala, v skladu zčasno koncesijsko pogodbo in poslovnim načrtom za leto 2022 na 35 linijah v skupni dolžini 770 km, s povprečno 63 avtobusi. Točnost odhodov iz začetnih postajališč je bila 70,7 % in je glede na leto 2021 boljša za 8,1 %, od načrtovane pa za 1,0 %. Točnost odhodov z vmesnih postajališč je bila 62,0 % in je glede na leto 2021 slabša za 2 %, od načrtovane pa za 4,6 %.

Posebne linijske prevoze na področju MOL opravljamo za 25 šol in 2 zavoda. Poleg okvirnega sporazuma o šolskih prevozi, imamo za prevoze otrok iz MOL sklenjeno pogodbo o prevozi na rednih linijah mestnega potniškega prometa. Za navedene prevoze šolarji prejmejo kartico Urbana, ki je veljavna v mesecih, ko poteka šolski pouk, plačnik teh vozovnic pa je MOL. Posebne linijske prevoze na območju drugih občin izvajamo na podlagi sklenjenih pogodb z naročniki (občinami), kjer mora biti izrecno navedeno, če je prevoz namenjen tudi ostalim potnikom. Voznina prevoza se obračunava po veljavnem ceniku prevoznika. V letu 2022 smo na posebnih linijskih in občasnih prevozih prevozili 638.695 kilometrov in opravili 888.244 potovanj. Število kilometrov je glede na leto 2021 višje za 28,1 %, število potovanj pa za 24,0 %.

Konec leta smo imeli v voznem parku za izvajanje javnega prevoza potnikov 290 avtobusov, (219 avtobusov v mestnem in 71 v medkrajevnem linijskem prometu), 20 električnih osebnih vozil, 8 kavalirjev in turistični vlakec. Od 290 avtobusov je 127 avtobusov enojnih, 19 midi in 144 zgibnih avtobusov. 220 avtobusov oziroma 75,86 % je nizkopodnih, od tega 58 enojnih, 144 zgibnih in 18 midi. Vsi avtobusi so dobro opremljeni.

Pomemben kazalnik kakovosti storitev je tudi starost avtobusov. Konec leta 2022 je povprečna starost voznega parka v primerjavi s koncem leta 2021 v mestnem prometu ostala enaka, v medkrajevnem prometu pa se je za 23 mesecev znižala. V voznem parku je konec leta 2022 obratovalo 25 avtobusov starih 20 in več let. Povprečna poraba goriva v mestnem prevozu je znašala 54,52 l/100 km in je od lanskoletne višja za 2,9 %, povprečna poraba plina pa

48,20 kg/100 km in je od lanskoletne višja za 6,1 %. Povprečna poraba goriva v medkrajevem prevozu je 33,48 l/100 km in je od lanskoletne višja za 2,5 %. Poraba goriva je odvisna od strukture voznega parka, števila prevoženih kilometrov in od števila delovnih dni v mesecu oziroma posameznem letu, pa tudi od časa obratovanja (ure) posameznih avtobusov.

Tudi v letu 2022 so električna vozila Kavalir izvajala prevoze po strogem centru mesta, na pokopališču Žale in na območju UKC predvsem za paciente, starejše in invalide. V centru mesta so prevozila 78.510 kilometrov in prepeljala 94.543 potnikov, na Žalah so prevozila 2.839 kilometrov in prepeljala 4.880 potnikov ter na območju UKC prevozila 14.548 kilometrov in prepeljala 10.200 potnikov. Vseh 8 kavalirjev (7 v lasti LPP, 1 v lasti MOL) in turistični vlakec za obratovanje uporabljajo elektriko. Zimski vožnji je namenjeno 5 zaprtih kavalirjev, 3 kavalirji so odprti.

2.4.4 Druge dejavnosti

V sklop drugih dejavnosti so vključene predvsem podporne in druge dejavnosti, ki dopolnjujejo ponudbo oziroma storitve osnovnih dejavnosti Skupine. Po obsegu je najpomembnejše izvajanje podpornih služb v okviru obvladujoče družbe, ki izvaja podporne funkcije s področja financ, računovodstva, informatike, javnih naročil ter kadrovskih in pravnih zadev za odvisne družbe in dve pridruženi družbi.

V druge dejavnosti so vključene še storitve vzdrževanja, umerjanja in žigosanja merilnih naprav (toplotnih števec, vodomero in plinomerov), tehničnih pregledov in podobno.

Storitve vzdrževanja merilnih naprav se izvajajo tako za lastne potrebe kot tudi za zunanje naročnike. Vzdrževanje toplotnih in parnih postaj se izvaja na osnovi sklenjenih pogodb, v okviru katerih se opravi preventivno vzdrževanje sistemov in kontrolo optimalnega delovanja postaj, po naročilu pa se lahko opravijo tudi izredna vzdrževalna dela ter dodatne servisne storitve na zahtevo naročnikov.

Skupina se ponaša tudi z najdaljšo tradicijo opravljanja tehničnih pregledov v Sloveniji. Naročniki lahko opravijo tehnične preglede in homologacije vseh kategorij vozil, naročijo izdajo strokovnega mnenja ter vse vrste storitev vezane na registracijo vozil vseh kategorij. V letu 2022 smo opravili 21.872 tehničnih pregledov, 6.213 homologacij, izdali 3.029 strokovnih mnenj in opravili 2.368 ostalih postopkov. Glede na leto 2021 se je povišalo le število homologacija za 5,7 %, število ostalih storitev je nižje.

2.5 Poročilo o naložbeni dejavnosti

Investicije so v letu 2022 realizirane v višini 69,7 % načrtovanih. Več je bilo realiziranih investicij v razvoj zaradi investicije družbe Energetika Ljubljana v izgradnjo plinsko parne turbine PPE-TOL za katero je bilo v letu 2022 realiziranih 35.099.386 EUR sredstev od načrtovanih 60.700.000 EUR. V ostalih odvisnih družbah so prevladovala investicije v obnove in nadomestitve.

➤ Pregled investicij Skupine Javni holding po posameznih družbah

	NAČRT 2022		LETO 2022		Indeks L22/N22
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Obnove in nadomestitve	50.121.940	40,0	36.084.284	41,4	72,0
Javni holding	142.130	0,1	145.462	0,2	102,3
VOKA SNAGA	27.184.035	21,7	11.797.153	13,5	43,4
Energetika Ljubljana	16.175.525	12,9	17.239.522	19,8	106,6
LPP	6.620.250	5,3	6.902.147	7,9	104,3
Razvoj	74.927.812	59,8	51.124.767	58,6	68,2
Javni holding	183.580	0,1	114.945	0,1	62,6
VOKA SNAGA	7.532.282	6,0	5.393.747	6,2	71,6
Energetika Ljubljana	67.161.950	53,7	45.586.514	52,3	67,9
LPP	50.000	0,0	29.561	0,0	59,1
Skupaj	125.049.752	100,0	87.209.051	100,0	69,7
Javni holding	325.710	0,3	260.407	0,3	80,0
VOKA SNAGA	34.716.317	27,8	17.190.900	19,7	49,5
Energetika Ljubljana	83.337.475	66,6	62.826.036	72,0	75,4
LPP	6.670.250	5,3	6.931.708	7,9	103,9

Na področju proizvodnih virov Energetike Ljubljana je najobsežnejša investicija izgradnja plinsko parne enote PPE-TOL, pri kateri je zaradi težav v okviru LOT 1 prišlo do časovnega zamika pri izvedbi del. Investicija naj bi bila končana v letu 2023.

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana kot partnerja sodelujeta pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energetska izrabo odpadkov (OEIO)«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL.

Družba VOKA SNAGA je realizirala približno polovico načrtovanih investicij. Pretežni del neizvedenih investicij je prenešen v načrt za leto 2023, saj izvedba del zaradi prenizkih projektantskih ter gradbenih zmogljivosti kot tudi zaradi neurejenih zemljiško knjižnih zadev ter dolgotrajnih postopkov pridobivanja potrebnih soglasij in upravnih dovoljenj ni sledila načrtom. Prednostno pa je družba izvedla oziroma zaključila tudi nekaj investicij iz načrta 2021. Velik del načrtovanih obnov vodovodnega omrežja poteka tudi sočasno z drugimi posegi v prostor, zato sta začetek in dinamika del vezana na aktivnosti drugih investitorjev.

Del aktivnosti družbe VOKA SNAGA je bil usmerjen tudi v nudenje strokovne pomoči MOL in občinam Medvode ter Vodice pri izvajanju velikega kohezijskega projekta.

Družba LPP je v letu 2022 kupila 10 nizkopodnih in zgibnih avtobusov na stisnjen metan (CNG), s hibridnim pogonskim sklopom za mestni linijski prevoz in 5 avtobusov za medkrajevni linijski prevoz. Med nenačrtovanimi investicijami je najpomembnejši nakup 9 avtobusov za medkrajevni linijski prevoz, nakup zaprtega kavalirja in dveh midi avtobusov.

Pregled investicij iz lastnih sredstev je po vsebini prikazan v naslednji tabeli.

➤ Pregled investicij iz lastnih sredstev po posameznih vrstah sredstev

	NAČRT 2022		LETO 2022		Indeks L22/N22
	Vrednost v EUR	Struk. v %	Vrednost v EUR	Struk. v %	
Vodovodni infrastrukturni objekti in omrežja	17.169.680	13,7	8.016.167	9,2	46,7
Kanalizacijski infrastrukturni objekti in omrežja	7.968.546	6,4	6.612.832	7,6	83,0
Zbiranje, obdelava in odlaganje odpadkov	2.252.000	1,8	524.654	0,6	23,3
Proizvodni energetski viri	74.453.847	59,5	49.734.460	57,0	66,8
Vročevodno in parovodno omrežje	1.629.000	1,3	5.371.217	6,2	329,7
Plinovodno omrežje	5.904.700	4,7	6.191.402	7,1	104,9
Računalniška strojna in programska oprema	1.427.247	1,1	1.488.642	1,7	104,3
Nabava delovnih in osebnih vozil	8.172.250	6,5	6.967.659	8,0	85,3
Drugo	6.072.482	4,9	2.302.018	2,6	37,9
Skupaj	125.049.752	100,0	87.209.051	100,0	69,7

V družbi VOKA SNAGA je bilo največ sredstev vloženih v **vodovodno in kanalizacijsko infrastrukturo**. V letu 2022 je družba nadaljevala z izvajanjem načrtovanih vlaganj za ohranitev ustrezne funkcionalnosti oskrbne infrastrukture in delovne opreme, kar je osnovni pogoj za zagotavljanje nemotene oskrbe s storitvami, čistega in urejenega okolja za bivanje ter zmanjševanja vodnih izgub. Med izvedenimi investicijami v infrastrukturne objekte po vrednosti izstopa rekonstrukcija ČN Dobrova. Večji gradbeni posegi v dotrajano omrežje so potekali predvsem v MOL (večja rekonstrukcija vodovoda v Črni vasi), v manjšem obsegu tudi v občinah Dol pri Ljubljani in Škofljica. Skupaj je bilo zamenjanih 13,1 km cevovodov za pitno vodo in 0,6 km cevovodov za odpadno vodo.

V dejavnosti **ravnanja z odpadki** je bilo v letu 2022 izvedena predvsem vgradnja podzemnih zbiralnic na lokacijah Zemljemerska ulica 12, Streliška ulica 27a, Petkovškovo nabrežje 43–45 in Župančičeva ulica 11. Ostala sredstva so bila porabljena za zamenjave tovornih vozil, delovnih strojev in računalniške strojne opreme, za nakupe razne opreme in orodja za potrebe vzdrževanja.

V družbi Energetika Ljubljana se je v letu 2022 nadaljevala ena največjih investicij na področju izgradnje **energetskih virov**, to je izgradnja PPE-TOL. V enoti TE-TOL na lokaciji Moste je družba zaključila 10 investicij v obnovo energetskih virov. Zaključene investicije večjih vrednosti se nanašajo na zamenjavo grelnih teles v grelniku zraka K3, zamenjavo sistema elektro zaščit blok sistema 3, generalno obnovo črpalke sekundarnega hladilnega sistema, posodobitev podpostaje ogrevanja objektov enote TE-TOL, generalne obnove dimnika NTK in generalne obnove verižnega transporterja EAC64. V enoti TOŠ na lokaciji Šiška so dela potekala na štirih investicijah, od katerih sta največji obnova (gradnja) SPTA na lokaciji TOŠ in izgradnja SN opreme za priključitev nove SPTA.

Pri izvedbi obnov ali gradenj **vročevodnega, parovodnega in plinovodnega omrežja** je bila družba vključena v sočasne gradnje in aglomeracije (gradnja plinovoda skupaj s kanalizacijskim omrežjem). Nujne obnove so potekale tudi na odsekih distribucijskega omrežja, kjer so bila med letom ugotovljena kritična stanja omrežja, ki so zahtevala takojšnje ukrepanje za preprečitev škode, ki nastaja zaradi puščanja omrežja oziroma izpada distribucijskega sistema v ogrevalni sezoni. Vse obnove so se izvajale na območju MOL, realizirane pa so v višini 20,2 % nad načrtovanimi.

2.6 Izjava in poročilo o nefinančnem poslovanju

Izjava o nefinančnem poslovanju za Skupino bo, v skladu s 5. odstavkom 70.c člena ZGD- 1, objavljena kot ločeno poročilo v 6 mesecih po dnevu bilance stanja.

2.7 Raziskave in razvoj

Skupina spodbuja in motivira zaposlene strokovnjake k vključevanju v raziskovalne dejavnosti in njihovo sodelovanje v različnih projektnih skupinah. Uporabne novosti raziskovalnega dela so lahko vzvod povečanja dodane vrednosti. Lastne izkušnje Skupine kažejo, da tehnično - tehnološke novosti ter poznavanje posebnosti izvajanja dejavnosti lahko bistveno prispevajo k povečanju kakovosti storitev, prihrankom energentov, znižanju vplivov na okolje in znižanju proizvodnih stroškov.

Skupina je aktivno vključena v številne, ekološko naravnane aktivnosti, ki so potekale na velikem **kohezijskem projektu - Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnika Ljubljanskega polja**, ki ga vodijo občine udeleženke. Projekt sestavljajo trije veliki sklopi: nadgradnja sistema odvajanja komunalne odpadne vode v občinah Medvode in Vodice ter izgradnja povezovalnega kanala C0 v Mestni občini Ljubljana, izgradnja tretje faze Centralne čistilne naprave Ljubljana in dograditev kanalizacije v aglomeracijah v Mestni občini Ljubljana. Odstotek gospodinjstev, priklapljenih na kanalizacijo, smo povečali iz 68 % leta 2007 na 88 % leta 2018, po zaključku velikega kohezijskega projekta pa bo na kanalizacijo priklapljenih 98 % ljubljanskih gospodinjstev. S projektom bomo ukinili kar 6.400 greznic, od tega na območju MOL 4.500 greznic, ki so že desetletja dejanska grožnja kakovostni pitni vodi, na območju občin Medvode in Vodice, ki sta gorvodno od Ljubljane in se zato odpadne vode stekajo v Ljubljano, pa 1.900 greznic, ki prav tako predstavljajo veliko okoljsko nevarnost za onesnaženje pitne vode. Vzporedno z dograjevanjem kanalizacije poteka tudi sočasna obnova vodovoda na tistih območjih, kjer je to potrebno zaradi dotrajanosti vodovoda ali umestitve tras predvidenih vodov.

Družbi VOKA SNAGA in Energetika Ljubljana aktivno sodelujeta pri skupnem projektu **»Vzpostavitev objekta za energetske izrabo odpadkov (OEIO)«**, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL.

Projekt **boDEREC-CE**, ki se je ukvarjal z odkrivanjem in oceno prisotnosti novodobnih onesnaževal v vodnem okolju se je zaključil. Testno območje je bila Savska kotlina s poudarkom na Ljubljanskem polju. Problematika in rezultati projekta so predstavljeni v publikaciji **»Novodobna onesnaževala v vodah Ljubljanske kotline, Izzivi za bodoče upravljanje z vodnimi viri«**, ki je izšla ob zaključku projekta.

V letu 2022 je bil zaključen tudi **hidrogeološki model podzemne vode na območju vodarne Brest**. Cilj je bila nadgradnja numeričnih modelov podzemne vode na območju Iškega vršaja, ki so bili izdelani v okviru mednarodnih projektov AMMIGA in CAMARO-D. Posodobljeni model omogoča simulacijo opazovanih hidrogeoloških in kemijskih razmer v preteklosti in napoved razširjanja onesnaženja v vodonosniku ob različnih hidroloških pogojih ter načinih črpanja. Model je podpora pri načrtovanju ukrepov za izboljšanje kemijskega stanja podzemne vode in varnosti oskrbe s pitno vodo iz vodarne Brest.

Razvojne naloge **energetskih dejavnosti** so vezane na optimizacijo obratovanja sistemov oskrbe z zemeljskim plinom in toploto ter uvajanje novih storitev. S ciljem racionalizacije obratovanja sistemov in znižanja obratovalnih stroškov iščemo nove tehnične rešitve za priključevanje novih objektov ter izdelujemo analize plinovodnega in vročevodnega omrežja.

Novosti na energetske področju in razvojne usmeritve vključujemo na večjih projektih v okviru sodelovanja z občinami, državnimi organi in drugimi interesnimi subjekti. V teku sta pomembnejša projekta **energetska izraba Ljubljane ob istočasni vzpostavitvi krožne plovne poti ter izgradnja objekta za energetska izraba odpadkov (OEIO)**. Na ravni MOL bomo nadaljevali s trajnostnim projektom gradnje plovne infrastrukture in malih hidroelektrarn za energetska izraba Ljubljane, s ciljem vzpostavitve krožne poti po Ljubljani v sodelovanju z ostalimi partnerji.

Poteka tudi evropski projekt **SENERGY NETS** z Ljubljano kot enim od štirih vzorčnih mest (ostala so Milano, Pariz, Cordoba in Västeras), v katerih se bo preizkušalo nove koncepte povezovanja električnih omrežij in toplotnih sistemov s poudarkom na sinergijah in povečevanju njihove odpornosti na zelene tehnologije. V Ljubljani bomo imeli poudarek na t.i. virtualni toplarni, kjer bomo preizkušali koncept direktnega krmiljenja odjema toplote pri odjemalcih.

Energetika Ljubljana je članica Energetske zbornice Slovenije, Gospodarskega interesnega združenja distributerjev zemeljskega plina, Slovenskega društva za daljinsko energetiko in mednarodnega združenja Euroheat & Power, CIGRE in COGEN³. S svojimi prispevki sodelujemo na konferencah s področja daljinske oskrbe s toploto in zemeljskim plinom tako v Sloveniji kot v tujini.

Projekt Tribute je bil v letu 2022 uspešno zaključen. Glavni cilj projekta je bilo zagotoviti povezave med bolnišnicami, predvsem za gibalno ovirane, in spodbujati uporabo javnega prevoza in vseh alternativnih možnosti prevoza s storitvijo »last mile«. LPP je v projektu izvajal pilotne prevoze. Prevozi so bili organizirani kot storitev na zahtevo za paciente in uporabnike bolnišničnih storitev na območju UKC Ljubljana in Onkološkega inštituta. LPP je prevoze opravljal do konca leta 2022 s Klinko Kavalirjem. Zaradi porasta povpraševanja po tej storitvi bo družba dodala še eno vozilo in nadaljevala s prevozi tudi v letu 2023, financiranje storitve pa bosta prevzeli UKC Ljubljana in Onkološki inštitut.

Mesta občina Ljubljana na podlagi povabila Inštituta za korporativne varnostne študije sodeluje v EU projektu **PRECINCT** (Preparedness and Resilience Enforcement for Critical INfrastructure Cascading Cyberphysical Threats and effects with focus on district or regional protection), ki je del programa Obzorje 2020. V projektu sodeluje 40 partnerjev iz 12 držav, med drugim Elektro Ljubljana, Telekom Slovenije, Slovenske železnice, Prometni inštitut, Mestna občina Ljubljana z javnim podjetjem LPP in Mestnim redarstvom ter Inštitut za korporativne varnostne študije ICS. Projekt se je začel izvajati 1. 10. 2021 in bo trajal 24 mesecev. Glavni cilj projekta je izboljšanje varnosti evropske kritične infrastrukture, ki je izpostavljena fizičnim in kibernetičnim grožnjam. V Ljubljanskem živim laboratoriju (Living lab) simuliramo izredni dogodek na lokaciji podvoza na Dunajski cesti in simulacijo kibernetičnega napada na komunikacijsko in energetska mrežo. Končni rezultat projekta je ustrezno ukrepanje ob izrednem dogodku in koordinacija z drugimi deležniki v primeru izrednega dogodka (Slovenske železnice, Telekom Slovenije, Elektro Ljubljana, Mestno redarstvo). V letu 2022 smo konzorciju posredovali podatke o voznih redih, podatke (GIS) o postajališčih, linijah in možnih obvoznih trasah.

V Skupini na razvojnem področju skrbimo, da se kakovost izvajanja vseh poslovnih procesov glede na zahteve zakonodaje, ustanoviteljev, pričakovani uporabnikov, izpolnjevanj okoljskih zahtev in družbene odgovornosti redno vzdržuje, posodablja in preverja skladnost z **mednarodnimi certifikati kakovosti**. Odličnosti in kakovosti storitev sledimo tudi z nenehnim razvojem in nadgrajevanjem sistema vodenja kakovosti.

³ CIGRE – Conseil International Des Grands Reseaux Electriques, COGEN – The European Association for The Promotion of Cogeneration

2.8 Upravljanje s kadri

Ob koncu leta 2022 je bilo v Skupini Javni holding zaposlenih 2.430 sodelavcev, kar je 24 manj kot ob koncu leta 2021. Število zaposlenih se je v družbi VOKA SNAGA znižalo za 17, v družbi LPP za 9 (delno nadomeščanje z delom študentov in dijakov, povečale pa so se tudi nadure), v družbi JPE za 1 sodelavca, v družbi JHL pa se je število zaposlenih povečalo za 3 sodelavce. Največje znižanje beleži družba VOKA SNAGA. Družba je skozi celo leto intenzivno izvajala aktivnosti za pridobitev novega kadra, na slabšo realizacijo pa so močno vplivale razmere na trgu dela, ki so se zelo poslabšale in prihaja do pomanjkanja kompetentnih kandidatov. Družbe so odhode sodelavcev nadomeščale premišljeno, najprej z optimizacijo poslovnih procesov in s prerazporeditvijo dela med ostale sodelavce, kjer pa to ni bilo možno so zaposlovale nove sodelavce.

Povprečno število sodelavcev v Skupini se je v letu 2022 znižalo za 18 zaposlenih glede na leto 2021 in znaša 2.431,9 zaposlenih (v letu 2021 je znašalo 2.449,9). Povprečna mesečna bruto plača v Skupini se je v letu 2022 glede na predhodno leto zvišala za 5,4 % in znaša 2.308,23 EUR (v letu 2021 je znašala 2.190,26 EUR).

➤ Struktura zaposlenih

V letu 2022 je bilo v starostni strukturi Skupine Javni holding 46,6 % sodelavcev starejših od 51 let. Število zaposlenih starejših od 60 let se je povečalo za 29, število zaposlenih do 51 let pa se je zmanjšalo za 53 zaposlenih.

Starostna struktura	Število zaposlenih na dan 31.12.2022	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2021	Delež v %	Indeks L22/L21
do 30 let	129	5,8	142	5,8	90,8
31-40 let	384	16,0	393	16,0	97,7
41-50 let	785	33,3	816	33,3	96,2
51-60 let	945	38,5	945	38,5	100,0
nad 60 let	187	6,4	158	6,4	118,4
SKUPAJ	2.430	100,0	2.454	100,0	99,0

Povprečna stopnja izobrazbe v Skupini (izračunana na podlagi ponderiranega števila stopnje izobrazbe in števila zaposlenih) je ostala glede na leto 2021 nespremenjena in znaša 4,8 kar ustreza srednješolski izobrazbi.

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih na dan 31.12.2022	Delež v %	Število zaposlenih na dan 31.12.2021	Delež v %	Indeks L22/L21
I.	14	0,6	16	0,7	87,5
II.	172	7,1	171	7,0	100,6
III.	59	2,4	58	2,4	101,7
IV.	873	35,9	905	36,8	96,5
V.	647	26,6	649	26,4	99,7
VI.	221	9,1	220	9,0	100,5
VII.	391	16,1	383	15,6	102,1
VIII/I	46	1,9	45	1,8	102,2
VIII/II	7	0,3	7	0,3	100,0
SKUPAJ	2.430	100,0	2.454	100,0	99,0

V Skupini Javni holding je bilo na dan 31. 12. 2022 zaposlenih 428 žensk, kar predstavlja 17,6 % in 2.002 moška, kar predstavlja 82,4 %.

Konec meseca decembra 2022 je bilo v Skupini zaposlenih 116 invalidov z različnimi omejitvami (1 invalid manj kot v letu 2021). Glede na število vseh sodelavcev konec leta znaša delež invalidov 4,8 %.

Ob koncu leta 2022 je bilo število najetih delavcev 9 (konec leta 2021 12). Delavce je najemala le družba Energetika Ljubljana, ki z najemom delavcev s strani agencije za posredovanje

kadrov pokriva daljše odsotnosti svojih delavcev, pa tudi v primerih začasno povečanega obsega dela.

➤ **Varnost in zdravje zaposlenih**

Zaposlenim zagotavljamo ustrezne delovne pogoje in varno delovno okolje. Za obvladovanje in zmanjševanje tveganj ter nastanka bolezni izvajamo številne aktivnosti, kot so upoštevanje področne zakonodaje, promocijo zdravja na delovnem mestu, ozaveščanje in izobraževanje zaposlenih. Zaposlenim želimo približati vsebine in aktivnosti, ki pomagajo ohranjati in izboljševati zdravje in splošno dobro počutje, kot so možnost koriščenja športnih aktivnosti, tedenski zdravi zajtrki in tedenska vodena vadba med delovnim časom. Cilj teh aktivnosti je med drugim tudi zavedanje, da je vsak sam odgovoren za svoje zdravje in da ima zanj možnost tudi aktivno skrbeti.

V skladu z zdravstveno oceno tveganja so se po terminskem načrtu izvajali periodični zdravstveni preventivni pregledi. V letu 2022 jih je bilo izvedenih skupaj 1.451. Delavcem v Skupini so bila omogočena tudi dodatna sezonska cepljenja proti gripi ter v družbi Energetika Ljubljana in v družbi VOKA SNAGA pa tudi nekatera druga cepljenja.

Zaposlenim in njihovim družinskim članom omogočamo ugodne sklenitve nezgodnega zavarovanja. V obravnavanem obdobju smo v Skupini zabeležili 24 nezgod pri delu. Redno se izvajajo tudi usposabljanja sodelavcev iz varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti.

Z namenom dolgoročnega povečanja socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda po upokojitvi se zaposlenim v Skupini sofinancira dodatno pokojninsko zavarovanje. V letu 2022 smo zaposlenim, ki so vključeni v pokojninski načrt, prispevali premijo v višini 55,87 EUR na mesec, delavcem zaposlenim v Energetiki Ljubljana pa premijo največ v višini 149,85 EUR na mesec.

➤ **Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih**

Zavedamo se, da kadri predstavljajo konkurenčno prednost, zato si prizadevamo, da zaposlenim zagotavljamo udeležbo na usposabljanjih in izobraževanjih ter jim na ta način omogočimo pridobivanje aktualnih znanj ter strokovne usposobljenosti za varno delo, spremljanje trendov v stroki in opravljanje vseh potrebnih strokovnih izpitov.

Z namenom razvoja kadrov in načrtovanja nasledstva smo tudi v lanskem letu nadaljevali s ciljno usmerjenim izobraževanjem sodelavcev na podlagi individualnih razvojnih načrtov. V izobraževalne procese vključujemo sodelavce čim bolj raznoliko, torej čim večje število sodelavcev različnih starosti, kategorij in iz različnih delovnih področij. Pristopili smo k državnemu projektu »SPIN 2019-2022«, v okviru katerega smo zaposlenim omogočili, da so se udeležili brezplačnih računalniških usposabljanj, obnovili so znanje angleškega jezika in se izobraževali na področju mehkih veščin (motivacija, reševanje konfliktov).

V različne vrste strokovnih usposabljanj je bilo v letu 2022 vključenih 2.069 zaposlenih, za kar so skupno porabili 49.793 ur.

Za usposabljanja in izobraževanje smo v letu 2022 namenili 250.030 EUR, skupaj s stroški šolnin. Študij ob delu je v letu 2022 obiskovalo 27 zaposlenih, uspešno ga je zaključilo 9 zaposlenih.

➤ **Družini prijazno podjetje**

Skrb za zadovoljstvo in motiviranost zaposlenih predstavljata stalno nalogo družb v Skupini, zato si z različnimi aktivnostmi prizadevamo za dobro organizacijsko klimo. Skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo. Dve družbi v Skupini sta nosilki certifikata Družini prijazno podjetje, v vseh družbah pa skrbimo, da ustvarjamo in zagotavljamo

spodbudno delovno okolje z ukrepi, ki omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Posebno pozornost namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenim, kot so invalidi in starejši delavci. Že v letu 2021 smo sprejeli nov ukrep, ki sodelavcem priznava določeno število ur zaradi osebnega obiska zdravnika.

2.9 Varstvo okolja

Okoljski vidik poslovanja je izjemno pomemben, kar velja še toliko bolj na področju izvajanja gospodarskih javnih služb. V Skupini je skrb za okolje vpeta v vse ravni procesov poslovanja. Pri poslovanju dosledno izvajamo smernice povezane z okoljsko zakonodajo ter mednarodnimi predpisi. Družbe v Skupini imajo sprejeto okoljevarstveno politiko in okoljske cilje ter izdelane programe za uspešno delovanje. S celovitim sistemskim pristopom trajnostno zagotavljamo prilagajanje vedno ostrejšim okoljskim zahtevam, z zavedanjem, da sta voda in zrak naravni dobrini, ki sta namenjeni uporabnikom danes in v prihodnosti.

Za doseganje visokih okoljskih standardov so nujna vlaganja v posodobitve obstoječih proizvodnih naprav, kot tudi dograditve naprav za zmanjševanje emisij, večjo varnost z vidika obvladovanja večjih nesreč ter hkrati učinkovitejšo rabo energije. Za okolje skrbimo z uporabo sodobnih tehnoloških rešitev za zmanjševanje negativnih vplivov na okolje in z izboljševanjem obratovalnih karakteristik, ki posledično manj obremenjujejo okolje.

Aktivnosti Skupine so usmerjene tako v zniževanje emisij CO₂, izpušnih plinov, kot preprečevanje škodljivih vplivov na podtalnico, preprečevanje onesnaževanja tal in podzemne vode, ločevanje padavinske od izcednih vod ter ekološke pristope pri ravnanju z odpadki, doseganje vseh sanitarnih, zdravstvenih in tehničnih zahtev, povečevanje deleža ločeno zbranih frakcij odpadkov in organskih kuhinjskih odpadkov.

Postavitev plinsko-parne enote PPE – TOL predstavlja pomemben korak na poti k razogljičenju. V teku so drugi projekti, ki sledijo zavezam o povečevanju deleža uporabe obnovljivih virov energije kot so: projekt zamenjave obstoječih premogovnih kotlov s kotli na biomaso, projekt izgradnje objekta za energijsko izrabo odpadkov (OEIO), trajnostni projekt gradnje plovne infrastrukture in malih hidroelektrarn za energetsko izrabo Ljubljanice na ravni MOL ter projekt pridobivanja biometana za razogljičenje sistema distribucije zemeljskega plina.

Okolje je v družbah Skupine dodatno obvladovano s sistemom ravnanja z okoljem po standardu SIST EN ISO 14001:2015, ki je integriran s sistemom vodenja kakovosti SIST EN ISO 9001:2015.

Okoljski vidik dosledno upoštevamo tudi v obvladujoči družbi kar se odraža pri vsakodnevni opravi kot so: ločevanje odpadkov, zmanjševanje uporabe papirja, uvedba elektronskega arhiviranja ter e-računa, elektronsko obvladovanje vhodno izhodne pošte in spodbujanje e-plačevanja. Sodelavcem omogočamo uporabo okolju in zdravju prijaznejših prevoznih sredstev za opravljanje službenih poti (električni skuter, električno kolo, električni avto).

Okoljevarstvena in druga dovoljenja

Za delovanje naprav na obeh lokacijah Energetike Ljubljana, ki lahko povzročajo onesnaženje okolja večjega obsega (IED) imamo potrebna okoljevarstvena dovoljenja v katerih so integrirane vse zahteve okoljske zakonodaje, ki jih moramo kot upravljavec naprav upoštevati (mejne vrednosti emisij, monitoring emisij in monitoring stanja okolja za vse segmente okolja in področja onesnaževanja). Skladno z zakonodajo, redne in občasne monitoringe izvajajo zunanje pooblašene institucije.

V Energetiki Ljubljana je v zaključni fazi investicija PPE-TOL, v sredini decembra 2022 pa je dobila uporabno dovoljenje nova SPTE TOŠ. Oba nova proizvodna vira na lokaciji Moste in Šiška bosta omogočala energetske učinkovito obratovanje z manjšimi vplivi na okolje.

Skladno z novim ZVO-2, ki je v veljavi od aprila 2022, smo morali do 13. 8. 2022 podati vlogo za uskladitev IED dovoljenja skladno z BAT zaključki za obe IED napravi (enota TOŠ in enota TE-TOL). Vsebine vlog, v kateri smo vključili tudi novi napravi PPE-TOL in SPTE TOŠ, sledijo zahtevam Navodila za prikaz skladnosti naprave z zaključki o BAT za velike kurilne naprave, ki jih je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor. Zaradi sprememb zakonodaje, objavljene v maju 2022, ki je zaradi izrednih geopolitičnih razmer omogočila prekoračevanje BAT mejnih emisijskih vrednosti za določene naprave, smo na napravah na obeh lokacijah ponovno vključili uporabo goriva ekstra lahko kurilno olje, ne glede na to, da z uporabo slednjega prekoračujemo mejne ravni BAT zaključkov. S ciljem varnejše oskrbe mesta Ljubljana s toploto (zaradi problematike dobav zemeljskega plina) smo na osnovi sprememb zakonodaje v maju 2022 v vlogi opredelili tudi povečanje vhodne toplotne moči glavnega pogonskega objekta (GPO). V predmetni vlogi smo doseganja BAT mejnih vrednosti povečali na 481 MW (v letu 2021 297 MW). Odgovora na oddani vlogi še nimamo, bomo pa po dopolnitvah in utemeljitvah zagotovo pozvani v okviru pozivov. V kolikor nam bodo dovoljena odstopanja od mejnih ravni po BAT zaključkih, bo obratovanje tako ekonomsko kot tudi tehnično sprejemljivejše.

Konec decembra smo skladno z zahtevami zakonodaje in IED dovoljenja, s strani izbranega pooblaščenca na lokaciji enote TE-TOL, izvedli občasni monitoring hrupa (na vsake tri leta). Poročilo o meritvah hrupa v okolje izkazuje, da obravnavni vir hrupa na nobenem mestu ocenjevanja ne presega mejnih kazalcev hrupa v okolju, ki so določeni z zakonodajo.

Za energetske proizvodne vire imamo tudi **SEVESO⁴** dovoljenja za enoti na lokaciji Moste in Šiška. SEVESO dovoljenje opredeljuje rabo nevarnih snovi s ciljem preprečevanja nesreč in zmanjševanja njihovih posledic. Zaradi ponovne vključitve REZ A v IED dovoljenje bomo morali posodobiti Zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje in oddati vlogo za spremembo SEVESO dovoljenja za enoto TOŠ. V primeru, da bo volumen REZ A tolikšen, da bodo količine nevarne snovi na lokaciji obrata dosegle količine za uvrstitev naprave med obrate večjega tveganja za okolje, bomo morali izdelati Varnostno poročilo, ki je strokovno veliko kompleksnejše.

Zaradi sprememb na projektu LOT3 smo začeli s pripravo spremembe ZZTO (Zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje) tudi za enoto TE-TOL, aktivnosti so bile usmerjene v pridobivanje podatkov o spremembah zaradi predelave sezonskih rezervoarjev na ELKO/D2.

V novembru 2022 smo imeli nadzor nad obratom manjšega tveganja za okolje enote TE-TOL, kjer ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.

Energetika Ljubljana je z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v evropsko emisijsko trgovalno shemo in ima **dovoljenje za izpust toplogrednih plinov**. Monitoring emisij toplogrednih plinov se izvaja letno, skladno z zahtevami odobrenega načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov. Preverjanje emisij izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

V letu 2022 Energetika Ljubljana po izračunih, ki so potrjeni s strani preveritelja, emitirala 512.771 ton CO₂, kar je cca. 10 % manj kot v preteklem letu. Emisije CO₂ bo delno (13,5 %) pokrila s podeljeno kvoto emisijskih kuponov s strani države, manjkajoči del pa z nakupom na trgu. Družba je vsako leto obremenjena z visokimi stroški nakupa potrebnih emisijskih kuponov na trgu. Povprečna nakupna cena emisijskega kupona, ki pomembno vpliva na strošek

⁴ Beseda SEVESO je ime Direktive, ki je bila povzeta po imenu mesta v Italiji, kjer se je zgodila velika nesreča z nevarnimi snovmi. Glavna cilja direktive SEVESO imata dva namena: preprečevanje večjih nesreč z nevarnimi snovmi in obvladovanje ter zmanjševanje posledic večjih nesreč za ljudi in okolje.

poslovanja, je leta 2022 znašala 72,32 EUR, kar je skoraj dvakrat toliko, kot povprečna nakupna cena leta 2021 (41,81 EUR).

Glede na lokaciji proizvodnih enot Energetike Ljubljana sta pridobljeni **vodni dovoljenji**, na osnovi katerih je dovoljena raba vode. Eno vodno dovoljenje se nanaša na črpanje vode iz javnega vodovoda na dveh odjemnih mestih, drugo vodno dovoljenje pa omogoča odvzem vode iz Ljubljanice in dveh vodnjakov. Vsako leto do konca januarja družba odda napoved vodnega povračila ter podatke o monitoringu podzemne vode. Zagotavljanja ekološko sprejemljivega pretoka iz zahtev vodnega dovoljenja za enoto TE-TOL predstavlja obratovalno tveganje v daljših sušnih obdobjih.

Vsa potrebna okoljevarstvena dovoljenja imamo tudi za opravljanje komunalnih dejavnosti. **Objekti za mehansko biološko obdelavo odpadkov RCERO** Ljubljana so dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje. Objekti izpolnjujejo zahteve, določene v okoljevarstvenem dovoljenju.

Skladno z **Uredbo o odlagališčih odpadkov in Okoljevarstvenim dovoljenjem (OVD)** se je v letu 2022 na odlagališču Barje:

uspešno izvajal notranji in zunanji obratovalni monitoring voda, parametri onesnaženja voda niso presejali predpisanih vrednosti, razen parametri v podzemnih vodah,

izvajal redni monitoring posedanj deponijskega dna in objektov za vode,

redno mesečno izvajal monitoring sestave deponijskega plina, kjer je sestava plina v mejah pričakovanega,

izvajal monitoring meteoroloških parametrov in imisijskih koncentracij metana, dušikovih oksidov, vodikovega sulfida in prašnih delcev in meritve neprijetnih vonjav,

izvedla analiza izpuha iz biofiltra na parameter organske snovi razen metana, obratovanje biofiltra je skladno z OVD,

izvedla meritve hrupa, ki se izvaja vsako tretje leto.

S ciljem ohranjanja in varovanja okolja imamo od leta 2015 vpeljan **sistem ravnanja z okoljem SIST EN ISO 14001**. Tako je obvladovanje ključnih področij varovanja okolja vzpostavljeno v vseh procesih družb in vzpostavljeno enotno obravnavanje okolja na vseh ravneh.

Vode

Oskrba s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ni samo zagotavljanje črpanja in distribucije pitne vode ter odvajanja in čiščenja teh voda, pač pa tudi skrb za zagotavljanje ustrezne kakovosti vode ter varovanje vodnih virov in s tem odgovornost do okolja.

Odpadna voda, ki se v osrednjem kanalizacijskem sistemu zbira iz gospodinjestev in različnih dejavnosti na območju MOL in v delu sosednjih občin, se na CČN Ljubljana prečisti skladno s projektirano zmogljivostjo naprave. Od 22. 8. 2016 kvaliteta prečiščene vode na CČN Ljubljana ne ustreza več zakonsko predpisani. Z začetkom septembra 2022, je bilo v skladu z inšpekcijskim sklepom o zahtevanem čiščenju komunalne odpadne vode v skladu z mejnimi vrednostmi za obratovanja terciarnega čiščenja, dokončan biološki bazen in objekt za kemijsko odstranjevanje fosforja, kar oboje omogoča zahtevano kvaliteto čiščenja komunalne odpadne vode na liniji vode CČNL.

Na CČN je bilo v letu 2022 prečiščenih 22,9 milijonov m³ surove odpadne vode iz javne kanalizacije ter 6.049 m³ komunalne odpadne vode iz nepretočnih greznic. Glede na leto poprej je bila količina surove odpadne vode večja, in sicer za 10,4 %.

Na CČN je v 2022 po obdelavi blata v gniliščih, zgoščanju in sušenju CČN nastalo 4.344,55 ton peletiziranega osušenega blata, kar je 8,3 % več kot v letu 2021. Peleti so bili preko zbiralca Saubermacher Slovenija, energijsko izrabljeni v tujini, in sicer po postopku R1 (Avstrija) ter deloma predelani v Sloveniji, v podjetju Surovina d.o.o., Maribor, v trdno alternativno gorivo, ki se je nato energijsko izrabilo po postopku R1 v Sloveniji in državah EU.

V procesu mehanskega čiščenja surove komunalne odpadne vode na lovilcu kamenja, grobih in finih grabljah, v peskolovu ter na objektu za sprejem grezničnih gošč in odvečnega blata je bilo v 2022 odstranjenih 1.181,29 ton trdih odpadkov (kamenje, pesek, plastika, krpe...) oziroma ograbkov, kar je za 37,1 % več kot v letu 2021. S postopki biološkega čiščenja je bilo iz odpadne vode odstranjenih 95,1 % ogljikovih snovi glede na KPK, 67,0 % dušikovih snovi ter 67,8 % spojin fosforja. Z vidika zmanjšanja obremenitev odpadne vode je bilo v letu 2021 na CČN iz odpadne vode izločenih 15.489 ton ogljikovih snovi izraženih kot KPK (za 31,9 % več kot v letu 2021). To je povprečno 42,6 ton ogljikovih spojin/dan, poleg tega je bilo povprečno odstranjenih 1,99 ton/dan dušikovih spojin ter 394 kg/dan fosforja.

Poročilo o obratovalnem monitoringu kaže, da je CČN v letu 2022 čezmerno obremenjevala okolje, saj preko celega leta tehnološko še ni bilo zagotovljeno terciarno čiščenje. Glede učinkov čiščenja za sekundarno čiščenje, to je na KPK, BPK₅ in amonijev dušik pa je bila dosežena visoka oziroma ustrezna učinkovitost čiščenja odpadne vode na CČN.

Pri stabilizaciji odvečnega blata v gnilišču, je nastalo 2.871.028 Nm³ bioplina (za 16,8 % večja lastna proizvodnja energenta kot v letu 2021), ki je bil porabljen za ogrevanje gnilišč in sušenje dehidriranega pregnitega blata oziroma digestata. Za procesa ogrevanja gnilišč in sušenja blata, je bilo na CČN porabljenih še 455.317 Nm³ zemeljskega plina (27,7 % manjša poraba kot v letu 2021). Višja proizvodnja bioplina in manjša poraba zemeljskega plina sta posledici zagona primarnega usedalnika, ki je novi objekt na CČNL za mehansko čiščenje odpadne vode, zgrajen v sklopu nadgradnje CČNL oz. izvajanja III. faze nadgradnje CČNL.

Za tehnološke potrebe procesov čiščenja odpadne vode na CČN je bilo v letu 2022 porabljenih 519.000 m³ vode iz lastnega vodnjaka, kar je za 9,7 % več kot leta 2021. V letu 2022 smo za namen obratovanja novih objektov na CČNL in povečani potrebi po čisti tehnološki vodi, zaprosili za dovoljenje za črpanje večjih količin podzemne oziroma vodnjaške vode. Dovoljenje je bilo tudi pridobljeno.

Odpadne vode se zbirajo tudi v lokalnih kanalizacijskih sistemih, ki se zaključujejo z manjšimi komunalnimi čistilnimi napravami (v nadaljevanju KČN) z zmogljivostjo čiščenja do 10.000 PE. Na teh KČN se izvajajo občasne meritve dotoka odpadnih voda in iztoka očiščene vode s strani družbe. Učinki čiščenja bistveno ne odstopajo od rezultatov prejšnjih let.

Emisije v zrak

Energetika Ljubljana je z enotama TE-TOL in TOŠ vključena v Evropsko emisijsko trgovalno shemo. Monitoring emisij toplogrednih plinov se izvaja letno, skladno z zahtevami odobrenega načrta monitoringa emisij toplogrednih plinov. Preverjanje emisij izvaja zunanji akreditirani izvajalec.

V letu 2022 smo po trenutnih izračunih, ki so potrjeni s strani preveritelja, emitirali 512.771 ton CO₂, kar je cca. 10 % manj kot v preteklem letu. Na zmanjšanje emisij CO₂ v primerjavi s preteklim letom ima največji vpliv manjša proizvodnja toplote (letu 2022 je bilo v primerjavi z letom 2021 za 0,88 C toplejše) in električne energije.

Za obravnavano obdobje bodo emisije CO₂ delno pokrite s podeljeno kvoto emisijskih kuponov s strani države, manjkajoči del pa z nakupom na trgu. Povprečna nakupna cena emisijskega kupona, ki pomembno vpliva na strošek poslovanja, je leta 2022 znašala 72,32 EUR, kar je skoraj dvakrat toliko kot povprečna nakupna cena leta 2021 (41,81 EUR).

Energetika Ljubljana ima za obe enoti pridobljeni tudi odločbi o najnižji ravni obdavčitve do katere je upravičena. Za oprostitev plačila okoljske dajatve zaradi emisij ogljikovega dioksida je družba dolžna poročati tudi najnižjo raven obdavčitve (NRO). V letu 2022 je bilo plačano za 83.031 EUR manj NRO kot v letu 2021 (celotna plačana NRO v letu 2022 je 568.192 EUR). Razlika med NRO ter v celoti plačano okoljsko dajatvijo predstavlja državno pomoč. V letu 2022 je bilo manj plačane NRO iz dveh razlogov: menjave proizvodnje toplote v enoti TOŠ, saj slednja ni obratovala in tako ni bilo porabe zemeljskega plina za namen sproizvodnje, za katero se plačuje NRO; ter ker je država kot enega od ukrepov za blažitev druginje sprejela oprostitev plačila CO₂ dajatve ter se posledično ne plačuje tudi NRO dajatev za nekatera goriva (za premog se ga plačuje).

Zaradi spremljanja emisij prašnih delcev na območju RCERO smo v letu 2022 nadaljevali z meritvami kakovosti zunanjega zraka z delci PM₁₀, povprečna letna koncentracija je znašala 23,1 mg/m³. Vrednosti prašnih delcev spremljamo v povezavi z obratovanjem objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov in odlaganjem odpadkov. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij.

Procesi, ki so se vršili znotraj odlagalnih polj in kjer je bilo težko kontrolirati emisije, se v objektih za mehansko biološko obdelavo odpadkov odvijajo v zaprtih prostorih. Zlasti gre pri tem za procese biološke razgradnje, ki potekajo v zaprtih digestorjih. Na področju odpadnega zraka je vzpostavljen sistem gospodarjenja z zrakom, ki manj onesnažen odpadni zrak uporablja v bolj obremenjenih objektih. Na koncu sledi postopek čiščenja s pralniki in biofiltrrom ter kontroliran izpust v atmosfero. V letu 2022 so bile izvedene redne spomladanske in jesenske meritve izpuhov iz biofiltra. Vrednosti so skladne z zakonodajo in ne presegajo mejnih vrednosti za vsa izmerjena onesnaževala.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, zato bo posledično skozi leta v deponijskem telesu nastalo manj deponijskega plina, plinasta in vodna emisija iz odlagalnih polj pa se glede na daljše obdobje spremljanja zmanjšuje.

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki je usmerjeno k preprečevanju nastajanja odpadkov, učinkovitemu ločevanju odpadkov na izvoru ter prepuščanju nevarnih odpadkov pooblaščenim organizacijam. V okviru dejavnosti Skupine nastajajo tako komunalni kot nekomunalni odpadki.

V Skupini skrbimo za sonaravni trajnostni razvoj tudi na tem področju. Krepitev zavedanja o nujnosti zmanjšanja odpadkov, ponovne uporabe in recikliranja, učinkovita raba energije ter raba obnovljivih virov. Ob tem z upravljanjem RCERO pomembno vplivamo na nižje obremenjevanje okolja tako z manj odloženih odpadkov, pa tudi z nadzirano predelavo odpadkov, kjer je količina in kakovost odpadnih voda odlagališča nadzorovana.

V objektu RCERO se obdelujejo mešani komunalni odpadki iz gospodinjstev, mešani komunalni odpadki iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, kosovni odpadki, ločeno zbrani biorazgradljivi kuhinjski odpadki in ostali biorazgradljivi odpadki iz vrtov in parkov.

Obratovanje objektov za mehansko biološko obdelavo odpadkov (v nadaljevanju: MBO) je dolgoročno najpomembnejši korak v prizadevanjih za zmanjšanje vplivov odlagališča na okolje.

V letu 2022 je bilo na IV. in V. odlagalno polje odlagališča Barje odloženih 26.927 ton odpadkov, od tega 6.689 ton inertnega preostanka odpadkov po obdelavi iz MBO, ostalo pa so bili inertni gradbeni odpadki, pometnine in podobno. Skladno z zakonodajo so bile izdelane mesečne ocene odpadkov za odložene ostanke po obdelavi mešanih komunalnih odpadkov po postopku D8 in D9, kjer kurilna vrednost ni presegala 6.000 kJ/kg suhe snovi, vsebnost celotnega organskega ogljika ni presegala 18 % suhe snovi in sposobnost porabe kisika,

izražena kot AT4, ni presegala 10 g O₂/kg suhe snovi. Količina odloženih odpadkov klasifikacije 20 03 01 je primerljiva z letom 2021. Za primerjavo - v letu 2004 je bilo odloženih 99,5 % zbranih odpadkov, v letu 2022 pa le 8,7 %. Zaradi tega so se zmanjšale tudi izmerjene koncentracije metana.

Struktura odloženih odpadkov je po obdelavi povsem drugačna, odlagajo se preostanki mešanih komunalnih odpadkov po obdelavi v MBO in ostali inertni odpadki. Zaradi obdelave odpadkov kot jo določa zakonodaja, je v odpadkih manj organskih snovi, zato posledično skozi leta v deponijskem telesu nastaja manj deponijskega plina, plinasta in vodna emisija iz odlagalnih polj pa se glede na daljše obdobje spremljanja zmanjšuje.

V povezavi z obratovanjem MBO in odlaganjem odpadkov spremljamo vrednosti prašnih delcev. Ob povišanih vrednostih prašnih delcev izvajamo dodatne ukrepe za zmanjševanje emisij.

Hrup, izlivi olj, meritve odpadnih tehnoloških vod, Eko krog LPP-ja

V družbi LPP je stalna skrb obvladovanje vplivov izvajanja dejavnosti na okolje, tako na področju emisij škodljivih snovi v zraku, vodi in tleh, pa tudi na področju obvladovanja emisij hrupa. Prav tako pa družba skrbi tudi za pravilno ravnanje z odpadki in racionalno uporabo energije in vode. Poslovanje na področju varstva okolja temelji na uveljavljanju visokih kakovostnih standardov.

Na področju hrupa je družba v cilju zmanjševanja hrupa v letu 2022 uvedla nekatere ukrepe. Preko sledenja avtobusom smo uvedli spremljanje in opozarjanje voznikov, ki so ob jutranjih zagonih avtobusov prekomerno zviševali obrate motorja. Novejši avtobusi so tišji in tišje avtobuse parkiramo ob meji s sosednjimi prebivalci, bolj hrupne pa v sredino, ki je bolj oddaljena od meje z občani, saj hrup upada s kvadratom razdalje. Prilagodili smo delo v službi servisnega vzdrževanja vozil, da se hrupnejše intervencije ne izvajajo ponoči. Velik poudarek dajemo na umirjeni vožnji avtobusov po parku. Naslednje meritve hrupa bo potrebno opraviti do oktobra 2024. Meritve hrupa se vsako tretje leto opravljajo tudi v sklopu območja RCERO in na lokaciji enote TE-TOL. Zadnje so bile izvedene v letu 2022, ne presegajo mejnih vrednosti. Vrednosti so skladne z zakonodajo.

Družba LPP za službene namene, za pobiranje gotovine ter prevoz potnikov v peš območju in ob prevozu na klic na liniji 23 uporablja električna vozila. V peš območju so to kavalirji in na področju UKC Klinko Kavalir. Vlasec Urban za pogon prav tako uporablja elektriko.

V letu 2022 je družba na dveh iztokih lovilcev olj opravila po 3 meritve odpadnih tehnoloških vod. Rezultati meritev so pokazali, da je prišlo do preseženih mejnih vrednosti AO_x na iztoku lovilca olj Avtodelavnica. Zaradi preseženih mejnih vrednostih smo opravili dodatne meritve tudi na ostalih lovilcih olj. Rezultati meritev so pokazali, da prihaja do preseženih mejnih vrednostih predvsem na lovilcu olj, kjer se opravlja dejavnost servisiranja. Po spremljanju procesa dela, smo uvedli povečanje nadzora nad pranjem delovnih površin, zahtevo po dosledni uporabi lovilnih posod za tekočine, po potrebi sanacijo razlitih tekočin z uporabo absorbenta ter zamenjavo čistila za čiščenje talnih površin z ekološko sprejemljivejšim čistilom.

V letu 2022 je družba izvedla čiščenje lovilcev olj iztok Avtopralnica in iztok Avtodelavnica, peskolove (kovinske rešetke) na drugi stezi v Dnevni negi, čiščenje lovilca olj in usedalnika v pralnici mastnih delov in pred mehanično delavnico.

Količina nevarnih odpadkov se je v družbi LPP v letu 2022 v primerjavi s predhodnim letom povečala za 2 %, količina nenevarnih odpadkov se je povečala za 12 %, količina odpadnih surovin se je povečala za 16 %, količina mešanih industrijskih komunalnih odpadkov pa je ostala na ravni leta 2021.

V letu 2022 so bili na lokaciji LPP dva manjša izredna dogodka in dva manjša izredna dogodka pri izvajanju dejavnosti prevoza potnikov kot posledica okvare vozila v prometu. Gre za manjše izredne dogodke pri katerih je šlo predvsem za izliv hladilne tekočine ali goriva. Vse izredne dogodke smo ustrezno obvladali in sanirali.

Okoljske vidike delovanja družba LPP prepoznava, spremlja in nenehno izboljšuje v celotnem življenjskem krogu storitev: pri izboru materialov, v proizvodnem procesu, med uporabo ter pri ravnanju z njimi po izteku njihove življenjske dobe. Pri nakupu novih avtobusov se trudimo, da kupujemo vozila iz materialov, ki so primerna za reciklažo. V reciklažo pošiljamo tudi gume, ko jih ne moremo več obnavljati, papir ter izrabljene službene obleke. Že v letu 2019 smo začeli s preventivno zaščito podvozij po 4-5 letih uporabe avtobusa z namenom podaljšanja življenjske dobe.

Stare avtobuse prodamo ali pa razgradimo in določene dele recikliramo (plastika, železo, blago). Stara vozila po možnosti namenimo tudi za druge dejavnosti. Dva stara avtobusa v partnerstvu med javnim zavodom Mladi zmaji in LPP ter s podporo MOL postala »Ljuba in Drago« in »Borc«. »Ljuba in Drago« je mobilni mladinski center, ki skozi umetnost in kulturo povezuje sosede in soseske, v Kašlju pa smo ustvarili nov javni prostor, katerega osrednja točka je »Borc«, odsluženi mestni avtobus, ki so mu mladi naredili novo podobo in vsebino.

2.10 Družbena odgovornost

Družbena odgovornost je eno naših temeljnih načel, kateremu pri poslovanju permanentno posvečamo pozornost, saj se zavedamo, da izvajanje dejavnosti javnih služb vpliva na življenjsko in delovno okolje vsakodnevnih uporabnikov storitev v Ljubljani in bližnjih občinah. Zato k izvajanju dejavnosti pristopamo z odgovornim in partnerskim odnosom do sodelavcev, uporabnikov, okolja, lokalnih skupnosti, kot tudi do ostalih deležnikov s katerimi sodelujemo. Podporo izkazujemo tudi številnim kulturnim, športnim, okoljevarstvenim in humanitarnim projektom.

Kot družbeno odgovorna Skupina svoje znanje stalno prenašamo tudi na širšo javnost, in sicer predvsem z učenjem o pomenu pitne vode, varstva vodnih virov, ravnanja z odpadno vodo, ravnanja z odpadki, še posebej z invazivnimi tujerodnimi rastlinami. Prav v okviru slednjega smo v letu 2022 nadaljevali aktivnosti naše papirne delavnice PAPLAB, v kateri se ustvarjajo inovativne rešitve za trajnostni razvoj. Prav tako smo nadaljevali aktivnosti v okviru dodatne poklicne kvalifikacije Vzdrževalec/vzdrževalka kanalizacijskega sistema, ki bo v celoti izvedena s strani naših sodelavcev.

Trajnostnemu vidiku poslovanja posvečamo potrebno pozornost, kar nas je v letu 2020 spodbudilo, da se obvladujoča družba vključi v postopek za pridobitev pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec, katerega nosilec je Ekvilib Inštitut v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije, Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije in Združenjem delodajalcev Slovenije. Projekt je sofinanciran s strani Evropskega socialnega sklada in poteka preko izvajalca razpisa Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pridobitev certifikata je revizorski in svetovalno-analitični postopek, z namenom ocenjevanja in svetovanja delodajalcem za uspešnejše upravljanje na štirih področjih certifikata: Organizacijsko upravljanje, Varnost in zdravje pri delu, Medgeneracijsko sodelovanje ter Usklajevanje zasebnega, družinskega in poklicnega življenja. Po temeljitem pregledu pristojnega revizorskega sveta nam je bil v aprilu 2021 podeljen pristopni certifikat katerega namen je izboljšanje delovnih pogojev in fleksibilnih oblik organiziranosti dela, dvig nivoja pozitivne organizacijske klime in delovne kulture ter zmanjšanje negativnih vplivov poslovanja na okolje. Po pridobitvi pristopnega certifikata Družbeno odgovoren delodajalec nadaljujemo s postopkom napredovanja v napredni certifikat Družbeno odgovoren delodajalec na vseh štirih

certificiranih področjih. Zadali smo si implementacijo 39 izbranih ukrepov, kar je tudi eden izmed strateških ciljev družbe.

Odgovornost do zaposlenih

V Skupini se zavedamo, da so motivirani in zadovoljni sodelavci ključni in da brez njih ni mogoče doseči uspešnega poslovanja. Odgovornosti do sodelavcev namenjamo posebno pozornost, kar vključuje tudi vlaganje v razvoj znanj za ustvarjanje dodane vrednosti, ki je za družbo neprecenljive vrednosti.

Permanentno si prizadevamo zagotavljati ugodne delovne razmere, urejeno delovno okolje, zadovoljstvo sodelavcev, krepitev motivacije, kreativnosti in pripadnosti ter kontinuirani strokovni razvoj. K učinkovitejšemu izvajanju delovnih procesov, krepitevi motivacije, pripadnosti in zadovoljstvu sodelavcev prispeva vodenje z zgledom in ustrezna notranja komunikacija, ki ji namenjamo posebno skrb ker je vitalnega pomena za razumevanje poslanstva in poslovnih ciljev družbe. Uporabljamo široki nabor sredstev internega komuniciranja, npr. osebni razgovori, sestanki, e-pošta, intranetna in internetna stran, izobraževalni dogodki, razna druženja in podobno. Na področju interne komunikacije so v letu 2022 izšle štiri številke interne revije Urban.

Zaposleni imajo možnost kontinuiranega strokovnega razvoja, s pomočjo katerega uresničujejo dolgoročne in strateške cilje družbe. Vsakemu posamezniku nudimo priložnost za poklicno in osebno rast. Cilj strateškega upravljanja s kadri je prepoznati, spodbuditi in zadržati perspektivne sodelavce za učinkovito delo oziroma reševanje delovnih izzivov. Za ta namen smo za določen kader izdelali individualne razvojne načrte v katerih smo opredelili posamezniku prilagojene aktivnosti pridobivanja specifičnih sposobnosti, znanj in veščin, ki bodo omogočile realizacijo njihovega načrtovanega kariernega razvoja v družbi. Posebno pozornost namenjamo tudi prenosu znanj med sodelavci.

Za zdravje in varnost pri delu poleg razširjenih zdravniških pregledov in rednih usposabljanj s področja varstva pri delu skrbimo tudi z ozaveščanjem o preprečevanju bolezni in poškodb na delovnem mestu ter omogočanjem brezplačne udeležbe na različnih športnih dejavnostih izven delovnega časa. V obvladujoči družbi smo ponovno uvedli tudi ukrep zdravega obroka in vodene vadbe med delovnim časom. Z možnostjo dodatnega prostovoljnega pokojninskega zavarovanja skrbimo tudi za izboljšanje socialne varnosti oziroma boljšega življenjskega standarda svojih sodelavcev po upokojitvi. Prav tako skrbimo za socialno varnost zaposlenih in njihovo enakopravno obravnavo. Posebno pozornost namenjamo šibkejšim skupinam zaposlenim, kot so invalidi in starejši delavci.

Upoštevamo etične kodekse in se zavzemamo za spoštljive odnose na delovnem mestu, osebno dostojanstvo sodelavcev in zagotavljanje visokih standardov glede preprečevanja kakršne koli diskriminacije.

Mnenje zaposlenih obdobjno preverjamo z anketami, s katerimi ugotavljamo stanje mikroklimе v družbah Skupine in prisluhnemo njihovim predlogom za izboljšave. Spodbujamo kreiranje novih idej, komunikacijo med zaposlenimi in timsko delo.

Odgovornost do različnih javnosti

Transparentnost poslovanja in delovanja sta osnovni vodili Javnega holdinga. Tudi na področju komuniciranja sledimo omenjenima načeloma. Z različnimi javnostmi komuniciramo po različnih komunikacijskih kanalih: preko telefona, e-pošte, komuniciranja preko hrbtnih strani mesečnih računov, glasil, medijev. Ažurne, razumljive, hitro dostopne in uporabnikom prijazne informacije so bile vsem zainteresiranim javnostim na voljo na spletnem portalu Javnega holdinga in odvisnih družb tudi v letu 2022.

Skupina odnos z uporabniki že vrsto let vodi kot dolgoročen projekt, sestavljen iz številnih aktivnosti, katerih cilj je rast zaupanja v kakovost storitev in zanesljivost izvajalcev storitev gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti ter njihova prepoznavnost. Zadovoljstvo uporabnikov storitev gospodarskih javnih služb kontinuirano in sistematično spremljamo. Tudi v letu 2022 smo panelno raziskavo izvedli štirikrat, tj. spomladi, poleti, jeseni in pozimi, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.2 Zadovoljstvo uporabnikov.

V obliki sponzorstva in donacij smo podprli različne športne klube in društva, ki delujejo na območju MOL in okolice. V letu 2022 je iz tega naslova izkazan odhodek Skupine v višini 618.138 EUR.

Skupina veliko pozornosti namenja aktivnemu in učinkovitemu sodelovanju z občinami, tako na področju investicij in vlaganj v lokalno infrastrukturo kot pri sodelovanju oblikovanja lokalne zakonodaje. Usklajevanje investicij s sočasnimi posegi v prostor je trajno vodilo Skupine Javnega holdinga. Eden pomembnejših družbeno-okoljskih ciljev je spodbujati dejavnosti, ki prispevajo oziroma razvijajo zdrav način življenja.

Odgovornost do okolja

Okoljski vidik poslovanja je na področju izvajanja gospodarskih javnih služb izredno pomemben. Skupina Javnega holdinga pri svojem delovanju upošteva okoljske standarde, spremlja novosti in razvoj novih tehnologij, ki so zdravju in okolju prijaznejše ter jih vključuje v razvojne projekte in implementira v poslovne procese, kar je podrobneje predstavljeno v točki 2.9 Varstvo okolja.

Družbe v Skupini so sprejele zavezo, da v vozni park postopno vključijo vozila, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo stisnjen metan (CNG). Tako se poleg posameznih službenih vozil, po Ljubljani že vozijo tudi avtobusi na stisnjen metan (CNG). V LPP smo v letu 2022 kupili deset novih mestnih, nizkopodnih in zgibnih avtobusov na stisnjen metan (CNG), s hibridnim pogonskim sklopom.

V LPP smo v preteklosti investirali v avtobuse, ki uporabljajo stisnjen metan (CNG) in omogočajo ogljično nevtralnost. Vendar se je v zadnjem času pojavila potreba po toksični nevtralnosti, zato pričakujemo, da se bodo v prihodnosti avtobusi s pogonom na fosilna goriva nadomeščali z električnimi in vodikovimi avtobusi. Septembra smo izvajali testiranje Caetanovega avtobusa, ki ga poganja vodik.

Na mobilnem portalu m.te-tol.si, ki je dostopen preko pametnih telefonov ali preko spleta objavljamo celovite informacije o kakovosti zraka oziroma vplivu delovanja enote TE-TOL na okolje. Z zanesljivo in varno oskrbo ter s sprotno komunikacijo o vsakih spremembah krepimo zaupanje svojih uporabnikov, poslovnih partnerjev in prebivalcev.

Tudi v letu 2022 smo se pridružili tradicionalni čistilni akciji »Za lepšo Ljubljano«. Kot predhodna leta, smo se tudi v letu 2022 (pro)aktivno priključili kampanji za spodbujanje trajnostne mobilnosti »Evropski teden mobilnosti«, ki izpostavlja priložnost, da za prevoz izberemo alternativne in trajnostne načine mobilnosti. Z javnimi podjetji se redno udeležujemo tudi sejma Narava-zdravje, saj nam daje dobro priložnost za predstavitev naših vrednot za ohranjanje zelenega okolja.

2.11 Razvojne usmeritve

Javni holding in družbe v Skupini pri svojem poslovanju upoštevamo temeljne vrednote: odličnost, zadovoljstvo, motiviranost, učinkovitost, optimiziranost in strokovnost. Strategija Javnega holdinga, skupaj s strategijami odvisnih družb, zasleduje skladnost ciljev gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja ter se navezuje na Trajnostno urbano

strategijo MOL ter programe oziroma usmeritve občin družbenic. Za čim učinkovitejše zagotavljanje gospodarskih javnih služb je bila v preteklih letih ustrezno prilagojena organizacija, tako Javnega holdinga, kot družb v Skupini.

Strateški cilji Javnega holdinga v naslednjem obdobju so usmerjeni v kibernetiko varnost, digitalizacijo podpornih procesov, finančno stabilno poslovanje koncerna, strateško upravljanje znanj in družbeno odgovorno poslovanje. Prizadevanje bo še naprej usmerjeno v e-poslovanje z namenom minimiziranja papirnega poslovanja. Prav tako pa bomo še naprej skrbeli za varnost e-dokumentacije, njeno sistematično hrambo in arhiviranje.

Na **energetskem področju** sledimo zavezam o izpolnjevanju poslanstva družbe, energetski zakonodaji, usmeritvam in mednarodnim zavezam države, predvsem na področju zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, in Viziji MOL do leta 2045. Glavni strateški cilji so povezani z razogličanjem proizvodnih virov in daljinske oskrbe s toploto, razogličanjem sistema distribucije zemeljskega plina, zagotavljanjem visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina, razvojem in širitvijo vročevodnega in plinovodnega omrežja s širitvijo uporabe v prometu, ter proizvodnjo in oskrbo z zeleno električno energijo. Nadaljnja razvojna pot ostaja jasna: do leta 2030 razogličiti daljinsko ogrevanje in povečati samooskrbo z energenti za 70 %.

Na strani razogličanja proizvodnih virov in daljinske oskrbe s toploto poteka investicija vezana na postavitve PPE-TOL. V letu 2022 smo zgradili novo kogeneracijsko postrojenje s plinsko turbino na lokaciji Šiška, ki nadomešča staro postrojenje. Z namenom aktivnega opuščanja rabe premoga namerava družba zamenjati tudi premogovne kotle K1 in K2 s kotloma na biomaso.

Za zagotavljanje visoke zanesljivosti obratovanja proizvodnih virov in distribucijskih omrežij daljinskega ogrevanja in zemeljskega plina je potrebno tako pasovne vire kot vršne vire ohranjati v brezhibno vzdrževanem stanju, s stalnim nadzorom, vzdrževanjem in saniranjem omrežja daljinskega ogrevanja.

Na strani razvoja in širitve omrežja bomo nadaljevali v smeri začrtanih ciljev. Na daljinski sistem oskrbe s toploto, ki poteka na območju MOL, bomo priključevali novozgrajene ali obstoječe objekte, ki še niso priključeni na območju obstoječega vročevodnega omrežja. Širitev omrežja bo le v primerih večjih novogradenj na obrobju MOL, kjer bo to dopuščalo že zgrajeno primarno vročevodno omrežje. Zaradi optimizacije obratovanja omrežja in nižanja toplotnih izgub bomo v prihodnje širili tudi nizkotlačni del omrežja daljinskega ogrevanja. Zamenjave plinovodnega sistema z vročevodnim bomo izvajali tudi v prihodnje na tistih zaokroženih območjih v MOL, kjer bo to racionalno in upravičeno.

Na podlagi odločitve o uvedbi vodika kot pogonskega goriva za avtobuse mestnega potniškega prometa, smo pričeli s projektom postavitve vodikove polnilnice na lokaciji P&R Stanežiče. Nadaljuje se tudi projekt proizvodnje in vtiskovanja biometana v distribucijsko omrežje zemeljskega plina ter nadaljnje uvajanje vodikovih tehnologij.

Povečati nameravamo delež proizvodnje in dobave zelene električne energije iz lesne biomase, z izgradnjo male hidroelektrarne na reki Ljubljanici ter s postavitvijo malih sončnih elektrarn na strešnih površinah stavb v MOL. Tudi v segmentu gospodinjstev in malih poslovnih uporabnikov nameravamo začeti s postavitvijo malih sončnih elektrarn ter se preko sistema samooskrbe in vključevanja drugih razpršenih energetskih virov (hranilniki, bioplinske SPTE in podobno) ter porabnikov (e-polnilnice, kompresorji in podobno) vključiti na trg energetske prožnosti oziroma fleksibilnosti.

Razvojne usmeritve na področju **ravnanja z vodnimi viri in na področju ravnanja z odpadki** so v veliki meri vezane na občinske razvojne načrte MOL in primestnih občin, s katerimi so, ob upoštevanju usmeritev iz državnih programov in zakonodaje, opredeljene

ključne usmeritve ter z njimi povezane strateške usmeritve, ki jih družba lahko uresničuje le skupaj z občinami ustanoviteljicami:

- trajnostno kakovostna oskrba uporabnikov z naravno pitno vodo ter varovanje vodnih virov,
- trajnostna zaščita okolja z učinkovitim ravnanjem z odpadki in z odpadno vodo,
- sledenje razvoju sonaravnega mesta,
- nadgradnja uporabnikom prijaznega podjetja in
- ostati razvojno, raziskovalno, izobraževalno in učeče se podjetje.

Med aktivnosti za doseganje letnih in strateških ciljev na področju oskrbe s pitno vodo so pomembne obnove vodovodnega omrežja, objektov in naprav, obnova 2 % vodovodnih priključkov ter povečanje odstotka odkritih napak na vodovodnem omrežju za 3 odstotne točke vsako leto. Delovanje centralnega vodovodnega sistema je optimizirano s pomočjo vzpostavljenega hidravličnega modela in vzpostavitvijo merilnih območij.

Za zagotavljanje nemotenega odvajanja odpadne vode in zmanjšanja vpliva kanalizacijskih sistemov na okolje družba načrtuje obnovo kanalizacijskega omrežja, objektov in naprav ter rekonstrukcije razbremenilnikov z izvedbo dodatnih tehničnih ukrepov za preprečevanje vdora vode iz reke Ljubljanice v kanalizacijsko omrežje.

Na področju zbiranja odpadkov se spremljajo aktualni trendi, hkrati pa se sledi načelom trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva.

Družba VOKA SNAGA je tudi največje slovensko podjetje za ravnanje z odpadki in upravlja enega najsodobnejših obratov za predelavo odpadkov - RCERO Ljubljana ter je zelo aktivna na področju doseganja ciljev, začrtanih v Zero Waste strategiji. Ključna usmeritev pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana je zniževanje stroškov obdelave odpadkov.

Družba z Energetiko Ljubljana sodeluje pri skupnem projektu »Vzpostavitev objekta za energetska izrabo odpadkov (OEIO)«, ki je vključen v koncept krožnega gospodarstva in trajnostni razvoj območja MOL.

V **prometni politiki** je cilj prometne politike MOL zmanjšati prevoz z osebnimi vozili na eno tretjino vsega prometa po mestu, ostali dve tretjini pa bi predstavljali pešci, kolesarji in uporabniki javnega prevoza. Za pridobivanje novih potnikov je pomembna vzpostavitev parkirišč (P+R), ki so namenjena voznikom osebnih avtomobilov, ki pot v Ljubljano nadaljujejo z javnim prevozom. V Ljubljani jih je sedaj 6 (Dolgi most, Center Stožice, Fužine, Ježica, Barje, Stanežiče). V uporabi so tudi parkirišča na Vrhniki oziroma v Sinji Gorici, na Škofljici, Igu in Grosuplju. Če je potrebno, ob uvedbi P+R parkirišč spreminjamo tudi potek linij.

Načrtovano je, da bo število potovanj v letu 2023 v mestnem linijskem prevozu doseglo raven pred epidemijo. V medkrajevnem linijskem prevozu je število ocenjenih potovanj za 6,4 % višje od realiziranih v letu 2019. Za boljšo pretočnost mestnega linijskega prometa bo potrebno podaljšati mrežo pasov rezerviranih za mestni promet in na ta način skrajšati potovalni čas. V načrtu je podaljšanje rumenega pasu na Celovski cesti do P+R Stanežiče potem, ko se bo ta del cestišča, ki je v pristojnosti države, uredilo.

Potekajo dogovori s Finančno upravo Republike Slovenije (FURS), da se avtobusi na poti od Centra Stožice P+R do območja UKC ustavijo tudi v bližini FURS in odložijo ali poberejo potnike, ki bodo parkirali svoje avtomobile v Centru Stožice P+R.

Do konca leta smo v okviru projekta Tribute, za paciente opravljali prevoze s Klinko Kavalirjem. Zaradi porasta povpraševanja po tej storitvi nameravamo dodati še eno vozilo in nadaljevati s prevozom tudi v letu 2023, ko bosta financiranje storitve prevzeli UKC Ljubljana in OI Ljubljana.

Mestni in medkrajevni linijski prevoz bomo še naprej izvajali v skladu z veljavnim odlokom, s splošnimi prevoznimi pogoji, določili koncesijske pogodbe. Poleg novejših vozil in daljše mreže

rezerviranih pasov za avtobuse bo potrebno povečati število avtobusov na najbolj obremenjenih linijah. Obstoječi intervali ne zadoščajo povpraševanju in posledično zaradi gneče in čezmernega čakanja na avtobus odvrčajo ljudi od uporabe avtobusov.

Pripravili smo tehnično dokumentacijo in razpisno dokumentacijo za nadgrajeno Urbano, ki močno sovпада z usmeritvijo enotne mestne platforme. Predvideva se, da bo Urbana nadgrajena z novimi funkcionalnostmi in tudi z vso novo infrastrukturo do septembra 2023, ko nastopi tudi pogodba za najem in vzdrževanje EMK Urbane. V nadgradnjo sodijo tudi ureditev prevoza na klic, ki zaradi zahtevnosti potrebuje svojo aplikacijo, povezava sistema sledenja s smernimi prikazovalniki na avtobusih ter prenova aplikacije Urbana.

2.12 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

- Skupščina družbe Javni holding je z dnem 4. 1. 2023 iz nekrivdnih razlogov odpoklicala direktorico Zdenko Grozde s funkcije direktorice obvladujoče družbe Javni holding.
- Skupščina družbe Javni holding je z dnem 4. 1. 2023 sprejela odstop direktorja Krištofa Mlakarja s funkcije direktorja odvisne družbe VOKA SNAGA in ga z dnem 5. 1. 2023 imenovala za direktorja obvladujoče družbe Javni holding za mandatno obdobje petih (5) let.
- Skupščina družbe Javni holding se je z dnem 4. 1. 2023 seznanila z odstopom Davida Polutnika s funkcije člana nadzornega sveta družbe Javni holding in s 5. 1. 2023 na predlog Mestne občine Ljubljana za članico nadzornega sveta imenovala Matejo Avbelj Valentan in sicer do vključno 17. 12. 2023.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 23. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 23. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 31. 3. 2023 potrdil izjavo upravljavca odlagališča odvisne družbe VOKA SNAGA, za zagotovitev finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023, v znesku 13.417.753 EUR. Naveden sklep je bil posredovan Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, Agenciji Republike Slovenije za okolje.

- Skladno z uredbama o določitvi nadomestila dobaviteljem zemeljskega plina in električne energije, ki sta bili objavljeni dne 13. 1. 2023 (Uradni list RS, št. 4/23), bo država dobaviteljem pokrivala izgube zaradi razlik med nabavnimi veleprodajnimi ter reguliranimi maloprodajnimi cenami, od 1. 1. 2023 dalje. V februarju 2023 je odvisna družba Energetika Ljubljana vložila prve zahteve za nadomestila za pokrivanje škode, ki družbi nastaja zaradi regulacije maloprodajnih cen.
- Z dopolnitvijo Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema, objavljene dne 27. 1. 2023 (Uradni list RS, 12/23), so dodani novi regulirani segmenti odjemalcev z regulirano ceno zemeljskega plina, ki je potreben za proizvodnjo toplote, in sicer osnovne socialne službe, vrtci, osnovne šole in zdravstveni domovi.
- Na podlagi Uredbe o oblikovanju cene toplote iz daljinskega ogrevanja, objavljene dne 24. 1. 2023 (Uradni list RS, 9/23), znaša najvišja dovoljena višina tarifne postavke za variabilni del cene toplote za gospodinjstve odjemalce 98,70 EUR/MWh in velja za obdobje od 1. januarja do 30. aprila 2023. Cene toplote (variabilni in fiksni del), ki veljajo od 1. 1. 2023 in so nižje od te zamejene cene, za čas veljavnosti te uredbe ostanejo nespremenjene (variabilni del cene toplote odvisne družbe Energetika Ljubljana je na dan 1. 1. 2023 znašal 79,07 EUR/MWh).
- Skupina je obnovila kratkoročno zadolžitev v januarju 2023 v višini 21.000.000 EUR, v marcu 2023 v višini 15.000.000 EUR in v aprilu 2023 v višini 5.000.000 EUR.
- Skupina je v februarju 2023 vložila vloge za pridobitev državne pomoči v višini 4.366.874 EUR na osnovi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize.
- Odvisna družba LPP je v februarju 2023 oddala ponudbo za izbiro koncesionarjev za izvajanje GJS javni linijski prevoz potnikov za Osrednjeslovensko območje.

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1 Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.

Poročilo o reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidiran izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2022, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2022 ter njeno konsolidirano finančno uspešnost in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2022. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: *organizacija Deloitte*). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga družgi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih *organizacija Deloitte*) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2023. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Pripoznavanje prihodkov iz pogodb s kupci v konsolidiranih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>V letu, končanem 31. decembra 2022, so prihodki iz pogodb s kupci znašali 352.558 tisoč EUR.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju 3.3.3 <i>Računovodske usmeritve, točka m)</i>, se prihodki iz pogodb s kupci pripoznajo skladno z MSRP 15, ko pride do prenosa obvladovanja sredstva na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden od pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine. Zaradi pomembnosti postavke v konsolidiranih računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev skupine v zvezi s pripoznavanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost s MSRP 15 ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na ravni vsake odvisne družbe smo preverili zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznavanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - preverili smo učinkovitost delovanja identificiranih notranjih kontrol, vključno z avtomatskimi kontrolami, za katere smo ocenili, da so z vidika revizije pomembne; - na podlagi izbranega vzorca smo detajlno preverili ustreznost evidentiranja pripoznanih prihodkov. <p>Pregledali smo tudi informacije v konsolidiranih računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom našega poročila, razen *Poročila nadzornega sveta in Izjave in poročila o nefinančnem poslovanju*, ki bosta na voljo kasneje.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov skupine in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti posloводства uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za usmerjanje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini dne 25. februarja 2022. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja šest let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 21. aprila 2023 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

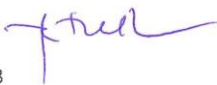
Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 21. april 2023

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.2 Konsolidirani računovodski izkazi

3.2.1 Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v EUR

	Pojasnila	31.12.2022	31.12.2021
SREDSTVA			
Nepremičnine, naprave in oprema	1	554.500.449	502.141.820
Naložbene nepremičnine	2	3.531.665	3.520.138
Neopredmetena sredstva	3	101.264.420	110.767.854
Nekratkoročno odloženi stroški		5.384	5.120
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4	1.457.838	2.501.045
Nekratkoročna posojila	5	1.096.008	1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve		3.872	1.391
NEKRATKOROČNA SREDSTVA		661.859.636	620.083.638
Zaloge	6	30.471.089	18.332.389
Dana posojila	5	1.090.847	973.071
Kratkoročne poslovne terjatve	7	82.715.262	78.364.751
Druga kratkoročna sredstva	8	2.105.285	1.248.696
Denar in denarni ustrezniki	9	8.575.061	7.412.212
KRATKOROČNA SREDSTVA		124.957.544	106.331.119
SKUPAJ SREDSTVA		786.817.180	726.414.757
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Osnovni kapital		151.446.841	151.446.841
Kapitalske rezerve		16.902.738	16.902.738
Rezerve iz dobička		208.220.234	216.602.640
Rezerve, nastale zaradi vredn. po pošteni vrednosti		-2.137.415	-3.432.616
Čisti poslovni izid poslovnega leta		-6.097.693	-8.403.804
KAPITAL	10	368.334.705	373.115.799
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	11	13.982.007	15.835.618
Druge rezervacije	12	24.927.070	24.511.118
Nekratkoročno odloženi prihodki	13	11.437.651	12.128.365
Nekratkoročne finančne obveznosti	14	177.470.245	160.054.634
Nekratkoročne poslovne obveznosti		102.955	116.370
Odložene obveznosti za davke	25	0	54.382
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI		227.919.928	212.700.487
Kratkoročne finančne obveznosti	14	90.274.568	69.487.099
Kratkoročne poslovne obveznosti	15	82.257.761	62.039.321
Obveznosti za davke od dobička		211.754	130.581
Obveznosti iz pogodb s kupci	16	3.465.624	3.353.553
Druge obveznosti	17	14.352.840	5.587.917
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		190.562.547	140.598.471
SKUPAJ OBVEZNOSTI		418.482.475	353.298.958
SKUPAJ KAPITAL IN OBVEZNOSTI		786.817.180	726.414.757

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v EUR

	Pojasnila	2022	2021
Čisti prihodki od prodaje	18	352.558.000	279.155.789
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe</i>		132.414.150	122.821.096
<i>Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti</i>		220.062.218	156.278.181
<i>Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu</i>		81.632	56.512
Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		2.626.617	2.491.795
Drugi poslovni prihodki	19	41.603.791	35.935.748
Kosmati donos iz poslovanja		396.788.408	317.583.332
Stroški blaga, materiala in storitev	20	-224.255.068	-166.455.681
Stroški dela	21	-97.832.519	-89.598.524
Amortizacija	22	-37.601.148	-38.398.815
Drugi poslovni odhodki	23	-38.842.904	-27.626.099
Poslovni izid iz poslovanja		-1.743.231	-4.495.787
Finančni prihodki		3.103.923	331.530
Finančni odhodki		-7.037.002	-3.919.309
Finančni izid	24	-3.933.079	-3.587.779
Poslovni izid pred davki		-5.676.310	-8.083.566
Davek od dobička	25	-355.620	-274.473
Čisti poslovni izid poslovnega leta	26	-6.031.930	-8.358.039

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Pojasnila	2022	2021
Poslovni izid poslovnega leta	26	-6.031.930	-8.358.039
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	10,11	1.224.115	36.449
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	10	-286.223	192.766
Vpliv odloženih davkov	25	54.382	-36.626
Druge sestavine vseobsegajočega donosa	10	258.562	0
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta, ki v prihodnje ne bo pripoznan v izkazu poslovnega izida		-4.781.094	-8.165.450
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta		-4.781.094	-8.165.450

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v EUR

	Pojasnila	2022	2021
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti poslovni izid		-6.031.930	-8.358.039
Prilagoditve za:			
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	22	37.601.148	38.398.815
Konsolidacijska knjižba zmanjšanja stroškov koncesijske infrastrukture		-12.301.410	-12.072.133
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme, naložbenih nepremičnin in neopredmetenih sredstev	19	-137.457	-69.176
Oslabitev, odpis in odprava oslabitve sredstev		2.034.221	1.552.170
Neto zmanjšanje /oblikovanje rezervacij in odloženih prihodkov	11,12,13	684.588	-826.970
Prihodki iz naslova brezplačno pridobljenih sredstev	19	-550.877	-761.373
Prihodki iz usredstvenih lastnih storitev		-2.449.833	-2.617.357
Konsolidacijska knjižba prihodki iz povezanih najemov		335.457	336.850
Drugi nedenarni prihodki		-892.511	26.677
Odhodki za vnaprej vračunane stroške		32.157.112	21.234.974
Neto finančni (prihodki)/odhodki		3.733.091	3.748.118
Davek od dobička in prihodki (odhodki) iz naslova odloženih davkov	25	355.620	274.473
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami obratnega kapitala		54.537.219	40.867.029
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-2.830.848	-27.291.578
Sprememba stanja zalog		-12.138.700	10.123.858
Sprememba stanja poslovnih dolgov		8.260.838	14.672.339
Sprememba stanja kratkoročno odloženih prihodkov, vračunanih stroškov in rezervacij		-2.110.766	-1.144.331
Spremembe čistih obratnih sredstev		-8.819.476	-3.639.712
Denarni tokovi pri poslovanju		45.717.743	37.227.317
Izdatki za davek od dohodka		370.953	-1.440.125
Čisti denarni tok iz poslovanja		46.088.696	35.787.192
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejemki od dobljenih obresti		319	48.740
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme		8.279	9.923
Prejemki od prodaje neopredmetenih sredstev		94.421	0
Prejemki od prodaje finančnih naložb		1.517.558	818.493
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	3	-17.226.075	-16.813.046
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	1	-73.688.581	-53.585.323
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	2	-13.252	-6.323
Izdatki za pridobitev finančnih naložb		-647.754	-643.931
Čisti denarni tok iz naložbenja		-89.955.085	-70.171.467
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od vplačanega kapitala		258.562	0
Prejemki od prejetih posojil		164.709.366	169.732.799
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje		-677.755	-479.526
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti		-119.260.935	-133.847.391
Čisti denarni tok iz financiranja		45.029.238	35.405.882
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		1.162.849	1.021.607
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		7.412.212	6.390.605
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		8.575.061	7.412.212

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.2.5 Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2022

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2022	151.446.841	16.902.738	1.452.067	215.150.573	-3.432.616	0	-8.403.804	373.115.799
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	-6.031.930	-6.031.930
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	-231.841	0	0	-231.841
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	1.224.115	0	0	1.224.115
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	21.398	302.927	0	-65.763	258.562
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	21.398	1.295.201	0	-6.097.693	-4.781.094
Prenos poslovnega izida preteklih obdobj v rezerve	0	0	0	-8.403.804	0	0	8.403.804	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	-8.403.804	0	0	8.403.804	0
Stanje 31. decembra 2022	151.446.841	16.902.738	1.452.067	206.768.167	-2.137.415	0	-6.097.693	368.334.705

➤ Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2021

v EUR

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Preneseni poslovni izid	Poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
Novo stanje 1. januar 2021	151.446.841	16.902.738	1.452.067	211.706.753	-3.901.460	0	3.674.310	381.281.249
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0
Čisti poslovni izid tekočega leta	0	0	0	0	0	0	-8.358.039	-8.358.039
Sprememba poštene vrednosti finančnih sredstev	0	0	0	0	156.140	0	0	156.140
Preračun pozaposlitvenih zaslužkov	0	0	0	0	36.449	0	0	36.449
Prenos aktuarskih izgub	0	0	0	-230.490	276.255	0	-45.765	0
Celotni vseobsegajoči donos	0	0	0	-230.490	468.844	0	-8.403.804	-8.165.450
Prenos poslovnega izida preteklih obdobj v rezerve	0	0	0	3.674.310	0	0	-3.674.310	0
Spremembe v kapitalu	0	0	0	3.674.310	0	0	-3.674.310	0
Stanje 31. decembra 2021	151.446.841	16.902.738	1.452.067	215.150.573	-3.432.616	0	-8.403.804	373.115.799

Pojasnila so sestavni del teh konsolidiranih računovodskih izkazov in jih je treba brati v povezavi z njimi.

3.3 Razkritja postavk v računovodskih izkazih

3.3.1 Poročevalska družba

JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o., družba za izvajanje strokovnih in razvojnih nalog na področju gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: »Javni holding« ali »obvladujoča družba«) in njene odvisne družbe predstavljajo Skupino Javni holding Ljubljana (v nadaljevanju: »Skupina«).

Javni holding je družba z omejeno odgovornostjo s sedežem na Verovškovi ulici 70, 1000 Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in delujoča v Sloveniji.

Na dan 31. 12. 2022 sestavljajo osnovni kapital družbe osnovni vložki naslednjih družbenikov:

Družbenik	Vrednost osnovnega vložka	Delež družbenika
Mestna občina Ljubljana	132.243.381,56 EUR	87,32 %
Občina Medvode	5.815.558,69 EUR	3,84 %
Občina Brezovica	4.179.932,81 EUR	2,76 %
Občina Dobrova – Polhov Gradec	3.271.251,77 EUR	2,16 %
Občina Škofljica	2.726.043,14 EUR	1,80 %
Občina Dol pri Ljubljani	1.908.230,20 EUR	1,26 %
Občina Horjul	1.302.442,83 EUR	0,86 %
Skupaj	151.446.841,00 EUR	100,00 %

Glavne dejavnosti Skupine so izvajanje gospodarskih javnih služb, s čimer se zagotavljajo osnovni pogoji za zagotavljanje javnih dobrin prebivalcev v Mestni občini Ljubljana in šestih primestnih občinah.

V letu 2022 in 2021 so Skupino sestavljale obvladujoča družba in 3 odvisne družbe:

	Delež v kapitalu
JAVNO PODJETJE VODOVOD KANALIZACIJA SNAGA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o.	100 %
JAVNO PODJETJE LJUBLJANSKI POTNIŠKI PROMET, d.o.o.	100 %

Glasovalne pravice obvladujoče družbe so enake deležu v kapitalu. Kapital in glasovalne pravice na dan 31. 12. 2022 in 31. 12. 2021 v vseh odvisnih družbah znašajo 100 %.

3.3.2 Podlage za sestavljanje konsolidiranih računovodskih izkazov

a) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1).

Na dan izkaza finančnega položaja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah Skupine ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Odvisne družbe v Skupini so izdelale računovodske izkaze v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Razlike med MSRP uporabljenimi pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov in SRS uporabljenimi pri pripravi računovodskih izkazov odvisnih družb, so naslednje:

- izkazovanje koncesijskih pogodb in pogodb o uporabi koncesijske infrastrukture,
- izkazovanje stavbne pravice,
- izkazovanje sredstev s strani nedržavnih subjektov, ki ni vezano na izpolnitev nasprotno obveze,
- prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve,
- izkazovanje obveznosti iz pogodb s kupci.

Računovodski izkazi Skupine so pripravljani ob predpostavki časovno neomejenega delovanja.

b) Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirnih vrednosti, medtem ko se poštena vrednost upošteva pri naslednjih finančnih instrumentih:

- izpeljani finančni instrumenti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa.

Metode, uporabljene pri merjenju poštenih vrednosti, so opisane v točki 3.3.4.

c) Funkcijska in predstavljena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni in predstavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe in vseh odvisnih družb. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na eno enoto. Zaradi zaokroževanja lahko v računovodskih izkazih in pojasnilih k njim prihaja do zaokroževalnih razlik.

d) Tuje valute

Posli v tuji valuti se preračunajo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti ob koncu poslovnega leta, se preračunajo v evre po takrat veljavnem referenčnem tečaju ECB. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po poštenu vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je določena višina poštene vrednosti. Nedenarne postavke, izražene v tuji valuti in izmerjene po izvorni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju na dan posla. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodek ali odhodek.

e) Pomembnost

Pomembne postavke v izkazu finančnega položaja so tiste, ki na bilančni datum presegajo 1 % vrednosti sredstev, kar na dan 31. 12. 2022 znaša 7.868.172 EUR (31. 12. 2021: 7.264.148 EUR). Pomembne postavke izkaza poslovnega izida so tiste, ki presegajo 1 % vrednosti vseh prihodkov v poslovnem letu, kar za leto 2022 znaša 3.998.923 EUR (2021: 3.179.149 EUR).

f) Uporaba pomembnih ocen in presoje

Posloводство Skupine v skladu z MSRP pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporablja presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene in predpostavke temeljijo na prejšnjih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah razumejo kot utemeljeni in na podlagi katerih posloводство presoja o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ocene in navedene predpostavke se redno pregledujejo. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo

le za obdobje, v katerem se ocena popravi, če vpliva zgolj na to obdobje. Lahko se pripoznajo za obdobje popravka in prihodnja leta, če popravek vpliva tako na tekoče, kot na prihodnja leta.

Ocene in predpostavke so prisotne predvsem pri naslednjih presojah:

- Doba koristnosti neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme

Poslovodstvo mora določiti oceno dobe koristnosti. Ocenjena doba koristnosti sredstva, podvrženega amortiziranju, predstavlja ocenjena doba, v kateri se bo to sredstvo uporabljalo. Skupina pri ocenjevanju dobe koristnosti sredstev upošteva pričakovano fizično izrabljanje, tehnično staranje, gospodarsko staranje ter pričakovane zakonske in druge omejitve uporabe. Skupina letno preverja dobo koristnosti za primer, če bi prišlo do spremenjenih okoliščin in bi bila potrebna sprememba dobe koristnosti in s tem sprememba stroškov amortizacije.

- Pravice do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti za infrastrukturo koncesijske dejavnosti:

- neopredmeteno dolgoročno sredstvo se identificira na osnovi koncesijske pogodbe;
- doba koristnosti teh neopredmetenih sredstev je vezana na trajanje koncesijske pogodbe;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti je navedeno v Pojasnilu 3.

- Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev

Skupina je sprejela naslednje računovodske presoje, ki pomembno vplivajo na določitev zneska pravic do uporabe in obveznosti iz najemov:

- pogodba se identificira kot pravica do uporabe sredstva iz najema, če se z njo prenaša pravica do uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje;
- doba koristnosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme je opredeljena na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katerega velja možnost podaljšanja najema, in obdobja, za katerega velja možnost odpovedi najema;
- diskontna stopnja je določena v višini obrestne mere, ugotovljene na dan sklenitve pogodbe, kot bi jo Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev.

Več o knjigovodskih vrednostih pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev je navedeno v Pojasnilih 1 in 3.

- Preizkus oslabitve sredstev

Test slabitve nepremičnin, naprav in opreme temelji na ocenjevanju nadomestljive vrednosti nepremičnin, naprav in opreme, ki jo opravi preizkušeni ocenjevalec vrednosti nepremičnin in premičnin. Pri tem uporablja način tržnih primerjav in na donosu zasnovan način ter predpostavke, vezane na ta dva načina. Spremembe predpostavk lahko povzročijo potrebo po oslavitvi sredstva ali odpravo oslavitve. Več o knjigovodskih vrednostih nepremičnin, naprav in opreme je navedeno v Pojasnilu 1.

- Ocenjevanje poštene vrednosti sredstva

Poštena vrednost se ugotavlja pri finančnih sredstvih, izmerjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in pri izpeljanih finančnih instrumentih. Več o finančnih sredstvih Skupine, izmerjenih po pošteni vrednosti, je zapisano v Pojasnilu 4.

- Popravki vrednosti terjatev

Popravek vrednosti terjatev se oblikuje na osnovi pričakovanih kreditnih izgub za celotno trajanje poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

Uporabljeni kriteriji za oblikovanje popravka vrednosti terjatev so navedeni v točki 3.3.3 h, knjigovodske vrednosti terjatev pa v Pojasnilu 7.

- Rezervacije

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine se oblikujejo na podlagi aktuarskega izračuna, ki temelji na različnih predpostavkah, kot so diskontna stopnja, stopnja fluktuacije, ocena rasti plač in nagrad. Ocena se ob spremembi teh predpostavk in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni in vodi do povečanja ali zmanjšanja rezervacij iz tega naslova. Več o predpostavkah, uporabljenih pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter knjigovodski vrednosti je navedeno v Pojasnilu 11.

Rezervacije za obveznosti vrednostno pomembnih tožb Skupina oblikuje glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano verjetno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Odločitev glede oblikovanja rezervacije za posamezno tožbo družbe Skupina sprejme glede na verjetnost izida spora in dejanskega stanja. Rezervacije za predvidene obveznosti za zapiranje odlagališča in obveznosti po zaprtju odlagališča Skupina oblikuje glede na oceno stroškov in ob upoštevanju časovne vrednosti denarja. Več o uporabljenih predpostavkah in knjigovodskih vrednostih v Pojasnilu 12.

- Odloženi davki

Ob sestavitvi bilance stanja Skupina ponovno oceni prej nepripoznane terjatve za odloženi davek in jih pripozna, če je verjetno, da bo prihodnji obdavčljivi dobiček omogočil uporabo terjatev za odloženi davek. Skupina zmanjša knjigovodsko vrednost terjatev za odloženi davek, če ni več verjetno, da bo na razpolago dovolj obdavčljivega dobička. Vsako takšno zmanjšanje se odpravi, če postane verjetno, da bo na razpolago zadosten obdavčljivi dobiček. Več o predpostavkah in knjigovodskih vrednostih odloženih davkov v Pojasnilu 25.

g) Novi sprejeti standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo 1. januarja 2022

- **Spremembe MRS 16 – Nepremičnine, naprave in oprema**

Spremembe prepovedujejo odšteti, od nabavne vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, kakršne koli prihodke od prodaje postavk, ki so nastale med proizvodnjo tega sredstva na lokacijo in v stanju, ki sta potrebna za njegovo delovanje na način, ki ga je načrtovalo poslovodstvo. Namesto tega družba pripozna prihodke od prodaje teh postavk in stroške njihove proizvodnje v poslovnem izidu. Sprememba velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje.

- **Spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva-Kočljive pogodbe**

Spremembe določajo, da »stroški izpolnitve«; pogodbe obsega »stroške, ki so neposredno povezani s pogodbo«;. Stroški, ki so neposredno povezani s pogodbo, so lahko bodisi dodatni stroški izpolnjevanja te pogodbe (primeri bi bili neposredno delo, material) bodisi razporeditev drugih stroškov, ki so neposredno povezani z izpolnjevanjem pogodb (primer bi bila razporeditev amortizacije za opredmeteno osnovno sredstvo, ki se uporablja pri izpolnjevanju pogodbe). Sprememba velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje.

- **Spremembe MSRP 3 – Sklicevanje na računovodski okvir**

Spremembe posodabljaajo zastarelo sklicevanje na konceptualni okvir v MSRP 3, ne da bi bistveno spremenile zahteve standarda. Sprememba velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje.

- **Letne izboljšave MSRP Standarda 2018-2020 – MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41**

Spremembe različnih standardov izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), njihov namen pa je predvsem odpravljanje neskladnosti in razlaga besedila. Te spremembe so:

- MSRP 1 - Dopolnilo dovoljuje odvisni družbi, ki uporablja člen D16(a) MSRP 1, da meri kumulativne prevodne razlike z uporabo zneskov, o katerih poroča obvladujoča družba, na podlagi datuma obvladujočega prehoda na MSRP.

- MSRP 9 - Dopolnilo pojasnjuje, katere provizije družba vključi, ko uporabi » test 10 odstotkov« iz B3.3.6. člena MSRP 9 pri ocenjevanju, ali naj odpravi pripoznanje finančne obveznosti.

- MSRP 16 - Sprememba ponazoritvenega primera 13, ki je odstranjen iz primera ponazoritev povračila izboljšav najema s strani najemodajalca, da se razreši morebitna zmeda glede obravnave spodbud za najem.

- MRS 41 - Sprememba odpravlja zahtevo iz 22. člena MRS 41, da družbe izključijo denarne tokove obdavčitve pri merjenju poštene vrednosti biološkega sredstva z uporabo tehnike sedanje vrednosti.

Vse spremembe veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje.

Sprejetje vseh sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine.

h) Novi standardi in pojasnila, relevantni za Skupino, ki še niso v veljavi

Standardi in pojasnila, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, do datuma konsolidiranih računovodskih izkazov Skupine še niso stopili v veljavo. Skupina bo ustrezne standarde in pojasnila uporabila pri pripravi svojih računovodskih izkazov ob njihovi uveljavitvi. Skupina predčasno ni sprejela nobenega standarda.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljav

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU, a še niso stopili v veljavo:

- **MSRP 17 skupaj s spremembami – Zavarovalne pogodbe**

MRS 17 zahteva, da se zavarovalne obveznosti merijo po trenutni vrednosti izpolnitve, in zagotavlja enotnejši pristop merjenja in predstavljanja za vse zavarovalne pogodbe, velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, vključno z dopolnitvami MSRP 17, ki jih je EU sprejela 9. septembra 2022 in prav tako velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

- **Spremembe MRS 1 in MSRP Izjava o praksi 2 – Razkritje računovodskih usmeritev**

Spremembe, ki zahtevajo, da družba namesto pomembnih računovodskih usmeritev razkrije svoje bistvene računovodske usmeritve, veljajo za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

- **Sprememba MRS 8 - Opredelitev računovodskih ocen**

Dopolnitve nadomeščajo definicijo spremembe računovodskih ocen z definicijo računovodskih ocen, velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

- **Sprememba MRS 12 - Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz ene same transakcije**

Spremembe pojasnjujejo, da oprostitev začetnega pripoznanja ne velja za transakcije, pri katerih ob začetnem pripoznanju nastanejo enaki zneski odbitnih in obdavčljivih začasnih razlik. Velja za letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov:

- **Sprememba MRS 1 – Razvrstitev obveznosti na kratkoročne ali dolgoročne (odlog datuma uveljavitve)**

Sprememba predstavlja datum začetka veljavnosti sprememb iz januarja 2020 za eno leto, tako da bodo morale družbe spremembo uporabiti za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje, dopolnitev še ni odobrena za uporabo v EU.

- **Sprememba MSRP 10 in MRS 28 – Prodaja ali vložek sredstev med vlagateljem in njegovo pridruženo družbo ali skupno družbo**

Dopolnitev še ni odobrena za uporabo v EU.

- **Sprememba MRSP 16 – Zakupna odgovornost pri prodaji in povratnem najemu**

Dopolnitev pojasnjuje, kako prodajalec - najemnik naknadno meri transakcije prodaje in povratnega najema, ki izpolnjujejo zahteve MSRP 15, da se te obračunajo kot prodaja, dopolnitev še ni odobrena za uporabo v EU.

- **Sprememba MRS 1 – Dolgoročne obveznosti z zavezami**

Sprememba pojasnjuje pogoje, ki jih mora družba izpolniti v dvanajstih mesecih po poročevalskem obdobju in vplivajo na razvrstitev obveznosti. Dopolnitev še ni odobrena za uporabo v EU.

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na konsolidirane računovodske izkaze Skupine.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

i) Spremembe računovodske usmeritve in ocene

➤ Sprememba poročanja prihodkov iz naslova državnih podpor

V letu 2022 je prišlo do spremenjenega evidentiranja prihodkov iz naslova državnih podpor in subvencij s strani države in lokalnih skupnosti Gre za sredstva, ki jih je družba prejela neposredno iz proračuna države ali lokalne skupnosti in so namenjena za izvajanje medkrajevnega linijskega prevoza po koncesijski pogodbi, subvencioniranju prevozov dijakov, študentov in upokojujencev, subvencioniranju mestnega linijskega prevoza in posameznih prog linijskega prevoza.

Ker navedene državne podpore in subvencije niso neposredno povezane s pokrivanjem dela cene opravljenih storitev, ne izpolnjujejo pogojev za pripoznanje med prihodki od prodaje, zato so bile prerazvrščene med druge poslovne prihodke.

Vpliv prerazvrstitve prihodkov državnih podpor in subvencij:

	Prilagojeno	Vpliv spremembe računov. usmeritve	Predhodno poročano
Čisti prihodki od prodaje	279.155.789	-25.626.731	304.782.520
Drugi poslovni prihodki	35.935.748	25.626.731	10.309.017

v EUR

➤ Podaljšanje dobe koristnosti SAP programski opremi

S pridobitvijo novih licenc licenčnega modela platforme S/4 Hana se je, na osnovi utemeljitve strokovnjakov s področja informacijske tehnologije, na novo določila doba koristnosti SAP programski opremi do 29. 2. 2032. Podaljšanje izteka dobe koristnosti iz 31. 12. 2023 na 29. 2. 2032 zajema vso SAP programsko opremo, za katero družba ocenjuje, da se bo uporabljala v novo predvideni dobi koristnosti.

Učinek podaljšanja dobe koristnosti programske opreme se v letu 2022 izkazuje v nižji amortizaciji teh neopredmetenih sredstev v višini 265.921 EUR.

3.3.3 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev

Skupina je v računovodskih izkazih dosledno uporabila opredeljene računovodske usmeritve za vsa predstavljena obdobja.

a) Osnove za konsolidiranje

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi računovodskih izkazov družbe JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o. in njenih odvisnih družb.

➤ Odvisne družbe

Odvisne družbe so družbe, ki jih obvladuje Skupina. Obvladovanje obstaja, ko je naložbenik izpostavljen ali upravičen do spremenljivih donosov podjetja, v katero ima možnost vplivati na zadevni donos na podlagi svojega obvladovanja družbe, v katero naložbi, oziroma prejemnik finančne naložbe in obstaja povezava med vplivom in donosom.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze Skupine od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma ko preneha.

Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z usmeritvami Skupine.

➤ **Posli, izvzeti iz konsolidiranih računovodskih izkazov**

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube, ki izhajajo iz poslov znotraj Skupine. Nerealizirani dobički iz poslov s pridruženimi družbami (obračunanimi po kapitalski metodi) se izločijo le do obsega deleža Skupine v teh družbah. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

➤ **Pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov so uporabljene naslednje predpostavke:**

- Predpostavka enotne družbe; konsolidirani računovodski izkazi Skupine prikazujejo premoženjsko, finančno stanje in poslovni izid ter spremembe finančnega položaja in gibanje lastniškega kapitala skupine družb, kot da gre za eno družbo. Pri tem so upoštevani naslednji postopki in učinki konsolidiranja:
 - finančne naložbe obvladujoče družbe v odvisne družbe so bile pri konsolidiranju izločene in njim ustrezni del kapitala odvisnih družb,
 - medsebojne poslovne terjatve in obveznosti v skupini povezanih družb so bile pobotane,
 - poslovni in finančni prihodki, ki izhajajo iz razmerij med povezanimi družbami v skupini, so v konsolidiranem izkazu poslovnega izida izločeni, prav tako tudi njim ustrezni poslovni in finančni odhodki.
- Predpostavka izkazovanja resničnega premoženjskega in finančnega stanja ter poslovnega izida;
- Predpostavka popolnosti Skupine;
- Predpostavka popolnosti vsebine računovodskih izkazov in enotnega zajemanja vanje;
- Predpostavka enakega datuma;
- Predpostavka dosledne stanovitnosti metod konsolidiranja;
- Predpostavka jasnosti in preglednosti;
- Predpostavka gospodarnosti;
- Predpostavka pomembnosti.

b) Neopredmetena sredstva

Skupina pripozna neopredmeteno sredstvo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se všttevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve. Dolgoročne premoženjske pravice so sredstva s končnimi dobami koristnosti, emisijski kuponi in avtorske pravice pa so neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti.

Pravice do uporabe neopredmetenih sredstev se pripoznajo na enak način kot pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme (točka 3.3.3 c).

Skupina prejete emisijske kupone od države pripozna med neopredmetenimi sredstvi v vrednosti po 1 evro za vsak emisijski kupon. Skupina emisijske kupone, ki jih kupi zaradi izpolnitve obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov pripozna med neopredmetenimi sredstvi po nabavni vrednosti. Za vrednost proizvedenih emisij na koncu poslovnega leta

Skupina oblikuje obveznost do države za predajo emisijskih kuponov. Če Skupina na koncu poslovnega leta nima dovolj emisijskih kuponov za poravnavo obveznosti do države za predajo emisijskih kuponov, dodatno vračuna poslovne odhodke. Obveznost do države za predajo emisijskih kuponov poravna z izročitvijo emisijskih kuponov. Konec poslovnega leta Skupina preveri morebitne znake oslabitve za kupljene emisijske kupone.

Skupina spremlja in letno preverja dobe koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev in pravic do uporabe neopredmetenih sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva. Glede na zahteve MRS 16 se amortizacija začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V Skupini se amortizacija začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Skupina ocenjuje, da so razlike zaradi takšnega načina obračunavanja nepomembne.

➤ Dobe koristnosti za neopredmetena sredstva

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Programska oprema	Enakomerna časovna	2-14 let
Stavbne pravice	Enakomerna časovna	5-99 let
Pravice do uporabe programske opreme	Enakomerna časovna	2 leti

- Pravica do uporabe infrastrukture koncesijske dejavnosti

Skupina pripozna neopredmeteno dolgoročno sredstvo, ki izhaja iz koncesijskih pogodb, ko je upravičena zaračunati uporabo koncesijske infrastrukture. Neopredmeteno dolgoročno sredstvo, prejeto kot plačilo za storitve gradnje ali nadgradnje v okviru koncesijske pogodbe se ob začetnem pripoznanju izmeri po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se neopredmeteno dolgoročno sredstvo meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. Življenjska doba pravice je vezana na trajanje koncesijske pogodbe.

Skupina pravico do uporabe koncesijske infrastrukture na osnovi pogodbe z občinami pripozna kot neopredmeteno sredstvo v višini diskontiranih obveznosti iz teh pogodb. Obveznosti se diskontirajo na osnovi prihodnjih denarnih tokov v obdobju trajanja pogodb z obrestnimi merami, ugotovljenimi v času sklenitve pogodbe, kot bi jih Skupina dosegla pri najetju posojila za pridobitev podobnih sredstev oziroma z objavljenimi obrestnimi merami Banke Slovenije (tabela Obrestne mere monetarnih finančnih inštitucij – nova posojila nefinančnim družbam po originalni zapadlosti v domači valuti), za mesec sklenitve pogodbe. V kolikor Banka Slovenije obrestnih mer za mesec sklenitve pogodbe še ni objavila, se upoštevajo zadnje objavljene obrestne mere.

c) Nepremičnine, naprave in oprema

Skupina pripozna nepremičnine, naprave ali opremo, ko je verjetno, da bodo v Skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Nepremičnine, naprave in oprema se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstev za nameravano uporabo. V nabavno vrednost se všttevajo obresti in stroški izposojanja od pridobljenih posojil za pridobitev teh sredstev.

Pomembnejše nepremičnine, naprave in oprema so zgradbe in proizvodna oprema, lahko vključujejo tudi oceno stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča. Ocenjeni stroški razgradnje, odstranitve in obnovitve nahajališča se izkažejo kot del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med nekratkoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost nepremičnin, naprav in opreme, zgrajenih ali izdelanih v Skupini vključuje stroške materiala, neposredne stroške dela in ustrezen del splošnih stroškov. Stroški gradnje ali izdelave, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot usredstveni lastni proizvodi in storitve.

Če je nabavna vrednost sredstva sestavljena iz več delov, Skupina razporedi nabavno vrednost takšnega sredstva na njegove pomembnejše dele, ki imajo lahko različno dobo koristnosti in posebej amortizira vsak tak del. Zemljišča so obravnavana ločeno in se ne amortizirajo.

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Skupina po skrbnikih projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim merilom.

Predvideni stroški rednih popravil večjih vrednosti za pomembnejša sredstva se obravnavajo kot deli teh sredstev in se amortizirajo po stopnji, ki zagotavlja, da bo ocenjeni znesek nadomeščen do časa, ko bodo stroški popravil večjih vrednosti dejansko nastali.

- Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstevovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, ko nastanejo stroški izposojanja in ko se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo.

Skupina spremlja in letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pomembnejših sredstev ter jih, če so pričakovanja pomembno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanje in bodoča obdobja. Učinek take spremembe Skupina predstavi v pojasnilih za poslovno leto, v katerem je prišlo do nje.

Amortizirljiva sredstva se amortizirajo posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in v dobah koristnosti, ki jih določijo odgovorne osebe v Skupini glede na tehnične značilnosti in pričakovano dobo koristnosti posameznega sredstva. Glede na zahteve MRS 16 se amortizacija začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. V Skupini se amortizacija začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Skupina ocenjuje, da so razlike zaradi takšnega načina obračunavanja nepomembne.

Za 1. in 2. fazo enovitega IV. in V. odlagalnega polja Skupina obračunava amortizacijo po funkcionalni metodi glede na dobo koristnosti in uporabo tega polja. Stopnja amortizacije je odvisna od količine odloženih odpadkov skupaj z materialom za vgradnjo.

V nadaljevanju je podan pregled osnovnih dob koristnosti oziroma amortizacijskih stopenj pomembnejših skupin amortizljivih sredstev.

➤ Dobe koristnosti za nepremičnine, naprave in opremo

	Metoda amortiziranja	Stopnja amortizacije	Doba koristnosti NNO, NS in NN
Zgradbe	Enakomerna časovna		8-84 let
Plinovodno, vročevodno in parovodno omrežje	Enakomerna časovna		25-35 let
Kanalsko in vodovodno omrežje	Enakomerna časovna		20-50 let
Gradbeni objekti - I., II. in III. odlagalno polje	Enakomerna časovna		37 let 3 mes - 39 let in 10 mes
Gradbeni objekti - IV. in V. odlagalno polje - 1. in 2. faza	Funkcionalna	0,06-1,37	
Gradbeni objekti - finančna jamstva - gornja plast	Enakomerna časovna		34 let 11 mes
Avtobusi, vozila, tovornjaki, cisterne	Enakomerna časovna		6-17 let
Računalniška strojna oprema	Enakomerna časovna		2-14 let in 3 mes
Druga oprema	Enakomerna časovna		3-40 let

Stroški, ki povečajo prihodnje koristi oziroma podaljšajo dobo koristnosti nepremičnin, naprav ali opreme, povečajo njegovo nabavno vrednost. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko nastanejo.

Prvotno ocenjene dobe koristnosti družbe se spremenijo pri obstoječih sredstvih, kadar se z investicijskim vlaganjem doseže sprememba dobe koristnosti posameznega sredstva.

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortizacijo, se ne ugotavlja pri zemljiščih, umetniških delih in sredstvih v gradnji ali izdelavi do njihove usposobitve za uporabo.

Pomembne nepremičnine, naprave in oprema se prevrednotujejo zaradi oslavitve praviloma takoj, sicer pa najmanj takrat, ko njihova knjigovodska vrednost presega ugotovljeno nadomestljivo vrednost za več kot 20 %. Vrednotenje se praviloma zaupa pooblaščenim cenilcem.

Nadomestljive vrednosti se ugotavljajo, če se okoliščine poslovanja bistveno spremenijo. Za bistveno spremembo okoliščin poslovanja se šteje tista, zaradi katere se predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju vrednosti pri uporabi ali čiste prodajne vrednosti, spremenijo za več kot 20 %.

d) Pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

Skupina ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo oziroma ali pogodba vsebuje najem. Pogodba je najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Trajanje najema Skupina opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema. Ob tem Skupina presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti. Če je pogodba sklenjena za nedoločen čas, Skupina oceni pričakovano dobo trajanja najema.

Skupina uporablja enoten pristop pripoznavanja in merjenja za vse najeme, razen za kratkoročne najeme do 1 leta in najeme sredstev manjše vrednosti. Najemnine pri najemih manjše vrednosti in kratkoročnih najemih Skupina izkazuje kot strošek. Za ostale najeme je Skupina pripoznala obveznosti za najeta sredstva in pravico do uporabe najetih sredstev. Skupina pripozna pravico do uporabe sredstev na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslavitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem. Pravice do uporabe sredstev se amortizirajo v dobi trajanja najema.

Če se ob zaključku najema lastništvo nad najetim sredstvom prenese na Skupino ali če Skupina izrabi opcijo nakupa, se amortizacija izračuna na podlagi ocenjene dobe koristnosti sredstva.

- Dobe koristnosti za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

	Metoda amortiziranja	Doba koristnosti
Pravica do uporabe zemljišč	Enakomerna časovna	10 let
Pravica do uporabe zgradb	Enakomerna časovna	4-10 let in 6 mes.
Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Enakomerna časovna	2-10 let

Sredstva, ki predstavljajo pravico do uporabe sredstev iz najemov se, na osnovi sklenjene najemne pogodbe, evidentirajo v enaki višini kot se pripoznajo vrednosti obveznosti iz najemov, to je v višini sedanjih vrednosti najemnin, ki jih bo Skupina morala plačati in ki so ustrezno diskontirane na osnovi prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Ustrezno obrestno mero Skupina pridobi s povpraševanjem na več bank oziroma upošteva objavljene obrestne mere Banke Slovenije (tabela Obrestne mere monetarnih finančnih inštitucij – nova posojila nefinančnim družbam po originalni zapadlosti v domači valuti) za mesec, v katerem je bila sklenjena pogodba. V kolikor Banka Slovenije obrestnih mer za določeni mesec še ni objavila, se upoštevajo zadnje objavljene obrestne mere.

Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin. Poleg tega se knjigovodska vrednost obveznosti iz najema ponovno oceni v primeru prilagoditve ali spremembe obdobja trajanja najema, spremembe višine najemnine ali spremembe ocene opcije nakupa najetega sredstva. Ob začetku najema so obveznosti za najeta sredstva enake vrednosti pravice do uporabe sredstev in se zmanjšujejo z odplačili, medtem ko se vrednost pravic do uporabe najetih sredstev zmanjšuje za obračunano amortizacijo v obdobju najema. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

Pri kratkoročnih najemih in najemu sredstev manjše vrednosti Skupina pripozna strošek najemnine enakomerno v celotnem obdobju trajanja najema.

e) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, ki so posedovane z namenom, da bi prinašale najemnino in/ali povečale vrednost dolgoročne naložbe. Skupina izkazuje med naložbenimi nepremičninami dele zgradb in zemljišč, ki se oddajajo in jih je možno kot ločene funkcionalne dele tudi prodati. V kolikor se kot naložbena nepremičnina uporablja več kot 25 % nepremičnine, jo družba izkazuje med naložbenimi nepremičninami. Če delov ni mogoče ločeno prodati, se nepremičnina obračunava kot naložbena nepremičnina le, v kolikor je za opravljanje dejavnosti posedovan nepomemben del. Razdelitev se določi na podlagi m².

Naložbene nepremičnine so izkazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrano izgubo zaradi oslabitev. Metoda amortizacije in amortizacijske stopnje so enake kot pri zgradbah, ki jih Skupina uporablja za svojo dejavnost.

Skupina preverja znamenja oslabitve enako kot pri zgradbah.

f) Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva (denar in denarni ustrezniki, finančne naložbe, posojila in terjatve);
- neizpeljane finančne obveznosti (poslovne in finančne obveznosti);
- izpeljani finančni instrumenti (terminski nakupi tujih valut).

Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve ter vloge oz. depozite na dan njihovega nastanka. Finančne naložbe se na začetku pripoznajo na datum menjave, oz. ko Skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Ob zaključku poslovnega leta, če je to dovoljeno in primerno, Skupina posamezno nekratkoročno ali kratkoročno sredstvo ustrezno prerazvrsti v drugo skupino.

Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko Skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Neizpeljana finančna sredstva se po začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa,
- finančno sredstvo po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Klasifikacija je odvisna od namena, za katerega je bil inštrument pridobljen.

Skupina sredstva in obveznosti glede na izračun njihove poštene vrednosti uvršča v tri ravni:

- 1. raven – sredstva po tržni ceni,
- 2. raven – sredstva, ki se ne uvrščajo v 1. raven, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi primerljivih tržnih podatkov in
- 3. raven – sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Tiste dolgoročne finančne naložbe, ki zapadejo v plačilo v letu dni po dnevu bilance stanja, se v bilanci stanja prenesejo med kratkoročne finančne naložbe.

Pri obračunavanju običajnega nakupa finančnega sredstva se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja tako finančno sredstvo pripozna z upoštevanjem datuma poravnave. Enako velja za obračunavanje običajne prodaje finančnega sredstva.

➤ **Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti**

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti so finančni instrumenti, ki jih Skupina poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejemanjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. Skupina v tej kategoriji vodi posojila, terjatve in depozite.

- **Dana posojila in depoziti**

Dana posojila in depoziti so vrednoteni po odplačni vrednosti. Odplačna vrednost je znesek, s katerim se finančno sredstvo izmeri ob začetnem pripoznanju, zmanjšan za odplačila glavnice, povečan oziroma zmanjšan za amortizacijo diskonta oziroma premije (po metodi veljavnih obresti) in zmanjšan za morebitne oslabitve.

Zneski, ki jih dolgujejo najemniki po finančnem najemu, se vodijo kot terjatve v znesku naložbe, dane v najem. Prihodki iz finančnega najema so razporejeni na poslovna leta tako, da kažejo stalno periodično stopnjo donosa sredstva, danega v najem.

- **Terjatve do kupcev in druge terjatve**

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvorni vrednosti oziroma transakcijski ceni. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve.

Terjatve se glede na ročnost delijo na nekratkoročne in kratkoročne terjatve.

Nekratkoročne terjatve iz poslovanja so terjatve iz danih depozitov oziroma danih blagovnih ali potrošniških kreditov z rokom zapadlosti v vračilo, daljšim od enega leta in odložene varščine.

Kratkoročni deli nekratkoročnih terjatev iz poslovanja, ki zapadejo v naslednjem letu, zmanjšujejo stanja nekratkoročnih blagovnih kreditov in so v bilanci stanja postavka kratkoročnih terjatev iz poslovanja.

Kratkoročne poslovne terjatve se delijo na kratkoročne poslovne terjatve do kupcev (domačih in tujih), kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun, kratkoročne poslovne terjatve povezane s finančnimi prihodki in druge kratkoročne poslovne terjatve.

Terjatve, ki niso poravnane v rednem roku zapadlosti, se opredelijo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve. Z rednim rokom je mišljen rok, dogovorjen v skladu s pogodbo oziroma drugo ustrezno listino.

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje terjatev zaradi odprave njihove oslabitve.

Pri terjatvah, ki so izražene v tuji valuti in pri katerih se po njihovem prvem pripoznanju spremeni valutni tečaj ali je med pogodbenima strankama dogovorjeno prevrednotenje z namenom ohranjanja njihove realne vrednosti, se za zmanjšanje terjatev iz naslova tečajnih razlik povečujejo finančni odhodki, za povečanje terjatev iz naslova tečajnih razlik pa povečajo finančni prihodki.

Skupina oblikuje popravek vrednosti terjatev do kupcev v skladu s točko h) Oslabitev sredstev; Neizpeljana finančna sredstva.

Med drugimi terjatvami Skupina izkazuje tudi kratkoročno odložene stroške oziroma kratkoročno odložene odhodke, ki se bodo po predvidevanjih pojavili v letu dni in katerih nastanek je verjeten.

- **Denar in denarni ustrezniki**

Denarna sredstva so gotovina, knjižni denar in denar na poti. Med denarna sredstva uvrščamo tudi denarne ustreznike, ki predstavljajo naložbe, ki jih je mogoče hitro oziroma v bližnji prihodnosti pretvoriti v vnaprej znani znesek denarnih sredstev in pri katerih je tveganje spremembe vrednosti nepomembno. Mednje uvrščamo kratkoročne depozite (depozite na odpoklic in depozite zapadle v obdobju do treh mesecev) in vloge v bankah ter podobne naložbe, ki so namenjene zagotavljanju plačilne sposobnosti. Denarno sredstvo se izkazuje v znesku, ki izhaja iz ustrezne listine. Denarno sredstvo, izraženo v tuji valuti, se prevede v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, iz utemeljenih razlogov pa se lahko uporabi tudi ustrezen tečaj poslovne banke. Tečajna razlika, ki se pojavi pri tem, lahko poveča ali zmanjša prvotno izkazano vrednost denarnih sredstev in se pojavi finančni prihodek ali finančni odhodek v zvezi z denarnimi sredstvi.

Negativna stanja oziroma prekoračitve na transakcijskih računih se izkazujejo kot prejeta posojila.

➤ **Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa**

V tej skupini se vodijo naložbe v kapitalske instrumente oziroma v delnice in deleže drugih družb. Skupina se ob začetnem pripoznanju naložb v kapitalske instrumente, ki niso v posesti za trgovanje, nepreklicno odloči, da te naložbe vodi kot sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Ta odločitev se sprejme posamično za vsako

naložbo posebej. Ob pripoznanju se finančno sredstvo izmeri po pošteni vrednosti, ki je povečano za stroške transakcije.

Poštena vrednost naložb, ki kotirajo na borzi, se izmeri po zaključnem borznem tečaju na vsak datum poročanja.

Vendar je lahko v nekaterih redkih okoliščinah nabavna vrednost ustrezna ocena poštene vrednosti. To se lahko zgodi, če ni na voljo dovolj novejših podatkov za merjenje poštene vrednosti ali če je na voljo širok nabor možnih poštenih vrednosti in nabavna vrednost predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti v tem naboru.

Naložbe se pripoznajo ali se pripoznanje odpravi na dan sklenitve nakupa ali prodaje. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova kapitalskih instrumentov se pripoznajo kot drugi finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

➤ **Neizpeljane finančne obveznosti**

Finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja oz. ko Skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Neizpeljane finančne obveznosti so lahko nekratkoročne in kratkoročne, finančne in poslovne. Nekratkoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, katerih rok zapadlosti je več kot leto dni od nastanka oziroma datuma bilance stanja.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo na:

- finančne nekratkoročne obveznosti, ki predstavljajo dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb ali dobljenih vlog in dolgov do najemodajalcev s finančnim najemom,
- poslovne nekratkoročne obveznosti, ki so dolgoročni krediti dobaviteljev za kupljeno blago ali storitve in dolgoročne prejete varščine.

Nekratkoročne obveznosti se razčlenjujejo tudi na dolgoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Kratkoročne obveznosti so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba poravnati najkasneje v letu dni.

Kratkoročne obveznosti se členijo na:

- finančne obveznosti, ki se pojavljajo, ker posojilodajalci vnašajo v podjetje denarna sredstva ali ker z denarjem poplačujejo njegove poslovne dogodke,
- poslovne obveznosti, ki se pojavljajo, ker dobavitelji vnašajo v podjetje prvine, potrebne pri proizvodnji in opravljanju storitev.

Skupina ločeno izkazuje kratkoročne obveznosti, pridobljene pri bankah ter drugih pravnih in fizičnih osebah doma in v tujini.

Neizpeljane finančne obveznosti se merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Če se pomembni zneski obveznosti ne obrestujejo, se izkazujejo po diskontirani vrednosti, pri čemer se upošteva povprečna obrestna mera, ki jo v primerljivih poslih dosega družba v skupini. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se v bilanci izkazujejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

➤ **Izpeljani finančni instrumenti**

Skupina z valutnim terminskim poslom obvladuje valutna tveganja, ki jim je izpostavljena ob nakupu premoga, ki je vezan na tečaj ameriškega dolarja (USD). S terminsko pogodbo se Skupina z banko dogovori, koliko ameriških dolarjev bo od banke kupila ob zapadlosti obveznosti za premog in sicer po podjetniškem prodajnem tečaju za dolar iz posameznega računa za premog. Izmerjeni so po pošteni vrednosti in se na bilančni dan izkažejo v poslovnem izidu kot dobiček ali izguba. V kolikor Skupina razpolaga z zadostnimi finančnimi sredstvi poravna račun za nabavo premoga že na dan izstavitve računa.

g) Zaloge

Zaloge vključujejo zaloge materiala, surovin in drobnega inventarja z dobo koristnosti do leta dni in zaloge trgovskega blaga. Skupina nima zalog nedokončane proizvodnje in proizvodov.

Zaloga materiala in trgovskega blaga se vrednoti po izvorni vrednosti ali nižji čisti iztržljivi vrednosti. Izvirna vrednost nabavljenega materiala in trgovskega blaga je nabavna cena, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste. Med nevračljive nakupne dajatve se vštevata tudi tisti davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Ob vsaki novi nabavi materiala se izračuna nova povprečna cena enote v zalogi. Poraba zalog se obračunava sproti po metodi drsečih tehtanih povprečnih cen. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga se uporablja metoda zaporednih cen (fifo).

Čista iztržljiva vrednost je prodajna vrednost na datum poročanja, zmanjšana za prodajne in morebitne druge stroške, ki so običajno povezani s prodajo.

h) Oslabitev sredstev

➤ **Nefinančna sredstva**

Skupina na dan vsakega poročanja oceni, ali je kako znamenje, da utegne biti nefinančno sredstvo oslabiljeno. Če je kakršnokoli tako znamenje, mora Skupina oceniti nadomestljivo vrednost sredstva.

Kot nadomestljiva vrednost se šteje poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje ali vrednost pri uporabi, odvisno od tega, katera je večja. Ocenjevanje vrednosti pri uporabi obsega ocenjevanje prejemkov in izdatkov, ki bodo izhajali iz nadaljnje uporabe sredstva in njegove končne odtujitve ter uporabo ustrezne razobrestovalne (diskontne) mere pri teh prihodnjih denarnih tokovih. Vrednost pri uporabi se lahko ugotavlja tudi za denar ustvarjajočo enoto, to je najmanjšo določljivo skupino sredstev, katerih nenehna uporaba je vir denarnih prejemkov, večinoma neodvisnih od denarnih prejemkov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Samo če je nadomestljiva vrednost sredstva manjša od njegove knjigovodske vrednosti, se njegova knjigovodska vrednost zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje je izguba zaradi oslabitve. Izguba zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslabitve, pripoznane pri sredstvu v prejšnjih obdobjih, je treba razveljaviti, kadar in zgolj kadar se je spremenila ocena, uporabljena za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstva, potem ko je bila pripoznana zadnja izguba zaradi oslabitve. V takšnem primeru je treba knjigovodsko vrednost sredstva povečati na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno povečanje je razveljavitev izgube zaradi oslabitve. Pri razveljavitvi izgube zaradi oslabitve sredstva pa povečana knjigovodska vrednost ne sme presegati knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena (po odštetju amortizacijskega popravka vrednosti), če pri njem v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve, razen če je takšno povečanje posledica prevrednotenja. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve sredstva, ki se meri po modelu nabavne

vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če je bila izguba zaradi oslabitve istega prevrednotenega sredstva pripoznana v izkazu poslovnega izida, je treba razveljavitev takšne izgube zaradi oslabitve prav tako pripoznati v izkazu poslovnega izida.

➤ **Neizpeljana finančna sredstva**

V skladu z MSRP 9 je Skupina prešla z modela nastalih izgub na model pričakovanih izgub, v skladu s katerim Skupina pripoznava ne samo nastale izgube, temveč tudi izgube, za katere se pričakuje, da bodo nastale v prihodnosti. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, in ki jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

V primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje je objektivni dokaz o oslavitvi pomembno ali dolgotrajno znižanje pošteno vrednosti pod nabavno vrednost.

- **Oslabitev terjatev in danih posojil**

Za poslovne terjatve se slabitve določijo po konceptu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube), za kar se po MSRP 9 uporabi matrika rezervacij za pričakovane kreditne izgube (poenostavljen pristop).

Skupina je ECL izmerila za vseživljenjske izgube za terjatve do kupcev ali sredstev iz pogodb, ki izhajajo iz transakcij, ki spadajo v področje MSRP 15 in, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja.

Skupina uporablja podatke o preteklih kreditnih izgubah, ki so ustrezno prilagojene, da se za terjatve lahko oceni kreditne izgube v 12-mesečnem obdobju oziroma pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva (terjatve).

Izračun ocene kreditnih izgub se izvede po sledečih korakih:

- a) izračun realizirane stopnje slabitev,
- b) izračun ocenjenih (pričakovanih) stopenj slabitev z upoštevanjem makroekonomskih dejavnikov,
- c) izračun vrednosti končnih pričakovanih izgub poslovnih terjatev z uporabo predhodno ocenjenih stopenj slabitev.

Stopnje slabitev terjatev se določijo po skupinah terjatev s podobnimi značilnostmi tveganja (po vrstah kupcev in pa po zapadlosti terjatev), ki jih je določila Skupina za posamezne družbe v skupini.

Na osnovi izdelane matrike rezervacij za pričakovane kreditne izgube za poslovne terjatve, Skupina izračuna in pripozna popravek vrednosti terjatev iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti.

Matrika rezervacij in oblikovanje popravka vrednosti se na enak način uporabi tudi za terjatve iz finančnega najema.

Kasnejši odpis posamezne terjatve se po utemeljitvi z listino pokrije v breme tako oblikovanega popravka vrednosti terjatev.

i) Kapital

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani osnovni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta.

Rezerve iz dobička so sestavljene iz zakonskih rezerv in drugih rezerv iz dobička. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na spremembe knjigovodskih

vrednosti v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami in na aktuarske dobičke ali izgube iz naslova odpravnin ob upokojitvi.

j) Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivnimi pogodbami zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. Rezervacije so oblikovane na osnovi izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil, diskontiranih na dan izkaza finančnega položaja. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega ob uporabi metode projicirane enote. Izplačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

V izkazu poslovnega izida se pripoznajo stroški dela in stroški obresti, aktuarski dobički ali izgube iz naslova odpravnin pa se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu v kapitalu.

k) Druge rezervacije

Skupina oblikuje rezervacije za stroške zaprtja odlagališča in stroške obratovanja odlagališča po zaprtju. Med drugimi rezervacijami so tudi rezervacije iz naslova obveznosti vloženi tožb (ali odškodnin) iz preteklih let.

Rezervacije se pripoznajo, če ima Skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Kjer je učinek časovne vrednosti denarja bistven, se znesek rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po obrestni meri pred obdavčitvijo. Ta odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost. Učinek iz naslova sprememb zaradi diskontiranja po letih do predvidene porabe rezervacij se izkazuje kot finančni odhodek oziroma prihodek.

l) Odloženi prihodki

Odloženi prihodki iz prejetih dotacij za nepremičnine, naprave in opremo in ostale brezplačno prejete nepremičnine, naprave in opremo se črpajo za obračunano amortizacijo teh sredstev v dobro drugih poslovnih prihodkov in sicer v sorazmernem deležu, v katerem so bila ta sredstva financirana z dotacijo ali donacijo, razen tistih nedržavnih donacij, pri katerih ne gre za izpolnitev nasprotne obveze.

Med odloženimi prihodki so evidentirani tudi emisijski kuponi, ki so bili dodeljeni s strani države in neplačani prispevki za invalide nad kvoto, ki se črpajo za namensko porabo teh sredstev.

m) Prihodki in obveznosti iz pogodb s kupci

Skupina v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini, do katere Skupina pričakuje, da je upravičena.

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na osnovi določil posamezne kupoprodajne pogodbe ob prenosu obvladovanja blaga in storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, do katerega Skupina meni, da bo upravičena v zameno za tako blago ali storitve. Prihodki se pripoznajo, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstev, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov, ko Skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih proizvodih in ko je višino prihodkov mogoče zanesljivo izmeriti.

Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo ali v trenutku ali skozi obdobje.

Skupina presodi, ali pogodba vsebuje tudi druge obljube, ki predstavljajo ločene izvršitvene obveze, na katere mora razvrstiti del transakcijske cene. Pri ugotavljanju transakcijske cene prodanih izdelkov skupina upošteva učinke variabilnega nadomestila ter obstoj pomembnih sestavin financiranja v pogodbi.

Prihodki od opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo v obračunskem obdobju, ko je storitev opravljena, pri storitvah, katerih izvedba ni v celoti opravljena v obračunskem obdobju pa se prihodki pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prihodki od državnih podpor se pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Skupina med drugimi poslovnimi prihodki pripozna tudi prihodke iz naslova nadomestila za izvajanje gospodarske javne službe mestnega linijskega prometa.

Prihodki iz Urbane (predplačniške kartice) se pripoznajo, ko pride do opravljene storitve oziroma nakupa vozovnice. Nakup dobroimetja je evidentiran med obveznostmi iz pogodb s kupci do opravljene storitve, ko se na podlagi mesečnega poročila pripoznajo prihodki. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

Skupina v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je realizirano plačilo.

n) Državne podpore

Prihodki od državnih podpor se v začetku pripoznajo, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo Skupina prihodke prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Prihodki, prejeti za kritje stroškov se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, ki naj bi jih ti prihodki nadomestili. S sredstvi povezani prihodki se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

o) Odhodki

Odhodke oziroma stroške Skupina pripozna v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščeni so v skladu s svojo naravo. Skupina jih razkriva po naravnih vrstah. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga, in če je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

p) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki predstavljajo obresti od naložb, finančnih najemov, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve finančnih sredstev, ki so na razpolago za prodajo, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ter pozitivne tečajne razlike in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode veljavne obrestne mere.

Finančni odhodki predstavljajo stroške izposojanja (če se ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v

izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi veljavne obrestne mere razen tistih, ki se pripišejo nepremičninam, opremi in napravam v gradnji ali pripravi.

Prihodki in odhodki iz naslova tečajnih razlik se izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki. V primeru, da so ti prihodki in odhodki bistveni, jih Skupina predstavi ločeno.

q) Davek od dobička

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek.

Davek od dobička se izkaže v poslovnem izidu, razen v delu v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali v drugem vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo davčnih stopenj, veljavnih na dan izkaza finančnega položaja.

Odložene terjatve za davek za davčno priznanečasne razlike, neuveljavljene davčne izgube in davčne dobropise se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike, oziroma če gre za pomembne zneske. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Odloženi davek se pripozna neposredno v kapitalu, če se davek nanaša na postavke, pripoznane neposredno v kapitalu.

3.3.4 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve Skupine in zahtevana razkritja je potrebno določiti pošteno vrednost posameznih skupin finančnih in nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenicima in voljnima strankama v preišljenem poslu. Skupina pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti po MSRP 13:

- 1. raven zajema kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- 2. raven zajema vrednosti, ki niso enake kotiranim cenam v smislu prve ravni, a jih je kljub temu mogoče pridobiti neposredno s trga (cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na manj aktivnih ali neaktivnih trgih) ali posredno (npr. vrednosti, ki so izpeljane iz kotiranih cen na aktivnem trgu, na podlagi obrestnih mer in krivulj donosa, implicitnih nestanovitnosti in kreditnih razponov),
- 3. raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih, pri tem pa morajo neopazovani podatki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Kot osnovo za pošteno vrednost finančnih instrumentov Skupina uporablja kotirane cene. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oz. se trg ocenjuje kot nedelujoč, Skupina

za oceno poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Metode določanja poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja ali za potrebe poročanja so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznostim Skupine.

- Naložbene nepremičnine

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Ugotavljanje poštene vrednosti bi pomenilo dodatno obremenitev prihodkov teh nepremičnin. Gre pa za nepremičnine, za katere poslovodstvo Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju mestne občine.

- Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa in finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se določa skladno s predhodno določeno hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, ker je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, Skupina finančno sredstvo meri po nabavni vrednosti.

- Terjatve in dana posojila

Poštena vrednost kratkoročnih terjatev in kratkoročnih posojil se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti. Poštena vrednost nekratkoročnih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Ocena upošteva kreditno tveganje teh finančnih sredstev.

- Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost nekratkoročnih finančnih obveznosti se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri ob koncu poročevalskega obdobja. Poštena vrednost kratkoročnih finančnih obveznosti se skladno z MSRP 7 ne izračunava, saj je knjigovodska vrednost razumen približek poštene vrednosti.

- Izpeljani finančni instrumenti

Poštena vrednost terminskih poslov je enaka njihovi tržni ceni na dan poročanja. Pri izračunu se upošteva referenčni tečaj ECB.

3.3.5 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza poslovnega izida za poslovno leto 2022 in 2021 ter iz podatkov izkaza finančnega položaja na dan 31. 12. 2022 in 31. 12. 2021. Upoštevajo se tudi dodatni podatki o nedenarnih spremembah in transakcijah, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

3.3.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Pojasnilo 1 - Nepremičnine, naprave in oprema

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Zemljišča	44.876.471	42.433.430
<i>od tega pravica do uporabe zemljišč</i>	<i>13.165</i>	<i>43.464</i>
Zgradbe	278.410.524	274.810.259
<i>od tega pravica do uporabe zgradb</i>	<i>232.441</i>	<i>115.786</i>
Proizvajalne naprave in stroji	55.712.458	49.963.659
<i>od tega pravica do uporabe proizvodnih naprav in strojev</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Druge naprave in oprema	37.574.949	33.241.292
<i>od tega pravica do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>2.429.639</i>	<i>3.352.967</i>
NNO v gradnji in izdelavi	137.870.047	95.242.097
Predujmi za pridobitev NNO	56.000	6.451.083
Nepremičnine, naprave in oprema	554.500.449	502.141.820
Od tega NNO, za katere je pripoznana pravica do uporabe sredstva	2.675.245	3.512.217

Pomembna sredstva med zgradbami so vodovodno, kanalizacijsko, vročevodno, parovodno in plinovodno omrežje ter odlagalna polja s pripadajočimi objekti, med napravami in opremo pa proizvodna oprema za proizvodnjo toplote in elektrike ter vozila (avtobusi, tovornjaki, cisterne in strojna mehanizacija).

Vse nepremičnine, naprave in oprema so v lasti Skupine, razen pravic do uporabe sredstev, ki so v najemu.

- Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2022

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2022	42.389.966	970.496.991	295.878.355	159.770.583	95.242.097	6.451.083	1.570.229.075
Nove pridobitve	0	0	0	0	86.104.108	29	86.104.137
Odtujitve/zmanjšanja	-4.544	-2.480.754	-6.876.835	-7.043.515	-48.380	-6.395.112	-22.849.140
Prenos iz investicij v teku	2.477.884	16.052.321	12.910.486	11.477.891	-42.918.582	0	0
Prenos na nal. nepremičnine	0	0	0	0	-13.252	0	-13.252
Prenos na neopredm. sredstva	0	-480.154	0	0	0	0	-480.154
Prenos na finančni najem	0	0	0	0	-495.944	0	-495.944
Stanje 31.12.2022	44.863.306	983.588.404	301.912.006	164.204.959	137.870.047	56.000	1.632.494.722
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2022	0	695.802.518	245.914.696	129.882.258	0	0	1.071.599.472
Amortizacija	0	11.996.916	6.742.346	6.155.854	0	0	24.895.116
Odtujitve	0	-2.389.113	-6.457.494	-6.978.463	0	0	-15.825.070
Stanje 31.12.2022	0	705.410.321	246.199.548	129.059.649	0	0	1.080.669.518
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2022	42.389.966	274.694.473	49.963.659	29.888.325	95.242.097	6.451.083	498.629.603
Stanje 31.12.2022	44.863.306	278.178.083	55.712.458	35.145.310	137.870.047	56.000	551.825.204

Skupina je v letu 2022 obračunala 24.895.116 EUR amortizacije nepremičnin naprav in opreme in investirala v izgradnjo in nakup teh sredstev v vrednosti 86.104.108 EUR, kar se odraža v povečanju stanja nepremičnin, naprav in opreme glede na predhodno leto.

Največjo investicijo Skupine predstavlja izgradnja PPE-TOL, ki po stanju na 31. 12. 2022 znaša 108.421.316 EUR (31. 12. 2021: 73.402.853 EUR). V letu 2022 je bilo v izgradnjo PPE-TOL investiranih 35.091.609 EUR. Investicija bo v celoti aktivirana leta 2023, pri čemer je bil manjši del, za uporabo razpoložljivih sredstev, v višini 73.146 EUR aktiviran že v letu 2022.

V letu 2022 je Skupina v glavnini črpala predujme za izgradnjo proizvodnih virov v višini 6.395.112 EUR (2021: 3.261.103 EUR). Po stanju na dan 31. 12. 2022 ostaja še preostanek predujma v višini 56.000 EUR za investicijo PPE-TOL.

➤ Prikaz gibanja vrednosti nepremičnin, naprav in opreme v letu 2021

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	NNO v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev NNO	Skupaj NNO
Nabavna vrednost							
Stanje 1.1.2021	40.860.253	967.497.174	293.522.756	158.212.846	48.643.432	6.766.120	1.515.502.581
Nove pridobitve	0	0	0	0	66.759.885	2.946.066	69.705.951
Odtujitve	-21.106	-4.730.029	-2.791.194	-1.090.221	-14.842	0	-8.647.392
Prenos iz investicij v teku	1.550.819	10.543.118	5.197.140	2.340.853	-19.631.930	0	0
Prenos na nal. nepremičnine	0	0	0	0	-25.038	0	-25.038
Prenos med nepr., napr. in opr.	0	0	-29.862	29.862	0	0	0
Prenos na neopredm. sredstva	0	-2.813.272	-20.485	0	0	0	-2.833.757
Prenos iz pravic do uporabe NNO	0	0	0	201.783	0	0	201.783
Ostala znižanja	0	0	0	0	-489.410	-3.261.103	-3.750.513
Stanje 31.12.2021	42.389.966	970.496.991	295.878.355	159.695.123	95.242.097	6.451.083	1.570.153.615
Nabrani popravek vrednosti							
Stanje 1.1.2021	0	686.163.381	241.748.366	124.199.045	0	0	1.052.110.792
Amortizacija	0	11.915.181	6.943.398	6.574.317	0	0	25.432.896
Odtujitve	0	-2.171.290	-2.757.148	-1.081.869	0	0	-6.010.307
Prenos na neopredm. sredstva	0	-104.754	-19.920	0	0	0	-124.674
Prenos iz pravic do uporabe NNO	0	0	0	115.305	0	0	115.305
Stanje 31.12.2021	0	695.802.518	245.914.696	129.806.798	0	0	1.071.524.012
Neodpisana vrednost							
Stanje 1.1.2021	40.860.253	281.333.793	51.774.390	34.013.801	48.643.432	6.766.120	463.391.789
Stanje 31.12.2021	42.389.966	274.694.473	49.963.659	29.888.325	95.242.097	6.451.083	498.629.603

V celoti je bilo amortiziranih 44,0 % vseh nepremičnin, naprav in opreme, ki so bile v uporabi na dan 31. 12. 2022 (31. 12. 2021: 44,2 %).

Stanje finančnih obveznosti Skupine za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme na dan 31. 12. 2022 znaša 104.160.293 EUR (2021: 63.244.880 EUR), pri čemer največji del finančnih obveznosti predstavlja najeto posojilo za izgradnjo PPE-TOL v višini 83.748.426 EUR (2021: 51.023.391 EUR). V letu 2022 je bilo črpano v višini 32.709.366 EUR (2021: 26.282.791 EUR).

Stroški izposojanja za posojilo za investicije v teku se pripisujejo posamezni investiciji in bodo po koncu izgradnje usredstveni. V letu 2022 je Skupina pripisala investicijam obresti v višini 1.069.637 EUR.

Skupina ima za najeta posojila pri bankah vpisane hipoteke na nepremičninah. Knjigovodska vrednost nepremičnin, na katerih so vpisane hipoteke za najeta posojila, po stanju 31. 12. 2022 znaša 22.070.703 EUR (31. 12. 2021: 26.980.689 EUR). Poleg tega bo Skupina dolžna po zaključku investicije PPE-TOL ustanoviti zastavno pravico na nepremičninah nove PPE-TOL za čas odplačila posojila v korist sindikata bank.

Med pravicami do uporabe sredstev ima Skupina izkazane najeme 28 avtobusov, ki po stanju na dan 31. 12. 2022 znašajo 2.337.217 EUR (31. 12. 2021: 28 avtobusov v vrednosti 3.226.568 EUR). Poleg avtobusov ima Skupina med pravicami do uporabe sredstev izkazana

še najeta zemljišča, parkirišča, poslovne prostore, vozila, delovne stroje in še nekaj druge opreme za izvajanje dejavnosti.

Po stanju na dan 31. 12. 2022 je imela Skupina za 69.291.087 EUR (31. 12. 2021: 110.702.894 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup in izgradnjo nepremičnin, naprav in opreme.

➤ Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2022

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.	62.091	253.847	5.682.230	5.998.168
Povečanje - nove pridobitve	0	154.840	45.565	200.405
Zmanjšanja - odtujitve	-40.150	-11.197	-58.706	-110.053
Stanje 31.12.	21.941	397.490	5.669.089	6.088.520
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.	18.627	138.062	2.329.262	2.485.951
Amortizacija	6.209	36.870	937.900	980.979
Zmanjšanja - odtujitve	-16.060	-9.883	-27.712	-53.655
Stanje 31.12.	8.776	165.049	3.239.450	3.413.275
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.	43.464	115.785	3.352.968	3.512.217
Stanje 31.12.	13.165	232.441	2.429.639	2.675.245

➤ Prikaz gibanja vrednosti pravic do uporabe nepremičnin, naprav in opreme v letu 2021

v EUR

	Pravica do uporabe zemljišč	Pravica do uporabe zgradb	Pravica do uporabe drugih naprav in opreme	Skupaj pravica do uporabe NNO
Nabavna vrednost				
Stanje 1.1.2021	62.091	346.161	6.265.502	6.673.754
Odtujitve	0	-92.314	-381.489	-473.803
Prenos na nepr., napr. in opr.	0	0	-201.783	-201.783
Stanje 31.12.2021	62.091	253.847	5.682.230	5.998.168
Nabrani popravek vrednosti				
Stanje 1.1.2021	12.418	150.680	1.768.449	1.931.547
Amortizacija	6.209	47.115	1.057.607	1.110.931
Odtujitve	0	-59.733	-381.489	-441.222
Prenos na nepr., napr. in opr.	0	0	-115.305	-115.305
Stanje 31.12.2021	18.627	138.062	2.329.262	2.485.951
Neodpisana vrednost				
Stanje 1.1.2021	49.673	195.481	4.497.053	4.742.207
Stanje 31.12.2021	43.464	115.785	3.352.968	3.512.217

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe nepremičnin, naprav in opreme

v EUR

	2022	2021
Amortizacija pravice do uporabe sredstev	980.979	1.110.931
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	60.841	80.888
Stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti	333.956	126.460
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	1.375.776	1.318.279

V letu 2022 znaša skupni denarni odtok za najeme (s stroški, ki se nanašajo na kratkoročne najeme in najeme malih vrednosti) 1.106.705 EUR (2021: 1.306.997 EUR).

Finančni prihodek iz naslova danih podnajemov je v letu 2022 znašal 318 EUR (2021: 544 EUR).

Skupina ima iz naslova lastninskega preoblikovanja v stvarnih vložkih še sredstva oziroma nepremičnine, ki zemljiškoknjižno niso urejena. Gre za zemljišča, ki so del infrastrukturnih objektov, ki so namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb in gre za premoženje, ki je tehnološka, funkcionalna in ekonomska celota.

V okviru Javnega holdinga je bila v začetku leta 2013 imenovana projektna skupina za pripravo podlog za ureditev zemljiškoknjižnega stanja infrastrukture javnih podjetij, ki predstavljajo stvarni vložek, z namenom urediti lastništvo nepremičnin v zemljiški knjigi. Projektna skupina je pripravila predloge uskladih pogodb s podlogami za te nepremičnine in jih meseca septembra 2013 posredovala Mestni občini Ljubljana in primestnim občinam v usklajevanje. V naslednjih letih so se aktivnosti nadaljevale s skupnimi sestanki pri pristojnih na Mestni občini Ljubljana ter zemljiškoknjižno ureditvijo nekaterih zemljišč.

Po stanju na dan 31. 12. 2022 znaša vrednost zemljiškoknjižno neurejenih zemljišč Skupine 10.971.656 EUR (31. 12. 2021: 10.971.656 EUR).

Slabitve nepremičnin, naprav in opreme v letu 2022 in 2021 niso bile izvedene.

Pojasnilo 2 - Naložbene nepremičnine

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Naložbene nepremičnine	3.531.665	3.520.138

Naložbene nepremičnine predstavljajo zemljišče za golf igrišče, zgradbe in dele zgradb (garaže, počitniški objekt in stanovanji), ki jih Skupina oddaja v najem.

- Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2022

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2022	3.443.947	235.604	3.679.551
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	0	13.252	13.252
Stanje 31.12.2022	3.443.947	248.856	3.692.803
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2022	0	159.413	159.413
Amortizacija	0	1.725	1.725
Stanje 31.12.2022	0	161.138	161.138
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2022	3.443.947	76.191	3.520.138
Stanje 31.12.2022	3.443.947	87.718	3.531.665

➤ Prikaz gibanja vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2021

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1.1.2021	3.453.233	210.566	3.663.799
Prenos iz nepremičnin, naprav in opreme	0	25.038	25.038
Odtujitev	-9.286	0	-9.286
Stanje 31.12.2021	3.443.947	235.604	3.679.551
Nabrani popravek vrednosti			
Stanje 1.1.2021	0	158.210	158.210
Amortizacija	0	1.203	1.203
Stanje 31.12.2021	0	159.413	159.413
Neodpisana vrednost			
Stanje 1.1.2021	3.453.233	52.356	3.505.589
Stanje 31.12.2021	3.443.947	76.191	3.520.138

Skupina v poslovnem letu 2022 in 2021 ni izvedla slabitev naložbenih nepremičnin na osnovi preverbe odgovornih oseb, ki so ugotovile, da ni indikatorjev za slabitev.

Skupina za naložbene nepremičnine ne določa poštene vrednosti, ker gre za nepremičnine, ki jih Skupina oddaja predvsem z namenom pokrivanja stroškov, ki jih ima s temi nepremičninami ali deli nepremičnin, s katerimi razpolaga in jih ne uporablja za opravljanje dejavnosti. Gre pa za nepremičnine, za katere poslovodstvo Skupine meni, da so tržne vrednosti teh nepremičnin višje od knjigovodskih vrednosti, že zaradi lokacij in zemljišč, ki so na območju Mestne občine Ljubljana.

Pojasnilo 3 - Neopredmetena sredstva

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Neopredmetena sredstva	101.264.420	110.767.854
<i>Od tega pravice do uporabe neopredmetenih sredstev</i>	<i>27.586</i>	<i>9.908</i>

Med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami Skupina izkazuje pravice za računalniško programsko opremo, pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, licence, koncesije, neopredmetena sredstva v izdelavi, stroške vrisa vodovodnih in kanalskih priključkov, stavbne pravice, avtorske pravice ter emisijske kupone.

Pravice do uporabe koncesijske infrastrukture predstavljajo pogodbe z Mestno občino Ljubljana ter primestnimi občinami, ki na dan 31. 12. 2022 znašajo 91.165.456 EUR (31. 12. 2021: 100.936.979 EUR). Gre za gospodarsko javno infrastrukturo v lasti občin, ki jo Skupina uporablja za izvajanje gospodarskih javnih služb.

Skupina na dan 31. 12. 2022 med neopredmetenimi sredstvi izkazuje tudi koncesiji za izvajanje gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina v Občini Log-Dragomer in Grosuplje v skupni višini 3.157.047 EUR (31. 12. 2021: 2.768.204 EUR).

Na dan 31. 12. 2022 je bilo v celoti amortiziranih 30,6 % vseh premoženjskih pravic brez koncesijske infrastrukture (31. 12. 2021: 29,6 %).

Pregled postavk neopredmetenih sredstev, ki presegajo 10 % neodpisane knjigovodske vrednosti, predstavljajo pravice do uporabe koncesijske infrastrukture, evidentirane na osnovi pogodb, sklenjenih z občinami za:

- izvajanje obvezne GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov v vrednosti 62.863.259 EUR (31. 12. 2021: 65.596.444 EUR),
- izvajanje obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v vrednosti 13.888.215 EUR (31. 12. 2021: 20.163.959 EUR),
- izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v vrednosti 14.193.287 EUR (31. 12. 2021: 14.810.387 EUR).

➤ Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2022

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2022	25.787.735	145.334.351	76.296	29.724	171.228.106
Novo pridobitve	23.840.436	668.364	1.104.942	28.785	25.642.527
Odtujitve	-24.302.211	0	0	-29.724	-24.331.935
Prenos iz investicij v teku	948.079	0	-948.079	0	0
Prenos iz nepr., naprav in opreme	0	480.154	0	0	480.154
Stanje 31.12.2022	26.274.039	146.482.869	233.159	28.785	173.018.852
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2022	18.811.268	41.629.168	0	19.816	60.460.252
Amortizacija	1.181.023	10.531.198	0	11.107	11.723.328
Odtujitve	-399.424	0	0	-29.724	-429.148
Stanje 31.12.2022	19.592.867	52.160.366	0	1.199	71.754.432
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2022	6.976.467	103.705.183	76.296	9.908	110.767.854
Stanje 31.12.2022	6.681.172	94.322.503	233.159	27.586	101.264.420

Skupina med dolgoročnimi premoženjskimi pravicami izkazuje tudi emisijske kupone. V letu 2022 je Skupina pridobila za 23.840.436 EUR emisijskih kuponov, ter po potrditvi s strani pooblaščenega preveritelja, državi predala 571.460 emisijskih kuponov v vrednosti 23.899.305 EUR. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2022 znaša 512.773 EUR (31. 12. 2021: 571.462 EUR).

Po stanju na dan 31. 12. 2022 je imela Skupina za 403.686 EUR (31. 12. 2021: 331.774 EUR) bodočih finančnih obvez iz naslova sklenjenih pogodb za nakup neopredmetenih sredstev.

Skupina je v letu 2022 podaljšala dobo koristnosti SAP programski opremi (več v točki 3.3.2 i).

Neopredmetena sredstva Skupine so bremen prosta.

➤ Prikaz gibanja vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2021

v EUR

	Dolgoročne premož. pravice	Pravica do uporabe koncesijske infrastrukture	Dolgoročne premož. pravice v pridobivanju	Pravica do uporabe dolg. premoženskih pravic	Skupaj
Nabavna vrednost					
Stanje 1.1.2021	25.128.469	143.084.504	77.899	29.724	168.320.596
Nove pridobitve	0	10.490	897.090	0	907.580
Odtujitve	-415.823	0	0	0	-415.823
Prenos iz investicij v teku	898.693	0	-898.693	0	0
Povečanja	19.875.232	0	0	0	19.875.232
Zmanjšanja	-20.293.236	0	0	0	-20.293.236
Prenos iz nepr., naprav in opreme	594.400	2.239.357	0	0	2.833.757
Stanje 31.12.2021	25.787.735	145.334.351	76.296	29.724	171.228.106
Nabrani popravek vrednosti					
Stanje 1.1.2021	17.676.610	31.217.165	0	4.954	48.898.729
Amortizacija	1.531.674	10.307.249	0	14.862	11.853.785
Odtujitve	-415.823	0	0	0	-415.823
Zmanjšanja	-1.113	0	0	0	-1.113
Prenosi med sredstvi	19.920	104.754	0	0	124.674
Stanje 31.12.2021	18.811.268	41.629.168	0	19.816	60.460.252
Neodpisana vrednost					
Stanje 1.1.2021	7.451.859	111.867.339	77.899	24.770	119.421.867
Stanje 31.12.2021	6.976.467	103.705.183	76.296	9.908	110.767.854

➤ Dodatna razkritja za pravice do uporabe neopredmetenih sredstev

v EUR

	2022	2021
Amortizacija pravice do uporabe neopredmetenih sredstev	11.107	14.862
Obresti, ki se nanašajo na obveznosti iz najema	129	160
Skupaj zneski izkazani v izkazu poslovnega izida	11.236	15.022

V letu 2022 znaša skupni denarni odtok za najeme neopredmetenih sredstev 11.250 EUR (2021: 15.000 EUR).

Slabitve neopredmetenih sredstev v letu 2022 in 2021 niso bile izvedene.

Pojasnilo 4 - Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Naložbe v delnice	0	1.043.207
Naložbe v deleže	1.457.838	1.457.838
Finančna sred. po pošteni vredn. preko drugega vseobsegajočega donosa	1.457.838	2.501.045

- Pregled gibanja finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	Skupaj
Stanje 1.1.2021	2.308.279
Prilagoditev na tržno vrednost	192.766
Stanje 31.12.2021	2.501.045
Odtujitev	-1.043.207
Stanje 31.12.2022	1.457.838

Skupina je v letu 2022, zaradi prodaje delnic Zavarovalnice Triglav, odpravila pripoznanje dolgoročne finančne naložbe v višini 1.043.207 EUR. Presežek prodajne vrednosti nad nabavno vrednostjo finančne naložbe je znašal 258.562 EUR.

Naložbe v deleže na dan 31. 12. 2022 znašajo 1.457.838 EUR (31. 12. 2021: 1.457.838 EUR).

Vrednost naložbe v Resalto B.V. v višini 1.440.000 EUR predstavlja najboljšo oceno poštene vrednosti glede na to, da zanjo ne obstaja delujoči trg in njene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti oziroma ni na voljo novejših podatkov za ugotavljanje poštene vrednosti. Druge naložbe v deleže so vrednotene po nabavni vrednosti, saj za njih ne obstaja delujoči trg, poleg tega te finančne naložbe niso materialno pomembne. Zato Skupina posebej ne ugotavlja njihove poštene vrednosti.

Vrednostni papirji niso zastavljeni kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 5 - Posojila

- Prikaz nekratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Nekratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	1.096.008	1.144.922
Druga posojila	0	1.348
Nekratkoročna posojila	1.096.008	1.146.270

Skupina daje naprave za priključitev na vročevodno in plinovodno omrežje v finančni najem odjemalcem energije. Kratkoročni del teh terjatev iz najema in podnajema naprav in opreme v višini 601.588 EUR (31. 12. 2021: 628.709 EUR) je prenesen na kratkoročna posojila, ker zapadejo v plačilo v naslednjem letu.

- Prikaz kratkoročnih posojil

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročna posojila		
Terjatve iz najema in podnajema naprav in opreme	601.588	628.709
Depoziti v bankah	487.911	338.676
Druga posojila	1.348	5.686
Kratkoročna posojila	1.090.847	973.071

Posojila niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti Skupine.

➤ Terjatve iz naslova najema in podnajema naprav in opreme

v EUR

	Najmanjša vsota najemnin	Obresti	Glavnica
po stanju na dan 31.12.2022			
Obdobja:			
do 1 leta	680.593	79.005	601.588
od 1 do 5 let	1.051.721	110.206	941.515
nad 5 let	169.233	14.740	154.493
Skupaj terjatve	1.901.547	203.951	1.697.596
po stanju na dan 31.12.2021			
Obdobja:			
do 1 leta	665.740	37.031	628.709
od 1 do 5 let	1.121.014	57.881	1.063.133
nad 5 let	84.942	3.153	81.789
Skupaj terjatve	1.871.696	98.065	1.773.631

Nezasluženi finančni prihodek po stanju na dan 31. 12. 2022 znaša 203.951 EUR (31. 12. 2021: 98.065 EUR), celotni popravek neizterljivih terjatev za najmanjše najemnine pa 9.546 EUR (31. 12. 2021: 15.214 EUR).

Pojasnilo 6 - Zaloge

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Osnovne in pomožne surovine	16.729.543	7.238.432
Nadomestni deli in material za popravila in vzdrževanje	13.065.333	10.397.717
Drug material in osebna varovalna oprema	674.630	693.818
Trgovsko blago	1.583	2.422
Zaloge	30.471.089	18.332.389

Največji delež zalog predstavljajo zaloge premoga, ki so konec leta 2022 znašale 15.248.175 EUR (31. 12. 2021: 6.470.663 EUR). Višje vrednosti zaloge materiala so posledica predvsem višjih nabavnih cen premoga v letu 2022. Med zalogami so pomembne še zaloge ekstra lahkega kurilnega olja (ELKO), pogonskega goriva ter material in nadomestni deli za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme Skupine.

Odpisi vrednosti zalog materiala so v letu 2022 znašali 4.264 EUR (2021: 6.935 EUR) in odpisi vrednosti trgovskega blaga 7 EUR (2021: 140 EUR). Pri rednem letnem popisu so bili ugotovljeni primanjkljaji materiala in trgovskega blaga v višini 3.410 EUR (2021: 3.164 EUR) ter presežki v višini 346.309 EUR (2021: 1.813 EUR).

Knjigovodska vrednost zalog ne presega čiste iztržljive vrednosti.

Skupina ne razpolaga z zalogami, ki bi bile dane kot jamstvo za obveznosti Skupine.

Pojasnilo 7 - Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	83.609.707	76.827.815
Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-5.590.742	-5.435.124
Terjatve do državnih in drugih institucij	4.410.217	6.641.501
Popravek vrednosti terjatve do državnih in drugih institucij	-17.290	0
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	303.370	330.559
Kratkoročne poslovne terjatve	82.715.262	78.364.751

Terjatve do kupcev predstavljajo terjatve za dobave in izvedbe storitev, ki jih opravlja Skupina. Skupina ima velik obseg kupcev in dejavnosti, zato so tudi terjatve do kupcev visoke in pomenijo pomembno postavko v konsolidiranemu izkazu finančnega položaja Skupine.

Zapadlosti računov Skupine so določene v dobavnih pogojih, aktih, ki urejajo opravljanje gospodarskih javnih služb, pogodbah in drugih predpisih.

Največji vpliv na povečanje terjatev do kupcev konec leta 2022 je imela višja realizacija konec leta 2022 glede na konec leta 2021, predvsem zaradi višjih prodajnih cen plina, toplote, pare in električne energije.

- Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2022

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	67.940.109	15.669.598	83.609.707
Popravek vrednosti terjatev			-5.590.742
Skupaj terjatve do kupcev			78.018.965

- Razčlenitev terjatev do kupcev po zapadlosti po stanju na dan 31. 12. 2021

v EUR

Vrste terjatev	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Terjatve do kupcev	66.668.684	10.159.131	76.827.815
Popravek vrednosti terjatev			-5.435.124
Skupaj terjatve do kupcev			71.392.691

Od skupnega zneska terjatev do kupcev odpade na nezapadle terjatve 81,3 % (31. 12. 2021: 86,8 %) in na zapadle terjatve 18,7 % (31. 12. 2021: 13,2 %). Gibanje popravka vrednosti terjatev je predstavljeno v Pojasnilu 28, v sklopu Kreditnega tveganja.

Pojasnilo 8 - Druga kratkoročna sredstva

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Nezaračunane terjatve za investicije	328.829	208.056
Kratkoročno odloženi stroški	1.045.081	853.490
Kratkoročno nezaračunani prihodki	730.173	186.796
Ostala kratkoročna sredstva	1.202	354
Druga kratkoročna sredstva	2.105.285	1.248.696

Nezaračunane terjatve se nanašajo na investicije, ki jih izvaja Skupina za račun občin. Gre za izvedena investicijska dela, za katera občinam še niso bili izstavljeni računi.

Med kratkoročno odloženimi stroški so naročnine, licence, članarine in drugi stroški, ki se nanašajo na naslednje poslovno leto.

Največji delež kratkoročno nezaračunanih prihodkov predstavlja vkalkulirana odškodnina zavarovalnice za povračilo škode zaradi okvare naprave v višini 395.658 EUR.

Pojasnilo 9 - Denar in denarni ustrezniki

	v EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Gotovina v blagajni	4.217	6.908
Denar na poti	37.599	20.926
Denarna sredstva na TRR	7.633.245	6.384.378
Depoziti na odpoklic in depoziti zapadli do 3 mesecev	900.000	1.000.000
Denar in denarni ustrezniki	8.575.061	7.412.212

Denar in denarni ustrezniki vključujejo tudi depozite na odpoklic. Višina teh sredstev konec poslovnega leta je odvisna od predvidenih odlivov v začetku naslednjega leta.

Skupina nima odobrenih nobenih samodejnih zadolžitev na transakcijskih računih.

Pojasnilo 10 - Kapital

➤ Vpoklicani kapital

Osnovni kapital Skupine je enak osnovnemu kapitalu obvladujoče družbe Javni holding in znaša po 7. členu družbene pogodbe 151.446.841 EUR. Vsak družbenik ima osnovni vložek v obvladujoči družbi v višini poslovnega deleža po 8. členu družbene pogodbe.

➤ Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve znašajo 16.902.738 EUR in so posledica opravljene revalorizacije osnovnega kapitala v letih 1995 do 2001, zmanjšane za pokrivanje bilančne izgube v preteklih letih ter za plačilo davka od dobička v preteklih letih.

➤ Rezerve iz dobička

	v EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Zakonske rezerve	1.452.067	1.452.067
Druge rezerve iz dobička	206.768.167	215.150.573
Rezerve iz dobička	208.220.234	216.602.640

Zakonske rezerve Skupine so oblikovane v višini zakonskih rezerv obvladujoče družbe.

Druge rezerve iz dobička se povečujejo ali zmanjšujejo za konsolidirani dobiček oziroma izgubo Skupine in zmanjšujejo iz naslova izplačil dobička obvladujoče družbe družbenikom ter za razpustitev dela rezerv odvisnih družb, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti iz naslova aktuarskih izgub za izplačane odpravnine ob upokojitvi.

V letu 2022 so se druge rezerve iz dobička spremenile in sicer:

- znižale iz naslova prenosa konsolidirane izgube leta 2021 v višini 8.403.804 EUR (2021: prenos konsolidiranega dobička 2020 v višini 3.674.310 EUR);
- znižale za znesek razpustitve dela negativnih rezerv odvisnih družb, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ki se nanašajo na aktuarski primanjkljaj iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi v višini 237.164 EUR (31. 12. 2021: 230.490 EUR).
- povečale iz naslova dobička od prodaje delnic ZVTG v višini 258.562 EUR.

➤ Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti se nanašajo na aktuarske izgube za odpravnine ob upokojitvi in so na dan 31. 12. 2022 izkazane v negativni vrednosti v višini 2.137.415 EUR (31. 12. 2021: skupaj z rezervami zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti finančne naložbe so znašale v negativni vrednosti 3.432.616 EUR).

Spremembe v letu 2022 so posledica učinka spremembe finančnih predpostavk v aktuarskem izračunu (zmanjšanje negativnih rezerv za 1.224.115 EUR), odprave dela rezerv, ki se nanaša na izplačane odpravnine ob upokojitvi (zmanjšanje negativnih rezerv za 302.927 EUR) in odprave rezerv nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti finančne naložbe (povečanje negativnih rezerv za 231.841 EUR) zaradi prodaje delnic Zavarovalnice Triglav.

➤ Čisti poslovni izid poslovnega leta

Konsolidirani čisti poslovni izid Skupine po stanju 31. 12. 2022 je negativen in dodatno povečan za izgubo, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv obvladujoče družbe, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ki se nanašajo na aktuarski primanjkljaj iz naslova izplačanih odpravnin ob upokojitvi v višini 65.763 EUR (31. 12. 2021: 45.765 EUR). Negativni konsolidirani čisti poslovni izid Skupine znaša 6.097.693 EUR (31. 12. 2021: negativen v višini 8.403.804 EUR).

Pojasnilo 11 - Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

	v EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	10.384.353	11.801.507
Rezervacije za jubilejne nagrade	3.597.654	4.034.111
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	13.982.007	15.835.618

Na osnovi aktuarskega izračuna so se dolgoročne rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade v letu 2022 pomembno znižale za 1.853.611 EUR. Glavni razlog znižanja oblikovanih rezervacij je v višji diskontni obrestni meri, ki je preko spremembe finančnih predpostavk (3.720.594 EUR) presešla učinke dodatnih oblikovanj iz naslova tekočih storitev (1.076.302 EUR), tekočih obresti (173.001 EUR) ter aktuarskega primanjkljaja iz naslova izkustva (2.152.501 EUR). Dodatno je bil obseg rezervacij znižan zaradi črpanj iz naslova izplačil odpravnin ob upokojitvi (655.154 EUR) in jubilejnih nagrad (438.669 EUR) ter odprave rezervacij zaradi odhoda zaposlenih (440.998 EUR).

Dodatno oblikovanje oziroma odprava rezervacij pri odpravninah ob upokojitvi v višini aktuarskega presežka ali primanjkljaja vpliva na rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, ostale spremembe pa na stroške oziroma prihodke družbe, medtem ko dodatno oblikovanje ali odprava rezervacij pri jubilejnih nagradah v celoti vpliva na stroške oziroma prihodke družbe.

Na izračun je vplivala tudi spremenjena Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, ki je z zmanjšano obdavčitvijo odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad vplivala na znižanje obsega oblikovanih rezervacij.

Izračun rezervacij je opravil pooblaščen aktuar na podlagi statističnih podatkov o starosti in fluktuaciji zaposlenih ter veljavnih aktov, ki so osnova za izplačilo odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad.

➤ Prikaz gibanja rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade v letu 2022

v EUR

	Aktuarski izračun 31.12.2022	Oblikovanje (+)/ Odprava (-)	Črpanje	Aktuarski izračun 1.1.2022
DR za odpravnine ob upokojitvi	10.384.353	-762.000	655.154	11.801.507
Tekoči stroški storitev (CSC)		647.863		
Tekoči stroški obresti (IC)		124.737		
Odhodi (odprava)		-310.485		
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-2.828.051		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		1.603.936		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	655.154	
DR za jubilejne nagrade	3.597.654	2.212	438.669	4.034.111
Tekoči stroški storitev (CSC)		428.439		
Tekoči stroški obresti (IC)		48.264		
Odhodi (odprava)		-130.513		
Aktuarski presežek (AG) sprem. finan. predp.		-892.543		
Aktuarski primanjkljaj (AG) izkustvo		548.565		
Izplačila (črpanje v obdobju)		0	438.669	
DR za odprav.ob upok. in jub. nagrade	13.982.007	-759.788	1.093.823	15.835.618

Uporabljene predpostavke pri oblikovanju rezervacij za leto 2022 so bile:

- skupna rast plač Skupine v višini 0,5 % v letu 2023 in naprej;
- rast povprečne plače v Republiki Sloveniji je predpostavljena v višini 2,5 % letno v letu 2023 in v nadaljnjih letih, kar predstavlja ocenjeno dolgoročno rast plač;
- upoštevana je rast zneskov odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja v enaki višini, kot je predpostavljeno za rast povprečne plače v Republiki Sloveniji;
- izračun obveznosti za odpravnine je vezan na pokojninsko delovno dobo posameznega zaposlenca;
- izbrana diskontna obrestna mera znaša 4,41 % letno.

Na izračun rezervacij za odpravnine ob upokojitvi najbolj vplivata aktuarski predpostavki diskontna obrestna mera in dolgoročno rast plač, zato je za spremembo teh predpostavk izračunana analiza občutljivosti.

➤ Analiza občutljivosti za pomembne aktuarske predpostavke na 31. 12. 2022

v EUR

Postavka	Obdobje	Predpostavka	Odmik	Dolgoročne obveznosti	Odpravnine	Jubilejne nagrade
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Centralni scenarij	0,00%	13.982.007	10.384.353	3.597.654
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	-0,50%	14.449.430	10.738.036	3.711.394
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Diskontna obr. mera	0,50%	13.545.265	10.054.722	3.490.543
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	-0,50%	13.531.202	10.044.019	3.487.183
Stanje obveznosti (DBO)	31.12.2022	Rast plač	0,50%	14.460.533	10.746.531	3.714.002

Pojasnilo 12 - Druge rezervacije

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.759.017	20.175.540
Rezervacija za plačilo prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov	4.168.053	4.335.578
Druge rezervacije	24.927.070	24.511.118

Skupina ima oblikovane rezervacije za bodoče stroške zapiranja in vzdrževanja odlagališča nenevarnih odpadkov Barje za 30 let po prenehanju odlaganja odpadkov, ki so se v letu 2022 povečale za znesek obrestovanja v višini 583.477 EUR (2021: 567.077 EUR).

Med drugimi rezervacijami ima Skupina še rezervacijo za obveznosti plačila prispevkov za poklicno zavarovanje voznikov, ki jo je v letu 2022 črpala za posamezna plačila prispevkov v višini 167.525 EUR (2021: 346.513 EUR). Stanje rezervacije na dan 31. 12. 2022 znaša 4.168.053 EUR (31. 12. 2021: 4.335.578 EUR).

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2022

v EUR

	31.12.2022	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2022
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.759.017	0	0	583.477	20.175.540
Rezervacija za prisp. za poklic. zav. voznikov	4.168.053	167.525	0	0	4.335.578
Druge rezervacije	24.927.070	167.525	0	583.477	24.511.118

➤ Prikaz gibanja drugih rezervacij v letu 2021

v EUR

	31.12.2021	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2021
Rezervacije za aktivna odlagalna polja	20.175.540	0	0	567.077	19.608.463
Ostale rezervacije	4.335.578	2.787.934	765.965	0	7.889.477
Druge rezervacije	24.511.118	2.787.934	765.965	567.077	27.497.940

V drugih tožbenih zahtevkih niso izpolnjeni kriteriji za pripoznanje rezervacij.

Pojasnilo 13 - Nekratkoročno odloženi prihodki

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Prejete državne podpore	8.525.454	9.033.013
Prejete donacije	134.484	158.629
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.777.713	2.936.723
Nekratkoročno odloženi prihodki	11.437.651	12.128.365

Nekratkoročno odloženi prihodki predstavljajo iz naslova prejetih državnih podpor prejete dotacije za nepremičnine, naprave in opremo s strani države in lokalnih skupnosti. Dotacije za nepremičnine, naprave in opremo se znižujejo za obračunano amortizacijo teh sredstev in morebitne odpise ali odprodajo teh sredstev v sorazmernem deležu, v katerem so bila sredstva financirana z dotacijo.

Poleg dotacij ima Skupina tudi prejete donacije za brezplačno prejeta sredstva s strani drugih investitorjev, ki se črpajo na način kot prejete dotacije.

Med ostalimi nekratkoročno odloženimi prihodki Skupine so izkazani prihodki za pokrivanje stroškov razgradnje za zapiranje odlagališča v višini 2.356.830 EUR (31. 12. 2021: 2.463.959 EUR).

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2022

v EUR

	31.12.2022	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2022
Prejete državne podpore	8.525.454	574.773	1.884	69.098	9.033.013
Prejete donacije	134.484	22.635	1.510	0	158.629
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.777.713	159.010	0	0	2.936.723
Nekratkoročno odloženi prihodki	11.437.651	756.418	3.394	69.098	12.128.365

➤ Prikaz gibanja nekratkoročno odloženih prihodkov v letu 2021

v EUR

	31.12.2021	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	1.1.2021
Prejete državne podpore	9.033.013	630.556	0	69.047	9.594.522
Prejete donacije	158.629	12.727	16.831	0	188.187
Ostali nekratkoročno odloženi prihodki	2.936.723	204.842	0	500.000	2.641.565
Nekratkoročno odloženi prihodki	12.128.365	848.125	16.831	569.047	12.424.274

Pojasnilo 14 - Finančne obveznosti

- Prikaz nekratkoročnih finančnih obveznosti

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	89.194.661	61.600.176
Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov	1.837.289	2.602.757
Nekratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	86.438.295	95.851.701
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	160.054.634

Pogodbeni denarni tokovi za nekratkoročne finančne obveznosti so predstavljeni k Pojasnilu 28 - preglednica »Plačilno sposobnostno tveganje«.

Nekratkoročne finančne obveznosti do bank na dan 31. 12. 2022 znašajo 89.194.661 EUR (31.12.2021: 61.600.176 EUR). Skupna vrednost črpanih nekratkoročnih posojil z obrestmi, skupaj z delom, ki zapade v plačilo v naslednjem letu v višini 15.982.916 EUR, znaša 105.177.577 EUR (31. 12. 2021: 65.870.757 EUR).

➤ Nekratkoročna bančna posojila z obrestmi do bank

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Skupina Bank	83.748.426	6 m EURIBOR + 1,75%	31.03.2031	10 bianco menic, hipoteke
Banka	3.000.775	6 m EURIBOR + 1,90%	31.12.2029	5 bianco menic
Banka	3.199.849	0,81%	30.06.2029	10 bianco menica
Banka	4.649.684	2,18%	1.06.2029	10 bianco menic
Banka	4.285.714	3 m EURIBOR + 0,28%	31.12.2028	10 bianco menic
Banka	2.714.849	3 m EURIBOR + 1,78%	31.12.2027	5 bianco menic
Banka	3.514.963	3 m EURIBOR + 1,39%	27.12.2024	1 bianco menica, hipoteke
Banka	63.317	3 m EURIBOR + 1,4%	1.03.2023	1 bianco menica
Skupaj posojila	105.177.577			

Posojila so bila najeta za investicijo izgradnje PPE-TOL, za nakup avtobusov, investicijo SPTE-TOŠ, investicije v izgradnjo vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, za nakup deleža v pripojeni družbi TE-TOL ter delno za poslovanje Skupine.

Posojilo za izgradnjo PPE-TOL se črpa sukcesivno glede na stopnjo izvedenih del in je bilo do 31. 12. 2022 črpano v višini 83.732.757 EUR (31. 12. 2021: 51.023.391 EUR). Nečrpani del posojila je izkazan med odobrenimi, nečrpanimi posojili med pogojnimi obveznostmi. Od nečrpanega dela posojila se obračunava nadomestilo v višini 0,3 % letno. Posojilo se bo začelo odplačevati v letu 2023.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah najemov

Vrsta najema	Stanje obveznosti iz najema v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Najem zemljišča	13.841	2,63%	31.12.2028
Najem zgradbe	39.353	2,50%	31.08.2032
Najem zgradbe	39.101	2,50%	31.08.2032
Najem zgradbe	53.432	2,63%	31.12.2028
Najem zgradbe	3.889	1,29%	30.09.2025
Najem zgradbe	6.806	1,80%	31.05.2025
Najem zgradbe	1.118	1,70%	31.01.2023
Najem opreme	41.783	2,63%	31.12.2028
Najem opreme	2.248.704	1,84%	30.04.2026
Najem opreme	8.218	2,63%	31.12.2025
Najem opreme	1.865	4,00%	31.10.2025
Najem opreme	135.985	2,63%	31.08.2024
Najem opreme	22.088	2,50%	10.08.2024
Najem opreme	7.821	2,63%	30.11.2023
Najem opreme	1.767	2,01%	30.09.2023
Najem opreme	786	2,01%	31.08.2023
Najem opreme	590	2,01%	10.07.2023
Najem opreme	6.382	2,01%	30.06.2023
Najem opreme	1.720	2,63%	30.06.2023
Najem opreme	390	2,01%	3.04.2023
Najem opreme	27.285	2,01%	28.02.2023
Najem opreme	892	2,63%	28.02.2023
Najem programske opreme	27.632	4,00%	30.11.2024
Skupaj najemi	2.691.448		

Nekratkoročne finančne obveznosti iz najemov na dan 31. 12. 2022 znašajo 1.837.289 EUR (31. 12. 2021: 2.602.757 EUR). Skupna vrednost diskontiranih obveznosti iz najemnih pogodb, skupaj z delom, ki zapade v plačilo v naslednjem letu v višini 854.159 EUR, znaša 2.691.448 EUR (31. 12. 2021: 3.578.601 EUR).

Obveznosti iz najemov predstavljajo obveznosti Skupine na dan 31. 12. 2022 za pravice do uporabe sredstev, ki jih ima v najemu, v preostali dobi trajanja najema.

➤ Pregled finančnih obveznosti po vrstah pogodb iz koncesijske infrastrukture

Pogodba	Stanje obveznosti v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov	15.003.991	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov	66.643.770	2,63%	1.01.2046
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje GJS oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode	14.425.909	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu GJI za izvajanje obvezne GJS zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov	201.069	2,63%	31.12.2024
Pogodbe o najemu prikazovalnikov dinamičnih informacij na postajališčih	28.365	2,63%	31.08.2023
Skupaj koncesijska infrastruktura	96.303.104		

Skupina ima iz naslova uporabe koncesijske infrastrukture na dan 31. 12. 2022 evidentirane nekratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture v višini 86.438.295 EUR (31. 12. 2021: 95.851.701 EUR). Skupna vrednost diskontiranih nekratkoročnih pogodb za najem koncesijske infrastrukture, skupaj z delom, ki zapade v naslednjem letu v višini 9.864.809 EUR, znaša 96.303.104 EUR (31. 12. 2021: 105.265.653 EUR).

➤ Prikaz gibanja finančnih obveznosti iz najemov in finančnih obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture

v EUR

	Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	Druge nekratkoročne finančne obveznosti	Obveznosti iz najemov	Obveznosti iz pravic uporabe koncesijske infrastrukture
Stanje 1.1.2021	38.208.853	388.744	4.752.757	114.427.822
Povečanje	31.282.791	0	0	10.489
Zmanjšanja	0	0	-33.485	0
Obresti	1.254.436	3.763	81.296	2.899.476
Odplačilo/denarni tok	-4.875.323	-269.222	-1.221.967	-12.072.134
Stanje 31.12.2021	65.870.757	123.285	3.578.601	105.265.653
<i>od tega prenos na kratk. fin. obveznosti</i>	-4.270.581	-123.285	-975.844	-9.413.952
Stanje 1.1.2022	65.870.757	123.285	3.578.601	105.265.653
Povečanje	44.109.366	0	229.190	668.364
Zmanjšanja	0	0	-59.358	0
Obresti	1.687.510	669	60.970	2.670.497
Odplačilo/denarni tok	-6.490.056	-123.954	-1.117.955	-12.301.410
Stanje 31.12.2022	105.177.577	0	2.691.448	96.303.104
<i>od tega prenos na kratk. fin. obveznosti</i>	-15.982.916	0	-854.159	-9.864.809

Med drugimi nekratkoročnimi finančnimi obveznostmi so bili v letu 2022 kratkoročni deli posojil, ki jih je Skupina dokončno odplačala.

• **Prikaz kratkoročnih finančnih obveznosti**

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	78.242.043	58.974.018
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	854.159	975.844
Kratkoročne finančne obveznosti iz uporabe koncesijske infrastrukture	9.864.809	9.413.952
Druge kratkoročne finančne obveznosti	1.313.557	123.285
Kratkoročne finančne obveznosti	90.274.568	69.487.099

Skupina ima pri bankah najeta kratkoročna posojila (z obrestmi) za zagotavljanje likvidnosti v skupni vrednosti 62.259.127 EUR (31. 12. 2021: 54.703.437 EUR), ki skupaj s prenesenim kratkoročnim delom nekratkoročnih posojil, ki zapadejo v naslednjem letu v višini 15.982.916 EUR, znašajo 78.242.043 EUR (31. 12. 2021: 58.974.018 EUR).

Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov na dan 31. 12. 2022 v vrednosti 854.159 EUR (31. 12. 2021: 975.844 EUR) in iz uporabe koncesijske infrastrukture na dan 31. 12. 2022 v vrednosti 9.864.809 EUR (31. 12. 2021: 9.413.952 EUR) predstavljajo kratkoročne dele teh obveznosti, ki so prenesene iz nekratkoročnih obveznosti in zapadejo v plačilo v letu 2023.

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi obveznostmi je izkazana obveznost iz naslova valutnega terminskega posla v višini 1.313.557 EUR, ki ga je Skupina sklenila zaradi varovanja tveganja zaradi spremembe tečaja ob nabavi premoga, kjer je obveznost vezana na tečaj USD.

➤ **Kratkoročna bančna posojila z obrestmi do bank**

Posojilodajalec	Stanje posojila v EUR	Obrestna mera	Datum zapadlosti	Zavarovanje posojila
Banka	7.018.429	3 m EURIBOR+3,60%	14.12.2023	10 bianco menic
Banka	3.000.591	3 m EURIBOR + 1,50%	14.12.2023	5 bianco menic
Banka	2.500.680	3 m EURIBOR + 2,85%	14.12.2023	10 bianco menic
Banka	1.502.512	3 m EURIBOR + 1,50%	14.12.2023	5 bianco menic
Banka*	375	3 m EURIBOR+1,5%	14.12.2023	5 bianco menic
Banka	3.004.364	6 m EURIBOR + 1,5%	11.12.2023	6 bianco menica
Banka	1.011.973	3 m EURIBOR + 3,6%	11.12.2023	10 bianco menica
Banka	199.990	3 m EURIBOR + 2,35%	20.10.2023	10 bianco menic
Banka	3.005.019	3 m EURIBOR+2,35%	13.10.2023	10 bianco menic
Banka	1.002.138	3,50%	5.10.2023	5 bianco menic
Banka	3.500.764	3 m EURIBOR + 2,35%	14.08.2023	10 bianco menic
Banka*	1.500	1 m EURIBOR + 1,95%	22.06.2023	10 bianco menica
Banka	500.000	0,50%	4.05.2023	5 bianco menic
Banka	13.009.515	0,85%	27.03.2023	8 bianco menica
Banka	2.000.106	0,95%	23.03.2023	5 bianco menic
Banka	5.000.000	0,95%	16.12.2022	5 bianco menica
Banka	8.001.021	6 m EURIBOR + 0,05%	15.12.2022	6 bianco menica
Banka	6.000.000	0,13%	15.12.2022	5 bianco menica
Banka	2.000.000	0,13%	15.12.2022	5 bianco menica
Banka *	115	6 m EURIBOR + 0,95%	15.12.2022	
Banka*	35	0,03%	15.12.2022	10 bianco menic
Skupaj posojila	62.259.127			

*Obračunane obresti, za poplačana oziroma nekorisčena revolving posojila, ki so bile plačane januarja 2023.

Pojasnilo 15 - Kratkoročne poslovne obveznosti

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	70.062.572	46.336.371
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	12.195.189	15.702.950
Kratkoročne poslovne obveznosti	82.257.761	62.039.321

Višje poslovne obveznosti do dobaviteljev, glede na predhodne leto, izhajajo predvsem iz naslova višjih vrednosti prejetih računov za zemeljski plin in premog, iz naslova izvedenih del za investicijo gradnje PPE-TOL ter višjih obveznosti za emisijske kupone. Skupina je na dan 31. 12. 2022 imela zapadle neporavnane obveznosti v skupni višini 6.984.234 EUR (zapadle do 30 dni v višini 6.981.848 EUR in zapadle od 31-60 dni v višini 2.385 EUR). Na dan 31. 12. 2021 je imela Skupina zapadlih neporavnanih obveznosti v višini 45.938 EUR (zapadle do 30 dni). Vse zapadle obveznosti na dan 31. 12. 2022 je družba poplačala v začetku leta 2023.

Glavni dobavitelji za Skupino so dobavitelji energentov in pogonskih goriv, občine za najem infrastrukture, izvajalci za investicije in vzdrževalna dela, dobavitelji naprav in opreme in izvajalci, ki prevzemajo ločene frakcije odpadkov.

Tveganja neizpolnitve pogodbenih obveznosti s strani dobaviteljev Skupina obvladuje predvsem z rednim in skrbnim preverjanjem bonitete posameznih dobaviteljev. Ob večjih dobavah materiala in opreme ter izvedbah storitev zahteva ustrezne instrumente za zavarovanje za resnost ponudbe, za zavarovanje dobre izvedbe del in za zavarovanje odprave napak v garancijski dobi. Obveznosti do dobavitelja premoga so izpostavljene valutnemu tveganju (USD), ki ga Skupina obvladuje s sklenitvijo terminskih pogodb.

Pretežni del drugih kratkoročnih poslovnih obveznosti predstavljajo obveznosti do zaposlenih iz naslova plač za mesec december, obveznosti iz naslova okoljskih dajatev, obveznosti iz naslova emisijskih kuponov, ki bodo v naslednjem letu predani državi, in druge obveznosti do države in državnih institucij (razne davčne obveznosti).

Pojasnilo 16 - Obveznosti iz pogodb s kupci

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Obveznosti iz pogodb s kupci Urbane	3.426.150	3.324.965
Prejeti kratkoročni predujmi	39.474	28.588
Obveznosti iz pogodb s kupci	3.465.624	3.353.553

Med obveznostmi iz pogodb s kupci predstavljajo glavnino obveznosti iz naslova neporabljenega dobroimetja na karticah Urbana v višini 2.964.605 EUR (31. 12. 2021: 2.902.341 EUR). Med obveznostmi iz pogodb s kupci so vključeni tudi prejeti predujmi ter razmejeni prihodki prodanih letnih vozovnic.

Pojasnilo 17 - Druge obveznosti

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	372.292	234.989
Kratkoročno odloženi prihodki	285.167	51.196
Kratkoročno vračunani stroški	13.680.747	4.130.047
DDV od danih predujmov	14.634	1.171.685
Druge obveznosti	14.352.840	5.587.917

Med kratkoročno vračunanimi stroški so evidentirani manjkajoči emisijski kuponi v vrednosti 10.169.066 EUR (31. 12. 2021: 1.408.602 EUR), ki so se povečali predvsem iz naslova višjih nakupnih cen v letu 2022, ter neizkoriščeni dopusti, ki jih zaposleni praviloma lahko izkoristijo do 30. 6. naslednje leto, in ki po stanju 31. 12. 2022 vrednostno znašajo 3.216.309 EUR (31. 12. 2021: 2.720.453 EUR).

Pojasnilo 18 - Čisti prihodki od prodaje

v EUR

	2022	2021
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem gospodarske javne službe	132.414.150	122.821.096
Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu drugim družbam doseženi z opravljanjem druge dejavnosti	220.062.218	156.278.181
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	81.632	56.512
Čisti prihodki od prodaje	352.558.000	279.155.789

Skupina ustvarja prihodke z opravljanjem storitev gospodarskih javnih služb in tržnih dejavnosti ter opravljanjem drugih dejavnosti, ki so kot dopolnilne dejavnosti gospodarskim javnim službam.

V letu 2022 je največje povečanje prihodkov Skupina dosegla zaradi višjih prodajnih cen na dejavnostih dobave plina ter prodaje toplote, pare in električne energije. Do povečanja prihodkov je prišlo tudi pri večini ostalih dejavnosti Skupine.

➤ Struktura prihodkov po dejavnostih

v EUR

	2022	2021
Oskrba s toploto	121.833.554	92.396.252
Oskrba s plinom	58.314.369	35.863.803
Električna energija	43.668.967	31.629.739
Mestni linijski prevoz	13.695.111	11.351.525
Zbiranje, obdelava, odlaganje odpadkov	43.582.024	40.697.862
Ravnanje z odpadno vodo	20.724.914	20.599.941
Oskrba s pitno vodo	22.173.566	20.376.381
Drugi prevozi	9.099.343	6.940.372
Urejanje in čiščenje javnih površin	7.825.040	7.543.825
Drugo	11.641.112	11.756.089
Skupaj prihodki od prodaje	352.558.000	279.155.789

Pojasnilo 19 - Drugi poslovni prihodki

v EUR

	2022	2021
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	35.155.958	32.825.523
Prihodki iz ostalih brezplačno prejetih sredstev	226.155	252.212
Prihodki iz odprave rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade	791.905	34.503
Prihodki iz odprave drugih rezervacij	3.393	771.240
Prihodki iz naslova oslabljenih terjatev	80.977	140.070
Prihodki iz zavarovalniških odškodnin	1.270.748	756.238
Prihodki iz naslova prodaje nepremičnin, naprav in opreme	130.665	59.746
Prihodki iz naslova prodaje neopredmetenih sredstev	7.062	0
Ostali poslovni prihodki	3.936.928	1.096.216
Drugi poslovni prihodki	41.603.791	35.935.748

Največji del prihodkov državnih in občinskih pomoči se nanaša na državne in občinske podpore za izvajanje dejavnosti gospodarskih javnih služb mestnega in medkrajevnega prometa v skupni višini 29.289.317 EUR (2021: 25.626.731 EUR). Od tega predstavljajo subvencije s strani Mestne občine Ljubljana v višini 12.785.388 EUR (2021:11.872.146 EUR), primestnih občin v višini 1.167.760 EUR (2021:12.467.280 EUR) in države v višini 15.336.169 EUR (2021:12.467.280 EUR). Ker navedene državne podpore in subvencije niso neposredno povezane s pokrivanjem dela cene opravljenih storitev, ne izpolnjujejo pogojev za pripoznanje med prihodki od prodaje, zato so prerazvrščene med druge poslovne prihodke (učinek je podrobneje pojasnjen v točki 3.3.2 i).

➤ Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči

v EUR

	2022	2021
Prihodki iz dotacij za izvajanje dejavnosti mestnega in medkrajevnega prometa	29.289.317	25.626.731
Pomoč gospodarstvu zaradi visokih cen energije in zemeljskega plina	1.185.203	0
Državne pomoči iz naslova protikoronskih ukrepov	107.073	4.103.750
Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela	3.380.533	2.331.735
Ostale dotacije, subvencije	1.193.832	763.307
Prihodki iz naslova državnih/občinskih pomoči	35.155.958	32.825.523

Državne pomoči za pokrivanje stroškov dela predstavljajo boleznine in ostali povrnjeni zneski nadomestil plač in prispevkov, ki jih povrne država.

Pojasnilo 20 - Stroški blaga, materiala in storitev

v EUR

	2022	2021
Stroški blaga in materiala	169.038.772	113.854.053
Stroški storitev	55.216.296	52.601.628
Stroški blaga, materiala in storitev	224.255.068	166.455.681

Skupina prevzema del osnovnih surovin (zemeljski plin) na prenosnem omrežju in jih ne skladišči, zato se knjigovodsko prenesejo neposredno v porabo in evidentirajo kot takojšnji strošek.

Strošek goriv se giblje v odvisnosti od njihovih nabavnih cen in prodanih količin energije oziroma opravljenih storitev, ki jih izvaja Skupina. Na višji strošek blaga in materiala so v letu 2022 najbolj vplivale višje cene energentov.

Stroški storitev predstavljajo stroške vseh storitev, ki jih za Skupino opravljajo zunanji subjekti (stroški storitev vzdrževanja, zavarovalne premije, stroški plačilnega prometa, stroški intelektualnih storitev, stroški kuvertiranja, stroški oddaje ločenih frakcij in drugih odpadkov,...).

Med večjimi stroški storitev so stroški oddaje ločenih frakcij, t.j. oddaja bioloških odpadkov in lahkih frakcij, ki za leto 2022 znašajo 13.693.105 EUR (2021: 13.061.959 EUR).

Celoten znesek za revizorja v letu 2022 je znašal 56.334 EUR (2021: 43.070 EUR) in se nanaša na revizije računovodskih izkazov vseh odvisnih družb, obvladujoče družbe in Skupine. Izbrani revizor v letu 2022 ni opravil drugih storitev.

Pojasnilo 21 - Stroški dela

Skupina obračunava plače, druge prejemke iz delovnega razmerja in povračila stroškov delavcem v skladu z veljavnimi kolektivnimi pogodbami in drugimi internimi akti, ki urejajo to področje in veljajo za posamezno družbo v Skupini ter v skladu z zakonodajo s področja plač in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z delom.

➤ Pregled stroškov dela

	v EUR	
	2022	2021
Stroški plač	67.853.932	64.400.531
Stroški socialnih zavarovanj	14.897.915	13.831.637
Stroški pokojninskih zavarovanj	9.764.839	9.117.044
Drugi stroški socialnih zavarovanj	5.133.076	4.714.593
Drugi stroški dela	15.080.672	11.366.356
Stroški dela	97.832.519	89.598.524

Skupina je s 1. 1. 2022 najnižje plačilne in tarifne razrede uskladila z minimalno plačo ter s 1. 1. 2022 povečala izhodiščno plačo za 3 %, 1. 5. 2022 za 2 % in 1. 9. 2022 za 5 %.

➤ Povprečno število zaposlenih v letu 2022 in 2021 po stopnjah izobrazbe

Stopnja izobrazbe	Povprečno število zaposlenih v 2022	Delež v %	Povprečno število zaposlenih v 2021	Delež v %
I.	14,2	0,6	17,6	0,7
II.	171,4	7,0	170,8	7,0
III.	59,1	2,4	57,9	2,4
IV.	882,4	36,3	895,8	36,5
V.	645,7	26,6	651,3	26,6
VI.	222,2	9,1	220,1	9,0
VII.	384,9	15,8	384,7	15,7
VIII/1.	45,0	1,9	45,2	1,8
VIII/2.	7,0	0,3	6,5	0,3
Skupaj	2.431,9	100	2.449,9	100

Skupina izkazuje med stroški storitev tudi stroške najema delovne sile v skupni višini 458.995 EUR za 28.123 opravljenih ur dela (2021: 519.642 EUR za 31.365,5 opravljenih ur dela). Na dan 31. 12. 2022 je imela Skupina 9 najetih delavcev (31. 12. 2021: 12 najetih delavcev) preko agencije za posredovanje dela.

Pojasnilo 22 - Amortizacija

v EUR

	2022	2021
Neopredmetena sredstva	11.723.328	11.853.785
<i>od tega pravice do uporabe premoženjskih pravic</i>	<i>11.107</i>	<i>14.862</i>
Zemljišča in zgradbe	12.039.995	11.968.505
<i>od tega pravice do uporabe zemljišč</i>	<i>6.209</i>	<i>6.209</i>
<i>od tega pravice do uporabe zgradb</i>	<i>36.870</i>	<i>47.115</i>
Proizvajalne naprave in oprema	6.742.346	6.943.398
Druge naprave in oprema	7.093.754	7.631.924
<i>od tega pravice do uporabe drugih naprav in opreme</i>	<i>937.900</i>	<i>1.057.607</i>
Naložbene nepremičnine	1.725	1.203
Amortizacija	37.601.148	38.398.815
Od tega amortizacija pravic do uporabe sredstev	992.086	1.125.793

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, razen za del sredstev, kot je opisano v računovodskih usmeritvah s prikazanimi amortizacijskimi stopnjami/dobami koristnosti.

Največji znesek amortizacije neopredmetenih sredstev predstavlja amortizacija pravic do uporabe koncesijske infrastrukture v višini 10.531.198 EUR (2021: 10.307.249 EUR).

Največji znesek amortizacije nepremičnin, naprav in opreme se nanaša na amortizacijo distribucijskega omrežja, proizvodnih virov in vozil za izvajanje dejavnosti.

V letu 2022 je Skupina spremenila računovodsko oceno in podaljšala dobo koristnosti programski opremi SAP iz 31. 12. 2023 do 29. 02. 2032. Učinek se v letu 2022 izkazuje v nižji amortizaciji teh neopredmetenih sredstev v višini 265.921 EUR (več v točki 3.3.1 m).

Pojasnilo 23 - Drugi poslovni odhodki

v EUR

	2022	2021
Odpisi neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme	699.949	310.488
Oslabitev zalog	4.264	6.935
Oslabitev terjatev do kupcev	1.230.705	1.374.818
Odhodki za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	860.694	831.237
Odhodki za vodna povračila	2.105.145	1.960.045
Odhodki za kupljene emisijske kupone	32.157.113	21.234.974
Odhodki za okoljsko dajatev zaradi odlaganja odpadkov in odvajanja odp. vod	193.988	273.469
Okoljevarstvene analize in meritve	516.789	332.491
Odhodki za učinkovito rabo energije (spodbude podjetja)	117.472	495.027
Ostali odhodki	956.785	806.615
Drugi poslovni odhodki	38.842.904	27.626.099

Odpisi neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme predstavljajo odpise sredstev v uporabi in v izgradnji (investicije v teku) zaradi dotrajanosti, zastarelosti ali zaradi zamenjave z novimi sredstvi. Oslabitev terjatev se je izvedla v skladu z MSRP 9 in računovodskimi usmeritvami Skupine.

Med drugimi poslovnimi odhodki so največji odhodki za kupljene emisijske kupone v višini 32.157.113 EUR (2021: 21.234.974 EUR), ki jih mora Skupina, skladno z zakonodajo, zagotavljati za proizvodnjo toplote, pare in elektrike. V letu 2022 se je odhodek povečal predvsem zaradi višjih nakupnih cen emisijskih kuponov.

Pojasnilo 24 - Finančni izid

v EUR

	2022	2021
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	369.479	48.192
Prihodki za obresti od posojil	180.653	82.324
Prihodki za obresti iz poslovnih terjatev	2.553.791	201.014
Skupaj drugi finančni prihodki	3.103.923	331.530
Odhodki za obresti iz finančnih obveznosti	-6.477.800	-3.878.634
Odhodki za obresti iz poslovnih obveznosti	-559.202	-40.675
Skupaj drugi finančni odhodki	-7.037.002	-3.919.309
Finančni izid	-3.933.079	-3.587.779

Med odhodki za obresti iz finančnih obveznosti so vključeni odhodki za obresti iz diskontiranja bodočih denarnih tokov za koncesijsko infrastrukturo za leto 2022 v višini 2.670.497 EUR (2021: 2.899.476 EUR) ter obresti iz diskontiranja najemov, ki za leto 2022 znašajo 60.970 EUR (2021: 81.296 EUR). Odhodki za obresti iz naslova diskontiranja za rezervacijo za zapiranje odlagališča Barje znašajo 583.477 EUR (2021: 567.077 EUR).

Povečanje finančnih prihodkov in odhodkov v letu 2022 izhaja predvsem iz sklenjenih valutnih terminskih poslov za varovanje pred tečajnimi tveganji, ki jih Skupina sklene ob nabavi premoga. Učinki spremembe višine obveznosti, ki izhajajo iz spremembe tečaja USD za račun za premog, ki je vezan na tečaj v USD v času do njegove zapadlosti, so evidentirani kot finančni odhodki ali prihodki in jih Skupina na osnovi sklenjene valutne termske pogodbe pokrije v enaki višini. S tem Skupina zagotovi, da iz tega naslova ni učinkov na finančni izid.

V letu 2022 so se finančni odhodki Skupine, za obresti iz posojil prejetih od bank, povečali in znašajo 598.129 EUR (2021: 327.022 EUR)⁵.

Pojasnilo 25 - Davek od dobička

v EUR

	2022	2021
Dobiček pred davkom	-5.676.309	-8.083.566
Davek, obračunan po 19 % davčni stopnji z davčno izgubo tekočega obdobja	1.449.050	-1.218.862
Davek od povečanja odhodkov	-163.783	-272.416
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	929.471	2.496.538
Davek od davčnih olajšav	-605.514	-467.346
Davek od prihodkov, ki povečujejo davčno osnovo	876	857
Drugo	191.778	458
Davek od dobička skupaj	355.620	274.473
Efektivna davčna stopnja	-	-

Skupina ni pripoznala terjatev za odloženi davek, ker v prihodnje ne bo na razpolago dovolj obdavčljivih dobičkov, ki bi omogočali uporabo terjatev za odloženi davek ali pa znesek terjatev za odloženi davek ni presegal pomembnosti posamezne družbe v Skupini.

Višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek od vseh začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in neizrabljenih davčnih dobropisov po stanju 31. 12. 2022 znaša 22.879.621 EUR

⁵ Del obresti iz posojil prejetih od bank, Skupina ne evidentira med finančnimi odhodki in jih pripisuje investicijam v pridobivanju (do njihove usposobitve) za katere so bila posojila namenjena. Znesek teh obresti za leto 2022 znaša 1.458.803 EUR (2021: 1.069.637 EUR).

(31. 12. 2021: 17.797.260 EUR). Izračunana višina nepripoznanih terjatev za odloženi davek izhaja iz osnov kot sledi:

- odbitne začasne razlike na dan 31. 12. 2022 znašajo 15.908.928 EUR (31. 12. 2021: 15.975.946 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2022 znaša 63.987.869 EUR (31. 12. 2021: 51.198.551 EUR);
- prenos neizrabljenih davčnih dobropisov v naslednja obdobja na dan 31. 12. 2022 znaša 40.522.258 EUR (31. 12. 2021: 26.495.293 EUR).

Skupina je izkazala obveznost za odloženi davek v kapitalu iz naslova rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti finančnih naložb.

➤ Obveznosti za odloženi davek v kapitalu

v EUR	
	Skupaj
Stanje 1.1.2021	17.757
V dobro drugega vseobsegajočega donosa (prevrednotenje na pošteno vrednost)	36.625
Stanje 31.12.2021	54.382
V breme drugega vseobsegajočega donosa (prevrednotenje na pošteno vrednost)	-54.382
Stanje 31.12.2022	0

Skupina je odpravila odložene obveznosti za davek v višini 54.382 EUR zaradi prodaje delnic Zavarovalnice Triglav.

Pojasnilo 26 - Čisti poslovni izid poslovnega leta

Čisti poslovni izid Skupine za leto 2022 je negativen v višini 6.031.930 EUR (2021: negativen v višini 8.358.039 EUR).

Čisti poslovni izid je v izkazu finančnega položaja na dan 31. 12. 2022 zmanjšan za pokritje izgube, ki je nastala iz razpustitve dela negativnih rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti za aktuarske izgube na obvladujoči družbi v višini 65.763 EUR (31.12.2021: 45.765 EUR).

Pojasnilo 27 - Pogojne obveznosti in zaveze

v EUR		
	31.12.2022	31.12.2021
Dane menice	10.672.876	8.064.601
Dane garancije	16.266.503	14.985.648
Zastavljene nepremičnine, naprave in oprema	34.382.286	36.139.429
Odobrena, nečrpana posojila	74.567.243	75.776.609
Pogojne obveznosti in zaveze	135.888.908	134.966.287

Med pogojnimi obveznostmi in zavezami so zastavljene nepremičnine, naprave in oprema za najem posojil pri bankah.

Dane garancije in menice so dane za zavarovanje posojil, ki jih ima Skupina najete pri bankah oziroma drugih institucijah (Pojasnilo 14) in za določena zavarovanja pogodbenih obveznosti.

Med odobrenimi, nečrpanimi posojili so izkazani nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 36.267.243 EUR (31. 12. 2021: 68.976.609 EUR) in nečrpani deli revolving posojil v višini 38.300.000 EUR (31. 12. 2021: 6.800.000 EUR).

Za zagotavljanje potrebnih finančnih jamstev ima Skupina med danimi garancijami, skladno z okoljevarstvenim dovoljenjem za izvajanje ukrepov na odlagališču nenevarnih odpadkov Barje po zaprtju, na dan 31. 12. 2022 zavarovalno polico v višini 12.931.603 EUR (31. 12. 2021: 12.445.452 EUR). Zavarovalna polica je izdana za obdobje enega leta v korist Republike Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje. Finančno jamstvo je potrebno vsako leto nadomestiti z novim, v višini, kot ga predpisuje okoljevarstveno dovoljenje.

Stanje znanih prihodnjih obveznosti na osnovi sklenjenih pogodb, povezanih s pridobitvijo neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme so razkrite v Pojasnilih 1 in 3.

Pojasnilo 28 - Finančni instrumenti in finančna tveganja

Izpostavljenost Skupine posamezni vrsti tveganja kot tudi cilji, politike obvladovanja in postopek obvladovanja so predstavljeni ločeno za vsako vrsto tveganja.

Glavni cilji upravljanja finančnih tveganj so doseganje stabilnosti poslovanja in povečanje vrednosti Skupine.

Skupina dosledno upošteva pravila skrbnega finančnega poslovanja skladno z Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju.

Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj Skupina presoja na podlagi njihovih učinkov na denarne tokove. Za Skupino so ključne vrste finančnih tveganj: tveganje sprememb deviznih tečajev (valutno tveganje), obrestno tveganje, kreditno ter plačilno sposobnostno tveganje (likvidnostno tveganje).

➤ Tveganje sprememb deviznih tečajev

v EUR

	EUR	HRK	USD	Skupaj
Stanje na dan 31.12.2022				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.457.838			1.457.838
Nekratkoročna posojila	1.096.008			1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.872			3.872
Dana posojila	1.090.847			1.090.847
Kratkoročne poslovne terjatve	82.715.262			82.715.262
Denar in denarni ustrezniki	8.503.352		71.709	8.575.061
Nekratkoročne finančne obveznosti	-177.470.245			-177.470.245
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-102.955			-102.955
Kratkoročne finančne obveznosti	-90.274.568			-90.274.568
Kratkoročne poslovne obveznosti	-82.257.084	-677		-82.257.761
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-255.237.673	-677	71.709	-255.166.641
Stanje na dan 31.12.2021				
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.501.045			2.501.045
Nekratkoročna posojila	1.146.270			1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.391			1.391
Dana posojila	973.071			973.071
Kratkoročne poslovne terjatve	78.362.497		2.254	78.364.751
Denar in denarni ustrezniki	7.379.242		32.970	7.412.212
Nekratkoročne finančne obveznosti	-160.054.634			-160.054.634
Nekratkoročne poslovne obveznosti	-116.370			-116.370
Kratkoročne finančne obveznosti	-69.487.099			-69.487.099
Kratkoročne poslovne obveznosti	-62.038.746	-575		-62.039.321
Izpostavljenost izkaza finan. položaja (neto)	-201.333.333	-575	35.224	-201.298.684

Tveganje sprememb deviznih tečajev oziroma valutno tveganje je tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev. Skupina je valutnemu tveganju izpostavljena pri nakupu energenta – premoga. Tovrstna tveganja obvladuje s sklepanjem valutnih terminskih pogodb.

V obravnavanem obdobju so veljali naslednji pomembni devizni tečaji:

enot valute za 1 EUR	Povprečni tečaj		Končni tečaj	
	2022	2021	2022	2021
HRK	7,5349	7,5284	7,5365	7,5156
USD	1,0530	1,1827	1,0666	1,1326

- Analiza občutljivosti

Spremembe deviznih tečajev v letu 2022 so bile minimalne, zato niso pomembno vplivale na konsolidirani čisti poslovni izid.

Izpostavljenost valutnemu tveganju Skupina ocenjuje kot nizko.

➤ Obrestno tveganje

Obrestna tveganja predstavljajo tveganje izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Neugodno gibanje je lahko tako dvig kot tudi znižanje obrestne mere. Le-te se na

denarnih trgih spreminjajo kot posledica ponudbe in povpraševanja po denarju ter zaradi drugih makroekonomskih dejavnikov.

V letu 2022 so se obrestne mere bančnih posojil povišale. Vrednosti referenčnih obrestnih mer Euribor, po katerih ima Skupina pri bankah najeta posojila, na dan 31. 12. 2022 znašajo 2,202 % za 3 m Euribor (31. 12. 2021: -0,57 %) oz. 2,752 % za 6 m Euribor (31. 12. 2021:- 0,544 %).

V letu 2022 so banke zmanjšale obseg ponujenih posojil po fiksni obrestni meri. Zaradi manjka likvidnih sredstev je Skupina zato morala v glavnini najeti posojila po variabilnih obrestnih merah, zaradi česar se je povečalo obrestno tveganje Skupine. Konec leta 2022 je obrestno tveganje ocenjeno kot visoko.

Za obvladovanje obrestnih tveganj Skupina redno spremlja in analizira gibanje obrestnih mer in napovedi na bančnih trgih.

➤ Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri

	v EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Finančne terjatve	1.397.225	1.362.863
Finančne obveznosti	-137.669.436	-149.969.797
Finančni instrumenti po fiksni obrestni meri	-136.272.211	-148.606.934

Skupina med finančnimi terjatvami, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju, na dan 31. 12. 2022 izkazuje predvsem depozit na odpoklic po fiksni obrestni meri.

Med obveznostmi, ki niso izpostavljene obrestnemu tveganju, izkazuje Skupina finančne obveznosti do bank iz naslova posojil, obrestovanih po fiksni obrestni meri, in sicer nekratkoročna posojila v višini 7.849.533 EUR (31. 12. 2021: 0 EUR) in kratkoročna posojila v višini 29.511.794 EUR (31. 12. 2021: 41.002.258 EUR). Ostale finančne obveznosti po fiksni obrestni meri se nanašajo na obveznosti iz poslovnih najemov v višini 2.691.448 EUR (31. 12. 2021: 3.578.601 EUR), obveznosti za uporabo koncesijske infrastrukture v višini 96.303.104 EUR (31. 12. 2021: 105.265.653 EUR) ter obveznosti iz naslova terminskega posla zaradi varovanja tečaja USD v višini 1.313.557 EUR (31.12.2021: 0 EUR).

➤ Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri

	v EUR	
	31.12.2022	31.12.2021
Finančne terjatve	1.689.630	1.756.478
Finančne obveznosti	-130.075.377	-79.571.936
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-128.385.747	-77.815.458

Finančne terjatve, obrestovane po variabilni obrestni meri, predstavljajo terjatve za finančni najem naprav in opreme.

Finančne obveznosti, obrestovane po variabilni obrestni meri, v celoti predstavljajo finančne obveznosti do bank iz naslova najetih posojil in sicer nekratkoročna posojila v višini 97.328.044 EUR (31. 12. 2021: 65.870.758 EUR) in kratkoročna posojila v višini 32.747.333 EUR (31. 12. 2021: 13.701.179 EUR).

Višina posojil, obrestovanih po spremenljivi obrestni meri, se je v primerjavi s koncem leta 2021 povečala, tako zaradi črpanja sindiciranega posojila za investicijo v izgradnjo plinsko parne enote PPE-TOL kot tudi zaradi povečanja obsega kratkoročnih posojil, obrestovanih po variabilni obrestni meri.

- Analiza občutljivosti

V analizi občutljivosti smo ocenili vpliv spremembe variabilnega dela obrestne mere na dan 31. 12. 2022 na poslovni izid pred obdavčitvijo in sicer bi v primeru spremembe višine Euribor-ja za +/- 100 b.t. vpliv na letni poslovni izid Skupine znašal +/- 346.857 EUR

V letu 2021 se je Euribor gibal v negativnih vrednostih, zato predpostavljena sprememba referenčne obrestne mere za +/- 50 b.t. ni imela vpliva na poslovni izid.

Skladno z navedenim je obrestno tveganje Skupine v letu 2022 ocenjeno kot visoko.

- **Kreditno tveganje**

Kreditna tveganja zajemajo vsa tveganja, ki lahko zaradi neporavnave pogodbenih obveznosti poslovnih partnerjev zmanjšajo gospodarske koristi Skupine.

Skupina sprotno spremlja gibanje terjatev tako do fizičnih kot pravnih oseb in redno spremlja bonitete poslovnih partnerjev.

Obvladovanje teh tveganj Skupina rešuje sproti z dogovori, s sprotnim opominjanjem dolžnikov, vlaganjem izvršb in tožbami, kjer je mogoče pa tudi z ustavitvijo dobave. Skupina oblikuje popravke vrednosti terjatev in s tem izravnava tveganje neporavnanih terjatev.

- Sredstva, izpostavljen kreditnemu tveganju

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Nekratkoročna posojila	1.096.008	1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.872	1.391
Dana posojila	1.090.847	973.071
Kratkoročne poslovne terjatve	82.715.262	78.364.751
Denar in denarni ustrezniki	8.575.061	7.412.212
Skupaj sredstva	93.481.050	87.897.695

Večino sredstev, ki so izpostavljen kreditnemu tveganju, predstavljajo kratkoročne poslovne terjatve. Konec leta 2022 so nekoliko višje glede na konec predhodnega leta, kar je v glavnini posledica višjih prodajnih cen.

- Poslovne terjatve do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2022 (vrednosti niso zmanjšane za popravek vrednosti terjatev)

v EUR

	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev v %
do 30 dni	6.106.975	39,0
31-60 dni	1.282.968	8,2
61-90 dni	746.629	4,8
Od 91 dni	7.533.026	48,0
Stanje zapadlih terjatev	15.669.598	100,0

- Poslovne terjatve do kupcev po zapadlosti na dan 31. 12. 2021 (vrednosti niso zmanjšane za popravek vrednosti terjatev)

v EUR

	Vrednost zapadlih terjatev	Struktura zapadlih terjatev v %
do 30 dni	3.320.140	32,6
31-60 dni	730.696	7,2
61-90 dni	361.972	3,6
Od 91 dni	5.746.323	56,6
Stanje zapadlih terjatev	10.159.131	100,0

Zapadle terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2022 so se glede na konec predhodnega leta povečale in znašajo 15.669.598 EUR (31. 12. 2021: 10.159.131 EUR). Glavnina povečanja zapadlih terjatev na dan 31. 12. 2022 se nanaša na terjatev do izvajalca investicije za zaračunane odškodnine vezane na zamudo pri izvedbi investicije PPE-TOL v višini 3.104.292 EUR.

Tveganje neporavnanih terjatev se ocenjuje z oblikovanjem popravka vrednosti terjatev. Popravek vrednosti terjatev do kupcev se v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine, ocenjuje po modelu pričakovanih kreditnih izgub (ECL) za celotno dobo trajanja poslovnih terjatev (vseživljenjske kreditne izgube).

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2022

v EUR

	Stanje 31.12.2022	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2022
Popravek vrednosti terjatev	5.590.742	1.230.705	-1.075.087	5.435.124

- Gibanje popravka vrednosti terjatev do kupcev v letu 2021

v EUR

	Stanje 31.12.2021	Novo oblikovani popravek	Izbrisi in ostali odpisi terjatev	Stanje 1.1.2021
Popravek vrednosti terjatev	5.435.124	1.374.820	-1.953.544	6.013.848

Poslovne terjatve do kupcev večinoma niso posebej zavarovane.

Zavarovanja z ustreznimi finančnimi instrumenti na dan 31. 12. 2022 so podana za naslednje poslovne terjatve:

- terjatve za prodajo električne energije v skupni višini 4.376.298 EUR so zavarovane z menicami do višine 3.999.472 EUR (31. 12. 2021: terjatve so polno zavarovane v višini 1.275.040 EUR);
- terjatve za omrežnino, ki se zaračunava dobaviteljem plina, ki izstavljajo končnim odjemalcem skupni račun, so zavarovane v polni višini in sicer znaša znesek na dan 31. 12. 2022 zavarovanih terjatev 595.885 EUR (31. 12. 2021: od stanja terjatev 759.327 EUR so bile zavarovane terjatve do višine 753.939 EUR);
- zavarovanih je nekaj terjatev poslovnih odjemalcev s slabšo plačilno sposobnostjo (menice), ki v skupni višini na dan 31. 12. 2022 znašajo 12.579 EUR (31. 12. 2021: 10.676 EUR);
- terjatve do kupcev iz naslova polnitve in prodaje enotne mestne kartice Urbana v skupni višini 130.675 EUR so zavarovane z menicami do višine 130.434 EUR (31. 12. 2021: 132.877 EUR);

- poslovne terjatve iz naslova najema oglasnih površin v avtobusih mestnega potniškega prometa so zavarovane v polni višini z menico in bančno garancijo v višini 101.505 EUR (31. 12. 2021: 58.319 EUR).

Na osnovi navedenega izpostavljenost Skupine kreditnemu tveganju ocenjujemo kot zmerno.

➤ Plačilno sposobnostno tveganje

Obveznosti skupine na dan 31. 12. 2022 in denarni tokovi iz naslova odplačil teh obveznosti:

v EUR

	Knjigovodska vrednost	Skupaj	Pogodbeni denarni tokovi				
			do pol leta	pol leta do 1 leto	1-2 leti	2-5 let	nad 5 let
Stanje na dan 31.12.2022							
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	190.964.855			29.058.735	55.436.919	106.469.201
do bank	89.194.661	102.689.271			18.180.425	45.935.979	38.572.867
iz najemov	1.837.289	1.837.289			780.026	997.635	59.628
iz infrastrukture	86.438.295	86.438.295			10.098.284	8.503.305	67.836.706
Nekratkoročne poslovne obveznosti	102.955	102.955			102.955	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	90.274.568	95.563.096	52.154.346	43.408.750			
do bank	78.242.043	83.530.571	45.491.718	38.038.853			
iz najemov	854.159	854.159	441.923	412.236			
iz infrastrukture	9.864.809	9.864.809	4.907.148	4.957.661			
iz terminskih poslov	1.313.557	1.313.557	1.313.557	0			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlencev)	70.705.929	70.705.929	70.705.929	0			
Skupaj	338.553.697	357.336.835	122.860.275	43.408.750	29.161.690	55.436.919	106.469.201
Stanje na dan 31.12.2021							
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	164.229.396			19.303.319	43.963.933	100.962.144
do bank	61.600.176	65.774.938			8.837.998	26.767.879	30.169.061
iz najemov	2.602.757	2.602.757			823.249	1.732.348	47.160
iz infrastrukture	95.851.701	95.851.701			9.642.072	15.463.706	70.745.923
Nekratkoročne poslovne obveznosti	116.370	116.370			116.370	0	0
Kratkoročne finančne obveznosti	69.487.099	70.576.874	21.203.362	49.373.512			
do bank	58.974.018	60.063.112	15.944.553	44.118.559			
do drugih	123.285	123.966	96.343	27.623			
iz najemov	975.844	975.844	485.080	490.764			
iz infrastrukture	9.413.952	9.413.952	4.677.386	4.736.566			
Kratkoročne poslovne obveznosti (brez predujmov, obv. do države in zaposlencev)	47.172.614	47.172.614	47.172.614	0			
Skupaj	276.830.717	282.095.254	68.375.976	49.373.512	19.419.689	43.963.933	100.962.144

Plačilno sposobnostno oziroma likvidnostno tveganje je tveganje, da Skupina v določenem trenutku ne bo imela zadostnih likvidnih sredstev za poravnavo tekočih obveznosti oziroma za redno poslovanje. Skupina to tveganje spremlja tako s kratkoročnega kot tudi dolgoročnega vidika. Osnovna orodja za uravnavanje likvidnostnih tveganj, ki jih Skupina uporablja so: načrt in nadzor denarnih tokov, likvidnostna rezerva, uravnavanje ročnosti sredstev in obveznosti, razpršenost virov. Skupina za obvladovanje likvidnostnega tveganja, v skladu s soglasji pristojnih organov, najema tudi kratkoročna in revolving posojila.

V letu 2022 se je zadolženost Skupine do bank povečala za 38,9 %, pri čemer so se nekratkoročne obveznosti do bank povečale za 44,8 %, kratkoročne pa za 32,7 %. Dolgoročna

zadolženost se je povečala predvsem zaradi dolžniškega financiranja investicije v PPE-TOL, kratkoročna pa za vzdrževanje tekoče likvidnosti Skupine.

Obveznosti iz naslova koncesijske infrastrukture in poslovnih najemov se znižujejo skladno z amortizacijskim načrtom. Odlivi se nanašajo na plačila mesečnih najemnin.

Z namenom obvladovanja plačilno sposobnostnega tveganja Skupina pozorno spremlja in načrtuje bodoče denarne tokove ob upoštevanju razmer na trgu.

Skupina v glavnem poravnava svoje obveznosti sprotno v pogodbenem roku oziroma le nekatere z manjšo zamudo. V roku 6 mesecev od dne 31. 12. 2022 zapade v plačilo 34,4 % vseh obveznosti Skupine, predvsem iz naslova kratkoročnih poslovnih obveznosti, ki se poravnava praviloma v 30 dneh, oziroma v pogodbeno dogovorjenih rokih.

Likvidnost je Skupina zagotavljala tudi z začasno porabo vseh zbranih sredstev finančnih jamstev, ki so bila zbrana za potrebe zapiranja odlagališča Barje (23.566.947 EUR). Sredstva bodo morala biti zagotovljena do začetka izvajanja zapiralnih del, ki so predvidena za leto 2044.

Skupina ima evidentirano rezervacijo za plačilo zahtevkov za dodatno poklicno pokojninsko zavarovanje voznikov avtobusov v višini 4.168.053 EUR, ki jih bo potrebno v skladu z dogovorom s sindikati odvisne družbe LPP poravnati do konca leta 2024.

Med pogojnimi obveznostmi ima Skupina evidentiran nečrpani del sindiciranega posojila za investicijo PPE-TOL v višini 36.267.243 EUR, ki ga bo Skupina črpala skladno s časovnico investicije v PPE-TOL in nečrpani del kratkoročnih revolving posojil v višini 38.300.000 EUR. Sindicirano posojilo bo Skupina začela odplačevati v letu 2023.

Izpostavljenost plačilno sposobnostnemu tveganju Skupina v letu 2022 ocenjuje kot visoko.

➤ Knjigovodske in poštene vrednosti

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

	v EUR				
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. raven	2. raven	3. raven
Stanie 31.12.2022					
Sredstva	12.223.626	12.223.626	8.575.061	0	3.648.565
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	1.457.838	1.457.838	0	0	1.457.838
Nekratkoročna posojila	1.096.008	1.096.008	0	0	1.096.008
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.872	3.872	0	0	3.872
Dana posojila	1.090.847	1.090.847	0	0	1.090.847
Denar in denarni ustrezniki	8.575.061	8.575.061	8.575.061	0	0
Obveznosti	267.847.768	267.847.768	0	0	267.847.768
Nekratkoročne finančne obveznosti	177.470.245	177.470.245	0	0	177.470.245
Nekratkoročne poslovne obveznosti	102.955	102.955	0	0	102.955
Finančne obveznosti	90.274.568	90.274.568	0	0	90.274.568
Stanie 31.12.2021					
Sredstva	12.033.989	12.033.989	8.455.418	0	3.578.571
Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	2.501.045	2.501.045	1.043.206	0	1.457.839
Nekratkoročna posojila	1.146.270	1.146.270	0	0	1.146.270
Nekratkoročne poslovne terjatve	1.391	1.391	0	0	1.391
Dana posojila	973.071	973.071	0	0	973.071
Denar in denarni ustrezniki	7.412.212	7.412.212	7.412.212	0	0
Obveznosti	229.658.103	229.658.103	0	0	229.658.103
Nekratkoročne finančne obveznosti	160.054.634	160.054.634	0	0	160.054.634
Nekratkoročne poslovne obveznosti	116.370	116.370	0	0	116.370
Finančne obveznosti	69.487.099	69.487.099	0	0	69.487.099

V tabeli niso prikazane kratkoročne poslovne terjatve in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne, zato se poštena vrednost skladno z MSRP 13 ne izkazuje. Knjigovodska vrednost teh bilančnih postavk je enaka pošteni vrednosti.

➤ Upravljanje s kapitalom

v EUR

	31.12.2022	31.12.2021
Finančne obveznosti	267.744.813	229.541.733
Kapital	368.334.705	373.115.799
Dolg/kapital	0,73	0,62
Dana posojila, denar in denarni ustrezniki	9.665.908	8.385.283
Neto finančne obveznosti	258.078.905	221.156.450
Neto dolg/kapital	0,70	0,59

Ključni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti kapitalsko ustreznost Skupine ter njeno čim večjo finančno stabilnost, dolgoročno plačilno sposobnost za potrebe financiranja poslovanja kot tudi povečati vrednost Skupine z vidika družbenikov.

Skupina deluje pretežno na področju izvajanja obveznih in izbirnih lokalnih gospodarskih javnih služb in nima določene optimalne kapitalske strukture h kateri bi morala težiti, prav tako s strani lastnikov nima določenega donosa na kapital, ki bi ga morala dosegati. Glavni cilj skupine je zanesljivo in kakovostno izvajanje dejavnosti in dolgoročno stabilno poslovanje.

Po stanju konec leta 2022 Skupina izkazuje povečanje zadolženosti glede na leto 2021. Skupni dolgovi v kapitalu dosegajo 73 % (31. 12. 2021: 62 %), neto dolg na kapital pa 70 % (31. 12. 2021: 59 %). Finančne obveznosti na dan 31. 12. 2022 so se glede na stanje konec leta 2021 povečale za 16,6 % (31. 12. 2021: 13,3 %).

Pojasnilo 29 - Posli s povezanimi osebami

➤ Posli z občinami, lastnicami obvladujoče družbe

Med prihodki Skupine do občin, lastnic obvladujoče družbe predstavljajo največji delež drugi poslovni prihodki iz naslova subvencij s strani Mestne občine Ljubljana kot nadomestilo za izvajanje dejavnosti javnega prevoza potnikov v višini 12.785.388 EUR (2021: 11.872.146 EUR) ter s strani drugih občin za izvajanje te dejavnosti v višini 1.167.760 EUR (2021: 1.287.305 EUR).

Skupina je dosegla prihodke do občin z opravljanjem gospodarskih javnih služb in drugih dejavnosti, v največji meri za Mestno občino Ljubljana.

Na odhodkovni strani predstavljajo glavnino odhodki za uporabo koncesijske infrastrukture.

V spodnji preglednici so prikazani posli z občinami, lastnicami obvladujoče družbe.

v EUR

	2022	2021
Prihodki	31.265.537	31.061.067
Občine, lastnice JHL	31.265.537	31.061.067
Mestna občina Ljubljana	29.684.622	29.426.463
Občina Brezovica	303.184	313.156
Občina Dol pri Ljubljani	53.474	55.494
Občina Dobrova - Polhov Gradec	266.040	257.119
Občina Horjul	6.202	5.743
Občina Medvode	362.139	360.641
Občina Škofljica	589.876	642.451
Odhodki*	13.202.965	12.250.308
Občine, lastnice JHL	13.202.965	12.250.308
Mestna občina Ljubljana	11.939.905	11.129.617
Občina Brezovica	129.418	146.865
Občina Dol pri Ljubljani	114.346	122.780
Občina Dobrova - Polhov Gradec	107.872	121.465
Občina Horjul	65.951	79.362
Občina Medvode	489.837	283.341
Občina Škofljica	355.636	366.878
Terjatve na dan 31.12.	12.949.977	10.407.705
Občine, lastnice JHL	12.949.977	10.407.705
Mestna občina Ljubljana	12.717.901	10.096.175
Občina Brezovica	66.795	70.321
Občina Dol pri Ljubljani	16.988	16.436
Občina Dobrova - Polhov Gradec	49.435	52.567
Občina Horjul	912	564
Občina Medvode	36.098	35.687
Občina Škofljica	61.848	135.955
Obveznosti na dan 31.12.	119.723	31.653
Občine, lastnice JHL	119.723	31.653
Mestna občina Ljubljana	4.746	4.773
Občina Brezovica	1.616	0
Občina Dol pri Ljubljani	6.366	7.009
Občina Dobrova - Polhov Gradec	11.516	0
Občina Horjul	6.734	11.637
Občina Medvode	60.218	8.189
Občina Škofljica	28.527	45

*Med odhodki so, zaradi evidentiranja najemov in koncesijske infrastrukture po MSRP, prikazane vrednosti dejanskih plačil, ki se nanašajo na zaračunane storitve v letih 2022 in 2021.

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

➤ **Posli z družbami, kjer ima večinski lastnik neposredno ali posredno prevladujoč vpliv**

Skupina posluje z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana kot največja lastnica obvladujoče družbe, prevladujoč vpliv. Z vsemi temi družbami je Skupina v letu 2022 dosegla iz naslova prihodkov 20.822.654 EUR (2021: 11.933.750 EUR) in je imela 724.836 EUR odhodkov (2021: 487.972 EUR). Skupina je po stanju 31. 12. 2022 izkazovala do teh družb 5.152.298 EUR terjatev (31. 12. 2021: 2.988.417 EUR) in 168.267 EUR obveznosti (31. 12. 2021: 185.279 EUR).

V spodnji preglednici so prikazani posli z družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana neposredno ali posredno prevladujoč vpliv in ki skupno presegajo 150.000 EUR.

v EUR

	2022	2021
Prihodki		
Javni zavod Šport Ljubljana	4.042.317	2.033.322
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	1.891.731	1.249.530
Žale Javno podjetje, d.o.o.	1.590.266	1.218.091
Zdravstveni dom Ljubljana	1.270.321	675.918
Javni zavod Ljubljanski grad	628.872	209.731
Javni zavod lekarna Ljubljana	563.999	195.757
Mestna knjižnica Ljubljana	378.812	183.904
Živalski vrt Ljubljana	308.433	115.924
Gospodarsko razstavišče d.o.o.	305.482	295.300
Muzej in galerije mesta Ljubljane	288.236	123.573
Vrtec Ciciban	266.488	174.824
Osnovna šola Danile Kumar	218.242	138.530
Vrtec Najdihojca	212.438	128.119
Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana	211.271	138.354
Vrtec zelena jama	210.998	129.549
Turizem Ljubljana	202.570	68.445
Osnovna šola Valentina Vodnika	190.133	135.016
Vrtec Hansa Christiana Andersena	185.592	115.625
Vrtec Mojca	179.911	109.936
Osnovna šola Kolezija	177.519	101.501
Osnovna šola n. h. Maksa Pečarja	175.664	66.055
Vrtec Otona Župančiča	168.294	120.684
Vrtec Pedenjped	163.351	70.784
Vrtec mladi rod	159.334	105.883
Osnovna šola Oskraja Kovačiča	158.150	69.630
Mestno gledališče ljubljansko	153.474	99.509
Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana	150.796	79.961
Vrtec Šentvid	150.537	82.718
Odhodki		
Zdravstveni dom Ljubljana	223.874	67.241
Terjatve - na dan 31.12.		
Javni zavod Šport Ljubljana	1.219.670	621.415
Zdravstveni dom Ljubljana	350.566	266.948
Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o.	299.388	202.007
Žale Javno podjetje, d.o.o.	231.441	181.669
Javni zavod lekarna Ljubljana	159.554	49.706
Obveznosti - na dan 31.12.		

Vse transakcije so bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji.

Posli z drugimi družbami, kjer ima Mestna občina Ljubljana prevladujoč vpliv ne predstavljajo pomembnih vrednosti.

➤ **Posli s skupinami oseb**

Prejemki vodstva Skupine so prejemki vodstva obvladujoče družbe Javni holding.

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2022

Skupina oseb	Prejemki	v EUR
		od tega za plače
Vodstvo Skupine	115.315	110.416
Direktorji odvisnih družb	305.385	283.770
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	136.747	-
Skupaj	557.447	394.186

- Skupni znesek vseh prejemkov skupin oseb, prejetih za opravljanje funkcij oziroma nalog za leto 2021

Skupina oseb	Prejemki	v EUR
		od tega za plače
Vodstvo Skupine	114.373	108.848
Direktorji odvisnih družb	280.038	256.244
Člani nadzornega sveta in revizijske komisije	129.386	-
Skupaj	523.797	365.092

Zneski prejemkov vključuje plače, nadomestila plač, spremenljive prejemke, regres za letni dopust, povračila stroškov za prehrano med delom ter prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade, bonitete, premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, osnovno plačilo za opravljanje funkcije in sejnine.

Prejemki direktorjev odvisnih družb in direktorice obvladujoče družbe so bili izplačani v skladu z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnostih.

Del izplačila spremenljivega prejemka je v skladu z veljavno zakonodajo odložen. Iz naslova odloženih obveznosti do direktorjev odvisnih družb in direktorice obvladujoče družbe za izplačilo spremenljivih prejemkov ima Skupina izkazane nekratkoročne poslovne obveznosti v višini 15.084 EUR (31. 12. 2021: 28.499 EUR) in kratkoročne poslovne obveznosti v višini 16.672 EUR (31. 12. 2021: 16.203 EUR).

Skupina ni prejela in tudi ni odobrila predujmov, posojil ali poroštev v tem poglavju navedenim skupinam oseb in do njih na dan 31. 12. 2022 in 31. 12. 2021 ne izkazuje nobenih terjatev iz teh naslovov in obratno.

Pojasnilo 30 – Razmerja z revizorjem

Pogodbeni znesek za revizijo računovodskih izkazov za leto 2022 znaša 71.110 EUR. Revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. za Skupino v letu 2022 ni opravljala drugih storitev.

3.3.7 Poslovni dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja Skupine

- Skupščina družbe Javni holding je z dnem 4. 1. 2023 iz nekrivdnih razlogov odpoklicala direktorico Zdenko Grozde s funkcije direktorice obvladujoče družbe Javni holding.
- Skupščina družbe Javni holding je z dnem 4. 1. 2023 sprejela odstop direktorja Krištofa Mlakarja s funkcije direktorja odvisne družbe VOKA SNAGA in ga z dnem 5. 1. 2023 imenovala za direktorja obvladujoče družbe Javni holding za mandatno obdobje petih (5) let.
- Skupščina družbe Javni holding se je z dnem 4. 1. 2023 seznanila z odstopom Davida Polutnika s funkcije člana nadzornega sveta družbe Javni holding in s 5. 1. 2023 na predlog Mestne občine Ljubljana za članico nadzornega sveta imenovala Matejo Avbelj Valentan in sicer do vključno 17. 12. 2023.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 23. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadne komunalne in padavinske odpadne vode in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve oskrbe s pitno vodo ter cene posebne storitve odvajanja in čiščenja industrijske odpadne vode, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji redni seji 23. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje. Na isti seji je potrdil tudi cene posebne storitve odlaganja nekomunalnih odpadkov, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet RCERO LJUBLJANA (v nadaljevanju: Svet RCERO) je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za občine Ig, Velike Lašče, Vodice in Cerklje na Gorenjskem in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet RCERO je na dopisni seji dne 28. 2. 2023 potrdil Elaborat o oblikovanju cen storitev GJS obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana in s tem predlagane cene storitev navedenih GJS, ki se uporabljajo od 1. 3. 2023 dalje.
- Svet ustanoviteljev je na svoji dopisni seji 31. 3. 2023 potrdil izjavo upravljavca odlagališča odvisne družbe VOKA SNAGA, za zagotovitev finančnega jamstva za izvedbo ukrepov, določenih v okoljevarstvenem dovoljenju za obratovanje Odlagališča nenevarnih odpadkov Barje, za leto 2023, v znesku 13.417.753 EUR. Naveden sklep je bil posredovan Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, Agenciji Republike Slovenije za okolje.
- Skladno z uredbama o določitvi nadomestila dobaviteljem zemeljskega plina in električne energije, ki sta bili objavljeni dne 13. 1. 2023 (Uradni list RS, št. 4/23), bo država dobaviteljem pokrivala izgube zaradi razlik med nabavnimi veleprodajnimi ter reguliranimi maloprodajnimi cenami, od 1. 1. 2023 dalje. V februarju 2023 je odvisna družba Energetika Ljubljana vložila prve zahteve za nadomestila za pokrivanje škode, ki družbi nastaja zaradi regulacije maloprodajnih cen.
- Z dopolnitvijo Uredbe o določitvi cen zemeljskega plina iz plinskega sistema, objavljene dne 27. 1. 2023 (Uradni list RS, 12/23), so dodani novi regulirani segmenti odjemalcev z regulirano ceno zemeljskega plina, ki je potreben za proizvodnjo toplote, in sicer osnovne socialne službe, vrtci, osnovne šole in zdravstveni domovi.

- Na podlagi Uredbe o oblikovanju cene toplote iz daljinskega ogrevanja, objavljene dne 24. 1. 2023 (Uradni list RS, 9/23), znaša najvišja dovoljena višina tarifne postavke za variabilni del cene toplote za gospodinjske odjemalce 98,70 EUR/MWh in velja za obdobje od 1. januarja do 30. aprila 2023. Cene toplote (variabilni in fiksni del), ki veljajo od 1. 1. 2023 in so nižje od te zamejene cene, za čas veljavnosti te uredbe ostanejo nespremenjene (variabilni del cene toplote odvisne družbe Energetika Ljubljana je na dan 1. 1. 2023 znašal 79,07 EUR/MWh).
- Skupina je obnovila kratkoročno zadolžitev v januarju 2023 v višini 21.000.000 EUR, v marcu 2023 v višini 15.000.000 EUR in v aprilu 2023 v višini 5.000.000 EUR.
- Skupina je v februarju 2023 vložila vloge za pridobitev državne pomoči v višini 4.366.874 EUR na osnovi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize.
- Odvisna družba LPP je v februarju 2023 oddala ponudbo za izbiro koncesionarjev za izvajanje GJS javni linijski prevoz potnikov za Osrednjeslovensko območje.

3.4 Izjava posloводства

Posloводство družbe potrjuje, da so bili pri izdelavi računovodskih izkazov, končanih na dan 31. 12. 2022, dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da so v skladu z ZGD- 1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.

Posloводство Javnega holdinga izjavlja, da v celoti potrjuje Konsolidirano letno poročilo za leto 2022 in s tem poslovno poročilo za leto 2022, računovodske izkaze prikazane v pričujočem konsolidiranem letnem poročilu ter pripadajoča pojasnila na straneh od 74 do 137.

Ljubljana, 21. april 2023

Krištof Mlakar
Direktor

Javni holding Ljubljana
JAVNI HOLDING Ljubljana, d.o.o.
Vojkova ulica 70, 1000 Ljubljana